

UNDERVISNING: DEN HÖGSTA KALLELSEN

Ett källmaterial för undervisning om evangeliet

UNDERVISNING: DEN HÖGSTA KALLELSEN

Ett källmaterial för undervisning om evangeliet

Utgiven av
Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga

Kommentarer och förslag

Era kommentarer och förslag angående denna bok kommer att uppskattas. Var vänlig sänd dem till:

Curriculum Planning
50 East North Temple Street, Floor 24
Salt Lake City, UT 84150-3200, USA
E-post: cur-development@ldschurch.org

Var god uppge namn, adress, församling och stav. Var också noga med att uppge bokens titel. Ge sedan era kommentarer och förslag angående vad som är bra och vad som eventuellt kan bli bättre i boken.

Omslaget, s 3: *Jesus i synagogan i Nasaret*, av Greg K Olsen. © Greg K Olsen.

Sidan 1: *Bergspredikan*, av Carl Bloch. Använd med tillstånd av Nationalhistoriska museet i Frederiksborg i Hillerød.

Sidan 5: *Älskar du mig mer än de andra gör?* av David Lindsley. © David Lindsley.

Sidan 22: *Pioneer Garden*, av Valoy Eaton. © Valoy Eaton.

Sidan 29: *Jesus och den samariska kvinnan*, av Carl Bloch. Använd med tillstånd av Nationalhistoriska museet i Frederiksborg i Hillerød.

Sidan 31: *Berättardags i Galileen*, av Del Parson. © Del Parson.

Sidan 33: *Kvinnan som rörde vid tofsen på Frälsarens mantel*, av Judith Mehr. © Judith Mehr.

Sidan 35: *Den gode herden*, av Del Parson. © Del Parson.

© 2000 Intellectual Reserve, Inc.

Med ensamrätt

Printed in Germany

Engelskt original godkänt: 8/98

Godkänt för översättning: 8/98

Originalalets titel: *Teaching, No Greater Call*

ISBN 91-86880-88-8

36123 180

Swedish

HUR DETTA KÄLLMATERIAL SKA ANVÄNDAS

Vem bör använda detta källmaterial?

Detta material är till för alla som undervisar om evangeliet, däribland:

- Föräldrar.
- Lärare.
- Prästadömet och biorganisationernas ledare.
- Hemlärare och besökslärare.

Vad innehåller detta källmaterial?

Undervisning: Den högsta kallelsen innehåller riktlinjer och förslag till undervisning enligt följande översikt:

Del A

Din kallelse att undervisa

Denna del av boken förklarar vikten av undervisning om evangeliet i Guds plan. Den innehåller också förslag som hjälper den enskilde att förbereda sig för att undervisa om evangeliet.

Del B

Grundläggande principer för undervisning om evangeliet

Denna del av boken bidrar till att lägga en grund för all evangelieundervisning.

Del C

Undervisning för olika åldersgrupper

Denna del av boken ger information och förslag om hur man undervisar barn, ungdomar och vuxna om evangeliet.

Del D

Undervisning i hemmet

Denna del av boken är till hjälp för föräldrar när de undervisar sina barn om evangeliet. Den innehåller också förslag till hemlärare och besökslärare.

Del E

Att undervisa som ledare

Denna del av boken hjälper prästadömet och biorganisationernas ledare att förstå sitt livsviktiga ansvar att undervisa.

Del F

Undervisningsmetoder

Denna del av boken beskriver en mängd olika metoder som lärare kan använda sig av för att berika lektionerna.

Del G

Kursen Undervisa om evangeliet

Denna del av boken innehåller tolv lektioner som förbereder den enskilde på att undervisa om evangeliet. Lektionerna är avsedda att ingå i undervisningen av en organiserad klass. De kan också studeras enskilt eller med familjen.

Hur bör detta källmaterial användas?

Undervisning: Den högsta kallelsen är snarare avsedd som ett källmaterial än en bok som ska läsas från pärm till pärm. Den är avsedd att användas som:

- En personlig studievägledning.
- Ett hjälpmedel vid fortbildningsmöten för lärare.
- Lektionsbok till kursen Undervisa om evangeliet.
- Ett hjälpmedel för ledare när de arbetar med lärarna i sina organisationer.

För att få mest behållning av boken bör lärarna:

- Gå igenom innehållsförteckningen.
- Studera de artiklar som tar upp det som är av störst intresse för dem eller för tillfället fyller deras behov.

Föräldrar kan till exempel vilja lära sig att utnyttja undervisningstillfällena bättre och på så sätt hjälpa barnen att växa andligen. Del D, "Undervisning i hemmet", innehåller en artikel med rubriken "Undervisningstill-

fällen i familjen", som handlar om hur man känner igen tillfällen när man kan undervisa och lära ut principer som barnen är redo att lära sig. Lärare kanske vill använda sig av flera olika undervisningsmetoder i sina lektioner. Artiklarna i Del B under "Använd effektiva metoder" ger bra förslag på hur man väljer ut och använder olika undervisningsmetoder.

När lärare använder *Undervisning: Den högsta kallelsen* på detta sätt, kommer den att bli en viktig tillgång i deras fortgående ansträngningar att förbättra sin undervisning.

Ersätter tidigare utgivet material

Denna bok ersätter följande material:

- Alla tidigare upplagor av *Undervisning – den högsta kallelsen*
- *Hur man undervisar barn*
- *Idébok till Primärföreningens samlingsstund*

Förteckning över hänvisningsmaterial

En alfabetisk förteckning över material som kyrkan gett ut, vilket hänvisas till i denna bok, ges nedan. Artikelnumren ges här nedan i stället för inne i boken.

Barnens sångbok (34831 180)

Berättelser ur Mormons bok (35666 180)

Berättelser ur skrifterna (31120 180)

Delen "Aktiviteter" i *Kyrkans instruktionshandbok* (35710 180)

Delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok* (35903 180)

Delen "Musik" i *Kyrkans instruktionshandbok* (35903 180)

Evangeliet i bild (34730 180)

Evangeliets principer (31110 180)

Förbättrad undervisning om evangeliet:Handledning för ledare (35667 180)

Handledning för undervisning (34595 180)

Kyrkans instruktionshandbok, bok 2: Prästadömet och biorganisationernas ledare (35209 180)

Kyrkans materialkatalog (ges ut årligen med nytt artikelnummer varje år)

Ledarutbildning för Primärföreningen, videoband (56008 180)

Mina måldagar (35317 180)

Primärföreningen: Multivideo (VPVV 1795)

Psalmer (34832 180)

Stora hemaftonboken (31106 180)

Undervisa barnen (56677 180)

Utklippsbilder (hel uppsättning 08456 000; enstaka uppsättningar 33239, 33242 till 33250)

Årliga register till Nordstjärnan och Liahona

INNEHÅLLS- FÖRTECKNING

Hur detta källmaterial ska användas III

Del A: Din kallelse att undervisa

Vikten av att undervisa om evangeliet i Guds plan

- 1 Den högsta kallelsen 3
- 2 Näring åt själen 5
- 3 Lärarens gudomliga uppdrag 8

Förbered dig andligt

- 4 Sök att erhålla kärlekens gåva 12
- 5 Sök att erhålla Anden 13
- 6 Sök att erhålla ordet 14
- 7 Gör upp en personlig plan för studierna i evangeliet 16
- 8 Lev som du lär 18
- 9 Kallade, avskilda och förhärligade 20

Utveckla dina talanger

- 10 Sök efter lärdomar överallt 22
- 11 Gör upp en plan för att förbättra din undervisning 24
- 12 Be dina ledare om stöd 28

Del B: Grundläggande principer för undervisning om evangeliet

Älska dem du undervisar

- 1 Kärlek mjukar upp hjärtan 31
- 2 Förstå dem du undervisar 33
- 3 Nå fram till den enskilde 35
- 4 Hjälp nya medlemmar och mindre aktiva medlemmar 37
- 5 Att undervisa människor med handikapp 38

Undervisa genom Anden

- 6 Anden är den verkliga läraren 41
- 7 Undervisa med vittnesbörd 43
- 8 Inbjud Anden när du undervisar 45
- 9 Känn igen och följ Anden när du undervisar 47

Undervisa om läran

- 10 Ordets kraft 50
- 11 Se till att läran förblir ren 52
- 12 Undervisa från skrifterna 54

Uppmuntra till flitiga studier

- 13 Hjälp var och en ta ansvar för att lära sig evangeliet 61
- 14 Hur man leder diskussioner 63
- 15 Lyssna 66
- 16 Att undervisa med frågor 68
- 17 Hjälp eleverna att vara uppmärksamma 71
- 18 Hur du kan veta om de lär sig något 73
- 19 Hjälp andra leva efter vad de lär sig 74

Skapa en miljö för inlärning

- 20 Gör i ordning klassrummet 76
- 21 Lär andra att bidra till en god inlärningsmiljö 77
- 22 Hur läraren kan bidra till en miljö för inlärning 79
- 23 Vördnad 82
- 24 Hjälp till dem som börjar uppträda störande 84

Använd effektiva metoder

- 25 Undervisa med variation 89
- 26 Välj lämpliga metoder 91
- 27 Välj effektiva metoder 92
- 28 Hur man inleder lektionen 93
- 29 Hur man avslutar lektionen 94

Förbered allt som behövs

- 30 Lägg ner tid på förberedelser 97
- 31 Hur man förbereder lektioner 98
- 32 Hur man gör lektioner från konferenstal och annat källmaterial 100
- 33 Anpassa lektionerna till dem du undervisar 102
- 34 Utvärdering av lektionsframställningar 103
- 35 Kyrkans källmaterial för undervisning om evangeliet 105

Del C: Undervisning för olika åldersgrupper

- 1 Undervisning för barn 108
- 2 Utmärkande drag hos barn i olika åldrar ... 110
- 3 Att undervisa barn i blandade åldersgrupper 117
- 4 Att förstå och undervisa ungdomar 118
- 5 Att undervisa ungdomar genom gruppaktiviteter 121
- 6 Att förstå och undervisa vuxna 123

Del D: Undervisning i hemmet

Undervisning i familjen

- 1 Föräldrars undervisningsansvar 127
- 2 Fäder som lärare 129
- 3 Mödrar som lärare 131
- 4 Föräldrars gemensamma läraruppgift 133
- 5 Undervisning genom evangeliets
levnadsmonster 135
- 6 Regelbundna tillfällen att undervisa
i hemmet. 137
- 7 Undervisningstillfällen i familjen 140
- 8 Andra familjemedlemmars undervisande
inflytande 142

Hemundervisning och besöksverksamhet

- 9 Undervisningsdelen
i hemundervisningen 145
- 10 Undervisningsdelen
i besöksverksamheten 147

Del E: Att undervisa som ledare

- 1 Att leda är att undervisa 150
- 2 Undervisning på ledarskapsmöten 152
- 3 Undervisning i intervjuer 153
- 4 När ledare undervisar lärare 154

Del F: Undervisningsmetoder

- Aktivitetsblad 159
- Arbetsblad 159
- Audiovisuellt material (videoband
och kassettband) 160
- Berättelser 160
- Bilder 162
- Demonstrationer. 163
- Dioraman 163
- Diskussioner 164
- Dockor. 164
- Dramatiseringar 164
- Exempel. 165
- Flanellografer. 166
- Frågor. 167
- Föreläsningar. 167
- Gästtalare 167
- Gruppindelning 167
- Intresseväckare 168
- Idékläckning 168
- Jämförelser och åskådningsundervisning 168
- Kartor. 170
- Lästeater. 170
- Lekar och spel 170
- Musik 172

- Musik med berättelser (sjunga en berättelse) . . . 174
- Overheadprojektorer. 174
- Paneldiskussioner 174
- Pappersfigurer som kan stå upp 175
- Praktikfall 175
- Rita och måla. 176
- Rollspel 177
- Rörelsesånger. 177
- Sjunga en berättelse 178
- Skrifterna, läsa högt ur 178
- Skrifterna, markering av och anteckningar
i marginalen 178
- Skrifterna, studiehjälpmedlen i 178
- Skrifterna, undervisa från 178
- Skriftställen, utantillärning av 178
- Skrittavlor 178
- Stationer 179
- Talkörer 179
- Tillämpning 179
- Tillämpningsmetoder 180
- "TV-lådor" 181
- Uppläsningar. 181
- Utantillärning 181
- Visuella hjälpmedel 182
- Whiteboardtavlor 183
- Åskådningsundervisning 183

Del G: Kursen Undervisa om evangeliet

- Hjälp till kursledaren 186
- Hur du kan studera kursen på egen hand
och i familjen 188
- Lektion 1: Vikten av att undervisa om
evangeliet i Guds plan 189
- Lektion 2: Älska dem du undervisar 194
- Lektion 3: Undervisa genom Anden 198
- Lektion 4: Undervisa om läran 203
- Lektion 5: Uppmuntra till flitiga studier 208
- Lektion 6: Skapa en miljö för inläring
(Del 1) 213
- Lektion 7: Skapa en miljö för inläring
(Del 2) 219
- Lektion 8: Använd effektiva metoder
(Del 1) 222
- Lektion 9: Använd effektiva metoder
(Del 2) 227
- Lektion 10: Förbered allt som behövs 230
- Lektion 11: Utveckla dina talanger 234
- Lektion 12: Gå ut och undervisa 238

- Register 241

A

DIN KALLELSE ATT UNDERVISA

VIKTEN AV ATT UNDERVISA OM EVANGELIET I GUDS PLAN

Som lärare befinner du dig på höjdpunkten inom undervisning.

För vilken undervisning kan, när det gäller oersättligt värde och långtgående inflytande, jämföras med den som handlar om människan som hon var i gårdagens evighet, som hon är i jordelivet och som hon kommer att vara i morgondagens evighet? Du undervisar inte bara för tiden utan för evigheten.

President J Reuben Clark d y

DEN HÖGSTA KALLELSEN

I ett tal på en generalkonferens sade äldste Jeffrey R Holland: "Vi är så tack-samma för alla som undervisar. Vi älskar er och uppskattar er mer än vi kan uttrycka. Vi har stort förtroende för er." Han fortsatte: "Att undervisa effektivt och få känna framgång kräver verkligen mycket arbete. Men det är värt det. Det är 'den högsta kallelse' som vi kan få ... För oss alla är att 'komma till Kristus', att hålla hans bud och följa hans exempel på vägen tillbaka till Fadern, säkerligen det högsta och heligaste ändamålet med människans existens. Att hjälpa andra att också göra detta – att undervisa, övertyga och under bön leda dem att också vandra på denna återlösningens stig – måste säkerligen vara den näst viktigaste uppgiften i vårt liv. Kanske är det därför president David O McKay en gång sade: 'Inget större ansvar kan åvila någon människa än att vara lärare för Guds barn'" (*Nordstjärnan*, juli 1998, s 24).

Undervisningens roll i vår himmelske Faders plan

För att tillfullo kunna utöva vår fria vilja i rättfärdighet måste vi lära oss om Frälsaren och lärdomarna i hans evangelium. Därför har alltid undervisning om evangeliet spelat en viktig roll i vår himmelske Faders plan för sina barn.

I den förjordiska andevärlden erhöll vi vår "första undervisning ... och voro förberedda att komma fram i Herrens behöriga tid för att arbeta i hans vingård för människornas själars frälsning" (L&F 138:56). Efter det att Adam och Eva drivits ut ur lustgården sände Herren änglar att undervisa dem om återlösningensplanen (se Al 12:27–32). Han befallde

senare Adam och Eva att lära sina barn dessa ting (se Moses 6:57–59).

I varje evangelieutdelning har Herren lett undervisningen om återlösningensplanen. Han har skickat änglar (se Mos 3:1–4; Moro 7:29–32; Joseph Smiths skrifter 2:30–47), kallat profeter (se Amos 3:7), tillhandahållit skrifterna (se L&F 33:16) och hjälpt människor att lära känna sanningen genom den Helige Andens kraft (se 1 Ne 10:19; Moro 10:5). Han har befallt sina efterföljare att undervisa sin familj om evangeliet (se 5 Mos 6:5–7; Mos 4:14–15; L&F 68:25–28), andra medlemmar i kyrkan (se L&F 88:77–78, 122) och dem som ännu inte mottagit evangeliets fullhet (se Matt 28:19–20; L&F 88:81).

Äldste Gordon B Hinckley sade angående vikten av att undervisa om evangeliet i kyrkan: "En grundläggande faktor i alla kyrkans program är att undervisa kyrkans medlemmar om evangeliet. För att kunna fullgöra den skyldighet som från första stund ålades kyrkan, har det inom kyrkan utvecklats ett system med viktiga organisationer för undervisning – prästtadömets kvorum, både de melkisedekska och aronska, kyrkans internationella utbildningsverksamhet och biorganisationerna ... som alla spelar en viktig roll i utbildningen av vårt folk" (i Conference Report, okt 1962, s 72–73).

Varje medlem är en lärare

När den uppståndne Frälsaren undervisade nephiterna sade han: "Hållen ... upp edert ljus, att det må lysa för världen! Se, jag är det ljus, som I skolen hålla upp – det, som I haven sett mig göra" (3 Ne 18:24). I denna befallning från Herren gjordes ingen skillnad på dem som hörde hans röst. Alla blev befallda att undervisa.

Detsamma gäller i dag. Ansvaret att undervisa om evangeliet är inte begränsat till dem som fått en formell kallelse som lärare. Som medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga har man ett ansvar att undervisa om evangeliet. Som förälder, son, dotter, make, hustru, broder, syster, ledare i kyrkan, lärare för en klass, hemlärare, besökslärare, medarbetare, granne eller vän får du möjligheter att undervisa. Ibland kan du undervisa öppet och direkt genom det du säger och vittnesbördet

du bär. Och du undervisar alltid genom exempel.

Herren sade: "Mitt verk och min härlighet är att åvägabringa odödlighet och evigt liv för människan" (Moses 1:39). När du tänker på den roll som evangelieundervisning spelar för frälsning och upphöjelse av Guds barn, kan du då föreställa dig en ädlare eller mer helig plikt? Den kräver ihärdiga ansträngningar från din sida att öka din kunskap och förbättra dina färdigheter, och du vet att Herren kommer att öka din förmåga när du undervisar på det sätt han befallt. Det är ett kärleksarbete – en möjlighet att hjälpa andra utöva sin fria vilja i rättfärdighet, komma till Kristus och få det eviga livets välsignelser.

NÄRING ÅT SJÄLEN

Vid Galileens strand frågade den uppståndne Herren Petrus tre gånger: "Älskar du mig?" Varje gång gav Petrus samma svar: "Du vet att jag har dig kär." Herren reagerade på Petrus svar med att säga: "För mina lamm på bete ... Var en herde för mina får ... För mina får på bete" (Joh 21:15–17).

Herrens befallning till Petrus gäller alla som kallats att tjäna honom. President Gordon B Hinckley skrev: "Det råder hunger i landet, och en äkta törst – en stor hunger efter Herrens ord och en otillfredsställd törst efter det som hör Anden till ... världen hungrar efter andlig föda. Vi har ansvaret och möjligheten att ge näring åt själen" ("Föda åt Anden, näring åt själen", *Nordstjärnan*, okt 1998, s 3; se även Amos 8:11–12).

Jesu Kristi evangelium: Varaktig näring åt själen

Liksom vi behöver närande föda för att överleva fysiskt, behöver vi Jesu Kristi evangelium för att överleva andligt. Våra själar får näring av allt som talar om Kristus och leder oss till honom, vare sig det står skrivet i skrifterna, uttalas av profeter i de sista dagarna eller undervisas av andra ödmjuka Guds tjänare. Frälsaren själv sade: "Jag är livets bröd. Den som kommer till mig skall aldrig hungra, och den som tror på mig skall aldrig någonsin törsta" (Joh 6:35).

Undervisning som ger näring åt själen upplyfter andra, bygger upp deras tro och ger dem tillförsikt att handskas med livets utmaningar. Den motiverar dem att överge synden och komma till Kristus, åkalla hans namn, lyda hans befallningar och förbli i hans kärlek (se L&F 93:1; Joh 15:10).

All undervisning ger inte näring åt själen

Många ämnen är intressanta, viktiga och till och med relevanta i livet och ger ändå ingen näring åt själen. Det är inte vårt uppdrag att undervisa om sådana ämnen. Vi ska i stället bygga upp andra och lära dem principer som rör Guds rike och människornas frälsning.

Undervisning som stimulerar intellektet utan att tala till anden kan inte ge näring. Det kan inte heller något som väcker tvivel om sanningen i det återställda evangeliet eller om behovet av att hänge oss åt det av allt vårt hjärta, all vår förmåga, själ, sinne och styrka.

Äldste Bruce R McConkie gav oss rådet: "Undervisa om frälsningens lära, erbjud andlig föda, bär vittne om att Herren är Guds Son – all annan undervisning är ovärdig en sann tjänare som kallats genom uppenbarelse. Endast när kyrkan matas med livets bröd hålls dess medlemmar på rättfärdighetens stigar" (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 vol [1966–1973], 2:178).

Uppmaningen att ge andra näring

En del människor kanske inte verkar intresserade av att höra om evangeliets principer. Du bör under bön försöka finna ett sätt att ändå undervisa dem om dessa principer. Du bör alltid ha i åtanke att målet är att hjälpa andra "få näring genom Guds goda ord" (Moro 6:4).

De som du undervisar kanske liknar den samariska kvinna som träffade Jesus vid Jakobs källa. När Jesus först talade till henne, visste hon inte vem han var. Men han visste vem hon var. Han var medveten om hennes omsorg, ansvar, ängslan och bekymmer. Han kände till hennes behov av det "levande vatten" som endast han kunde ge. Han började med att be henne om vatten att dricka. Sedan sade han: "Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom med ett flöde som ger evigt liv." Hennes intresse väcktes. Hon blev uppriktigt intresserad av vad han hade att lära henne. När han vittnade om att han var Messias, trodde hon honom och gick

President Spencer W Kimball berättade:
"För några år sedan besökte vi ett land där man undervisade om några underliga ideologier, och varje dag förkunnades fördärliga lärdomar i skolan och i den censurerade pressen. Varje dag lyssnade barnen på de lärdomar, filosofier och ideal som deras lärare berättade om.
Någon har sagt att 'ett ständigt droppande urholkar den hårdaste sten'. Jag visste detta och ställde därför några frågor rörande barnen: 'Behåller de sin tro? Överväldigas de inte av de ständiga påtryckningarna från sin lärare? Hur kan ni vara säkra på att de inte kommer att överge sin enkla tro på Gud?'
Svaret blev: 'Vi reparerar skadan varje kväll. Vi lär våra barn positiv rättfärdighet, så att de falska filosofierna inte tar överhand. Våra barn växer upp i tro och rättfärdighet trots det nästan överväldigande trycket utifrån.'
Även spruckna dammar kan lagas och räddas, och sandsäckar kan hålla tillbaka översvämningar. Och upprepade sanningar, enträgena böner, evangelielärdomar, kärleksbevis och föräldrars intresse kan rädda barnet och hålla honom kvar på den rätta vägen" (Faith Precedes the Miracle [1972], s 113–114).

och vittnade om honom bland sitt folk. (Se Joh 4:1–30.)

Syster Susan L Warner, som verkade som andra rådgivare i Primärs generalpresidentskap, berättade följande: "I vår familj har vi försökt ha skriftstudier tidigt på morgonen. Men vi kände ofta vanmakt då en son klagade och måste övertalas att stiga upp ur sängen. När han till slut kom, lutade han ofta huvudet mot bordet. Många år senare, då han verkade som missionär, skrev han i ett brev: "Tack för att du undervisade mig ur skrifterna. Jag vill berätta för dig att alla gånger jag låtsades sova, lyssnade jag verkligen, fast jag blundade.""

Syster Warner fortsatte: "Föräldrar och lärare! Våra ansträngningar för att hjälpa våra barn att upprätta ett arv av rika andliga minnen är aldrig förgäves. Ibland kan det dröja många år innan de frön vi sår bär frukt, men vi kan finna tröst i hoppet att barnen som vi undervisar en dag kommer att minnas hur de 'hört och tagit emot' det som hör Anden till. De kommer att minnas det som de känner till och det som de har känt. De kommer att minnas sin identitet som barn till vår himmelske Fader, som sände dem hit med ett gudomligt mål" (Nordstjärnan, juli 1996, s 80).

Om du undervisar ungdomar kanske du ibland tror att de inte vill tala om evangeliets lärdomar och principer. Du kanske frestas att bara vara vänlig mot dem, underhålla dem och tala med dem om deras sociala verksamhet och deras upplevelser i skolan. Detta vore ett allvarligt misstag. President J Reuben Clark d y sade:

"Kyrkans ungdomar hungrar efter andliga ting. De är angelägna att lära sig evangeliet och de vill få det öppenhjärtigt, outspätt ...

När dessa elever kommer till er, arbetar de andligen på en mognad som de kommer att nå tidigt, om ni bara förser dem med den rätta födan ...

Ni behöver inte smyga fram bakom [dem] och viska religion i deras öron. Ni kan komma rätt fram, ansikte mot ansikte, och tala med dem. Ni behöver inte kamouflera religiösa sanningar med ett hölje av världsliga ting. Ni kan ge dem dessa sanningar oförbehållsamt, i deras naturliga form ... Det finns inget behov

av gradvisa tillvägagångssätt, av 'godnatt-sagor', av bortklemmande, av beskyddande" (Den utstakade kursen för utbildningen i kyrkan, rev uppl [broschyr, 1994], s 3, 6, 9).

En medlem i kyrkan kallades att undervisa 12- och 13-åringar i Söndagsskolan. Hennes make berättade senare att hon talat med honom länge om vad som kunde vara "rätt föda" för dem hon skulle undervisa, även om de "kanske krävde en mer underhållande 'dessert'". Han skrev om det hon upplevde när hon gav näring till ungdomarnas själar i klassen:

"Hon gav dem näringens och tillväxtens föda, uppmuntrade dem att ta med sig sina skrifter och att tänka på rikets storslagna lärdomar.

En sådan ändring av inriktningen tog tid, men vad viktigare är, den krävde tro på att eleverna verkligen behövde och ville ha evangeliets näring och att framställningen av födan genom skrifterna och Anden verkligen var det som skulle uppehålla dem. Under de närmaste månaderna ägde en gradvis förändring rum. Eleverna började ta med sig sina skrifter regelbundet. De började tala om evangeliet mer öppet och villigt, och de började förnimma det underbara i budskapet.

Föräldrar började fråga [henne] vad som pågick i klassen, varför deras barn prompt ville ta med sig skrifterna till kyrkan. De frågade också skämtsamt hur de skulle besvara alla de frågor som deras barn ställde vid middagsbordet på söndagen, angående de lärdomar och principer i evangeliet som de fått lära sig i klassen den dagen. Eleverna längtade efter evangeliet, eftersom de hade en lärare som ... förstod ... vilken föda som gav näring och vilket sätt den behövde framställas på" (Jerry A Wilson, *Teaching with Spiritual Power* [1996], s 26–27).

Om du undervisar små barn vet du att det kan vara en utmaning att lära dem evangeliet. Men små barn vill och behöver höra evangeliets sanningar. De kommer att låta sig påverkas av dina ansträngningar att hålla innerliga, varierande och entusiastiska lektioner om evangeliet. En primärlärare berättade följande:

"Visserligen var det som hände ovanligt. Men det visade vad som verkligen betydde något för de nioåringar som jag under-

visade. Utan att inse vad de höll på med tog de själva över diskussionen i klassen. Det började med Katie. Hon svarade på en fråga i lektionsboken om frälsningsplanen. Sedan fortsatte hon med att ställa en egen fråga. En annan klassmedlem kom självmant med ett svar som hjälpte Katie att förstå. Sedan ställde John en fråga rörande samma ämne som verkade tränga djupare än Katies fråga gjort. Ett svar gavs och sedan ställde Carly en följdfråga. Under återstoden av lektionstiden fortsatte barnen ställa och

besvara frågor, med ett intresse och en eftertänksamhet som vida överskred deras ålder. Det var ingen som avbröt eller talade i munnen på någon. Deras uppriktiga och rättframma insikter, då och då kompletterade av mig, tackte lektionsmaterialet. De var nyfikna. De ville ha svar. De var verkligen intresserade. Det som de sade krävde eftertänksamhet och kunskap. Jag visste då att dessa barn till vår Fader i himlen var redo och ivriga att lära sig de sanningar evangeliet har att erbjuda.”

LÄRARENS GUDOMLIGA UPPDRAG

”Lären flitigt så skall min nåd vara med eder, och i skolen bliva mera fullkomligt lärda i evangeliets teori, princip, lära och lag, i allt som tillhör Guds rike och är nyttigt för eder att förstå” (L&F 88:78).

Följande är ett utdrag ur ett tal som äldste Bruce R McConkie höll för kyrkans söndagsskolavdelning 1977. Hela utdraget är ett direkt citat.

I all vår undervisning representerar vi Herren och är kallade att undervisa om hans evangelium. Vi är Herrens sändebud och som sådana är vi bemyndigade att säga endast det som han vill ska sägas.

Sändebud representerar sin uppdragsgivare. De har ingen egen makt. De handlar i någon annans namn. De gör vad de är tillsagda att göra. De säger vad de är bemyndigade att säga – ingenting mer, ingenting mindre.

Vi är Herrens sändebud. Vi representerar honom. ”Eftersom I ären agenter”, säger han, ”gå i Herrens ärenden, och vadhelst I gören, som är Herrens vilja, är Herrens ärende” (L&F 64:29).

Vår uppgift som lärare är att undervisa om hans lära och ingenting annat. Det finns ingen annan väg vi kan följa om vi ska frälsa själar. Vi har ingen egen frälsande kraft. Vi kan inte skapa en lag eller lära som kommer att återlösa eller uppresas eller frälsa en annan människa. Endast Herren kan göra sådant och vi är kallade att undervisa om det som han uppenbarar om dessa och alla övriga lärdomar i evangeliet.

Vad är vi då bemyndigade att göra när vi undervisar om evangeliet? Vad innebär vår gudomliga kallelse? Lärarens gudomliga kallelse sammanfattas under fem rubriker:

1. Vi är befallda – i denna sak har vi inte något val. Det finns inga alternativa vägar öppna för oss – vi är befallda att undervisa om evangeliets principer.

I den uppenbarelse som benämns ”kyrkans lag” säger Herren: ”Kyrkans äldster, präster och lärare skola lära mitt

evangeliums grundsatser” (L&F 42:12). I ett stort antal uppenbarelsen står det: Förkunna mitt evangelium och mitt ord, och ”tala inte något annat än det, som profeterna och apostlarna skrivit och det som Hugsvalaren lär dem genom trons bön” (L&F 52:9).

Det är uppenbart att vi inte kan undervisa om det som är okänt för oss. En förutsättning för att man ska kunna undervisa om evangeliet är att man studerar det. Därför har vi sådana gudomliga påbud som:

”Forska i skrifterna” (Joh 5:39).

”Rannsaken dessa bud” (L&F 1:37).

”Bevara mitt ord” (Joseph Smith 1:37).

”Studera mitt ord” (L&F 11:22).

”Rannsaken profeterna” (3 Ne 23:5).

”I borden rannsaka dessa uppteckningar. Ja, jag giver eder en befallning, att I rannsaken dem sorgfälligt, ty Jesajas ord äro stora” (3 Ne 23:1).

”Sök icke efter att förkunna mitt ord utan sök först att erhålla mitt ord och sedan skall din tunga lossas. Då skall du få min Ande och mitt ord, ja, Guds kraft att övertyga människorna, om du önskar det” (L&F 11:21).

Vi kan läsa alla kyrkans standardverk på ett år om vi läser ungefär sex sidor per dag. Att läsa dem med den uppriktiga rannsakan och allvarliga begrundan som krävs, tar längre tid.

Genom att läsa, begrunda och be om hjälp att förstå skrifterna kan vi få kunskap och andliga upplevelser som inte kan erhållas på något annat sätt. Oavsett hur hängivna och aktiva kyrkans medlemmar är när det gäller administrativa uppgifter, kommer de aldrig att få de stora välsignelser som skriftstudier ger, om de inte gör de ansträngningar som dessa studier kräver och gör det skrivna ordet till en del av sitt liv.

2. Vi ska undervisa om evangeliets principer så som de återfinns i kyrkans standardverk.

I uppenbarelsen om kyrkans lag säger Herren: ”Kyrkans äldster, präster och lärare skola lära mitt evangeliums grundsatser” – och lägg nu märke till den här begränsningen – ”vilka finnas i Bibeln och Mormons bok, vari fullheten av evangeliet finnes” (L&F 42:12).

Sedan talar Herren om nödvändigheten av att ledas av Anden, men återkommer

till evangeliesanningens källa i skrifterna med dessa ord: "Allt detta skolen I iakttaga, så att I gören det, såsom jag har befallt, angående det som I skolen undervisa om, till dess hela innehållet av mina skrifter givits" (L&F 42:15).

När den här uppenbarelsen gavs var Bibeln och Mormons bok de enda heliga skrifter som fanns för de sista dagars heliga. Nu har vi också Läran och förbunden och Den kostbara pärlan, och det finns naturligtvis andra uppenbarelsen som kommer att ges då tiden är inne.

3. Vi ska undervisa genom den Helige Andens kraft.

Sedan han befallt alla lärare att undervisa om evangeliets principer så som de återfinns i standardverken, säger Herren: "De skola undervisa om dem, som Anden leder dem."

Sedan ger han den viktiga anvisningen: "Anden skall givas eder genom trons bön, och om I icke mottagen Anden, skolen I icke undervisa..."

Tillsammans med den här anvisningen ger han följande löfte: "Och när I skolen höja eder röst genom Hugsvalaren, skolen I tala och profetera såsom det synes gott för mig, ty se, Hugsvalaren vet allt och vittnar om Fadern och Sonen" (L&F 42:13–17).

I varje undervisningssituation skulle alla lärare kunna resonera på följande sätt:

Om Herren Jesus var här skulle han säga det som är fullkomligt i den här situationen.

Men han är inte här. Istället har han sänt mig att representera honom.

Jag bör säga det som han skulle säga om han var här. Jag bör säga det som han vill ha sagt.

Det enda sättet för mig att kunna göra det är att be honom tala om för mig vad jag ska säga.

Denna uppenbarade anvisning kan bara komma till mig genom hans Andes kraft.

Därför måste jag vägledas av Anden om jag ska undervisa i min kallelse som Herrens sändebud.

Dessa principer för undervisning om evangeliets sanningar genom Andens kraft förklaras ytterligare i en annan uppenbarelse med hjälp av uppenbarade frågor och svar:

Fråga: "Därför frågar jag, Herren, eder: Vartill bleven I ordinerade?"

Det vill säga: "Vad är er uppgift? Vad har jag befullmäktigat er att göra? Vilket bemyndigande har ni fått av mig?"

Svar: "Att predika mitt evangelium genom Anden, ja, Hugsvalaren, som sändes för att undervisa om sanningen."

Det vill säga: "Din uppgift, ditt bemyndigande, det som du har ordinerats till att göra, är att undervisa om mitt evangelium, inte om några privata åsikter, inte om världens filosofier, utan om mitt eviga evangelium, och att göra det genom min Andes kraft, allt i enlighet med det

bud jag tidigare givit: 'Om I icke mottagen Anden, skolen I icke undervisa.'"

Fråga: "Predikar den, som är ordinerad av mig och utsänd till att predika sanningens ord genom Hugsvalaren i anda och sanning, genom sanningens ande eller på annat sätt?"

Låt oss beakta, innan vi hör det uppenbarade svaret, att Herren här menar undervisning om evangeliet, sanningens ord, frälsningens principer. Han talar inte om världens läror och om människobud, som det är fåfängligt att följa och som inte leder till frälsning.

Frågan är om vi, då vi predikar evangeliet, då vi förkunnar sanningens ord, då vi undervisar om frälsningens sanna lärosatser, gör detta genom den Helige Andens kraft eller på något annat sätt. Det är tydligt att det "andra sättet" att undervisa om sanningen är genom intellektets kraft.

Så här lyder det uppenbarade svaret: "Sker det på annat sätt, så är det icke av Gud."

Låt oss göra detta klart. Även om det som vi undervisar om är sant, är det inte av Gud om det inte undervisas genom Andens kraft. Ingen omvändelse, ingen andlig upplevelse förekommer, om inte Herrens ande medverkar.

Fråga: "Åter, mottager den, som mottager sanningens ord, detta genom sanningens ande eller på annat sätt?"

Svar: "Sker det på annat sätt, så är det icke av Gud..."

Det är därför jag sade i början av mitt tal att om den här framställningen ska ge kraft till omvändelse måste jag framföra den genom Andens kraft, och du måste lyssna till och mottaga den genom samma kraft. Endast då "förstår den som predikar och den som mottager varandra", så att "båda känna sig uppbyggda och glädjas med varandra" (L&F 50:13–22).

4. Vi ska tillämpa de evangelieprinciper vi undervisar om i enlighet med våra åhörarens behov och omständigheter.

Evangeliets principer ändras aldrig. De är desamma under alla tidsåldrar, och i allmänhet är även människornas behov desamma under alla tidsåldrar. Vi får inte några andra problem än dem som tillhört människans lott från begynnelsen. Därför är det inte svårt att tillämpa det eviga ordets principer på våra speciella behov. Den abstrakta sanningen måste bli levande för människorna om den ska bära frukt.

Nephi citerade Moses bok och Jesajas skrifter och sade sedan: "Jag tillämpade nämligen all helig skrift på oss, så att den måtte vara oss till nytta och lärdom" (1 Ne 19:23) – vilket innebar att han tillämpade Moses och Jesajas lärdomar på nephiternas behov.

5. Vi måste bära vittne om att det som vi undervisar om är sant.

Vi är ett folk som bär vittnesbörd, och det ska vi vara. På våra möten ges rikligt med högtidliga försäkringar om att det verk som vi är engagerade i är sant. Vi intygar

med värme och övertygelse att Jesus är Herren, att Joseph Smith är hans profet, och att Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga är ”den enda sanna och levande kyrkan på hela jordens yta” (L&F 1:30).

I allt detta gör vi rätt. Men vi bör göra mer. Den inspirerade läraren, den som undervisar genom Andens kraft, förväntas bära vittnesbörd om att de lärosatser han undervisar om är sanna.

Alma var ett föredöme i detta avseende. Han höll en mäktig predikan om att bli född på nytt. Sedan sade han att han hade talat tydligt, hade fått befallning att göra det, hade citerat skrifterna och hade undervisat om sanningen.

”Detta är icke allt”, tillade han. ”Menen I icke, att jag själv fått kännedom om detta? Se, jag betygar för eder, att jag förvisso vet, att de ting om vilka jag talat äro sanna” (Alma 5:45).

Detta är det slutliga sigill som sätts på undervisning om evangeliet – lärarens personliga vittnesbörd om att den lärosats han undervisar om är sann!

Vem kan argumentera mot ett vittnesbörd? Icke troende kanske tvistar om våra lärosatser. De kan förvränga skrifterna till sitt fördärv. De kan bortförklara det ena eller det andra från en rent intellektuell ståndpunkt, men de kan inte övervinna ett vittnesbörd.

Om jag säger att den eller den av Jesajas profetior om Messias uppfylldes genom den eller den händelsen i vår Frälsares liv, är det många som vill debattera frågan och visa att de kloka i världen tänker annorlunda. Men om jag säger att jag vet genom den Helige Andens uppenbarelser till mig, att uttalandena om Messias syftar på Jesus av Nasaret, som var Guds Son, vad finns det då att diskutera? Jag har då burit personligt vittnesbörd om den lärosats som undervisats, och varje åhörare som är i harmoni med samma Ande vet i sitt hjärta att det som jag sagt är sant.

Sedan Alma hade burit vittnesbörd om att det som han undervisat om var sant, frågade han: ”Och huru tron I, att jag blivit övertygad om sanningen i dessa ting?” Hans

svar, som utgör ett mönster för alla lärare, är: ”Se, jag säger eder, att Guds helige Ande har kungjort dem för mig. Se, jag har fastat och bätt många dagar, att jag själv måtte få kunskap om dessa sanningar, och nu vet jag för min egen del, att de äro sanna, ty Herren Gud har uppenbarat dem för mig genom sin Helige Ande och detta är uppenbarelsens ande, som är i mig” (Alma 5:45–46).

Således har vi nu fått en redogörelse för vår ställning som Herrens sändebud och om lärarens gudomliga uppgift.

Vår uppgift är:

1. Att undervisa om evangeliets principer
2. ur standardverken
3. genom den Helige Andens kraft,
4. att alltid tillämpa lärdomarna på våra behov samt
5. att vittna om att det som vi undervisat om är sant.

Nu återstår det bara en sak för mig att säga angående detta, och det är att bära vittnesbörd om att de punkter som här framförts är sanna, och att vi, om vi följer dem, kommer att ha kraft att omvända och frälsa människornas själar.

Jag vet:

Att Herren befallt oss att undervisa om evangeliets principer så som de framställts i hans heliga skrifter.

Att om vi inte gör detta genom hans Helige Andes kraft, är vår undervisning inte av Gud.

Att han förväntar att vi ska tillämpa den eviga sanningens principer i vårt liv.

Att vi ska vittna för alla som vill lyssna, om att vår undervisning kommer från honom som är evig, och hjälper människorna att få frid i detta liv och evigt liv i den tillkommande världen.

Att var och en av oss som undervisar må göra det i enlighet med detta gudomliga mönster ber jag, i Herrens Jesu Kristi namn, amen.

FÖRBERED DIG ANDLIGT

Dessa Mosiahs söner ... hade ... vuxit starka i kunskap om sanningen, ty de voro män med sunt förstånd och de hade rannsakat skrifterna med flit, på det de måtte få kännedom om Guds ord.

Men detta är icke allt. De hade hängivit sig åt bön och fasta och fördenskull hade de profetians ande och uppenbarelsens ande, och när de undervisade, gjorde de det med Guds makt och myndighet.

Alma 17:2–3

SÖK ATT ERHÅLLA KÄRLEKENS GÅVA

I slutet av Jesu jordiska verksamhet sade han till sina lärjungar: "Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra" (Joh 13:34). Detta var en viktig förmaning till dem som undervisade om evangeliet på den tiden, och det är en lika viktig förmaning till dem som undervisar om evangeliet i dag.

Aposteln Paulus betonade behovet av kärlek till nästan, eller Kristi rena kärlek: "Om jag talar både människors och änglars språk men saknar kärlek, är jag bara ekande brons, en skrällande cymbal. Och om jag har profetisk gåva och känner alla hemligheterna och har hela kunskapen, och om jag har all tro så att jag kan flytta berg, men saknar kärlek, är jag ingenting. Och om jag delar ut allt jag äger och om jag låter bränna mig på bål, men saknar kärlek, har jag ingenting vunnit" (1 Kor 13:1–3).

Om du har kristuslik kärlek kommer du att vara bättre förberedd för att undervisa om evangeliet. Du kommer att bli inspirerad att hjälpa andra lära känna Frälsaren och följa honom.

Vad du kan göra för att få kärlekens gåva

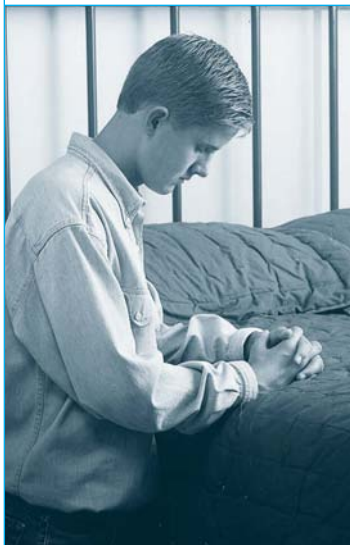
Kärleken är en gåva som du kan få när du ber om att bli fylld med kärlek, när du tjänar andra och när du söker efter det goda hos andra.

Be om att bli fylld med kärlek. Profeten Mormon förmanade: "Den kärlek, som är Kristi rena kärlek, förbliver evinnerligen, och den som på den yttersta dagen befinner sig ha den, med honom är allt väl. Därför ... bedjen till Fadern av allt hjärta, att I mån vara fyllda med denna kärlek" (Moro 7:47–48). Du kanske inte upplever Kristi rena kärlek ögonblickligen eller all kärlek på en gång som svar på dina böner. Men när du lever rättfärdigt och fortsätter att uppriktigt och ödmjukt be om denna välsignelse, kommer du att få den.

Tjäna dina medmänniskor. Vi lär oss älska människor när vi tjänar dem. När vi lägger våra egna intressen åt sidan för någon annans bästa, enligt det mönster Frälsaren fastställt, blir vi mottagliga för Anden. När du ber för dem du undervisar, begrundar deras behov och förbereder lektioner, kommer din kärlek till dem att öka. (För andra sätt att tjäna dem som du undervisar, se "Nå fram till den enskilde", s 35–36.)

Sök efter det goda hos andra. När du upptäcker goda egenskaper hos andra kommer din förståelse för dem såsom Guds barn att öka. Anden kommer att bekräfta sanningen i dina upptäckter rörande dem, och du kommer att uppskatta och älska dem mer.

SÖK ATT ERHÅLLA ANDEN

Äldste Bruce R McConkie sade: "Det finns inget pris som är för högt... ingen kamp som är för svår, inget offer som är för stort, om det hela leder till att vi erhåller och åtnjuter den Helige Andens gåva" (A New Witness for the Articles of Faith [1985], s 253).

Att leva på ett sätt som hjälper oss bli mottagliga för Anden

Vad kan vi göra, sedan vi erhållit den Helige Andens gåva, för att få Andens sällskap? Äldste Dallin H Oaks sade: "För att undervisa genom Anden krävs för det första att vi håller buden och är rena inför Gud, så att hans Ande kan bo i våra egna tempel" ("Undervisa och lär genom Anden", *Nordstjärnan*, maj 1999, s 17).

För att vara "rena inför Gud" kan vi minnas Frälsaren i allt vi gör, alltid uppträda som sanna lärjungar. Vi kan omvända oss från våra synder. Vi kan söka efter det som är "dygdigt, älskligt, prisvärt och gott" (Trettonde trosartikeln). Vi kan studera skrifterna dagligen med verkligt uppsåt och sträva efter att "få näring genom Guds goda ord" (Moro 6:4). Vi kan läsa goda böcker och lyssna på upplyftande, uppbyggande musik. Vi kan "stå på heliga platser" (L&F 45:32) genom att närvara i kyrkan och ta del av sakramentet samt komma till templet så ofta vi kan. Vi kan hjälpa vår familj och våra medmänniskor.

Äldste Boyd K Packer sade att "andlighet, även om den är utomordentligt stark, reagerar på mycket små förändringar i sin omgivning" ("I Say unto You, Be One", *Brigham Young University 1990–91 Devotional and Fireside Speeches [1991]*, s 89).

Vi bör vara noga med att helt undvika allt som kan få oss att förlora Andens sällskap. Detta innebär att hålla oss undan från olämpliga och lättsinniga samtal och nöjen. Våra kläder bör aldrig vara oanständiga. Vi bör aldrig sära andra, inte ens med löst prat. Vi bör inte missbruka Herrens namn eller använda annat vulgärt eller rått språk. Vi bör aldrig gå emot eller kritisera Herrens utvalda tjänare.

Välsignelserna av att få Andens sällskap

Vår himmelske Fader kräver inte av oss att vi ska vara fullkomliga innan han ger oss sin Ande. Han kommer att välsigna oss för våra rättfärdiga önskingar och trofasta ansträngningar att göra det bästa vi kan. President Ezra Taft Benson talade om några av dessa välsignelser:

"Den Helige Anden gör att våra känslor blir mer milda. Vi känner mer barmhärtighet och medkänsla för varandra. Vi är lugnare i våra relationer till andra. Vi har en större kapacitet att älska varandra. Människor vill vara i vår närhet på grund av att våra ansikten utstrålar den Helige Andens påverkan. Vi är mer gudalika till vår karaktär. Som ett resultat av detta blir vi mer känsliga för den Helige Andens maningar och kan på det sättet förstå andliga ting" ("Sök Herrens Ande", *Nordstjärnan*, sep 1988, s 5).

SÖK ATT ERHÅLLA ORDET

I maj 1829, strax efter det att aronska prästadömet återställts, oroade sig Hyrum Smith, profeten Joseph Smiths bror, mycket "över vad hans eget arbete bestod i". Hyrum frågade Joseph Smith "vilken hans [egen] roll i det stora återställelseverket var" (Pearson H Corbett, *Hyrum Smith – Patriarch* [1963], s 48). Som svar på denna ödmjuka begäran gav Herren en uppenbarelse till Hyrum genom profeten. En del av denna uppenbarelse kan tillämpas på våra förberedelser för att undervisa om evangeliet:

"Sök icke efter att förkunna mitt ord utan sök först att erhålla mitt ord och sedan skall din tunga lossas. Då skall du få min Ande och mitt ord, ja Guds kraft att övertyga människorna, om du önskar det" (L&F 11:21).

President Ezra Taft Benson sade att detta råd anger "ordningsföljden för att vi ska kunna komma i besittning av Guds kraft i [vår] undervisning ... Sök först efter att erhålla ordet. Sedan kommer insikten och Anden, och till slut kraften att kunna övertyga" (*The Gospel Teacher and His Message* [tal till religionslärare, 17 sep 1976], s 5).

Lär "genom att studera och tro"

Herren har sagt oss hur vi bör erhålla hans ord: "Söken efter kunskap genom att studera och tro" (L&F 88:118). Vi följer detta bud genom att flitigt studera skrifterna, med ett troende hjärta och en förpliktelse att lyda principerna vi lär oss. Vi följer också detta bud när vi inleder skriftstudierna med bön och fasta.

Ihärdiga studier

Äldste Dallin H Oaks gav oss rådet:

"Skriftstudier gör oss lyhörda för Herrens ande ...

Eftersom vi tror att skriftstudier kan hjälpa oss att ta emot uppenbarelser, uppmuntras vi att läsa skrifterna om och om igen. På detta sätt skaffar vi oss tillgång till det som vår himmelske Fader vill att vi ska veta och göra i våra egna liv i dag. Detta är en anledning till att sista dagars heliga tror på *dagliga* skriftstudier" (*"Scripture Reading and Revelation"*, *Ensign*, jan 1995, s 8).

När vi studerar skrifterna regelbundet och omsorgsfullt, och uppriktigt söker Andens vägledning, blir vi mottagliga för upplysning om hur vi ska förbereda lektioner. Vi kommer också att vara förberedda för att ta emot och följa Andens maningar medan vi undervisar. När vi samlar "livets ord i [våra] hjärtan, så skall det givas [oss] i samma stund efter var och ens mått" (L&F 84:85).

Tro

Mormon rådde oss: "Tvivlen ej utan tron" (Mormon 9:27). Vi bör inleda skriftstudierna med denna inställning. Joseph Smith hade till exempel ett troende hjärta när han läste Jakob 1:5, som uppmanade honom att be Gud om visdom. Han gjorde som skriftstället sade och frågade Herren vilken kyrka han skulle sluta sig till. Tack vare att han trodde, fick han svar på sin bön. (Se Joseph Smiths skrifter 2:11–17)

Lydnad

Vi bör sträva efter att leva enligt principerna vi studerar, även innan vi förstår dem helt. När vi förtröstar på det som Herren har sagt, kommer vår kunskap om evangeliet att öka. Herren sade: "Om någon vill göra [Faderns] vilja, skall han förstå läran" (se Joh 7:17).

Bön och fasta

Att studera skrifterna är inte detsamma som att läsa en roman, tidning eller en lärobok. Vi bör be innan vi studerar skrifterna varje dag. Vi bör söka kunskap genom Anden medan vi studerar Herrens ord.

När vi ber om hjälp att förstå, bör vi ibland fasta. Alma är ett bra exempel på hur man genom fasta och bön kan få kunskap om evangeliesanningar. När han hade vittnat om Jesu Kristi försoning och

behovet av att erfara en mäktig förändring i hjärtat, sade han: "Mener I icke, att jag själv fått kännedom om detta? Se, jag betygar för eder, att jag förvisso vet, att de ting om vilka jag talat äro sanna. Och huru tron I, att jag blivit övertygad om sanningen i dessa ting? Se, jag säger eder, att Guds helige Ande har kungjort dem för mig. Se, jag har fastat och bätt många dagar, att jag själv måtte få kunskap om dessa sanningar, och nu vet jag för min egen del, att de äro sanna, ty Herren Gud har uppenbarat dem för mig genom sin Helige Ande" (Al 5:45–46). (Se även "Sök erhålla Anden", s 13).

Förnyat åtagande att studera skrifterna

President Benson sade: "Låt oss inte ta lätt på de stora ting som vi mottagit av Herrens händer! Hans ord är en av de mest värdefulla gåvor som han gett oss. Jag vädjar till er att förnya ert beslut att studera skrifterna. Fördjupa er i dem dagligen så att Herrens kraft kan vara med i era kallelser. Läs dem i era familjer och lär era barn att älska och högakta dem" ("Ordets makt", *Nordstjärnan*, nr 6, 1986, s 83).

GÖR UPP EN PERSONLIG PLAN FÖR STUDIERNAS I EVANGELIET

Äldste M Russell Ballard sade: "Följaktligen åligger det var och en av oss att göra allt vi kan för att öka vår andliga kunskap och insikt genom att studera skrifterna och orden från de levande profeterna. När vi läser och studerar uppenbarelserna, kan Anden bekräfta i våra hjärtan äktheten i det vi lär oss. På det sättet talar Herrens röst till var och en av oss" (*Nordstjärnan*, juli 1998, s 32).

Följande förslag kan hjälpa dig att göra upp en studieplan för att "öka [din] andliga kunskap och insikt", som äldste Ballard sade. Din plan bör inte vara övermäktig, men den bör hjälpa dig att vara konsekvent i dina evangeliestudier. Du kanske vill skriva in din plan i dagboken eller en anteckningsbok, så att du inte glömmet vad du planerat.

Vad du bör studera

Inrikta dina evangeliestudier på skrifterna. Du kan välja mellan att studera ett av standardverken i sin helhet, eller inrikta dig på ett eller flera ämnen och läsa vad alla standardverken säger om dessa ämnen. Du kan kombinera dessa två metoder genom att studera någon av skrifterna och inrikta dig på ämnen och teman allteftersom du finner dem. Du bör också studera nutida profeters lärdomar i tal på generalkonferenser och i Liahona.

Om du är kallad som lärare utgör din lektionsbok en viktig del av din studieplan.

Du bör också överväga att ta med följande i dina evangeliestudier: (1) kursmaterialet i melkisedekska prästadömet och Hjälpföreningen, (2) skriftställena i läsuppgiften för klassen Evangeliets lära i Söndagsskolan och (3) artiklar i Liahona.

När du bör studera

Avsätt om möjligt en tid när du regelbundet kan studera utan att bli avbruten. Äldste Howard W Hunter gav oss rådet:

"Många finner att bästa tiden att studera är på morgonen efter det att nattens sömn har rensat sinnet från dagens många bekymmer, vilka stör tankarna. Andra föredrar att studera under de lugna timmarna när arbetet är slut och dagens bekymmer avfärdade. På så sätt kan de sluta dagen med den frid och det lugn som kommer genom umgänge med skrifterna.

Vad som kanske är viktigare än tiden på dagen är att avsätta en regelbunden tid för studier. Det vore idealiskt om vi kunde använda en timme om dagen, men om vi inte kan ta oss så mycket tid, skulle en halvtimmes regelbundna studier leda till en avsevärd prestation. En kvarts timme är en liten stund, men det är förvånansvärt hur mycket upplysning och kunskap man kan skaffa sig om ett så meningsfullt ämne" (*Nordstjärnan*, maj 1980, s 96–97).

Hur du bör studera

Innan du börjar studera bör du be om insikt och hjälp att förstå. Begrunda det du läser och sök efter vägar att tillämpa det i ditt liv. Lär dig känna igen och lyssna till Andens meningar.

Använd gärna något av eller alla följande förslag för att berika dina studier.

- Använd hjälpmedlen i de av kyrkan godkända upplagorna av skrifterna, till exempel *Guide to the Scriptures*, utdragen ur Joseph Smiths översättning av Bibeln och kartorna som finns i *Guide to the Scriptures* (se "Undervisa från skrifterna", s 54–59 för förslag).

- Fråga dig under tiden som du läser: "Vilken evangelieprincip undervisas det om i detta avsnitt? Hur kan jag tillämpa detta i mitt liv?"
- Ha en anteckningsbok eller dagbok tillgänglig så att du kan skriva ned dina tankar och känslor. Förpliktiga dig skriftligen att tillämpa det du lär. Gör ofta en återblick på tankarna som du skrivit ned.
- Innan du läser ett kapitel i skrifterna bör du granska rubriken eller inledningen till kapitlet. Då får du förslag på vad du kan söka efter i kapitlet.
- Markera och skriv kommentarer vid dina skriftställen. Skriv skrifthänvisningar i marginalen som tydliggör verserna som du studerar.
- Lär dig verser utantill som har speciell betydelse för dig.
- Sätt in ditt namn i skriftstället för att göra det mer personligt.
- Uppsänd en bön när du avslutat studierna för att uttrycka ditt tack för det du lärt dig.
- Berätta vad du lärt dig. När du gör detta kommer dina tankar att bli klarare och din förmåga att minnas blir större.

Gör det du kan

En medlem i kyrkan försökte många gånger följa speciella program för skriftstudier, men det var alltid för svårt för henne. Senare sade hon:

"Medan jag försökte ta hand om min familj och uppfylla mitt ansvar i kyrkan, verkade det som om jag aldrig riktigt lyckades uppnå målet. Jag kunde bestämma en viss tid och plats för dagliga studier, men schemat avbröts när barn som var sjuka behövde mig, eller när det uppstod andra kriser som är vanliga i stora familjer. Under den tiden i mitt liv ansåg jag mig inte vara bra på att studera skrifterna.

En dag var min mamma och hälsade på. Hon tittade på ett stort bord som var täckt med kyrkans material – bland annat skrifterna – och sade: 'Jag älskar ditt sätt att läsa skrifterna. De verkar alltid ligga uppslagna på något bord.'

Plötsligt fick jag en annan bild av mig själv. Hon hade rätt. Jag höll konstant på att läsa i mina skrifter, även om studierna inte ingick i något formellt program. Jag älskade skrifterna. De gav mig näring. Det fanns skriftställen uppsatta på väggarna i köket som uppmuntrade mig i mitt arbete, skriftställen som jag hjälpte mina barn att lära sig utantill när de skulle hålla ett tal. Jag levde i en värld av skriftläsning, och jag insåg att jag fick rikligt med näring."

LEV SOM DU LÄR

I ett tal till en grupp lärare, som fått i uppgift att undervisa om evangeliet, gav president Spencer W Kimball denna uppmaning: "Ni ska göra allt det som ni lär era elever att göra: fasta, bära vittnesbörd, betala tionde, närvara vid alla möten som ni förväntas gå på, närvara vid tempel-sessioner närhelst det är möjligt, helga sabbatsdagen, tjäna villigt i kyrkan, ha hemaftnar och familjeböner, vara ekonomiskt solida samt ärliga och fullständigt redbara" (Men of Example [tal till religionslärare, 12 sep 1975], s 7).

Det egna exemplet är ett av de kraftfullaste medlen vi har i vår undervisning. När vi är verkligt omvända vägleds alla våra tankar och motiv av evangelieprinciper. Vi vittnar om sanningen genom allt vi gör.

Äldste Bruce R McConkie lärde att ett vittnesbörd inrymmer rättfärdiga handlingar:

"Att vara modig i vittnesbördet om Jesus är att tro på Kristus och hans evangelium med orubblig övertygelse. Det är att känna till sanningen och gudomligheten i Herrens verk på jorden.

Men det är inte allt. Det är mer än att tro och veta. Vi måste vara ordets görare och inte bara dess hörare. Det är mer än att tjäna med våra läppar, det är inte bara att erkänna med munnen Frälsarens gudomliga sonskap. Det är lydnad och underkastelse och personlig rättfärdighet" (Nordstjärnan, maj 1975, s 38).

Exemplets inverkan

Vårt uppträdande kan ha en positiv inverkan på attityderna hos dem vi försöker undervisa. President Thomas S Monson berättade följande:

"Vid begravningsgudstjänsten för en generalauktoritet, H Verlan Andersen, hölls ett hyllningstal av en son. Det har sin tillämpning var vi än bor och vad vi än gör ...

Äldste Andersens son berättade att flera år tidigare skulle han gå på en fest i skolan en lördagskväll. Han lånade familjebilen av sin far. När han fick bilnycklarna och gick mot dörren, sade hans far: 'Det behövs mer bensin i bilen tills i morgon. Se till att du fyller tanken innan du kommer hem.'

Äldste Andersens son berättade sedan att kvällen varit underbar ... I sin glädje underlät han emellertid att följa sin fars

instruktioner och fyllde inte tanken innan han körde hem.

Söndagsmorgonen kom. Äldste Andersen upptäckte att mätaren visade tom tank. Sonen såg sin far lägga bilnycklarna på bordet. Hos familjen Andersen var sabbatsdagen en dag för gudsdyrkan och tacksägelse, inte för inköp.

Begravningstalet fortsatte med att äldste Andersens son sade: 'Jag såg min far sätta på sig rocken, säga adjö till oss och gå den långa vägen till kapellet, så att han skulle kunna hinna till ett tidigt möte.' Plikten kallade. Det som var rätt offrades inte för bekvämlighetens skull.

Som avslutning på sitt tal sade äldste Andersens son: 'Ingen son har någonsin fått en mer effektiv undervisning av sin far än jag fick den gången. Min far kände inte bara till sanningen, utan han levde också efter den'" (se Nordstjärnan, jan 1998, s 19).

Vårt uppträdande kan också ha en negativ inverkan. Detta hände till exempel när Almas son Corianton gick på mission för att undervisa zoramiterna. Han övergav sin tjänst och begick allvarliga synder (se Al 39:3). Alma sade att många människor vilseleddes av Coriantons handlingar. Han sade till Corianton: "Se ... huru stor ogudaktighet du har bringat över zoramiterna, ty när de sågo ditt uppförande, vägrade de att tro på mina ord" (Al 39:11).

President Heber J Grant sade: "Jag ber varje man och kvinna med ansvarsfull ställning, vars plikt det är att undervisa om Jesu Kristi evangelium, att leva enligt detsamma och hålla Guds bud, så att deras exempel undervisar om evangeliet" (Gospel Standards, sammanst av G Homer Durham [1941], s 72).

När du är ett gott exempel genom att leva i enlighet med det du undervisar:

- Kommer dina ord att vibrera av Anden, och överföra ditt vittnesbörd till deras hjärtan som du undervisar (se 2 Ne 33:1). President Joseph Fielding Smith skrev: "Ingen man eller kvinna kan genom Anden undervisa om det som han eller hon inte tillämpar" (Church History and Modern Revelation, 2 vol [1953], 1:184).
- Kommer du att hjälpa andra förstå att det går att följa Kristi ord i det dagliga livet.

- Kommer den frid och glädje du känner av att leva enligt evangeliet att bli uppenbar. Den kommer att synas i ditt ansikte, i dina ord och i kraften av ditt vittnesbörd.
- Kommer de som du undervisar att lita på dig och får lättare att tro på det du lär dem.
- Kommer ditt eget vittnesbörd att växa. "Om någon vill göra [min Faders] vilja", sade Frälsaren, "skall han förstå" läran (Joh 7:17). Du kanske känner att du saknar kunskap om en viss princip som du förbereder dig för att lära ut. Men när du under bön studerar den, strävar efter att leva enligt den, förbereder dig för att undervisa om den, och sedan berättar om den för andra, kommer ditt eget vittnesbörd att stärkas och fördjupas.

Sträva efter att leva enligt evangeliet

Att undervisa om evangeliet kräver mer än förberedelser och framföranden. Äldste Richard G Scott förklarade:

"Ditt åtagande att undervisa vår himmelske Faders älskade barn handlar inte bara om mödosamma timmar med förberedelser inför varje lektion, inte heller om de många timmar då du fastar och ber om hjälp att bli mer effektiv som lärare. Det är ett åtagande att leva så att du varje timme målmedvetet lever i överensstämmelse med de lärdomar och det exempel Frälsaren och hans tjänare har satt. Det är ett åtagande att ständigt sträva efter att bli allt mer andlig, allt mer hängiven, allt mer värdig att vara det redskap genom vilket Herrens ande kan påverka deras hjärtan som du anförtröts att ge större kunskap om hans lärdomar" ("Four Fundamentals for Those Who Teach and Inspire Youth", i *Old Testament Symposium Speeches*, 1987, s 1).

Även om du inte kommer att bli fullkomlig i allt, kan du anstränga dig att bli mer fullkomlig i att leva enligt de sanningar du undervisar om. Du kommer att få stor styrka och kraft att undervisa om evangeliets principer, om du hela tiden strävar efter att leva enligt dessa principer.

KALLADE, AVSKILDA OCH FÖRHÄRLIGADE

President Gordon B Hinckley talade om innebörden av ordet förhärliga. Han sade: "Som jag tolkar det betyder det att förstora, förtydliga, komma närmare och förstärka." Han sade att när prästadömsbärare förhärlikar sin kallelse, "förstorar de kapaciteten i [sitt] prästadöme" (se Nordstjärnan, juli 1989, s 40, 42).

Detta kan tillämpas på din kallelse att undervisa. När du förhärlikar din kallelse "med all flit", genom att verka "av alla krafter" (MB Jak 1:19), förstorar du dina möjligheter att påverka andra positivt.

Lehis söner Jakob och Josef är föredömen för dem som är kallade att undervisa. Jakob sade att han hade "erhållit [sitt] uppdrag av Herren". Han och Josef hade helgats, eller avskilts, "att vara präster och lärare bland detta folk". Sedan "förhärlikade [de sitt] ämbete för Herren" (MB Jak 1:17–19).

Kallelsen att undervisa

Om du har kallats som lärare eller ledare i kyrkan kan du vara säker på att kallelsen kommer från Herren. Den gavs genom en av hans utvalda tjänare, och han har sagt att det inte spelar någon roll om "de hava talats med min egen röst eller med mina tjänares, ty det är detsamma" (L&F 1:38).

En kallelse utgör ett heligt tillfälle till att tjäna andra. Det för med sig ansvarsskyldighet inför Herren. Det bör påverka ditt sätt att leva, styra dina beslut och motivera dig att vara en trofast och vis tjänare.

När du fått en kallelse att undervisa, kanske du har sagt till dig själv: "Men jag är inte utbildad till att undervisa. Jag har ingen förmåga att hålla en lektion eller leda en klassdiskussion. Det finns så många som skulle kunna göra det bättre än jag." Kanske andra har mer erfarenhet av att undervisa än du, eller mer naturlig begåvning än du. Men du är den som har kallats. Herren kommer att göra dig till ett redskap i sina händer om du är ödmjuk, trofast och flitig. President Thomas S Monson sade:

"Om det finns bröder eller systrar inom hörhåll för min röst som känner sig oförberedda, eller till och med oförmögna, att ta emot en kallelse att tjäna, att uppoffra, att välsigna andras liv, bör de minnas sanningen: 'Den Gud kallar, förbereder han.' Han som lägger märke till en sparv

som faller till marken, kommer inte att lämna tjänarens behov obeaktat" ("Tårar, provningar, förtröstan, vittnesbörd", *Nordstjärnan*, juli 1987, s 38).

Inröstning och avskiljning

Du kommer att få extra kraft när du är inröstad av församlingen och avskild. Vid avskiljningen lägger prästadömsledare händerna på ditt huvud och ger dig uppdraget att verka i din kallelse. Du får också välsignelser som kommer att stärka och leda dig. President W Kimball förklarade: "Avskiljningen kan tas bokstavligt. Det är en avskiljning från synd, avskiljning från det världsliga, avskiljning från allt som är rått, simpelt, brutalt, billigt och vulgärt. Du blir avskild från världen till ett högre plan för tankar och strävanden" (*The Teachings of Spencer W Kimball*, utg av Edward L Kimball [1982], s 478).

Ingen formell kallelse att undervisa är fullständig utan en avskiljning genom rätt prästadömsauktoritet. Om du har kallats och inröstats som lärare, men inte blivit avskild, kontakta då din ledare för kvorumet eller biorganisationen så att nödvändiga åtgärder kan vidtas för din avskiljning.

Förhärliga din kallelse och bli förhärlikad av Herren

Som nämnts ovan förhärlikade Jakob och Josef sin kallelse att undervisa folket. De undervisade om Guds ord "med all flit" genom att verka "av alla krafter" (MB Jak 1:19).

När du förhärlikar din kallelse att undervisa, kommer Herren att förhärliga dig. President Ezra Taft Benson lärde: "Det går inte att misslyckas med Herrens verk när [vi] gör [vårt] bästa. Vi är bara redskapen. Detta är Herrens verk. Detta är hans kyrka, hans evangelieplan. Det är hans barn som vi arbetar med. Han kommer inte att låta oss misslyckas om vi gör vår del. Han kommer att förhärliga oss utöver våra egna talanger och färdigheter när så behövs. Detta vet jag. Jag är säker på att många av er, liksom jag, har upplevt det. Det är en av de härligaste erfarenheter som en människa kan få" (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], s 372).

UTVECKLA DINA TALANGER

Herren har ett stort verk för var och en av oss att utföra. Du kanske undrar hur det kan vara så. Du kanske inte tycker att du är särskilt märkvärdig ...

Herren kan göra märkliga underverk med en person som har ordinär förmåga, men som ödmjukt, trofast och hängivet tjänar Herren och försöker förbättra sig själv. Det beror på att Gud är den yttersta kraftkällan.

President James E Faust

10

SÖK EFTER LÄRDOMAR
ÖVERALLT

”Och alldenstund du nu har börjat predika ordet, så önskar jag, att du ville fortsätta med att predika, och jag önskar, att du skall vara flitig och måttlig i allt” (Alma 38:10).

Medan en stavsresident pysslade om sina blommor i trädgården, tänkte han på ett tal som han skulle hålla under kommande stavskonferens. Han hade för avsikt att tala om hur vi kan stärka familjen.

Hans granne, som tycktes ha en speciell förmåga att odla praktfulla blommor, höll också på att arbeta i trädgården. Han ropade till henne och frågade: ”Vad är hemligheten med att du lyckas så bra med trädgården?”

Hennes svar var ytterst enkelt. Hon sade: ”Jag håller mig nära trädgården. Jag går ut i trädgården varje dag, även när det känns besvärligt. Och medan jag håller på i trädgården, söker jag efter tecken på sådant som eventuellt kan orsaka problem, till exempel ogräs och insekter och jordförhållanden, saker som är enkla att rätta till om de uppmärksammas i tid, men som kan bli överväldigande om de inte hålls under kontroll.”

Stavsresidenten blev inspirerad att jämföra sin grannes sätt att ta hand om sin trädgård med hur vi bör ta hand om vår familj. På stavskonferensen talade han om sin grannes trädgård. Han sade att om vi vill att våra relationer med familjemedlemmar ska frodas och blomstra, måste vi ”hålla oss nära trädgården” – tillbringa tid med familjemedlemmarna varje dag, tala med dem, uttrycka vår uppskattning för dem och hålla utkik efter små tecken på eventuella problem som kan lösas innan de blir överväldigande.

En kvinna, som hört stavsresidentens tal, mindes hans ord när hon såg att några av hennes plantor hade torkat ut. Hon hade inte tagit sig tid att kontrollera deras utveckling varje dag. Detta påminde henne om att hennes barn höll på att växa upp,

och att hon inte borde slösa bort de få år hon fick vara tillsammans med dem. Tack vare sin stavspresidents undervisning blev hon en bättre förälder.

Stavsresidenten hade följt Frälsarens exempel. Frälsaren jämförde ofta andliga sanningar med familjära, vardagliga föremål eller verksamheter. Du kan göra samma sak. Du kan finna lärdomar i livet i det du gör och ser varje dag. När du begrundar en lektion och ber om hjälp med den, och med människorna du ska undervisa, kan du finna många svar på frågor och exempel på evangelieprinciper i din omgivning.

Följande två exempel visar hur andra lärare funnit lärdomar genom att iakttä vardagliga händelser.

En primärlärare lade märke till en familj som kom till kyrkan en söndag. Hon såg att en pojke i familjen, som gick i hennes klass och som ibland upprätt taktlöst mot andra elever, hjälpte sin syster. ”Där har jag ett exempel”, sade hon till sig själv. ”Jag ska lära ut den principen och hjälpa pojken.” Senare använde hon exemplet i en lektion om att vara vänlig. Barnen lärde sig av exemplet, och pojken började förbättra sitt uppförande mot andra elever.

En pappa och hans son lekte med byggklossar. När den lille pojken misslyckades med några försök att bygga stora hus ovanpå några små klossar, såg pappan ett tillfälle att undervisa. Han förklarade betydelsen av starka, stadiga grunder. Sedan, innan de fortsatte leken, läste han Helaman 5:12, där det står att ”det är på vår Återlösares klippa, hans, som är Kristus, Guds Son, som [vi] måsten lägga [vår] grundval”. Senare den dagen läste familjen skrifterna tillsammans. I en kort lektion som förstärkte skriftstället de läst, visade pappan och sonen byggklossarna och talade om vikten av att bygga på Kristi grundval.

Utveckla en förmåga som lärare att se och höra

Följande förslag kan hjälpa dig att finna uppslag överallt som du kan använda dig av i din undervisning.

Studera lektionerna långt i förväg. När du känner till vad du ska undervisa om i

lektionerna, kommer du att bli mycket mer uppmärksam på vardagliga händelser som du kan använda dig av i din undervisning. Om du håller en kurs som det finns en lektionsbok till, är det bra att ha en uppfattning om innehållet i hela boken. Då är det större chans att du märker när en viss iakttagelse kan tillämpas i en lektion som du kommer att hålla flera veckor senare.

Be varje dag om hjälp med dina förberedelser. Be din himmelske Fader hjälpa dig bli medveten om sådant som gör dina lektioner levande, minnesvärda och inspirerande för dem du undervisar.

Ha alltid dem i åtanke som du undervisar och lektionen som du förbereder. Tänk på dem du undervisar. Tänk på deras liv, de beslut de står inför och vilken riktning de går i. Var öppen för undervisningsidéer när du till exempel studerar skrifterna eller betraktar allt vackert i naturen. Du kan till och med få idéer om hur du kan undervisa när du till exempel städar ditt hem, går till arbetet eller till affären. I stort sett kan vilken händelse som helst förse dig med just det som kan exemplifiera, berika och klarlägga en lektion om evangeliet.

För anteckningar över de intryck du får

När du blir mer uppmärksam på undervisningsidéer i din omgivning, har du hjälp av att föra anteckningar över de intryck du får. Ha alltid med dig en liten anteckningsbok, och skriv ned allt som du tror kan komma till nytta i din undervisning. Skriv ned de insikter du får från tal du hör eller lektioner du deltar i. Skriv om trosstärkande upplevelser. När du utvecklar vanan att skriva upp sådana saker, blir du mer och mer medveten om det rikliga undervisningsmaterial som finns överallt omkring dig.

Oroa dig inte för hur du ska kunna använda idéerna. Skriv bara ned dem. Ibland kommer du att kunna tillämpa dina iakttagelser i en lektion som du ska hålla senare, men andra gånger kommer du att se underbara exempel på eller förtydliganden av principer som du inte kommer att undervisa om på flera veckor eller till och med år. Du kan glömma dem om du inte skriver ned dem.

Du kanske också vill göra en mapp för varje lektion som du kommer att hålla under de närmaste månaderna. När du kommer på hur du kan åskådliggöra med föremål, jämförelser eller andra idéer, så lägg en lapp om detta i rätt mapp. När tiden kommer att förbereda en viss lektion, kanske du finner att du samlat ihop en hel skatt av förslag och aktiviteter att berika lektionen med.

GÖR UPP EN PLAN FÖR ATT FÖRBÄTTRA DIN UNDERVISNING

”Läs högt ur skrifterna, förmana och undervisa ... Ta vara på den nådegåva du har, den som du fick när profetior utpekade dig och de äldstes råd lade sina händer på dig. Tänk på detta, lev i detta, så att alla ser dina framsteg. Ge akt på dig själv och din undervisning. Stå fast vid detta, ty gör du det, räddar du både dig själv och dem som lyssnar på dig” (1 Tim 4:13–16).

När Moroni gjorde sammandraget av Jarediternas uppteckningar, oroade han sig över sin bristfälliga förmåga att skriva. Han trodde att de icke-judar som läste hans ord skulle förlöjliga och förkasta dem. Han bad om att icke-judarna skulle visa barmhärtighet och inte förkasta Guds ord. Då gav Herren honom detta löfte: ”Emedan du har erkänt din svaghet, skall du göras stark” (Ether 12:37). Herren sade också till Moroni: ”Om människorna komma till mig, så vill jag visa dem deras svaghet. Jag giver människorna svaghet, så att de må bliva ödmjuka, och min nåd är tillräcklig för alla människor, om de ödmjuka sig för mig, ty om de ödmjuka sig för mig och hava tro på mig, vill jag göra det svaga starkt för dem” (Ether 12:27).

I dina ansträngningar att undervisa om evangeliet, kan du ibland uppleva känslan av otillräcklighet. Men du kan hämta mod i detta löfte från Herren. När du ödmjukar dig, erkänner de områden där du behöver hans hjälp och utövar tro på honom, kommer han att stärka dig och hjälpa dig att undervisa på ett sätt som är välbehagligt för honom.

Utvärdera dina starka och svaga sidor

Du kan börja din förbättringsplan med att fastställa hur bra du klarar saker och ting just nu. Du kan dela upp denna utvärdering i två delar: dina starka sidor som lärare och dina svaga sidor som lärare.

Vilka är mina starka sidor som lärare?

Börja med att tänka på några av de gåvor Herren redan gett dig, som kan vara till hjälp i din undervisning. Skriv upp dessa starka sidor i dagboken eller en antecknings-

bok eller i uppställningen på sidan 25. Medan du gör det kanske du vill fundera över de undervisningsprinciper som betonas i denna bok, till exempel sådana principer som att älska dem vi undervisar, undervisa genom Anden, undervisa om läran, inbjuda till flitiga studier, skapa en atmosfär för inläring, använda effektiva metoder och förbereda lektioner.

Kanske är det ditt tålamod som kan hjälpa dig som lärare. Eller det kan vara din förmåga att alltid le, din omtanke om människor, din konstnärliga förmåga, din kunskap om skrifterna, din vilja att lyssna, ditt lugn, din vana att noga förbereda dig eller din önskan att undervisa på ett bra sätt.

Du behöver inte identifiera många av dina starka sidor, bara några stycken som gör att du kommer igång. Syftet med att inrikta dig på några av dina starka sidor är att fortsätta bygga på dem, medan du förbättrar dig inom områden som du inte är lika bra på.

Vilka är mina svaga sidor som lärare?

Efter att du funderat på dina starka sidor, tänk då tillbaka på dina senaste erfarenheter av undervisning. Fundera på vilka områden du skulle kunna bli bättre inom. Du vill kanske än en gång begrunda de undervisningsprinciper som betonas i denna bok. Du kanske vill skriva upp flera saker som du kunde bli bättre på, men det är troligtvis bättre att du begränsar dig till att arbeta på en eller två saker åt gången. I allmänhet utvecklas vi ”rad på rad, bud på bud” (2 Ne 28:30). Vi bör handla ”med visdom och ordning, ty ingen fordrar, att en människa skall löpa fortare än hon förmår” (Mos 4:27).

När du valt ut ett eller två områden som du vill förbättra dig inom, skriv då ner dem i dagboken eller en anteckningsbok.

Gör upp en förbättringsplan

För att bestämma hur du ska förbättra dig inom det eller de områden du valt, kan du fundera över följande frågor:

- Vad kan jag göra nu för att bli en bättre lärare?
- Vilka färdigheter behöver jag utveckla?
- Vem kan hjälpa mig?
- Vilket material finns tillgängligt?

Här följer ett exempel som visar hur du kan använda dig av dessa frågor. I detta exempel har en lärare i Hjälpföreningen kommit fram till att hon behöver förbättra sin förmåga att fastställa om eleverna förstår lektionerna som hon håller.

Vad kan jag göra nu för att bli en bättre lärare?

Läraren bestämmer sig för att titta igenom denna bok och på så sätt få ett begrepp om vad hon kan bli bättre på just nu. När hon läser "Hur du kan veta om de lär sig något" (sidan 73), upptäcker hon att ett sätt att utvärdera hur mycket eleverna förstår, är att be dem upprepa principerna med egna ord. Hon bestämmer sig för att pröva

detta nästa gång hon håller en lektion. Hon skriver ned sin plan i dagboken.

Vilka färdigheter behöver jag utveckla?

Läraren läser också att hon bör iaktta eleverna under lektionerna. Hon säger till sig själv: "Det är en färdighet som jag behöver utveckla, men det krävs lite övning." Hon skriver ned sin plan i dagboken.

När hon tänker på sin plan inser hon att hon redan har minst en stark sida som hon kan bygga på: hon förbereder omsorgsfullt lektionerna. Tack vare att hon alltid känner till lektionsmaterialet, kommer hon att kunna iaktta eleverna i stället för att koncentrera sig alltför mycket på lektionsboken eller sina anteckningar.

Vem kan hjälpa mig? Vilket material finns tillgängligt?

Slutligen frågar sig läraren om det finns något hjälp-material som hon skulle kunna använda sig av. Hon har redan använt denna bok som en resurs. Hon funderar på andra tänkbara resurser: "Vilka andra lärare kan jag fråga? Kan jag tala med lärarutbildningsledaren eller någon annan lärare som är särskilt duktig på att utvärdera elevernas kunskaper? Kan någon av mina ledare vara med på någon av mina lektioner, se hur jag undervisar och komma med förslag? Kan eleverna ge några förslag?"

Använd dig av denna uppställning (eller gör en egen) när du gör upp en plan för hur du ska kunna förbättra din undervisning. Skriv svaret på frågorna i det tomma utrymmet.

<p>Hur väl lyckas jag?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vilka är mina starka sidor som lärare? ▪ Vilka är mina svaga sidor? 	
<p>Vad kan jag göra för att bli bättre?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vad kan jag göra nu för att bli bättre som lärare? ▪ Vilka färdigheter behöver jag utveckla? 	
<p>Vilka resurser kan jag använda mig av?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vem kan hjälpa mig? ▪ Vilket material finns tillgängligt? 	

Sätt upp ett mål och anteckna dina framsteg

Sedan du gjort upp en plan för förbättring, fastställ då ett datum när du hoppas kunna nå ditt mål. Du kanske vill skriva om dina framsteg i dagboken eller en anteckningsbok. Om du behöver justera dina mål efter hand, så gör det.

När du känner att du uppnått de förbättringar du planerade, börja då arbeta med någon annan sida av undervisningen.

Egenskaper som är av störst betydelse

I din fortsatta strävan efter att förbättra dig som lärare, bör du ha i åtanke vilka egenskaper som är av störst betydelse.

President Harold B Lee beskrev en lärare som hade stort inflytande på honom när han var barn. Du kanske vill ha denna beskrivning som vägledning när du utvärderar hur effektiv du i allmänhet är som lärare och när du planerar hur du ska kunna bli bättre:

”När jag var barn fick jag de mest effektiva religionslektionerna i söndagsskolklasserna. Det är emellertid mycket få söndagskollärare som jag i dag har ett speciellt minne av för att de bidragit med något bestående till min religiösa utbildning. En av dessa ... hade en märklig förmåga, verkade det som, att djupt i min själ inpränta lektionerna om kyrkans historia, moral och evangeliesanningar. Hon gjorde det på ett sådant sätt att jag i dag, nästan fyrtio år senare, märker att jag fortfarande minns och vägleds av hennes lektioner.

Vad var det som gav henne de nödvändiga egenskaperna för att bli en framgångsrik söndagskollärare? Hon hade inte mycket världslig kunskap, inte heller var hon välutbildad i den moderna pedagogikens teorier och metoder. Hennes utseende var enkelt och alldagligt – hon såg ut som en hustru och mor i ett litet samhälle på landet, där nöden krävde långa arbetstimmar av alla familjemedlemmar. Hon hade tre färdigheter som, enligt min åsikt, gjorde hennes undervisning effektiv. För det första hade hon förmågan att få varje elev att känna att hon hade ett personligt intresse för honom eller henne. För det andra hade hon kunskap om och kärlek till evangeliet samt förmågan att illustrera varje lektion så väl att den kunde tillämpas på våra egna liv. För det tredje hade hon en absolut tro på Gud och ett orubbligt vittnesbörd om gudomligheten i Jesu Kristi återställda evangelium.

Det fanns ett annat mindre påtagligt men ... ytterst väsentligt och viktigt krav för denna lärare och alla andra personer som skulle vilja undervisa om Jesu Kristi evangelium. Herren har förkunnat lärarens lag i dessa ord: ’Anden skall givas eder genom trons bön, och om I icke mottagen Anden, skolen I icke undervisa’ (L&F 42:14) ...

Den som ber om hjälp i sin undervisning kommer att ha den Helige Andens kraft, och hans, eller hennes, undervisning kommer, som Nephi förklarade, ’genom

den Helige Andens kraft ... [att bringas] till människobarnens hjärtan” (*The Teachings of Harold B Lee*, utg Clyde J Williams [1996], s 444).

När du utvärderar dina starka och svaga sidor som lärare, ta då i beaktande hur väl du avspeglar dessa ”viktiga egenskaper”. Du kanske vill fundera över följande frågor:

- Visar jag dem jag undervisar att jag älskar dem? Visar jag ett personligt intresse för var och en av dem?
- Kan de känna min kärlek till Herren och hans lärdomar? Hjälper jag dem att se hur de kan tillämpa dessa lärdomar i sina liv?
- Kan de som jag undervisar känna att jag har ett vittnesbörd om Jesu Kristi återupprättade evangelium? Kan de känna min absoluta tro på Gud?
- Ber jag i tro om att kunna undervisa genom den Helige Andens kraft?

Även om du är oerfaren när det gäller många tekniska sidor av undervisningen, kan du inrikta dig på de egenskaper som är av störst betydelse. Du kan älska dem du undervisar. Du kan genomgående visa din kärlek till Herren och hans lärdomar. Och du kan entusiastiskt berätta om din tro på Gud och bära vittnesbörd om det återställda evangeliet. Du kan ha framgång i de egenskaper som är av störst betydelse, samtidigt som du utvecklar dina tekniska färdigheter.

Med Herrens hjälp kan du bli bättre

När du strävar efter att bli bättre, får du ofta hjälp från Herren genom andra människor. Följande berättelse, som återgavs av en man som verkat som missionspresident i Östeuropa, visar denna princip:

”Sommaren 1993 besökte jag en av våra nyligen organiserade grenar. En nydöpt medlem var lärare för Söndagskolan. Det var tydligt att hon kände sig besvärad av att stå framför gruppen. Hellre än att riskera att göra något fel, läste hon lektionen ord för ord. Medan hon stirrade oavvänt ner i boken, skruvade eleverna olustigt på sig.

Efter lektionen gav jag läraren en komplimang för den doktrinära noggrannheten i materialet och frågade, så taktfullt jag kunde, om hon funderat över att ställa några tankeväckande frågor för att stimulera till diskussion i klassen. Hon svarade att i Europa ställer lärarna inte några frågor. Jag gick därifrån, fundersam över vad vi skulle kunna göra för att hjälpa henne och många andra nya lärare i länder där kyrkan bara varit etablerad i några få år.

I augusti samma år kallades ett gift par att börja med Kyrkans utbildningsverksamhets program i vårt område. Vi bad dem leda vad som då kallades fortbildningsmöten för lärare. En av lärarna som de skulle hjälpa var just läraren för den klass jag besökt.

Fyra månader senare besökte jag på nytt hennes gren. Ett underverk hade ägt rum. Hon stod framför klassen förvandlad, samlad och säker. Hennes väl förberedda

frågor lockade fram svar som visade på elevernas intresse. Hon kommenterade uppmuntrande varje klassmedlems bidrag. Hon hade ordnat så att en klassmedlem berättade om en personlig erfarenhet av lektionens tema och inbjöd sedan andra att göra detsamma. I slutet av lektionen bar en ny medlem sitt vittnesbörd. Läraren stannade upp och frågade lugnt: 'Lade ni märke till Anden när syster Molnar

talade? Detta är Herrens ande.' Medan vi njöt av lugnet och känslan av att ha blivit upplysta, som vi tillsammans upplevde i denna hyrda lokal, tackade jag min himmelske Fader för det par som undervisat en ängslig ny medlem om principerna för evangelieundervisning och hjälpt henne att bli en person som verkligen förtjänar att kallas lärare i Jesu Kristi evangelium."

12

BE DINA LEDARE
OM STÖD

En del av ledarnas ansvar inom prästämömet och biorganisationerna är att hjälpa och stödja lärarna. Kvaliteten på undervisningen i kyrkan kommer att förbättras när ledare och lärare ger varandra stöd och visar omtanke om varandra.

Inom prästämömet och biorganisationerna har ledarna fått i uppdrag att arbeta med särskilda lärare. Till exempel kan en medlem i Primärs presidentskap få uppdraget att arbeta med dem som undervisar barn i åldern åtta till tolv år. En medlem i presidentskapet för äldsternas kворum kan utses att arbeta med kворumets lärare.

Vägledning för nya lärare

Om du nyligen kallats som lärare kan din ledare vilja träffa dig, helst före din första lektion. Han eller hon kommer att tala med dig om betydelsen av ditt kall och ge dig lektionsmaterialet. Efter det att du hållit din första lektion bör du och din ledare kortfattat diskutera upplevelsen.

Kontakta ledare och rådgör med dem

Kontakta dina ledare ofta för att berätta om dina erfarenheter, diskutera behoven hos dem du undervisar, lösa problem och söka råd. Det ger dig en möjlighet att redogöra för dina planer på hur du ska kunna bli ännu bättre som lärare.

Sådana kontakter får bäst verkan om de görs personligen, men om det behövs kan de göras per telefon, brevlades eller på annat sätt. Du bör ta initiativet till kontakterna närhelst du känner att det behövs, men minst en gång i kvartalet.

När en kvinnlig ledare träffar en manlig lärare eller en manlig ledare träffar en kvinnlig lärare, bör de lämna dörren öppen och be någon annan vuxen vara i ett angränsande rum, i foajén eller i hallen. De bör undvika omständigheter som kan missförstås.

Medan du ser fram emot att få rådgöra med din ledare, kan du förbereda dig för att tala om:

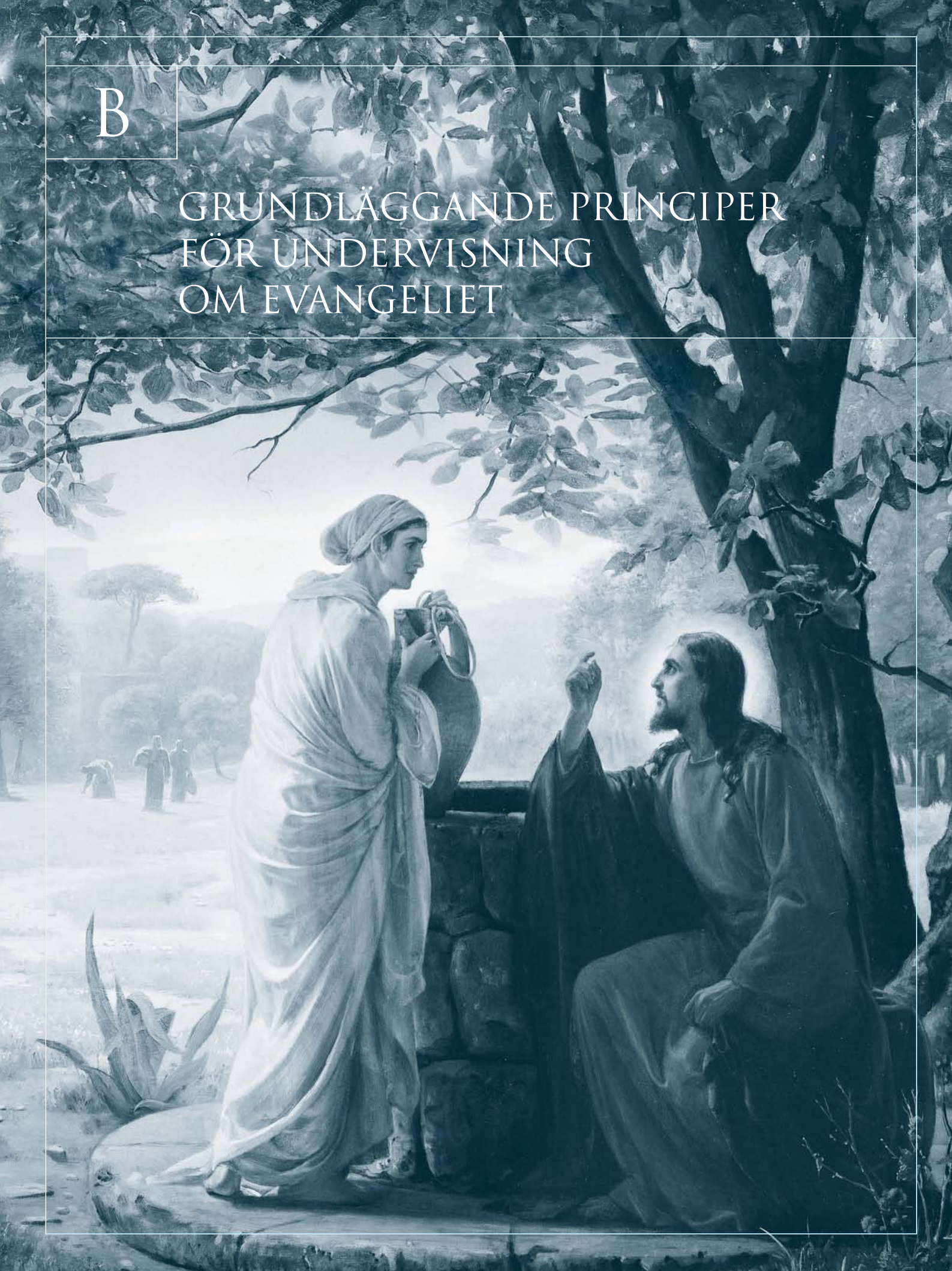
- Vad du tycker om ditt kall som lärare.
- Erfarenheter du haft i din klass.
- Exempel på hur eleverna reagerar på lektionerna du håller.
- Speciella behov hos enskilda elever.
- Dina mål som lärare.
- Vad din ledare kan göra för att hjälpa dig nå dina mål.
- Ämnen som du tycker bör tas upp på fortbildningsmöten för lärare.

Besök i klassrummen

Vissa ledare besöker samma klass varje vecka, vilket ingår i deras kallelse. Andra ledare, till exempel medlemmar i Primärs presidentskap och Söndagsskolans presidentskap, har fått instruktioner om att komma överens med lärarna om att de ska besöka deras klasser någon gång då och då (se *Förbättrad undervisning om evangeliet:Handledning för ledare*, s 6). Om en ledare tänker besöka din klass, kan du be honom eller henne att bara iaktta klassen eller hjälpa till på olika sätt. En ledare kan till exempel hålla en del av lektionen, ta sig an en viss klassmedlem eller hjälpa till med aktiviteterna.

B

GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER
FÖR UNDERVISNING
OM EVANGELIET

ÄLSKA DEM DU UNDERVISAR

Intet kan komma folk att försaka sina synder bättre än att taga dem vid handen och vaka över dem med ömhet. När folk visar mig den minsta kärlek och ömhet, o vilken makt har det då icke över mitt sinne, medan det motsatta har en tendens till att framkalla hårda känslor och undertrycka och hämma det mänskliga sinnet.

Profeten Joseph Smith

KÄRLEK MJUKAR UPP HJÄRTAN

"Ingen kan vara behjälplig i detta verk utan att vara ödmjuk och fylld av kärlek" (L&F 12:8).

En ny lärare hade problem med några elever som uppförde sig olämpligt. Hon sökte råd från en medlem i Söndagsskolans presidentskap, och han föreslog att hon skulle göra ett experiment. Hon skulle välja ut någon av dem som störde i klassen och sedan visa denna person på fem olika sätt att hon brydde sig om honom eller henne. Några veckor senare frågade ledaren läraren hur det gick. Hon sade att personen hon valt ut hade slutat uppföra sig illa, och därför höll hon på med att välja ut någon annan i klassen. Efter ytterligare två veckor hörde sig ledaren för igen. Läraren sade att hon hade svårigheter att finna någon att arbeta med. När han frågade henne en tredje gång, berättade hon att hon valt ut tre olika elever, en åt gången, och att när hon började visa att hon brydde sig om dem hade de slutat upp med att störa. I samtliga fall hade kärleken mjukat upp deras hjärta.

Styrkan i en lärares kärlek

När vi visar kärlek till dem vi undervisar blir de mer mottagliga för Anden. De blir mer ivriga att lära och mer öppna mot oss och andra i gruppen. Ofta förstår de på nytt sitt eviga värde och får större längtan efter rättfärdighet.

Äldste Dallas N Archibald i de sjuttios kvorum förklarade:

"Rätt slags undervisning utvidgar själen.

Låt oss till exempel jämföra ett barn med ett tomt glas, och den kunskap och erfarenhet som vi samlat på oss under åren med en spann full av vatten... Vi kan inte hålla en hink full av vatten direkt i ett litet glas. Men genom att använda rätta principer för hur man överför kunskap, kan vi göra glaset större.

Dessa principer är överbevisning, långmodighet, mildhet, saktmod och oskrymtad kärlek, godhet och sann kunskap. Dessa principer förstorar glaset, som är barnets själ, och gör att barnet kan ta emot mycket mer än den ursprungliga fulla hinken (*Nordstjärnan*, jan 1993, s 25).

En primärlärare berättade om de givande erfarenheter hon och hennes elever haft när hon besökt dem i deras hem och visat sitt intresse för deras liv. En liten pojke hade varit motvillig att stanna kvar i klassen, och när han verkligen stannade, ville han inte delta. Men efter det att läraren hälsat på en stund i hans hem, och talat med honom om det han tyckte bäst om, började han se fram mot att komma till Primär. En annan medlem i klassen hade aldrig sagt något under lektionerna, men talade ivrigt när läraren kom hem till henne. Efter besöket började hon delta i lektionerna. (Se Norda D Casaus, "One on One", *Ensign*, feb 1994, s 59).

Hur kristuslik kärlek kan påverka vår undervisning

Aposteln Paulus skrev: "Om jag talar både människors och änglars språk men saknar kärlek, är jag bara ekande brons, en skrällande cymbal. Och om jag har profetisk gåva och känner alla hemligheterna och har hela kunskapen, och om jag har all tro så att jag kan flytta berg, men saknar kärlek, är jag ingenting" (1 Kor 13:1–2). I denna tidshushållning har Herren sagt att "ingen kan vara behjälplig i detta verk utan att vara ödmjuk och fylld av kärlek och hava tro, hopp och barmhärtighet" (L&F 12:8).

Om vi vill ha ett gott inflytande på eleverna, bör vi inte bara älska att undervisa, utan vi bör även älska varje person vi undervisar. Vi bör mäta vår framgång efter utvecklingen hos dem vi undervisar, inte efter hur bra våra egna prestationer är.

Kärlek får oss att förbereda oss och undervisa på ett annorlunda sätt. När vi älskar dem vi undervisar, ber vi för var och en av dem. Vi gör allt vi kan för att lära känna deras intressen, prestationer, behov och bekymmer (se "Förstå dem du undervisar", s 33–34). Vi skraddarsyr vår undervisning för att tillgodose deras behov, även om det kräver mer tid och större ansträng-

ningar. Vi lägger märke till när de är frånvarande och uppmärksammar dem när de är närvarande. Vi erbjuder hjälp när det behövs. Vi bryr oss om deras eviga välfärd, gör allt vi kan för att främja den och inget som kan skada den.

Många av de allra viktigaste egenskaperna hos trofasta och skickliga lärare i evangeliet hör ihop med kärlek. Profeten Mormon sade:

”Kärleken är tålig och mild, den avundas icke och är icke uppblåst. Den söker icke sitt eget och förtörnas icke lätt, den tänker intet ont och gläder sig icke över orättfärdighet, utan den gläder sig över sanningen. Den fördrager allt, tror allt, hoppas allt, uthärdar allt.

Därför ... om I icke haven kärlek, ären I intet, ty kärleken förgår aldrig. Hållen eder därför fast vid kärleken, vilken är den största av allt, ty allt annat måste upphöra – men den kärlek, som är Kristi rena kärlek, förbliver evinnerligen, och den som på den yttersta dagen befinner hava den, med honom är allt väl” (Moro 7:45–47).

Ytterligare information

För mer information om vikten av att älska dem du undervisar, se lektion 2 i kursen Undervisa om evangeliet (s 194–197).

FÖRSTÅ DEM DU UNDERVISAR

Fundera över den senaste lektionen du höll. Vad tänkte du på när du förberedde och framförde lektionen? Tänkte du på lektionsmaterialet? Tänkte du på dem som du undervisade? Hur mycket visste du egentligen om personerna som du undervisade? Om du inte kände dem, hur skulle lite kunskap om var och en av dem kunnat påverka din lektion?

En rådgivande till aronska prästadömet berättade följande:

”Som rådgivande till ett diakonernas kворum har jag lärt mig något om 12- och 13-åriga pojkar. Jag förstår de utmaningar, möjligheter, erfarenheter och frågor som är gemensamma för unga män i den åldern. Jag förstår att alla dessa unga män nyligen har fått prästadömet och håller på att lära sig vad det betyder att utöva det värdigt.

Jag känner också alla diakonerna personligen – vad de tycker om och inte tycker om, deras talanger, bekymmer och vad som pågår i deras liv just nu.

När jag förbereder lektioner och undervisar pojkarna, försöker jag undervisa om evangelieprinciper på ett sådant sätt att de anknyter till deras kunskap och erfarenheter. För att engagera en pojke kan jag ställa en fråga som förbinder någon punkt i lektionen med att spela fotboll. För att hjälpa en annan ung man att delta, kanske jag berättar om en erfarenhet från det senaste lägret som gör det lättare att illustrera tillämpningen av en evangelieprincip. Genom att förstå dessa pojkar, kan jag lättare finna sätt att relatera varje lektion till dem.”

Lär känna de egenskaper och erfarenheter som är gemensamma

Även om varje person är unik har alla personer som du undervisar, antingen de är vuxna, ungdomar eller barn, mycket gemensamt. Först och främst är de alla barn till vår himmelske Fader. Alla har gudomliga möjligheter. Alla vill känna sig älskade. Alla vill känna att de får stöd från andra och att de blir uppskattade för sina insatser.

Förutom dessa gemensamma egenskaper har de som du undervisar troligtvis haft liknande erfarenheter. Många av deltagarna i vuxenklassen Evangeliets lära är till exempel föräldrar som har fått betydande erfarenheter och insikter genom att uppföstra sina barn. I äldsternas kворum har många varit på heltidsmission. Många högpräster har verkat i administrativa ställningar i församlingen eller staven. Många av de unga männen och kvinnorna går i samma skola eller i liknande skolor.

Det kommer alltid att finnas något som de som du undervisar har gemensamt. Du bör lära känna de egenskaper och erfarenheter som är gemensamma för dem och finna sätt att utnyttja dessa likheter. När du gör det kommer dessa som du undervisar att märka att dina lektioner har en väl utvecklad känsla för och går att tillämpa på deras behov och intressen. De kommer att delta mer helhjärtat och känna sig tryggare inför att bidra till lektionen.

För information om gemensamma egenskaper hos olika åldersgrupper, se del C, ”Undervisning för olika åldersgrupper” (s 107–124).

Lär känna varje person du undervisar

Även om de personer du undervisar har många gemensamma egenskaper är deras bakgrund och omständigheter väldigt skiftande. Det finns inte två som är exakt lika. De har olika färdigheter. De tycker om, och tycker inte om, olika saker. De har upplevt olika slags glädjeämnen, möjligheter och utmaningar.

När äldste Neal A Maxwell var regionrepresentant sade han:

”Bland en grupp medlemmar i ett kворum eller en klass kan det finnas någon som är uttråkad; någon som gör en obemärkt,

svår och mycket viktig omvärdering av sitt förhållande till kyrkan; några som på sitt enstaka besök kan grunda sin framtida närvaro och inställning till kyrkan på sina erfarenheter en 'provsöndag'; någon som förlorat sin entusiasm; och en hel del ... välinformerade medlemmar som finner glädje och utveckling i en gudomlig kyrka, full av bräckliga människor, och som kan handskas med besvikelser.

Att vara opersonlig eller att utan åtskillnad ... ta sig an uppgiften att leda och undervisa en så oundviktig mångfald av individer är sannerligen inte att 'verka med iver' som ledare eller lärare. Ett lättvindigt och okänsligt sätt att leda och undervisa innebär att personen ifråga tror att han bara behöver uppfylla de grundläggande kraven i sin kallelse som ledare eller lärare, och som följd härav inte ser behovet av att engagera sig i dem som han leder eller undervisar. En sådan ledare bryr sig inte om enskilda olikheter och saknar meningsfull, personlig värme" ("*... A More Excellent Way*" [1973], s 56–57).

När du lär känna och lär dig förstå varje person, kommer du att vara bättre förberedd att hålla lektioner som passar för deras olika situationer. Denna kunskap gör det lättare för dig att finna vägar att hjälpa varje person att delta i diskussionerna och andra inlärningsaktiviteter (se "Nå fram

till den enskilde", s 35–36. Du kommer att veta vem som kan svara på vissa frågor, vem som kan bidra med en trostärkande berättelse eller personlig erfarenhet, och vem som har haft en erfarenhet som stöder ändamålet med en viss lektion. Du kommer att bättre kunna utvärdera svaren som ges i diskussioner och anpassa dina lektioner därefter.

Ta hänsyn till likheter och olikheter när du förbereder lektionerna

Tänk på nästa lektion som du ska hålla. Försök göra dig en inre bild av miljön och av varje person som kommer att vara där. Kanske kommer du att tänka på någon som sitter på samma plats varje vecka. Vad vet du om den personen som kan hjälpa dig avgöra vilken punkt du ska betona i lektionen? Vilka erfarenheter har han eller hon haft som kan hjälpa någon annan att bättre förstå en evangelieprincip? Din kunskap om dessa saker kommer att påverka dina val när du förbereder och håller lektionerna. Det är därför du behöver göra mer än bara förstå ditt lektionsmaterial. Du behöver förstå människorna du undervisar – som Guds barn, som medlemmar i sin åldersgrupp och som enskilda personer.

3

NÅ FRAM TILL DEN ENSKILDE

En lärarutbildningsledare berättade om följande erfarenhet:

”Jag hade blivit ombedd att leda en kurs för alla lärare i Söndagsskolan. Jag visste att jag skulle undervisa människor med personligheter, bakgrund och behov som var mycket skiftande. En av eleverna var en erfaren lärare som ofta arbetat med ungdomar. En annan verkade inte känna sig säker alls som lärare, och hon var mycket medveten om sina ofullkomligheter. En broder kände sig förlägen, eftersom han inte visste så mycket om skrifterna.

Jag kom fram till att jag behövde hitta ett sätt att nå fram till var och en av dem. Före den första lektionen gav jag brodern som var orolig för att undervisa om skrifterna i uppgift att tala kortfattat om hur man kan göra upp en personlig plan för evangeliestudier. Detta gav mig tillfälle att träffa honom utöver lektionstiden och uttrycka mitt förtroende för honom. Under lektionen uppmuntrade jag den erfarna läraren att delge några av sina insikter i fråga om undervisning. Och jag fick möjlighet att tacka den osäkra systemen för det ödmjuka vittnesbörd som hon burit i en annan klass några veckor tidigare. Alla tre reagerade mycket positivt.

Under denna lektion lade jag märke till att en annan lärare satt lite för sig själv. Jag bestämde mig för att tala med henne efter lektionen, och jag visade mitt intresse för henne och frågade om jag kunde hjälpa henne med en uppgift jag gett. Varje vecka sökte jag efter möjligheter att nå fram till varje person i klassen.

När kursen pågått en tid stod det klart för mig att detta var en ovanlig grupp. Alla deltog i livliga diskussioner och berättade om sina erfarenheter. De verkade förenade

i kärlek. Jag kunde se att ju mer jag försökte nå fram till och hjälpa dem individuellt, desto mer villiga var de att lyssna på och berätta för varandra. När jag ser tillbaka inser jag att den enkla ansträngningen att nå fram till var och en av dem, kan ha varit det mest betydelsefulla jag gjorde som lärare för den kursen. Det verkade inspirera dem att göra detsamma för varandra.”

En del av ditt arbete som lärare i evangeliet är att hjälpa eleverna förstå och känna vår himmelske Faders kärlek till dem. Det kan inte göras enbart med ord. Det krävs att du når fram till enskilda individer – de som du ser ofta, de som du ser då och då, och de som du inte skulle se om du inte gjorde speciella ansträngningar. Det krävs att du når fram till dem vare sig de är samarbetsvilliga, ointresserade eller trotsiga. Herren har uppmanat oss att minnas att ”själarna äro dyrt aktade i Guds ögon” (L&F 18:10).

Att nå fram till den enskilde när ni alla är samlade

Också när du undervisar många människor samtidigt kan du nå fram till enskilda individer. Du når till exempel fram till enskilda när du hälsar hjärtligt på varje person i början av klassen. Sådana små handlingar kan ha mycket stor betydelse.

Du når också fram när du gör det inbjudande och tryggt för dem att delta. På hemaftnar och i kyrkans olika klasser kan du hjälpa eleverna att förbereda en del av lektionen. Du kan planera särskilda berättelser, musiknummer eller diskussionsfrågor som värdesätter och utnyttjar speciella elevers talanger. En mindre aktiv broder med bra sångröst blev till exempel gradvis aktiv i kyrkan igen, tack vare att han då och då inbjöds att sjunga i olika klasser och vid andra tillfällen i församlingen.

Människor berörs när det som de bidrar med erkänns. Du kanske kan göra en extra ansträngning för att erkänna varje persons kommentarer och, om möjligt, ta med inläggen i klassdiskussionerna. Ibland hjälper det att upprepa frågor eller kommentarer, så att alla kan höra och förstå.

Att nå fram vid andra tillfällen

Du bör söka efter vägar att nå fram till dem du undervisar. Det som du gör för

människor utanför klassrummet kan ha en djupgående inverkan på deras inställning till att studera evangeliet. Du kan vara tillsammans med familjemedlemmar på tu man hand. Du kan ta en omväg för att tala med klassmedlemmar när du ser dem. Du kan uppmuntra och hjälpa dem när de utsätts för prövningar, minnas viktiga händelser i deras liv, besöka dem i hemmet och komma till aktiviteter som de deltar i.

President Thomas S Monson berättade följande:

”Louis Jacobsen ... var son till en fattig dansk änka. Han var liten till växten och inte mycket att titta på. Han blev lätt offer för sina klasskamraters obetänksamma skämt. På Söndagsskolan en sabbatsmorgon gjorde sig barnen lustiga över hans lappade byxor och slitna skjorta. Louis var alltför stolt för att gråta, så han flydde

från kapellet. Till sist stannade han, andtruten, för att sätta sig och vila i ett gathörn ... Det flöt rent vatten i rännstenen där Louis satt. Han tog upp ett papper ur fickan, som innehöll en sammanfattning av söndagsskollektionen. Han gjorde en fin pappersbåt, som han satte ned i vattnet. Från hans sårade pojkhjärta kom de bestämda orden: 'Jag ska aldrig gå tillbaka.'

Genom tårarna såg plötsligt Louis spegelbilden av en stor, välklädd man. Louis lyfte på huvudet och kände igen George Burbidge, Söndagsskolans superintendent.

'Får jag sätta mig hos dig?' frågade denne vänlige ledare.

Louis nickade jakande ... Fler båtar tillverkades och sattes på vattnet under samtalets gång. Till sist reste sig ledaren och med pojkens hand stadigt i sin hand, återvände de till Söndagsskolan" (se *Nordstjärnan*, okt 1977, s 72).

HJÄLP NYA MEDLEMMAR OCH MINDRE AKTIVA MEDLEMMAR

President Gordon B Hinckley gav rådet:

”Det är ingen lätt sak att bli medlem i denna kyrka.

För de flesta innebär det att sluta upp med gamla vanor, lämna gamla vänner och tidigare umgänge och komma in i en ny krets som är annorlunda och något krävande.

Med ett ständigt ökande antal omvända, måste vi avsevärt öka våra ansträngningar för att hjälpa dem hitta vägen. Alla behöver tre saker, en vän, ett ansvar och näring ’genom Guds goda ord’ (Moro 6:4). Det är vår plikt och vår möjlighet att få ombesörja dessa saker ...

Detta är ett arbete för var och en ...

Jag ber var och en av er hjälpa till med denna stora uppgift. Ert vänliga sätt behövs. Er ansvarskänsla behövs” (*Nordstjärnan*, juli 1997, s 47–48).

Som lärare i evangeliet kanske du får hjälpa människor som nyligen blivit medlemmar i kyrkan eller som återvänder till aktivitet i kyrkan. Du kan följa president Hinckleys råd genom att bli vän med dem, ge dem möjlighet att delta i lektioner och försäkra dig om att de får näring genom Guds ord. Här följer några förslag som kan hjälpa dig med detta.

”En vän”

Första presidentskapet har rått oss att göra oss ”till vän med undersökare och nya medlemmar och skapa kärleksfulla relationer som hjälper dem med den sociala övergången till nya vänner och nya livsmönster” (*”Hjälpa nya medlemmar”*, bilaga till brev från första presidentskapet den 15 maj 1997).

Du kan hjälpa andra med denna övergång genom att inbjuda dem till klassen, nämna deras namn när du välkomnar dem och presentera dem för andra klassmedlemmar.

”Ett ansvar”

I kyrkans klasser har alla elever ansvaret att bidra till en miljö för inläring (se s 77–78). Nya medlemmar och mindre aktiva medlemmar kan emellertid behöva speciell

uppmuntran för att ta på sig detta ansvar. Några förslag till hur du kan hjälpa dem att delta i lektionerna ges nedan:

- Ställ frågor till dem under klassdiskussionerna som du vet att de kan svara på.
- Uppmuntra dem att bära sitt vittnesbörd och berätta hur de har lärt sig evangeliets sanningar.
- Be dem läsa något högt. För att ge dem tid att förbereda sig kan du tala med dem i förväg om skriftstället eller något annat som du gärna vill att de läser.
- Be dem hålla bön. För att det inte ska kännas obehagligt för dem, kan du i förväg be dem göra detta.
- Om du delar ut uppgifter så gör det i förväg, så att de har tillräckligt med tid för förberedelser. Erbjud din hjälp om de har några frågor.

När nya medlemmar och mindre aktiva medlemmar deltar i klassdiskussioner och andra inlärningsaktiviteter, ökar deras kunskap om evangeliet och deras beslutsamhet att följa Herren och verka i hans kyrka. De kommer också att stärka dig och andra klassmedlemmar.

”Näring genom ’Guds goda ord’”

Nyomvända och medlemmar som blivit aktiva igen är i regel ivriga att lära om evangeliet. Du kan hjälpa dem behålla denna entusiasm och öka sin kunskap om evangeliet. Tänk över följande förslag:

- Uttryck din glädje över evangeliet.
- Bär ditt vittnesbörd.
- Berätta om din kärlek till skrifterna.
- Ta dig tid att tala med dem utanför lektionstiden – bli vän med dem och försäkra dig om att de förstår principerna du undervisar om.
- Berätta för dem om erfarenheter som du fått när du levt efter evangeliet.
- Uppmuntra dem att studera skrifterna på egen hand.

5

ATT UNDERVISA MÄNNISKOR MED HANDIKAPP

Äldste Boyd K Packer berättade om en erfarenhet han gjorde under sitt första år som seminarielärare:

”Det fanns en tonårsflicka i min klass som störde mig en hel del genom sin till synes oförskämda attityd. Hon ville inte delta och hon var hela tiden ett orosmoment i klassen. Vid ett tillfälle bad jag henne svara på något under lektionen som inte krävde någon förberedelse. Hon sade, lite fräckt: ’Det vill jag inte.’

Jag insisterade med lite påtryckning, men hon vägrade med ännu större fräckhet. Jag sade något dumt om att ’elever som inte vill svara på frågor får inget betyg’, och fortsatte lågmält: ’Vi får se. Antingen är du medgörlig eller ...’

På ett föräldramöte några veckor senare beskrev flickans mamma henne som blyg och tillbakadragen och osäker. Ett blygt och tillbakadraget uppträdande skulle inte ha stört mig, det var oförskämtheten och fräckheten som hade bekymrat mig.

Innan jag hunnit beskriva dotterns oförskämthet för hennes mamma, tillade hon lyckligtvis: ’Det beror på att hon har talsvårigheter.’

Förvånad frågade jag vari svårigheten bestod. Modern sade: ’Har du inte märkt det?’ Jag hade inte märkt något! ’Hon gör nästan vad som helst för att slippa säga något i en grupp’, upplyste hennes mamma mig. ’Hon skäms så över sin talsvårighet.’

Efter mötet med hennes mamma, kände jag mig ytterst liten och mycket dum. Jag borde ha anat att det fanns någon *anledning* till att hon reagerat som hon gjorde. Under följande år fullföljde jag min omvändelse. Jag rådgjorde med flickan och lyckades få henne att prata.

’Vi ska arbeta tillsammans på detta’, sade jag till henne.

Innan året var slut svarade hon på frågor i klassen och deltog ofta, med hjälp av och i samarbete med andra elever” (*Teach Ye Diligently*, rev uppl [1991], s 92–93).

Under sin jordiska verksamhet visade Frälsaren mycket medkänsla med människor som hade kroppsliga eller mentala handikapp. Han erbjöd dem hopp, förståelse och kärlek. När du undervisar sådana människor bör du följa hans exempel. Försök att inte känna obehag inför deras handikapp. Inse att alla människor är annorlunda på ett eller annat sätt.

Med kärlek och finkänslighet kan du hjälpa elever med handikapp att delta i lektionerna. Du kanske behöver arbeta med andra i klassen för att hjälpa dem förstå dem som har ett handikapp.

Nedan följer en beskrivning på olika slags handikapp och hur du kan hjälpa elever med dessa handikapp.

Nedsatt hörsel

Nedsatt hörsel kan innebära allt från något nedsatt hörsel till fullständig dövhet. Vissa människor hör tillräckligt bra för att förstå det talade ordet med hjälp av hörapparat, medan andra måste använda sig av teckenspråk eller läppläsning för att förstå.

När du upptäcker att en klassmedlem har problem med hörseln, så var särskilt uppmärksam mot honom eller henne. Träffa vid behov personen i fråga för att avgöra var det är bäst för honom eller henne att sitta i klassen för att kunna följa med i diskussioner och delta i aktiviteter. Det kan vara viktigt för vederbörande att sitta där han eller hon lätt kan se dig när du talar. Han eller hon kanske hellre vill sitta på den ena sidan av rummet än den andra. Undersök dessa valmöjligheter på ett hjälpsamt och vänligt sätt, och på ett sätt som visar din önskan att personen ifråga ska kunna delta i lektionen.

Språk- och talsvårigheter

Språk- och talsvårigheter påverkar en persons förmåga att umgås och kommunicera med andra. Svårigheterna kan vara lindriga eller allvarliga, och de kan infinna sig vid vilken ålder som helst. Personer

med talsvårigheter kanske inte förstår tal eller skrift så bra. De kan ha svårt att bilda ord och meningar för att uttrycka sig. En del personer med språksvårigheter försöker dölja dem, medan andra, särskilt barn, är omedvetna om dem.

Om du tror att en klassmedlem kan ha någon sådan svårighet, var då försiktig med att be honom eller henne göra något framför klassen. Visa personen i fråga extra uppmärksamhet, och lär dig mer om hans eller hennes inlärningsförmåga. Du kan förbereda inlärningsaktiviteter som hjälper vederbörande att medverka utan att känna obehag. Ett exempel är diskussionsgrupper där han eller hon arbetar tillsammans med elever som är särskilt vänliga och tålmodiga. När du blir bättre bekant med personen ifråga, och när hans eller hennes förtroende växer, kan du söka efter fler möjligheter för honom eller henne att bidra i klassen. Hjälpt vederbörande att bestämma vad han eller hon vill göra för att kunna delta med större glädje.

Psykiska handikapp

En person med ett psykiskt handikapp kan utvecklas långsammare när det gäller förmågan att kommunicera, umgås, studera, arbeta eller bli självständig. En del personer med psykiskt handikapp behöver hjälp inom de flesta områden i livet, medan andra bara behöver hjälp inom några få speciella områden.

Var lyhörd för och vänlig mot en klassmedlem med psykiskt handikapp. Tala med personen i fråga på normalt sätt om sådant man brukar prata om. Inbjud honom eller henne att delta i klassen på ett sätt som känns obesvärat för vederbörande. Du kanske vill hjälpa honom eller henne att förbereda sig. Ibland kan du också dela upp klassen i mindre grupper eller i par, så att vederbörande kan umgås med tålmodiga och hjälpsamma klassmedlemmar.

Lässvårigheter

En del personer har svårt för att läsa. De kan ha dyslexi eller andra lässtörningar. Det kan vara svårt för dem att läsa på ett språk som inte är deras modersmål. De kan ha dålig syn. Eller kanske de helt enkelt saknar erfarenhet av att läsa.

När du upptäcker att en klassmedlem har lässvårigheter, var då särskilt försiktig med hur du ber honom eller henne delta i en lektion. Gör inte vederbörande generad genom att be honom eller henne läsa högt om han eller hon inte erbjudit sig frivilligt. Försök bli bättre bekant

med personen i fråga. Lär dig mer om hans eller hennes förmåga och villighet att läsa. Om en person är villig att läsa, men behöver tid att förbereda sig, kan du hjälpa honom eller henne att förbereda sig på att läsa vissa avsnitt i kommande lektioner. I andra fall kan du behöva söka efter sätt att engagera vederbörande utan att du ber honom eller henne läsa något. Diskutera dessa möjligheter med personen i fråga. Arbeta tillsammans på att finna det bästa sättet för honom eller henne att delta i klassen.

Nedsatt synförmåga

Nedsatt synförmåga kan innebära allt från lättare synskada till fullständig blindhet. En del personer med nedsatt syn kan se tillräckligt bra om de sitter längst fram i klassrummet, eller om de har glasögon. Andra är beroende av hörseln och punktskrift när de ska lära sig något. Hjälpt eleverna med nedsatt syn att få sitta där de bäst kan lära sig och delta i lektionen. Tala på ett vänligt sätt med dem om deras behov och vad du kan göra för att hjälpa dem.

Ytterligare information

Ovanstående information är bara en kort sammanfattning. Om du lägger märke till att en klassmedlem har ett handikapp, rådgör då med vederbörande eller hans eller hennes familj och vänner om hur du kan hjälpa till. Bli vän med klassmedlemmen. Du kanske också vill rådgöra med ledarna. Sök Andens vägledning om hur du ska kunna hjälpa personen i fråga att lyckas och trivas i din klass.

För ytterligare information om hjälp till medlemmar som har någon form av handikapp, se s 310–314 i delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*.

Hjälpmaterial till medlemmar som har någon form av handikapp

En förteckning över material för medlemmar med handikapp finns i kyrkans årliga materialkatalog.

Frågor angående material för medlemmar med någon form av handikapp kan ställas till:

Members with Disabilities
Floor 24
50 East North Temple Street
Salt Lake City, UT 84150-3200
USA
Tel 1-801-240-2477

UNDERVISA GENOM ANDEN

Om Herrens ande leder oss, kan vi undervisa vem som helst, oavsett hur välutbildad han eller hon är, var som helst i världen. Herren kan mer än någon av oss, och om vi är hans tjänare, som handlar enligt hans Andes inflytande, kan han framföra sitt budskap om frälsning till alla och envar.

Äldste Dallin H Oaks

ANDEN ÄR DEN VERKLIGE LÄRAREN

Den Helige Andens intryck på en själ som får höra Guds ord är "Guds kraft att övertyga människorna" (L&F 11:21). President Joseph Fielding Smith sade:

"Guds ande, som talar till människans ande, har kraft att förmedla sanning med större verkan och förståelse än en personlig kontakt med himmelska varelser. Genom den Helige Anden vävs sanningen in i varje fiber och sena i kroppen, så att den inte kan glömmas bort" (Frälsningens lära, del 1, s 44).

"När en människa talar genom den Helige Andens kraft, så bringar denna kraft det till människobarnens hjärtan" (2 Ne 33:1). Ingen jordisk lärare, oavsett hur kunnig eller erfaren han eller hon är, kan ge någon annan person vittnesbördets och omvändelsens välsignelser. Detta är den Helige Andens, eller Andens, uppgift. Människor kommer till insikt om att evangeliet är sant genom den Helige Andens kraft (se Moro 10:5; L&F 50:13–14).

Andens roll i evangelieundervisningen

När vi undervisar om evangeliet bör vi ödmjukt erkänna att den Helige Anden är den verkliga läraren. Vi har förmånen att få verka som redskap varigenom den Helige Anden kan undervisa, vittna, trösta och inspirera. Vi bör därför bli värdiga att erhålla Anden (se "Sök att erhålla Anden", s 14). Vi bör be om Andens vägledning när vi förbereder lektioner och när vi undervisar (se "Känn igen och följ Anden när du undervisar", s 47–48). Vi bör göra allt vi kan för att skapa en atmosfär där de som vi undervisar kan känna Andens inflytande (se "Inbjud Anden när du undervisar", s 45–46).

Äldste Gene R Cook i de sjuttios kворum gav rådet: "Vem är det som undervisar? Hjälparen. Tro inte att det är du som är den 'verkliga läraren'. Då tar du helt fel ... Var noga med att inte hindra Andens inflytande. Lärarens viktigaste uppgift är att bereda vägen så att människor får en andlig upplevelse med Herren. Du är ett redskap, inte läraren. Herren är den som känner till behoven hos dem du undervisar. Han är den som kan påverka en persons hjärta och få honom att ändra sig" (tal till religionslärare, 1 sep 1989).

Att ödmjukt verka som redskap i Herrens händer

Vi kan ibland frestas att tro att människor kommer närmare sin himmelske Fader enbart tack vare våra ansträngningar. Vi kan tro att det är vår övertalningsförmåga som övertygar dem om sanningen. Eller också kan vi få för oss att vår värtalighet och vår kunskap om en viss evangelieprincip kommer att inspirera och uppbygga dem. Om vi börjar tro något sådant, "står vi i vägen" för den Helige Andens övertygande kraft. Vi bör alltid minnas Herrens befallning att "förkunna glada budskap ... i all ödmjukhet och förtrösta på [honom]" (L&F 19:29–30).

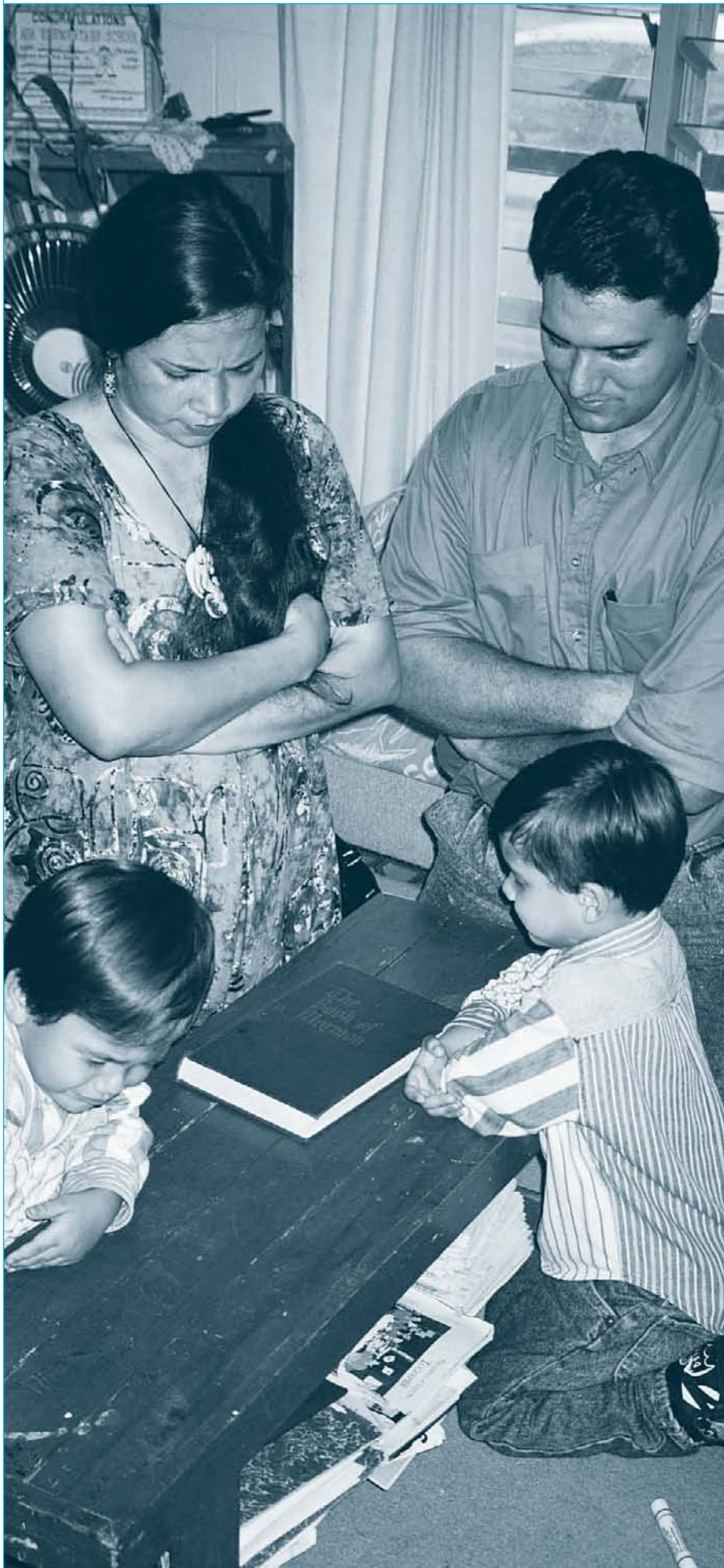
När du förbereder dig andligt och erkänner Herren i din undervisning, blir du ett redskap i hans händer. Den Helige Anden kommer att ge kraft åt dina ord.

Äldste Richard G Scott i de tolv kворum undervisade om skillnaden mellan en ödmjuk person som alltid låter den Helige Anden undervisa och en stolt person som förlitar sig på sin egen styrka:

"För några år sedan hade jag ett uppdrag i Mexico och Centralamerika som liknade områdespresidentens ...

En söndag ... besökte jag ett prästadömsmöte i en gren där en ödmjuk, oskolad mexikansk prästadömsledare kämpade för att förmedla evangeliets sanningar. Det var tydligt att de hade berört honom djupt. Jag lade märke till hans innerliga önskan att förmedla dessa principer. Han insåg vilken stor betydelse de hade för hans älskade bröder. Han läste ur lektionsboken, men sättet varpå han gjorde det var med äkta kärlek till Frälsaren och dem han undervisade. Denna kärlek, uppriktighet och ärliga avsikt inbjöd den Helige Anden att fylla rummet ...

Senare besökte jag söndagsskolklassen i den församling som min familj gick till. En välutbildad universitetsprofessor höll lektionen. Det blev en påfallande kontrast till vad jag var med om på grenens prästadömsmöte. Det verkade som om läraren avsiktligt hade valt svårfattliga hänvisningar och ovanliga exempel för att utveckla sitt tilldelade ämne – Joseph Smiths liv. Jag hade ett bestämt intryck av att han använde undervisningstillfället för att imponera på klassen med sin stora kun-

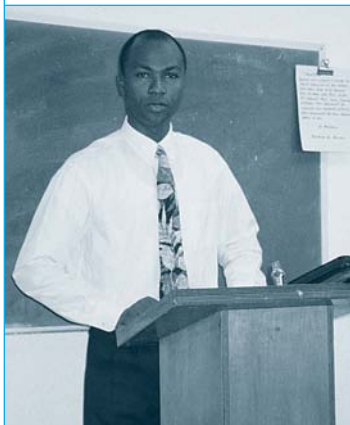
skap ... Han verkade inte lika inställd på att förmedla principer som den ödmjuka prästadömsledaren hade gjort ...

Ödmjukheten hos den mexikanske prästadömsledaren var nödvändig för att han skulle kunna användas som redskap för en andlig förmedling av sanningar” (*Helping Others to Be Spiritually Led* [tal till religionslärare, 11 aug 1998], s 10–12).

Ytterligare information

För mer information angående undervisning genom Anden, se lektion 3 i kursen Undervisa om evangeliet (s 198–202).

UNDERVISA MED VITNESBÖRD

”Den högsta, övertygande, omvandlande kraften i evangelieundervisning kommer till uttryck”, sade äldste Bruce R McConkie, ”när en inspirerad lärare säger: ’Jag vet genom den Helige Andens kraft, genom att den Helige Anden uppenbarat det för min själ, att de lärdomar jag undervisat om är sanna’” (*The Promised Messiah* [1978], s 516–517).

President Brigham Young lärde sig denna sanning innan han döptes och blev medlem i kyrkan. Vittnesbördet från en ödmjuk missionär hjälpte honom känna den Helige Andens övertygande kraft. Han sade senare: ”Då jag träffade en man som inte kunde formulera sig så väl, som inte var någon talare, utan bara kunde säga: ’Jag vet genom den Helige Andens kraft att Mormons bok är sann, att Joseph Smith är en Herrens profet’, då upplyste den Helige Anden som kom från den personen mitt förstånd, och ljus, härlighet och odödlighet var inför mig” (*Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young*, s 67).

President Young blev påmind om vittnesbördets kraft under sina första dagar som missionär. Han sade: ”Jag hade bara rest en kort tid för att vittna för folket då jag lärde mig detta faktum, att man kan bevisa lärdomar från Bibeln till domedagen och det skulle bara övertyga människorna, men inte omvända dem. Man kan läsa Bibeln från Första Moseboken till Uppenbarelseboken och bevisa allt man lägger fram, men bara detta i sig har ingen makt att omvända människorna. Ingenting mindre än ett vittnesbörd genom den Helige Andens kraft ger dem ljus och kunskap – får dem att verkligen omvända sig. Ingenting mindre än detta duger” (*Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young*, s 246).

Vad är ett vittnesbörd?

Det är viktigt att förstå vad ett vittnesbörd är och vad det inte är. Det är först och främst ingen uppmaning, inget rop på omvändelse, ingen reseskildring, ingen predikan eller instruktion. Det är en enkel och rak trosförklaring – en känsla, en förvissning, en övertygelse. Det uttrycks vanligtvis i första person, *jag*, och följs av ett kraftfullt verb som uttrycker tro, till exempel ”jag vet att ...”, ”jag vittnar om att ...”, ”jag bär vittne om att ...” eller ”jag har en stark övertygelse om ...”. Du har troligtvis hört speciella vittnen om Jesus Kristus använda orden ”jag vittnar om ...” eller ”jag bär vittne om ...”. Vittnesbörden är ofta mest kraftfulla när de är korta, koncisa och rakt på sak.

Beakta följande exempel från skrifterna. Lägg märke till att dessa vittnesbörd bärs i samband med andra budskap – i början, i mitten eller i slutet.

”*Detta är det sista vittnesbördet, vilket vi giva om honom: Han lever. Ty vi sågo honom på Guds högra sida och vi hörde rösten som vittnade, att han är Faderns Enfödde, att medelst honom, genom honom och av honom existera och skapades världarna, och att deras invånare äro söner och döttrar, födda åt Gud*” (L&F 76:22–24; kursiveringen tillagd).

”*Jag för min egen del vet, att allt jag säger eder beträffande det tillkommande är sant. Jag säger eder, att jag vet, att Jesus Kristus skall komma, han, som är Sonen, den av Faderns Enfödde, full av nåd, barmhärtighet och sanning*” (Al 5:48; kursiveringen tillagd).

”*Se, nu vill jag av mig själv bevittna för eder, att de äro sanna. Se, jag säger eder, att jag vet, att Kristus skall komma ibland*

människobarnen för att påtaga sig sitt folks överträdelser och att han skall försona för världens synder, ty Herren Gud har talat det” (Al 34:8; kursiveringen tillagd).

”Ty jag vet väl, att var och en som sätter sin lit till Gud skall få bistånd i sina prövningar, sina bekymmer och sina lidanden och bli upphöjd på den yttersta dagen” (Al 36:3; kursiveringen tillagd).

Andra exempel finns i Jakob 7:12, Alma 7:8 och 36:30 i Mormons bok, samt i Joseph Smiths skrifter 2:25.

Gör vittnesbördet till en del av din undervisning

För att kunna undervisa genom den Helige Andens övertygande, omvandlade kraft, måste du ha ett vittnesbörd om det du undervisar. President David O McKay sade: ”Det är er plikt att undervisa om att Jesus Kristus är världens Återlösare, att Joseph Smith var en Guds profet och att Gud Fadern och hans Son personligen visade sig för honom i denna tidshushållning. Tror du det? Känner du det? Utstrålar din person detta vittnesbörd...? Om så är, kommer denna utstrålning att ge liv till de människor som du går till för att undervisa. Om inte, kommer det att vara brist och torka, brist på den andliga atmosfär i vilken de heliga växer... Man kan bara undervisa kraftfullt om det som man själv känner” (*Gospel Ideals* [1953], s 190).

Du kan få ett vittnesbörd och fortsätta stärka det genom att (1) studera skrifterna och nutida profeters lärdomar, (2) be, (3) fasta och (4) hålla Guds bud. Du kommer också att märka att ditt vittnesbörd blir starkare när du fortsätter bära det.

När du förbereder dig för att hålla en lektion, så be om att Anden ska hjälpa dig att veta när du ska delge känslor

som är ytterst heliga för dig. Du kan bli manad att bära vittne flera gånger under en lektion, inte bara i slutet av den.

Vittnesbörd inspirerar vittnesbörd

När du bär vittne genom vad du säger och gör, motiverar du andra att stärka sitt vittnesbörd. En heltidsmissionär skrev följande brev till en man som varit hans lärare året innan han började sitt missionsarbete:

”Jag vet att du är en person som inte strävar efter någon form av lovord, ära eller erkännande. Men jag hoppas du låter mig uttrycka ett uppriktigt tack för klassen där vi studerade Mormons bok. Jag minns gång på gång hur du vittnade om att Mormons bok har en naturlig skönhet och ett oöverträffat djup, även om många förkastar boken för att de tycker den är dåligt skriven eller innehållet är bristfälligt. Jag kom att älska Mormons bok i klassen och under mina personliga studier. Jag minns att jag satt på dina lektioner och bara väntade på att du skulle bära vittne om några enkla och lättfattliga sanningar. Jag minns när vi studerade Alma 32 och du bar vittne om hur sanningsfrön kan växa inom oss allesammans. När du bar ditt vittnesbörd, lät du Anden vittna för mig om att principen är sann.

Nu är jag här. En månad av missionen har gått och jag har ett brinnande vittnesbörd om Mormons bok. Det jag fått är inte bara en andlig reserv som gradvis kommer att uttömmas. Du ledde mig till livets träd. Precis som Lehi ville du inget hellre än att hjälpa andra att ta del av frukten. Det var detta som gjorde ett så djupt intryck på mig – jag kunde se välsignelserna av frukten i ditt liv.”

INBJUD ANDEN NÄR DU UNDERVISAR

Som lärare kan du skapa en omgivning som inbjuder Anden till din undervisning. Då kan Anden bära vittne om sanningen i de principer du lär ut. Följande förslag hjälper dig att inbjuda Anden när du undervisar.

Be

Herren sade: "Bed alltid, så skall jag utgjuta min Ande över dig, och stor skall din välsignelse bli, ja, större än om du skulle erhålla jordens skatter och därmed följande förgänglighet" (L&F 19:38). Bön uppmuntrar till vördnad och gör oss bättre förberedda att lära oss evangeliet. De som du undervisar bör turas om att hålla bön före och efter lektionen. I sina böner kan de be om Andens vägledning under lektionen och när de tillämpar sanningar de lärt sig.

Ha en bön inom dig när du undervisar. Be om att Anden ska leda dig, öppna elevernas hjärtan och vittna och inspirera. Då och då kan du inbjuda eleverna att i sina hjärtan be för dig som lärare och för sig själva och andra som strävar efter att lära (se 3 Ne 20:1).

Om du undervisar små barn kan du göra mycket för att hjälpa dem känna vördnad när de förbereder sig för bönen. Du kan påminna dem om att sitta tysta. Du kan knäppa händerna och vara ett exempel. Du kan lära dem att använda ett vördnadsfullt språk när de ber. Du kan hjälpa dem med bönerna tills de lär sig använda egna ord. Du kan tacka barnen för bönerna som de uppsänt och kortfattat och eftertänksamt kommentera vad de sagt.

Undervisa från skrifterna och nutida profeters ord

Lärdomarna i skrifterna och nutida profeters ord har stor kraft att hjälpa oss känna Andens inflytande (se "Ordets kraft", s 50–51). Herren sade:

"Dessa ord äro icke av människor eller människa utan av mig. Därför skolen I bära vittne om att de äro mina och icke en människas.

Ty det är min röst, som talar dem till eder, och de äro givna till eder av min Ande, och genom min kraft kunnen I läsa dem för varandra, men utan min kraft kunden I icke hava dem.

I kunnen därför vittna om att I haven hört min röst och kännen mina ord" (L&F 18:34–36).

Vittna

När du vittnar om principerna du lär ut, kan den Helige Anden vittna för varje person om sanningen i det du säger (se "Undervisa med vittnesbörd", s 43–44). Vittna närhelst Anden manar dig att göra det, inte bara i slutet av varje lektion. Ge möjlighet till dem du undervisar att bära vittnesbörd.

Berätta om erfarenheter

Våra vittnesbörd stärks ofta tack vare erfarenheter vi får. Du har kanske upplevt något som stärkt ditt vittnesbörd om att vår himmelske Fader besvarar böner. Eller kanske du blivit välsignad för att du lytt ett visst bud. När du berättar om sådana erfarenheter, blir du ett levande vittnesbörd om evangeliets sanningar, och Anden kan bära vittne för andra om att det du säger är sant. Förutom att berätta om egna erfarenheter kan du uppmuntra eleverna att berätta om sina upplevelser, när de känner att de vill göra det (se "Berättelser", s 160–162).

Använd dig av musik

Musiken gör det möjligt för oss att uttrycka andliga känslor som vi kan ha svårt att uttrycka i ord. Äldste Boyd K Packer sade att "genom musik kan vi mycket snabbare känna och lära oss ... en del andliga ting som det annars skulle ta mycket lång tid för oss att lära" ("The Arts and the Spirit of the Lord", *Ensign*, aug 1976, s 61).

Kyrkans psalmer och primärsånger lär ut evangelieprinciper. Du kan använda dem i nästan vilken lektion som helst för att presentera eller sammanfatta ett begrepp. Primärsånger låter våra barn bära sitt vittnesbörd på ett enkelt och vackert sätt. (Se "Musik", s 172–174).

För förslag om hur du kan använda andlig musik på kyrkans möten, i hemmet och i ditt eget liv, läs inledningen till psalmboken (se *Psalmer*, s IX–X).

Uttryck din kärlek till Herren och andra

Du kan uttrycka kärlek till dem du undervisar genom att lyssna uppmärksamt på dem och vara uppriktigt intresserad av dem. Kristuslik kärlek har kraft att uppmjuka hjärtan och hjälpa människor bli mottagliga för Andens viskningar (se s 31–32).

Ytterligare information

För mer information om hur du kan undervisa genom Anden, se lektion 3 i kursen *Undervisa om evangeliet* (se "Kärlek mjukar upp hjärtan", s 31–32).

KÄNN IGEN OCH FÖLJ ANDEN NÄR DU UNDERVISAR

Om du har förberett dig på rätt sätt kommer den Helige Anden att upplysa och vägleda dig medan du undervisar. Du kan få maningar rörande dem du undervisar, vad du bör betona i din undervisning och hur du kan undervisa dem mest effektivt. Dina ihärdiga ansträngningar kommer att ge allt större resultat när du ödmjukt följer Andens viskningar. Du kommer också att kunna hjälpa dem du undervisar att känna igen Andens inflytande. Du blir förberedd för att erfara uppfyllelsen av Herrens ord: "Därför förstår den som predikar och den som mottager varandra, och båda känna sig uppbyggda och glädjas med varandra" (L&F 50:22).

Att känna igen Anden

Äldste Dallin H Oaks sade:

"Vi bör inse att Herren kommer att tala till oss genom Anden i sin egen tid och på sitt eget sätt ... Vi kan inte tvinga fram andliga ting.

I de flesta fall är 'hans eget sätt' varken tordönsstämman eller det bländande ljuset, utan det som skrifterna kallar 'en svag susning' eller 'stilla röst' (1 Kung 19:12; 1 Ne 17:45; L&F 85:6) ... Vi måste lära oss att Herren sällan talar med hög röst. Hans budskap kommer nästan alltid i form av en viskning" ("Undervisa och lär genom Anden", *Liahona*, maj 1999, s 20–21).

När Herren talar till oss genom Anden kan han då och då "låta [vårt] hjärta bliva brinnande i [oss]" (L&F 9:8). Denna brinnande känsla, förklarade äldste Oaks, "betyder säkert en känsla av tröst och frid" (*Liahona*, maj 1999, s 22). För det mesta ger det oss en känsla av insikt, glädje och frid (se Rom 15:13; Gal 5:22–23; L&F 6:23; 11:13).

President Howard W Hunter förklarade hur vi kan urskilja Andens olika yttringar:

"Jag blir orolig när det verkar som om starka känslor eller en ström av tårar jämsställs med Andens närvaro. Naturligtvis kan Herrens ande frambringa starka känslor, inklusive tårar, men dessa yttre tecken bör inte förväxlas med Andens närvaro.

Jag har gett akt på många av mina bröder under årens lopp och vi har haft en del ovanliga och obeskrivliga andliga upplevelser tillsammans. Upplevelserna har alla varit olika och speciella, var och en på sitt sätt. Sådana heliga ögonblick kan få oss eller inte få oss att röras till tårar. Mycket ofta gör de det, men ibland åtföljs de av fullkomlig tystnad. Andra gånger åtföljs de av glädje. De följs alltid av en stor manifestation om sanningen, av uppenbarelse till hjärtat ...

Hör sanningen, lyssna till läran och låt Andens yttringar komma som de vill på alla sina olika sätt. Håll dig till fasta principer, undervisa från ett rent hjärta. Då kommer Anden att tränga in i ditt sinne och hjärta och i alla dina elevers sinnen och hjärtan" (*Eternal Investments* [tal till religionslärare, 10 feb 1989], s 3).

Anden kan vägleda dig när du förbereder dig för att undervisa

När du under bön förbereder dig för att undervisa, när du studerar skrifterna och till och med när du utför dina dagliga sysslor, så öppna ditt sinne och hjärta för Herrens vägledning. Du kan plötsligt få "vissa tankar och idéer" från Anden (*Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 130). Du kan bli manad att betona vissa principer. Du kan få insikt om hur du bäst ska kunna presentera vissa begrepp. Du kan hitta

åskådningsexempel och inspirerande berättelser i vardagslivet (se "Sök efter lärdomar överallt", s 22–23). Du kan känna dig manad att be en viss person hjälpa dig med lektionen. Du kan bli påmind om en personlig händelse som du kan återge. Skriv ner dessa tankar och följ upp dem med en bön inom dig.

Äldste C Max Caldwell berättade följande: "För några år sedan förberedde jag en lektion om ett ämne som jag kände skulle bli speciellt svårt. Kvällen före den planerade lektionen, bad jag om vägledning och gick sedan, fortfarande bekymrad, till sängs. När jag vaknade kom det en viss tanke till mitt sinne som jag delgav klassen senare samma morgon. Efter lektionen talade en ung man med mig enskilt och sade: 'Den lektionen var riktad till mig. Jag vet nu vad jag måste göra.' Senare fick jag veta att denna lektion var hans första kontakt med kyrkan på många år. Han fortsatte sedan ställa sitt liv i ordning och genomförde så småningom en hedervärd mission. Nu upplever han lyckan av att hålla eviga familjeförbund" (*Nordstjärnan*, jan 1993, s 29).

Anden kan vägleda dig medan du undervisar

I allmänhet undervisar du genom Anden när du följer det som du har bett om hjälp med och eftertänksamt förberett. Dessutom kan Anden då och då mana dig medan du undervisar. Som Herren lovat dig kommer det att ges dig "i samma stund och ögonblick, vad I skolen säga" (L&F 100:6). Du kan ibland känna en maning att utesluta något ur en lektion eller tillägga något som du inte förberett. Du kan känna dig manad att bära ditt vittnesbörd eller inbjuda andra att bära sitt vittnesbörd. När

eleverna ställer frågor kan du känna dig manad att lägga dina förberedelser åt sidan och eftertänksamt diskutera dessa frågor. Försäkra dig om att denna påverkan kommer från Anden och inte bara från elevernas frågor. Följ ödmjukt dessa känslor. Tillåt Anden att arbeta genom dig och påverka de elevers hjärtan som du undervisar.

Du kan hjälpa andra att känna igen Anden

När du lär känna Andens röst kommer du att kunna hjälpa dem du undervisar att känna igen Andens inflytande. Äldste Richard G Scott sade: "Om det enda du åstadkommer i ditt förhållande till dina elever är att hjälpa dem känna igen och följa Andens maningar, kommer du att välsigna deras liv oändligt mycket och för evigt" (*Helping Others to Be Spiritually Led* [tal till religionslärare, 11 aug 1998], s 3).

Kristi, som var åtta år gammal, var på ett speciellt missionärsmöte tillsammans med sin far. Under mötets gång visade hennes far bilder av Jesus Kristus och bar sitt vittnesbörd om Frälsaren. När mötet var över vände sig Kristi till sin far och sade: "Det känns som om jag vill börja gråta." Hennes far förstod att hon kände Andens inflytande. Han ställde sig på knä, gav henne en kram och berättade sedan att det hon kände var den Helige Andens maningar, som hjälpte henne förstå att det som hon hört denna kväll var sant. Han bar vittne för henne att hon alltid skulle kunna veta när något var sant, genom samma ljuvliga känsla som hon hade då.

Utnyttja varje möjlighet att hjälpa andra inse och vara tacksamma för den frid och glädje som kommer när de följer Andens viskningar.

UNDERVISA OM LÄRAN

Jag kan inte frälsa er. Ni kan inte frälsa mig. Vi kan inte frälsa varandra, utom i den mån vi kan övertala varandra att motta sanningen genom att undervisa om den. När en människa tar emot sanningen kan hon bli frälst genom den. Hon kan inte bli frälst endast genom att någon undervisar henne, utan därför att hon tar emot och handlar i enlighet med det som sägs.

President Joseph F Smith

ORDETS KRAFT

I slutet av sin 14 år långa mission hos lamaniterna utropade Ammon: "Se, huru många tusenden av våra bröder har [Gud] icke förlossat från helvetets pina och de äro nu i stånd att besjunga den återlösande kärleken och detta till följd av hans ords kraft, som är i oss" (Alma 26:13).

När Alma, nephiternas högpräst, fick höra att folket som kallades zoramiter hade skilt sig från nephiterna och ägnade sig åt onda sedvänjor, "gjorde det honom ont i hjärtat att de voro så orättfärdiga. Ty det förorsakade Alma stor sorg att veta, att det fanns orättfärdighet ibland hans folk". Dessutom utgjorde zoramiterna en stor krigsfara för nephiterna. Nephiterna "fruktade storligen, att zoramiterna skulle sätta sig i förbindelse med lamaniterna, och att nephiterna därigenom skulle kunna tillfogas stor förlust" (se Alma 31:1–4).

I liknande situationer skulle många ledare vilja ta till vapen och börja kriga. Men i sin omsorg om sina zoramitiska bröder, föreslog Alma ett bättre sätt: "Emedan ordets predikan hade den verkan att leda åhörarna till att göra det som var rätt – ja, emedan den gjorde ett mycket kraftigare intryck på människornas sinnen än svärdet eller något annat som hade hänt dem – trodde Alma, att det nu skulle vara rådligt att försöka Guds ords kraft på dem" (Alma 31:5).

Guds ord kan ha en mäktig inverkan. Ibland kanske vi frestas tro att de som vi undervisar hellre skulle vilja tala om något annat eller bli underhållna. Men effektiva föräldrar, ledare, hemlärare, besökslärare och lärarna i kyrkans klassrum vet att när de undervisar om läran genom Anden, väcks det hos dem som blir undervisade ofta en längtan efter det som hör Gud till.

Därför ska vi undervisa om Guds ord

När Alma predikade för zoramiterna talade han till en skara människor vars lidanden hade förberett dem på att ta emot Guds ord. Han undervisade dem om ordets

makt. Genom att studera det som han sade kan vi bättre förstå varför vi bör använda Guds ord som källan till all undervisning om evangeliet.

Han jämförde ordet med ett frö som kan planteras i våra hjärtan. Om du har tagit hand om en trädgård, har du sett att även om fröna som du planterar är mycket små, spricker de ut en kort tid efter det att de fått lite näring. Kraften i ett frö är så stark att det till och med kan tränga undan hård mark för att skicka upp sina första skott. Detta är vad som händer när vi "ger rum", så att Guds ord kan sås i våra hjärtan. Om vi inte kastar ut det – eller med andra ord, om vi inte motsätter oss Herrens ande – kommer fröet att börja svälla och växa. Alma sade: "Det skall börja svälla i edra bröst, och när I känner dessa svällningsrörelser, då skolen I strax säga inom eder själva: Det måste så vara, att detta är ett gott frö, eller att ordet är gott, ty det har börjat utvidga min själ, ja, det har börjat upplysa mitt förstånd. Det har börjat att bli mig välbehagligt" (Alma 32:28).

När detta händer inom oss, vet vi att fröet, eller Guds ord, är gott: "Men se, när fröet sväller och spirar och börjar växa, måste man säga att det är gott... Se nu, emedan I haven gjort försöket och sått fröet, och det sväller och spirar och börjar växa, så måsten I veta, att det är gott" (Alma 32:30, 33). Alma fortsätter: "Men om I viljen vårda ordet, ja, genom eder tro vårda trädet med stor flit och med tålmod, när det börjar växa, samt skåda framåt till frukten därav, skall det slå rot, och se, det skall bli ett träd som uppväxer till evigt liv" och bära frukt som är "mycket dyrbar" (Alma 32:41–42).

Äldste Boyd K Packer sade: "Sann lärdom, som blir förstådd, förändrar attityder och beteenden. Att studera evangeliets lärdomar kommer att snabbare förbättra beteendet än att studera själva beteendet" (*Nordstjärnan*, jan 1987, s 13). Inga världsliga begrepp eller principer har denna kraft. Inga fängslande föreläsningar eller underhållande framföranden kan beröra människor så djupt att de vänder sina hjärtan till Kristus. Att inrikta vår undervisning på evangeliets sanningar är det enda sättet varpå vi kan bli ett redskap i Guds händer

och hjälpa till att ingjuta den tro som får andra att omvända sig och komma till honom.

Undervisning om läran bevarar oss mot andlig nyckfullhet. Den kan ropa oss tillbaka när vi går vilse. Äldste Russell M Nelson förklarade:

”För många år sedan som ung medicine studerande såg jag många patienter lida av sjukdomar som i dag kan botas. Nu är det möjligt att göra människor immuna mot sådant som en gång medförde handikapp – eller ledde till döden. Ett medicinskt sätt att framkalla immunitet är inokulering. Termen *inokulera* är fascinerande. Den kommer av två latinska ord: *in* som betyder ”inuti” och *oculus* som betyder ”ett öga”. Verbet *att inokulera* betyder därför bokstavligen att ’sätta ett öga inuti’ – för att övervaka så att ingen skada sker.

En sjukdom som polio kan förlama eller förgöra kroppen. En sjukdom som synden kan förlama eller förgöra anden. Polions härjningar går nu att förhindra genom vaccinering, men syndens härjningar kräver andra förebyggande åtgärder. Läkare kan inte vaccinera mot ondska. Andligt skydd kommer bara från Herren – och på hans eget sätt. Jesus väljer att inte inokulera, utan att undervisa. Hans metod begagnar sig inte av vaccin. Den innebär undervisning om gudomlig doktrin – ett vakande ’öga inuti’ – för att ge skydd åt hans barns eviga andar” (*Nordstjärnan*, juli 1995, s 32).

Undervisa från skrifterna och nutida profeters ord

När vi använder skrifterna och nutida profeters ord som källan i all vår undervisning, inbjuder vi Anden att bära vittne. Detta för in ”Guds kraft att övertyga människorna” (L&F 11:21) i undervisningen.

En biskop berättade följande på ett ledarskapsmöte i en stav.

”För nästan 30 år sedan verkade jag som rådgivande för prästernas kворum i vår församling. På våra lektioner i kворumet såg vi till att vi läste skrifterna och de levande profeternas ord och betonade lärosatserna. Tack vare att Anden fanns där blev våra möten minnesvärda och underbara.

I kворumet fanns en ung präst, Paolo, som sällan kom hem. Hans föräldrar visste vanligtvis inte var de kunde hitta honom. Ibland lyckades jag kontakta honom, och allt emellanåt brukade han visa sig på kворummötena. Vi strävade i kворumet efter att få bättre kännedom om evan-

geliets principer, och vi inriktade oss på att hämta våra lektioner från skrifterna. När Paolo kom kände jag genom Anden att dessa sanningar rörde vid hans hjärta, även om han sedan brukade försvinna från staden i flera veckor.

En söndagsmorgon kom Paolo till kyrkan, renrakad och klädd i kostym, vit skjorta och slips. Vi blev alla glatt överraskade. Senare fick vi veta att han hade upplevt något kvällen före, långt hemifrån. Han hade blivit mycket missmodig. Omkring midnatt öppnades hans sinne inför en insikt eller andlig upplevelse om att Gud och Satan kämpade om hans själ, och Satan höll på att vinna. Just då, mitt i natten, bröt han upp från den plats där han befann sig och gick flera mil tills han kom hem, väckte sina föräldrar och berättade vad som hänt. I gryningen gjorde han sig sedan i ordning och kom till kyrkan.

Han såg sig aldrig tillbaka. Han omvände sig från de fel han gjort och blev senare förälskad och gifte sig med en av de ädlaste unga kvinnorna i vår församling. I dag är han en duktig far, prästadömsledare och samhällsmedborgare.

Jag har ofta reflekterat över om det som Paolo hörde på dessa kворummöten hade mycket att göra med den helomvändning han gjorde i sitt liv. Jag förstod att han blivit berörd när vi talade om evangeliets sanningar i kворumet. Jag tror att dessa sanningar fortsatte påminna honom om vem han verkligen var och vad Gud förväntade sig av honom. Jag tror att de påverkade hans sinne och hjärta och fick honom att känna sig mer och mer olustig över den livsstil han valt. Genom denna lilla kil i hans förhärdade hjärta kunde Anden tala till honom och varna honom. Hur tacksam är jag inte att vi inte slösade bort tiden i vårt kворum med att tala om bilar eller idrott eller om min uppfattning om hur pojkarna förväntades leva! Jag tror att Paolo hörde Herren kalla på honom genom de evangeliessanningar som vi studerade tillsammans.”

Vi kan visa dem vi undervisar hur man finner kraften i skrifterna. Äldste Boyd K Packer förklarade: ”Ni ska undervisa om skrifterna ... Om era elever känner till uppenbarelserna, finns det inga frågor – personliga eller sociala eller politiska eller yrkesmässiga – som inte kan besvaras. Skrifterna innehåller det eviga evangeliets fullhet. I dem finner vi sanna principer som kommer att skingra all förvirring och lösa varje problem och varje dilemma som den mänskliga familjen, och varje person inom den, kommer att ställas inför” (*Teach the Scriptures* [tal till religionslärare, 14 okt 1977], s 5).

11

SE TILL ATT LÄRAN
FÖRBLIR REN

Kapitel 8 i Moroni innehåller ett brev som Mormon skrev till sin son Moroni. Ämnet som tas upp i brevet är barndop, vilket tillämpades av några i kyrkan. För att hjälpa sin son att rätta till denna falska lära upprepade Mormon den sanna läran angående ansvarsskyldighet och befallde Moroni att undervisa om den överallt i landet. Läs Moroni 8 som visar ett exempel på hur kyrkans lärdomar och principer behöver hållas rena och oförvanskade.

Det är ödmjukande och inspirerande att begrunda det pris som människor betalt för sanningen. Många har döpt sig trots att de på grund av sitt beslut blivit bortstötta från sina familjer. Profeter och många andra har hellre dött än förnekat sitt vittnesbörd. Med Joseph och Hyrum Smiths martyrdöd i åtanke, sade äldste John Taylor att "det kostade det nittonde seklets ädlaste blod att bringa Mormons bok och ... Läran och förbunden i dagen" (se L&F 135:6).

Av var och en som undervisar om evangeliet fordras det att han eller hon vidarebefordrar de sanningar till andra, i rent och oförvanskat skick, för vilka så stora uppoffringar har gjorts. President Gordon B Hinckley sade: "Jag har talat förut om betydelsen av att bevara kyrkans lära ren, och se till att vi undervisar om den på alla våra möten. Jag bekymrar mig över detta. Små avvikelser i doktrinär undervisning kan leda till stora och ondskefulla lögner" (*Teachings of Gordon B Hinckley* [1997], s 620).

Dina uppgifter som lärare

När du förbereder och håller lektioner bör du vidta följande försiktighetsåtgärder för att försäkra dig om att du undervisar om sanningen så som Herren har uppenbarat den.

Undervisa genom Anden från skrifterna och nutida profeters ord

President Ezra Taft Benson lärde: "Vad bör vara källan till undervisningen om den evige Gudens stora plan? Skrifterna naturligtvis – särskilt Mormons bok. Dit hör också övriga nutida uppenbarelser. Dessa bör användas tillsammans med apostlarnas och profeternas ord

samt Andens maningar" (*Nordstjärnan*, juli 1987, s 80).

Använd det lektionsmaterial som kyrkan framställt

För att hjälpa oss undervisa från skrifterna och om nutida profeters ord, har kyrkan framställt lektionsböcker och annat material. Det finns föga behov av kommentarer eller hänvisningsmaterial. Vi bör studera skrifterna, nutida profeters lärdomar och lektionsmaterialet omsorgsfullt för att förvissa oss om att vi förstår läran innan vi undervisar om den.

Undervisa om evangeliens sanningar och inget annat

När Alma ordinerade präster att undervisa dem som han döpt i Mormons vatten, "befalld han dem, att de icke skulle lära något annat än det han hade lärt och som talats genom de heliga profeternas mun" (Mos 18:19). När Frälsarens tolv nephitiska lärjungar undervisade folket, "talade de samma ord som Jesus talat – utan att avvika från de av Jesus talade orden" (3 Ne 19:8). När du undervisar om Jesu Kristi evangelium bör du följa dessa exempel.

Undervisa om evangeliets sanningar så tydligt att ingen kan missförstå dem

President Harold B Lee sade: "Du ska undervisa om gamla lärdomar, inte bara så tydligt att de förstår, utan du måste undervisa om kyrkans lärdomar så klart att ingen kan missförstå" ("*Loyalty*" i *Charge to Religious Educators*, 2:a uppl [1982], s 64).

Varningar till dem som undervisar om evangeliet

När du strävar efter att bevara läran ren, bör du undvika följande:

Spekulationer

"Det finns många sätt för den odisciplinerade läraren att avvika från vägen som leder till målet när han ger en lektion. En av de vanligaste frestelserna är att spekulera över saker som Herren sagt mycket litet om. Den disciplinerade läraren har modet att säga 'jag vet inte', och säger inget mer om det. Som president Joseph F Smith sade: 'Det är ingen skam för vår intelligens eller för vår integritet att upp-

riktigt säga inför hundra spekulativa frågor: "Jag vet inte" [Evangeliets lära, s 8]" (Joseph F McConkie, The Disciplined Teacher, *Instructor*, sep 1969, s 334–335).

Felaktiga citat

"Den disciplinerade läraren är säker på sina källor och kommer också att anstränga sig till det yttersta för att avgöra huruvida ett uttalande framställer kyrkans lära korrekt eller om det bara är författarens åsikt" (*Instructor*, sep 1969, s 334–335).

Vi bör inte tillskriva kyrkans ledare några uttalanden utan att först bekräfta källan till påståendena. När vi citerar skrifterna, bör vi se till att vi använder dem på ett sätt som sätter in dem i sitt rätta sammanhang (se "Undervisa från skrifterna", s 54–55).

Käpphästar inom evangeliet

"Käpphästar inom evangeliet – speciell eller odelad betoning på en princip i evangeliet – är också något som lärare bör undvika" (*Instructor*, sep 1969, s 334–335).

President Joseph F Smith sade: "Religiösa käpphästar ger dem som ägnar sig åt dem en felaktig syn på Återlösarens evangelium. De förvrider och skapar disharmoni bland evangeliets principer och lärdomar. De skapar inte en naturlig överblick. Varje princip och sed som uppenbarats av Gud är väsentlig för människans frälsning, och att otillbörligen sätta någon av dem främst, så att den gömmer och fördunklar alla andra, är oklokt och farligt. Det sätter vår frälsning i fara, för det förmörkar vårt sinne och skymmer vår insikt" (*Evangeliets lära*, s 95–96).

Uppseendeväckande berättelser

"Den kanske största frestelsen för en lärare som anstränger sig för att behålla klassens uppmärksamhet, är att använda sig av uppteendeväckande berättelser. Det finns flera sådana med mycket tvivelaktigt ursprung som fortsätter att cirkulera i kyrkan ... Dessa är inte undervisningshjälpmedel. Stabilitet och vittnesbörd byggs inte på berättelser som är sensationella. Ledning till oss från profeten ges genom vederbörliga prästadömskanaler. Noggrann uppmärksamhet bör ges till budskap från generalauktoriteter på stavs- och generalkonferenser och

kyrkans tidskrifter bör läsas regelbundet. Meningsfull uppmärksamhet får den lärare som har rykte om sig att vara renlärig och undervisa om sunnda lärdomar" (*Instructor*, sep 1969, s 334–335).

Omarbetning av kyrkans historia

President Ezra Taft Benson varnade: "Det har gjorts och kommer att göras många försök att föra in en [humanistisk] filosofi i vår kyrkas egen historia ... Särskild betoning ges på att bagatellisera uppenbarelser och Guds ingripande i viktiga händelser samt att överdrivet humanisera Guds profeter, så att deras mänskliga svagheter framstår tydligare än deras andliga egenskaper" ("God's Hand in Our Nation's History", i *1976 Devotional Speeches of the Year* [1977], s 310).

När president Benson talade om detta vid ett senare tillfälle, sade han: "Vi vill varna er lärare för denna trend, vilken verkar vara ett försök att ge ny tolkning åt kyrkans historia så att den låter mer förnuftig för världen" (*The Gospel Teacher and His Message* [tal till religionslärare, 17 sep 1976], s 11).

Privata tolkningar och inte vedertagna åsikter

President J Reuben Clark d y sade: "Endast kyrkans president, den presiderande högprästen, är inröstad som profet, siare och uppenbarare för kyrkan, och endast han har rätten att erhålla uppenbarelser för kyrkan, antingen nya eller tillägg, eller ge officiella tolkningar av skrifterna som ska vara bindande för kyrkan, eller på något sätt förändra kyrkans nuvarande lärosatser" (i *Church News*, 31 juli 1954, s 10). Vi bör inte lära ut våra privata tolkningar av evangelieprinciper eller skrifterna.

Äldste Spencer W Kimball sade: "Det finns människor i dag som tycks sätta sin ära i att inte samtycka med kyrkans vedertagna lärdomar och som framför sina egna åsikter vilka strider mot den uppenbarade sanningen. Några kanske gör det delvis oskyldigt, andra gör det för att förhårliga sig själva, och en del tycks göra det medvetet. Människor må tycka vad de vill, men de har ingen rätt att pådyvla andra sina icke renläriga åsikter. Sådana personer bör inse att deras egen själ är i farozonen" (i *Conference Report*, apr 1948, s 109).

UNDERVISA FRÅN SKRIFTERNA

Nutida profeter har uppmanat oss att använda skrifterna när vi undervisar om evangeliets lärdomar. President Ezra Taft Benson sade: "Kom alltid ihåg att det inte finns någon tillfredsställande ersättning för skrifterna eller levande profeters ord. Dessa bör utgöra er främsta källa. Läs och begrunda mer av vad Herren har sagt, och mindre om vad andra har skrivit angående det som Herren har sagt" (*The Gospel Teacher and His Message* [tal till religionslärare, 17 sep 1976], s 6).

President Gordon B Hinckley sade: "Den renaste källan till gudomlig visdom är Herrens ord i dessa heliga böcker, kyrkans standardverk. Här finner vi den lära som vi måste hålla oss till om verket ska kunna framåtskrida mot sin utsedda bestämmelse" (se *Nordstjärnan*, okt 1982, s 91).

Följande förslag kan hjälpa dig att undervisa från skrifterna.

"Sök att erhålla ordet"

Innan vi kan undervisa från skrifterna måste vi studera skrifterna på egen hand (se "Sök att erhålla ordet", s 14–15; "Gör upp en personlig plan för studierna i evangeliet", s 16–17).

Led diskussioner och ställ frågor

När du undervisar från skrifterna är det särskilt viktigt att leda diskussioner och ställa frågor, eftersom dessa metoder uppmuntrar dem du undervisar att tänka på skrifterna och dela med sig av insikter. När eleverna diskuterar principer från skrifterna, utvecklar de färdigheter som de behöver i sina egna skriftstudier. (För hjälp med att leda diskussioner och ställa frågor, se s 63–65 och 68–70.)

Ge bakgrunden

Inramningen eller bakgrunden till ett skriftställe kan hjälpa oss att sätta in det i ett sammanhang. Eleverna förstår bättre vad som händer eller sägs i ett skriftställe när de känner till bakgrunden.

För att börja söka efter bakgrunden kan du ställa följande frågor:

- Vem är det som talar?
- Vem talar personen till?
- Vad talar han eller hon om?
- Vad svarar han eller hon på?
- Varför säger han eller hon detta?

Ta till exempel Lukas 15:11–32, som innehåller Frälsarens liknelse om den förlorade sonen. Profeten Joseph Smith sade att han förstod denna liknelse genom att söka dess bakgrund:

"Jag äger en nyckel varigenom jag förstår skrifterna. Jag spörjer vad frågan var, som bragte fram svaret eller kom Jesus att uttala liknelsen ... Medan Jesus höll på att undervisa folket, närmade sig alla publikanerna och syndarna för att höra honom, 'men fariséerna och de skriftlärd knorrade och sade: Denne tager emot syndare och äter med dem.' Detta är nyckelordet, som öppnar upp hela liknelsen om den förlorade sonen. Den gavs som svar på fariséernas och sadducéernas knorr och frågor, då de hyste tvivel, funno fel och sade: Hur kan ni, som anser er vara så stor, äta och dricka med publikaner och syndare?" (*Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 238).

Som profeten Joseph påpekade finns bakgrunden till liknelsen om den förlorade sonen i Lukas 15:1–2, flera verser innan

liknelsen börjar. Ett sätt att få fram bakgrunden är att läsa verserna före och efter skriftstället du studerar.

Detta sätt att gripa sig an studierna är också till hjälp när den som talar i ett skriftställe inte bara låter sig påverkas av människor utan också av den tidens viktiga händelser. Ett exempel på detta sammanfattas i början av "Ordets Kraft" (s 50). När vi förstår vilka zoramiterna var, vilket hemskt andligt tillstånd de befann sig i och det hot de utgjorde mot nephiterna, kan vi bättre förstå vikten av Almas uttalande om att han och hans bröder skulle "försöka Guds ords kraft på dem" i sin strävan att få zoramiterna att ändra sig (Al 31:5).

Ibland är det också till hjälp att studera den politiska, sociala eller ekonomiska historien vid den tid då skrifterna gavs. För att till exempel förstå den tröst och de löften Herren ger i Läran och förbunden 121 och 122, hjälper det att känna till de lidanden de heliga genomgick i Missouri vid den tiden, och vilka förhållanden profeten Joseph och hans kamrater uthärdade i Liberty-fängelset. För att öka vår kunskap om Paulus' brev, vinner vi på att ha en grundläggande kunskap om området där han färdades och om tillståndet i de grenar i kyrkan som han skrev till.

När bakgrunden ges är det viktigt att inte tappa bort dess syfte, vilket är att bidra till ökad insikt om ett visst skriftställe. Var försiktig så att du inte gör bakgrunden – till exempel historien, politiken, ekonomin eller människornas språk i skrifterna – till det som lektionen huvudsakligen inriktar sig på.

Återge berättelser ur skrifterna

Det är oftare lättare att förstå en evangelieprincip när den framställs som en del av en berättelse ur skrifterna. Berättelser fångar människors intresse och visar hur evangelieprinciper tillämpas i vardagslivet. Dessutom är det ofta lättare att minnas berättelser än abstrakta uttalanden angående principer. (För förslag om hur man återger berättelser, se "Berättelser", s 160–161.)

En berättelse i skrifterna kan innehålla många principer och tillämpningar (ett exempel är Enos bok, som bara består av 27 verser men som illustrerar många evangelieprinciper). Du behöver bestämma vilka av dessa principer du ska betona i de berättelser du använder dig av.

Det hjälper ofta eleverna om de tillsammans får läsa en berättelse högt. Låt dem turas om att läsa (se "Läs högt", s 55–56). Om berättelsen är lång brukar det vara bäst att sammanfatta den, och låta eleverna läsa några nyckelverser som tar upp viktiga punkter i berättelsen. Kapitelrubriker kan vara till hjälp när du förbereder och ger sammandrag.

Delge biografisk information

När vi granskar hur enskilda människor i skrifterna levde, ser vi ofta evangelieprinciper i verksamhet under

en tidsperiod. Hela berättelsen om Zeezrom i Mormons bok visar till exempel att en person kan omvända sig och börja tjäna Herren i rättfärdighet. Om du läser verserna som återopas i *Guide to the Scriptures*, under "Zeezrom", kan du följa berättelsen om hur Zeezrom angrep kyrkan, hans omvändelse och slutligen hur han tappert verkade som missionär och lärare i evangeliet. Andra lärorika biografier är berättelsen om Rut, kung David, Samuel, Ester, aposteln Paulus, Alma den äldre, kung Benjamin, Alma den yngre, Corianton, Mormon och Moroni.

Låt eleverna "leta efter" och "lyssna efter"

När du undervisar från skrifterna hjälper det ofta att låta eleverna leta efter eller lyssna efter något särskilt. Följande är några exempel på vad du kan be dem "leta efter" eller "lyssna efter".

Evangelieprinciper som åskådliggörs i människors liv.

Exempel: "Medan vi läser Moses 5:4–9, vill jag att ni ska leta efter uttalanden som visar att Adam var lydig, också innan han helt förstod de principer det var fråga om."

Frågor. Exempel: "När vi läser Alma 5:14–32, försök då höra vilka frågor Alma ställde."

Uppräkningar. Exempel: "När vi studerar Läran och förbunden 25, leta då efter egenskaperna hos en 'utvald kvinna'".

Beskrivningar av ord eller begrepp. Exempel: "Leta efter beskrivningar av *Sion* i Läran och förbunden 97:21 och Moses 7:18."

Bildspråk och symboler. Exempel: "Sök i Johannes 15:1–6 efter Frälsarens jämförelse mellan sig själv och en vinstock och mellan sina lärjungar och grenarna."

Profetiskt uttalande angående en princip eller händelse. Exempel: "Medan jag läser Alma 30:60, så försök höra vad Mormon säger om Korihors öde."

Villkor. Exempel: "Hör vad Jesaja lovar oss om vi helgar sabbatsdagen." (Se Jes 58:13–14.)

Uppträdande som behagar eller inte behagar Gud. Exempel: "När vi läser Alma 39:1–9, leta då efter de speciella råd som Alma gav sin son Corianton."

Händelsers, egenskapers eller handlingars mönster. Exempel: "När vi läser skriftställena, leta då efter sådant som visar behovet av rättfärdiga önskingar när vi söker efter sanningen." (Se 1 Ne 10:17–22; 11:1–23; L&F 11.)

När du letar och lyssnar efter sådana saker i dina egna studier och förberedelser, kan du bättre leda aktiviteterna "leta efter" och "lyssna efter" för dem som du undervisar.

"Tillämpa all helig skrift på oss"

Se "Tillämpning", s 179–180.

Läs högt

Att läsa skrifterna högt väcker elevernas intresse, skärper deras uppmärksamhet på vissa verser och hjälper

dem att bli mottagliga för Andens inflytande. När en person läser högt, bör du uppmuntra de andra att följa med i sina skrifter. Inbjud dem att lyssna och leta efter speciella principer eller begrepp. Ge dem tid att slå upp varje skriftställe innan det läses. Om ett skriftställe innehåller ovanliga eller svåra ord eller uttryck, förklara då dessa innan du läser det. Om någon i gruppen har lässvårigheter kan du be frivilliga läsa, i stället för att låta dem turas om. Arbeta enskilt med dem som har svårt för att läsa, så att de så småningom kan komma förberedda på att läsa ett skriftställe och göra det väl.

Använd studiehjälpmedlen i skrifterna

President Howard W Hunter sade: "Vi borde ha en kyrka fylld med kvinnor och män som har en grundlig kunskap om skrifterna, som tvärhänvisar och markerar i dem, som hämtar material till lektioner och tal från Topical Guide, och som lärt sig använda kartorna, Bible Dictionary och andra hjälpmedel som finns i denna underbara uppsättning av standardverken. Det är tydligt att det finns mer än vi snabbt kan lära oss förfoga över. Skrifternas fält är förvisso 'vitt till skörd'" (*Eternal Investments* [tal till religionslärare, 10 feb 1989], s 2–3).

Guide to the Scriptures

Guide to the Scriptures (under översättning, ö a) innehåller ett urval av viktiga skriftställen och förklarande information. Detta material är ordnat i korta artiklar om över 1000 ämnen, upptagna i alfabetsordning. Ämnen omfattar lärosatser, principer, människor och platser som nämns i standardverken. Detta är ett utmärkt hjälpmedel när vi ska svara på frågor, förbereda och berika tal och lektioner och när vi studerar skrifterna enskilt och i familjen.

Fotnoter och tvärhänvisningar

Skrifterna innehåller vanligtvis fotnoter. I Tre-i-ett innehåller fotnoterna fler sorters information. De innehåller till exempel hebreisk översättning av utvalda ord. De innehåller också förklaringar till fraseologi och svåra tolkningar. Fotnoter med beteckningen "jst" är utdrag av Joseph Smiths inspirerade översättning av Bibeln. Joseph Smiths översättningar finns i en särskild avdelning i *Guide to the Scriptures*.

Den vanligaste typen av fotnoter är tvärhänvisningar till andra skriftställen i standardverken. Dessa andra verser klarlägger ofta eller ger ökad kunskap om avsnittet du läser. Slå till exempel upp Läran och förbunden 11:21. Läs versen, och läs sedan skriftställena som står i fotnot 4. På vilket sätt ger dessa skriftställen dig mer kunskap om versen?

När du undervisar om ett skriftställe kan du använda fotnoterna och tvärhänvisningarna för att hjälpa eleverna förstå skriftstället bättre.

Kapitelrubriker

En rubrik ger en översikt över kapitlet eller avsnittet som följer. Den kan innehålla information om läran, den historiska bakgrunden eller folket.

Du kanske vill uppmuntra eleverna att markera skriftställen enligt det som framhålls i kapitlets eller avsnittets rubrik. De viktigaste grundtankarna i Vidsomsordet beskrivs till exempel i rubriken till Läran och förbunden 89. Du kan låta eleverna läsa dessa grundtankar i rubriken och sedan markera dem i själva texten.

Du kanske vill be eleverna läsa kapitelrubriken tyst för sig själva, innan de kommenterar valda ställen. Detta kan hjälpa dem att förstå sammanhanget rätt.

Inledningen

De flesta standardverken har en inledning, som innehåller nyttig bakgrundsinformation om syftet med boken och dess tillkomst. Inledningen till Mormons bok innehåller till exempel Joseph Smiths och andras vittnesbörd samt upplysningar om hur boken kom till. De inledande sidorna till Läran och förbunden förklarar hur uppenbarelserna i boken togs emot och sammanställdes.

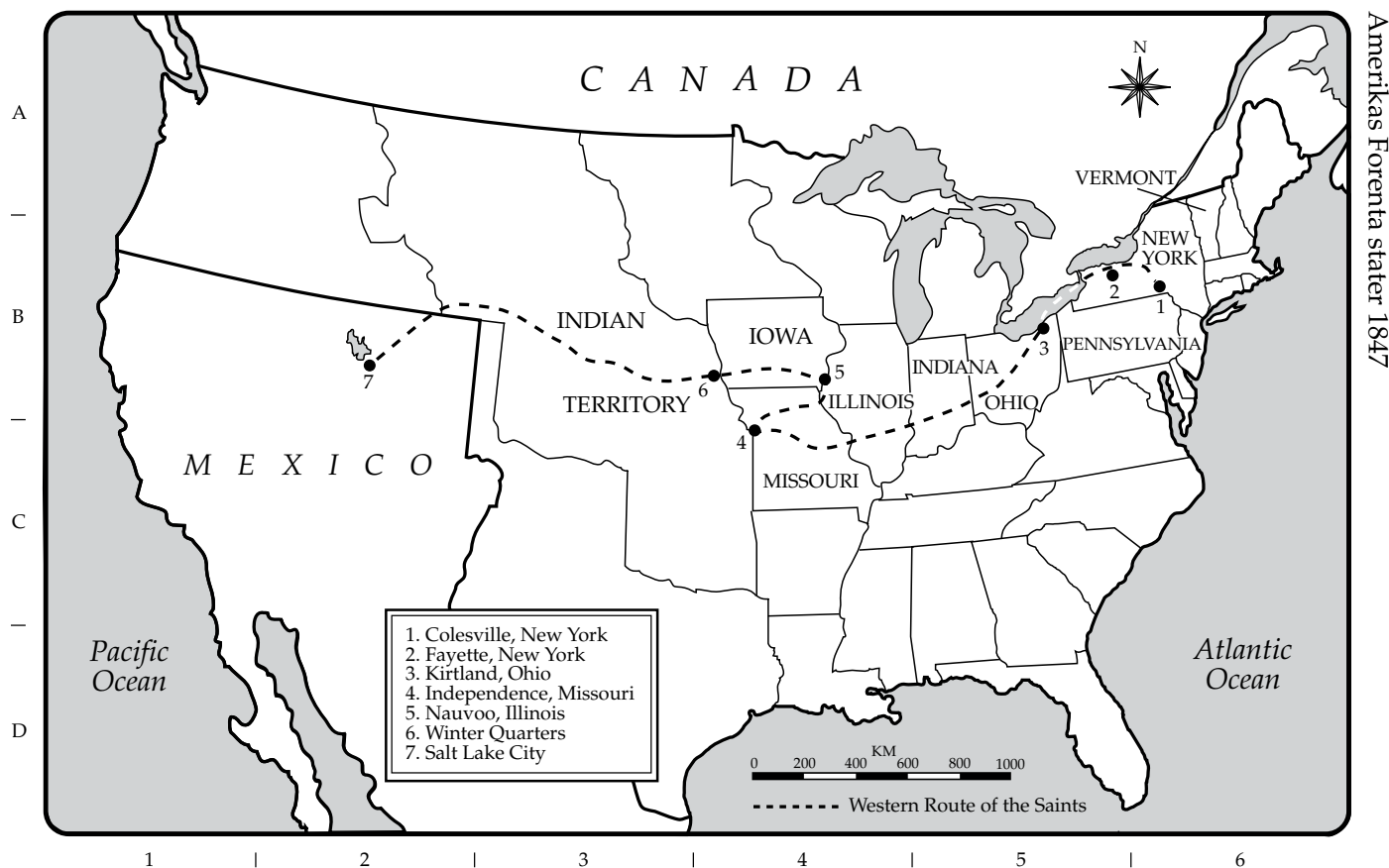
Detta material kan användas för att undervisa om bakgrunden till skrifterna, deras historia och kronologi och hur de är upplagda. Hela lektioner kan läggas upp med hjälp av material från dessa sidor. Den förklarande inledningen till Läran och förbunden innehåller till exempel en kort översikt över återställelsen av evangeliet, och anger skriftställehanvisningar som handlar om detta ämne.

Kartor

Guide to the Scriptures innehåller kartor över platser och områden som nämns i skrifterna och som är viktiga i kyrkans historia. Genom att känna till ett lands geografi, kan eleverna bättre förstå händelser som beskrivs i skrifterna.

Markering av skriftställen och anteckningar i marginalen

Det är till stor hjälp att markera skriftställen, framhäva berättelser, teman och principer så att de är lätta att finna. Detta kan jämföras med ett personligt arkiveringssystem. Medan du undervisar kan du uppmuntra eleverna att markera i sina skrifter genom att säga något i stil med: "Den här versen innehåller en viktig grundtanke. Ni kanske vill markera den."

Amerikas Forenta stater 1847

Det finns mer än ett sätt att markera skrifterna på. Sättet att markera bör återspegla personens eget sätt att studera skrifterna. Om du undervisar vuxna eller ungdomar kanske du vill be några elever att berätta vilka metoder de använder sig av.

Man kan bland annat markera skrifterna på följande sätt:

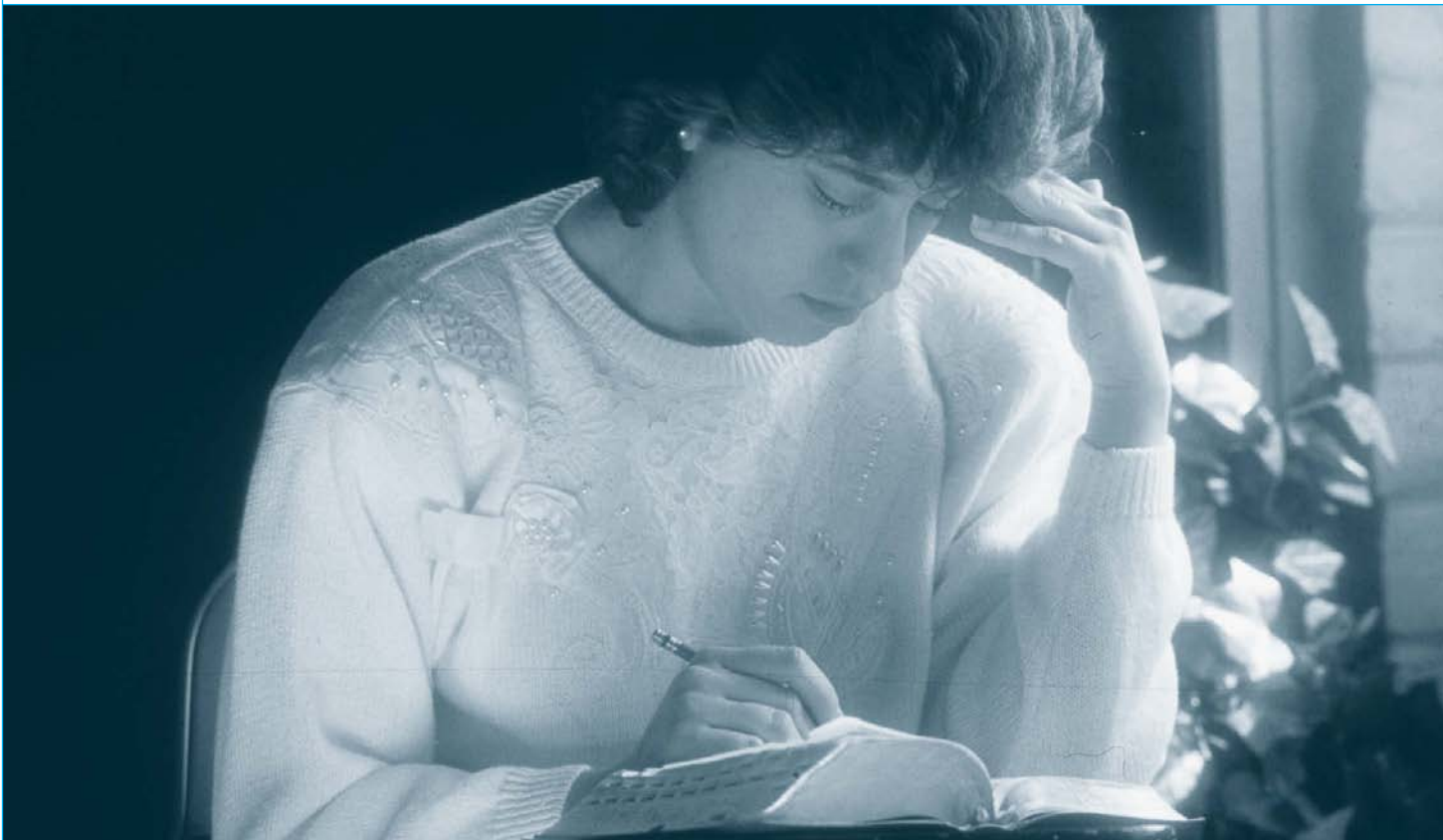
- Skugga, stryka under, sätta inom klammer eller ringa in en hel vers, eller en rad verser, med blyertspenna eller färgpenna i någon färg.
- Bara stryka under några få nyckelord i varje skriftställe. Detta skapar en framhävd version av kapitlet eller avsnittet som du snabbt kan ögna igenom för att få en uppfattning om de viktigaste grundtankarna.
- Ringa in eller stryka under nyckelord och med raka linjer länka ihop dem som har nära samband med varandra.
- Markera en hel vers eller rad av verser och länka samman nyckelorden i detta skriftställe.
- Lägga märke till när en rad punkter tas upp som har samband med varandra och numrera punkterna i texten eller i marginalen.

Skriftställekedja

De flesta evangelieprinciper finns angivna i flera olika skriftställen, som vart och ett ger egna insikter. Du kan få mer uttömmande kunskap om en princip när du studerar flera olika skriftställen om den. Ett sätt att göra detta på är att sammanställa en lista på skriftställen om ett ämne och sedan skriva in denna lista i dina skrifter. Listan kan vara lång eller bara rymma två eller tre verser, beroende på ämnet. Denna metod, som ibland kallas skriftställekedja, kan bli ett värdefullt redskap när du studerar skrifterna och undervisar från dem. Du kan länka samman en rad skriftställen på följande sätt:

I marginalen, bredvid varje skriftställe, skriver du hänvisningen till nästa skriftställe på listan. Fortsätt tills du kommer till det sista skriftstället. Bredvid detta skriver du hänvisningen till det första skriftstället. Sedan kan du börja var som helst på listan och fortsätta med hela kedjan tills du läst alla skriftställen.

Du kanske gör upp några listor som behöver stå i en viss ordning för att ge mer uttömmande kunskap om ett ämne. För att du alltid ska kunna veta var du ska börja i en sådan kedja, kan du skriva hänvisningen till första skriftstället inom parentes under alla de andra hänvis-

ningarna. Eller också kan du bara skriva hänvisningen till första skriftstället vid vart och ett av de andra, och på den sida där första skriftstället står kan du skriva hela listan.

Anteckningar i marginalen

Att göra anteckningar i marginalen i dina skrifter kan vara ett bra sätt att göra skrifterna personliga. Sådana anteckningar ger dig ett sätt att nedteckna insikter, känna igen tvärhänvisningar som är viktiga för dig och skriva ner olika sätt som du kan tillämpa skrifterna på i ditt dagliga liv.

Du kanske vill uppmuntra eleverna att göra anteckningar i marginalen. Du kan säga något i stil med: "Jag vill ge er en synpunkt på kapitlet. Jag har skrivit ner den i marginalen" eller "Här är ett utmärkt skriftställe om omvändelse. Ni kanske vill skriva ordet *omvändelse* i marginalen bredvid."

Förslag om hur man använder skrifterna till att undervisa barn

Du kan vara till välsignelse för barnen genom att hjälpa dem känna sig väl till mods med språket i skrifterna. När du undervisar barn bör du använda skrifterna ofta och finna vägar att få barnen att tycka om att använda skrifterna. Följande är några exempel på vad du kan göra:

- Hjälプ barnen att bekanta sig med namnen och ordningen på böckerna i skrifterna. Använd sången "Böckerna i Mormons bok" i *Barnens sångbok*, s 63.
- Hjälプ barnen förstå språket i skrifterna. Förklara vad viktiga ord betyder, när ni läser skriftställena tillsammans. Hjälプ barnen uttala svåra ord och namn. Få dem att lägga märke till vissa ord, uttryck eller begrepp när de hör dem.
- När du vill att barnen ska hitta ett visst skriftställe, så ge dem både sidnumret där skriftstället står och hänvisningen till det.
- Återge en berättelse i skrifterna med egna ord. Hjälп eleverna att se händelserna och människorna framför sig när du beskriver vad som hände (se "Berättelser", s 160–161). Läs sedan nyckelskriftställena högt.
- Låt barnen läsa högt från skrifterna. Var uppmärksam på varje barns förmåga och hjälп varje barn att delta.
- Om barnen är för små för att kunna läsa, så be dem se på när du läser ett skriftställe och pekar på orden. Du kan också låta de äldre barnen hjälпа de yngre barnen att hitta och läsa skriftställena.
- Låt barnen läsa ur de illustrerade berättelser från skrifterna som kyrkan gett ut, till exempel *Berättelser ur Mormons bok*.
- Hjälп barnen diskutera berättelser ur skrifterna. Lär dem ställa frågor när de läser, till exempel: "Vad är det som händer? Varför händer detta? Vem är det som talar? Vad har detta med mig att göra?"

- Använd metoderna som beskrivs i del F i denna bok (s 157–184). När du återger en berättelse ur skrifterna kan du till exempel använda dig av en flanellograf, enkla illustrationer på skrivtavlan eller bilder som barnen ritat. Du kan låta barnen återge en berättelse ur skrifterna eller sjunga sånger som hör samman med speciella skriftställen.
- I slutet av en del lektioner i Primärs böcker finns förslag på vad barnen kan läsa hemma. Uppmana barnen att tillsammans med sina familjer läsa skriftställena som nämns där.

UPPMUNTRA TILL FLITIGA STUDIER

Var och en av oss har ansvaret att lära sig evangeliet genom ihärdig strävan.

Vi får också förmånen vid olika tillfällen att verka som lärare – att inspirera och hjälpa andra i deras ansvar att lära sig evangeliet.

Vi utför detta viktiga arbete genom att göra allt vi kan för att:

1. Väcka och bevara intresset hos dem vi undervisar.
2. Uppmuntra dem att aktivt delta i lektionerna.
3. Visa dem hur man ska leva enligt de sanningar de lär sig.

Vi ska göra detta med kärlek och genom Andens kraft. Detta betyder att vi inte bör tänka så mycket på vårt framträdande som på hur väl vi hjälper andra att studera evangeliet flitigt och leva trofast efter det.

HJÄLP VAR OCH EN TA ANSVAR FÖR ATT LÄRA SIG EVANGELIET

Varje individs ansvar att lära sig evangeliet

I ett brev som handlade om att studera evangeliet skrev äldste Bruce R McConkie: "Låt oss nu komma fram till ... ett beslut som får stor betydelse för vår eviga frälsning. Det är att varje människa själv måste lära sig evangeliets lärosatser. Ingen annan kan göra det för henne. Varje människa står ensam vad beträffar kunskap om evangeliet. Var och en har tillgång till samma skrifter och är berättigad till vägledning från samma Helige Ande. Var och en måste betala priset som Guds försyn fastställt om han eller hon ska kunna erhålla den kostbara pärlan.

Samma principer styr både när vi lär oss sanningen och lever i harmoni med dess normer. Ingen kan omvända sig för någon eller i någon annans ställe. Ingen kan hålla buden åt någon eller i stället för någon. Ingen kan frälsas i någon annans namn. Och ingen kan få ett vittnesbörd eller sträva framåt i ljus och sanning mot evig härlighet för någon annan än sig själv. Både kunskapen om sanningen och välsignelserna som kommer till dem som rättar sig efter sanna principer är personliga. Och liksom en rättvis Gud erbjuder samma frälsning till varje själ som lever enligt samma lagar, så erbjuder han samma kunskap om sina eviga sanningar till alla som vill betala sanningssökarens pris.

Kyrkans metod för att söka erhålla kunskap är följande:

a. Ansvaret vilar på varje person att skaffa sig kunskap om sanningen genom egna ansträngningar.

b. Därefter bör familjen undervisa sina egna familjemedlemmar. Föräldrar är befallda att uppfostra sina barn i ljus och sanning. Hemmet bör vara det viktigaste lärocentret för en sista dagars helig.

c. För att hjälpa familjer och den enskilde ger kyrkan, såsom en serviceinrättning, många möjligheter att undervisa och lära. Vi är befallda att 'undervisa varandra om rikets lära' (L&F 88:77). Detta görs på sakramentsmöten, på konferenser och andra möten, av hemlärare, i prästdömets och biorganisationernas klasser, genom seminarier och institut och genom Kyrkans utbildningsprogram" ("Finding Answers to Gospel Questions", i *Charge to Religious Educators*, 3:e uppl [1994], s 80).

Lärarens roll i att hjälpa den enskilde lära sig evangeliet

Med vetskap om att den enskilde har ansvaret att lära sig evangeliet kanske vi frågar oss: Vilken roll spelar då lärarna? Lärarens roll är att hjälpa den enskilde att ta ansvaret för att lära sig evangeliet – att väcka en önskan inom honom att studera, förstå och leva enligt evangeliet samt att visa honom hur han kan göra det.

Syster Virginia H Pearce, som verkade som första rådgivare i Unga kvinnors generalpresidentskap, sade:

"En lärares mål innebär mer än att bara hålla en föreläsning om sanningen. Det är att inbjuda Anden och använda undervisningsmetoder som ökar möjligheten att eleven själv upptäcker sanningen [och] sedan blir motiverad att tillämpa den ...

Föreställ er hundratusentals klassrum varje söndag, vart och ett med en lärare som förstår att 'inläringen måste göras av eleven. Därför är det eleven som måste aktiveras. När en lärare ställer sig i rampljuset och blir den stora stjärnan, när det bara är han som talar och på andra sätt tar över all verksamhet, är det nästan säkert att han förhindrar elevernas inläring' (Asahel D Woodruff, *Teaching the Gospel* [1962], s 37).

En duktig lärare tänker inte: 'Vad ska jag göra i klassen i dag?' Han frågar sig i stället: 'Vad ska mina elever göra i klassen i dag?' Han frågar inte: 'Vad ska jag undervisa om i dag?' utan snarare: 'Hur ska jag hjälpa mina elever att förstå vad de behöver lära sig?' (*Undervisa om evangeliet: Handbok för KUV:s lärare och ledare*, s 13). Den skicklige läraren vill inte att eleverna ska lämna lektionen och prata om hur fantastisk och ovanlig läraren är. Läraren vill att eleverna, när de går därifrån, ska tala om hur fantastiskt evangeliet är!" (*Nordstjärnan*, jan 1997, s 12.)

Lärare som förstår sitt verkliga ansvar respekterar den fria viljan hos varje person de undervisar. De gläder sig när de som de undervisar studerar skrifterna på egen hand, själva upptäcker evangelieprinciper och kommer med insiktsfulla kommentarer i diskussionerna. Lärare har mest framgång när eleverna studerar flitigt, växer i evangeliet och hämtar styrka från Gud.

Framstående lärare tar inte åt sig äran för hur deras elever lär sig och utvecklas. Likt trädgårdsmästare som planterar och tar väl hand om sin odling, strävar de efter att skapa bästa möjliga inlärningsförhållanden. Sedan tackar de Gud när de ser framstegen hos dem som de undervisar. Paulus skrev: "Varken den som planterar eller den som vattnar betyder något, bara Gud, han som ger växten" (1 Kor 3:7).

Uppmuntra till självständighet i evangeliestudier

Följande förslag kan hjälpa dig att uppmuntra andra att ta ansvar för att lära sig evangeliet:

- Var själv ivrig att studera skrifterna och nutida profeters lärdomar. Din entusiasm kan inspirera dem du undervisar att följa ditt exempel.
- Rikta alltid uppmärksamheten på skrifterna och nutida profeters lärdomar när du undervisar. Detta hjälper medlemmarna att förstå hur mäktiga och betydelsefulla Guds ord är.
- Ställ frågor som kräver att eleverna hittar svaren i skrifterna och nutida profeters lärdomar. Även om det ibland är bra att fråga eleverna vad de anser om vissa ämnen, är det ofta bättre att fråga vad skrifterna och nutida profeter lär.
- Visa eleverna hur de ska använda studiehjälpmedlen i skrifterna. Skrifterna kan verka överväldigande för en del, särskilt om de är relativt oerfarna i kyrkan. Du kan hjälpa dem genom att lära dem hur de ska använda fotnoter, *Guide to the Scriptures*, utdragen ur Joseph Smiths översättning och kartorna (se "Undervisa från skrifterna", s 54–55 för närmare förslag). De som lär sig hur de ska använda dessa studiehjälpmedel blir mer säkra på sin förmåga att studera skrifterna.
- Ge uppgifter som kräver att eleverna studerar skrifterna och nutida profeters lärdomar. Överväg om du ska avsluta lektionen genom att ställa en fråga eller ge en uppgift som kräver att de närvarande rannsakar skrif-

terna och nutida profeters lärdomar. Även små barn kan få sådana uppgifter. Efter en lektion om bön kan du till exempel be barnen att tillsammans med sina föräldrar läsa en berättelse ur skrifterna eller ett tal från en generalkonferens som handlar om bön.

- Hjälp eleverna förstå att människorna i skrifterna var verkliga personer som genomgick prövningar och glädde sig i sina ansträngningar att tjäna Herren. Skrifterna blir levande när vi minns att profeterna och andra människor i skrifterna upplevde mycket av det som vi upplever.
- Visa eleverna hur de ska hitta lösningar till livets problem i skrifterna och nutida profeters lärdomar. Du kan till exempel hjälpa dem att använda *Guide to the Scriptures* eller ämnesregistret i konferensnumren av Liahona för att söka råd om sådana ämnen som tröst, omvändelse, förlåtelse, uppenbarelse och bön.
- Uppmuntra frimodigt dem du undervisar att studera skrifterna och nutida profeters lärdomar. Några har aldrig förstått sitt ansvar att lära sig evangeliet. Några har glömt det. En biskop berättade att han en gång varit på ett ledarskapsmöte i Primär där alla uppmanades att studera skrifterna varje dag. Som en direkt följd av detta försummade han bara att studera en enda dag under de närmaste tretton åren. Han sade att dessa studier förändrade hans liv.
- Bär vittne om att Frälsaren är medelpunkten i allt som skrifterna och nutida profeter lär oss. Var särskilt modig att bära ditt vittnesbörd om Frälsaren. När de som du undervisar ser Frälsaren i skrifterna och nutida profeters lärdomar, kommer deras längtan efter att studera att öka och deras vittnesbörd att stärkas.

Ytterligare information

För ytterligare information om hur du kan hjälpa den enskilde att ta ansvar för att lära sig evangeliet, se lektion 5 i kursen Undervisa om evangeliet (s 208–212).

HUR MAN LEDER DISKUSSIONER

Meningsfulla diskussioner är grundläggande i nästan all evangelieundervisning. Vi inbjuder Andens inflytande när vi undervisar varandra om evangeliet och visar varandra respektfull uppmärksamhet.

Diskussioner kan ge resultat som sällan förekommer utan dem. De kan till exempel:

- Främja flitiga studier. Genom diskussioner som leds på ett bra sätt ökar elevernas intresse och uppmärksamhet. Alla närvarande kan uppmuntras att engagera sig mer i inläringen. När du och dina elever ställer frågor, undersöker skrifterna tillsammans och lyssnar på varandra, kommer alla närvarande att kunna få förmåga och motivation som kan hjälpa dem i deras evangeliestudier.
- Främja enigheten bland dem du undervisar. När de berättar om egna insikter och erfarenheter samt lyssnar på och svarar varandra respektfullt, blir de mer enade och skapar en positiv inlärningsmiljö.
- Öka förståelsen. Bra diskussioner innebär mer än vänliga samtal där åsikter delges. De vidgar och fördjupar varje deltagares kunskap om evangelieprinciper.
- Reducera missförstånd. Elevernas kommentarer avslöjar hur väl de förstår grundsatserna som lärs ut. Detta gör det lättare för dig att veta när du ska utveckla närmare, betona eller på nytt gå igenom vissa grundsatser.

Förslag på hur man leder diskussioner

Använd frågor

Frågor kan uppmuntra de närvarande att delta i diskussionerna. De kan hjälpa eleverna förstå en grundsats, tänka ännu djupare på den och tillämpa den i sina liv. De kan få eleverna att vända sig till skrifterna för att finna svar.

I de flesta lektionsböcker finns förslag på frågor som sätter igång en diskussion och håller den vid liv. Du kan använda dig av dessa frågor och förbereda egna. Ställ frågor som uppmuntrar till eftertänk-samma kommentarer och hjälper var och en att verkligen begrunda evangeliet. (För ytterligare hjälp, se "Att undervisa med frågor", s 68–70.)

Välj undervisningsmetoder som anknyter diskussionerna till lektionerna

Sedan du planerat vilka frågor du ska ställa, fråga då dig själv: "Vad kan jag göra mer? Vilka metoder kan jag använda mig av för att berika diskussionen?" Du kan använda många olika undervisningsmetoder till att inleda diskussioner och hålla dem vid liv. Du kan till exempel börja en lektion genom att återge en berättelse, använda något åskådningsexempel eller sjunga en psalm tillsammans och låta de närvarande söka i psalmen efter svaret på en fråga.

Var lyhörd för Andens inflytande på de närvarande

Den Helige Anden kan mana en eller flera av dem du undervisar att bidra med insikter som andra behöver höra. Var öppen för meningar du får att vända dig till särskilda personer. Du kan till och med känna dig manad att be någon som inte erbjudit sig frivilligt att uttrycka sina åsikter.

Hjälp alla att delta

De som du undervisar kommer att få ut mycket av varandra. Men du kommer kanske på dig själv med att bara be dem som räcker upp handen om kommentarer. Ibland väljer människor att inte delta eftersom de inte har någon åsikt om ämnet eller för att de vill ge andra möjlighet att säga något. De kan också vara rädda för

att ha fel eller tro att de inte kan uttrycka sig lika väl som andra. De kanske inte känner sig accepterade av gruppen.

Var lyhörd och ha en bön inom dig när du tänker på varje enskild klassmedlem. Du kanske bestämmer dig för att be om en persons åsikt om ett ämne i stället för att ställa en sakfråga som han eller hon inte kan svara på. Hellre än att fråga: "Vilka Andens gåvor räknar Paulus upp i Första Korinthierbrevet?", kan du till exempel fråga: "Varför tror du att kärleken är den största av Andens alla gåvor?" Du kan be någon förbereda ett kort framförande till en lektion. Du kan till och med hjälpa honom eller henne med förberedelserna. Du kanske först vill bli vän med några personer och låta dem få veta att du värdesätter vad de har att säga.

Behåll fokuseringen på lektionen

Då och då uttrycker elever tankar som inte hör till lektionen. Om du tycker att en kommentar leder bort från ämnet, kan du leda diskussionen tillbaka till huvudpunkterna i lektionen genom att till exempel säga: "Det var en intressant iakttagelse, men jag tror att vi kommer in på ett annat ämne nu. Kan vi ta upp den diskussionen en annan gång och gå tillbaka till den ursprungliga frågan?" Eller också kan du säga: "Jag tror inte jag är beredd på att tala om detta i dag. Kanske vi kan diskutera det en annan gång."

Det kan också finnas tillfällen när du inte vet svaret på en fråga. Om så är fallet, säg då bara att du inte vet. Du kanske vill säga att du ska försöka hitta svaret. Eller också kanske du vill be eleverna hitta svaret, och ge dem tid under en annan lektion att rapportera vad de kommit fram till.

Upprätthåll ordningen

Ibland kan flera elever vara ivriga att kommentera något. Uppmuntra dem att räcka upp handen när de vill säga något och vänta tills du kan ge dem ordet. Framhåll hur mycket de kan lära av varandra, och uppmuntra dem att lyssna respektfullt på varandras synpunkter.

Då och då kan en person störa en lektion genom att argumentera med dig eller andra, tala vanvördigt eller ta upp kontroversiella ämnen. En sådan person för in en anda av stridslust, som gör det svårt att undervisa och kan försvaga tron hos någon. För förslag om hur du kan arbeta med sådana personer, se "Hjälp till dem som uppträder störande", s 84–87.

Tala inte för mycket

Lärare som föreläser det mesta av tiden eller besvarar varje fråga själv har en tendens att avskräcka eleverna från att delta. Du bör vara försiktig så att du inte talar mer än nödvändigt eller uttrycker din åsikt alltför ofta. Detta kan få eleverna att tappa intresset. Betrakta dig själv som

en guide på en resa i kunskapens värld, som kommer med lämpliga kommentarer för att hålla dem du undervisar på rätt väg.

Ditt största intresse bör vara att hjälpa andra att lära sig evangeliet, inte att göra ett beundransvärt framförande. Detta innebär att ge eleverna möjlighet att undervisa varandra. När en person ställer en fråga, tänk då på att uppmuntra andra att svara i stället för att själv besvara frågan. Du kan till exempel säga: "Det var en intressant fråga. Vad tror ni andra?" eller "Kan någon hjälpa mig att svara på frågan?"

Avsluta inte diskussionen för snabbt

Var försiktig med att inte avsluta en bra diskussion för snabbt i ett försök att lägga fram allt material du förberett. Även om det är viktigt att hinna med materialet, är det ännu viktigare att hjälpa eleverna att känna Andens inflytande, besvara deras frågor, öka deras kunskap om evangeliet och stärka deras beslut att hålla buden.

Lyssna

Ansträng dig på alla sätt att lyssna uppmuntrat på elevernas kommentarer. Ditt exempel kommer att uppmuntra dem att lyssna noga på varandra. Om du inte förstår någons inlägg, så säg till. Du kan säga: "Jag är inte säker på att jag förstår. Kan du förklara det en gång till?" eller "Kan du ge mig ett exempel på vad du menar?" (För ytterligare hjälp, se "Lyssna", s 66–67.)

Erkänn alla inlägg

Du kan hjälpa dem du undervisar att känna sig säkrare på sin förmåga att delta i en diskussion om du säger något positivt om varje uppmuntrad kommentar. Du kan till exempel säga: "Tack för ditt svar. Det var mycket tankeväckande" eller "Vilket bra förslag! Jag har aldrig tänkt på det förut" eller "Det var ett bra exempel" eller "Jag uppskattar allt du sagt i dag".

Förlöjliga eller kritisera aldrig någon fråga eller kommentar, utan visa artighet och kärlek medan du gör ditt bästa för att svara. När människor känner att deras kommentarer uppskattas, kommer de att berätta om sina erfarenheter, känslor och vittnesbörd mer frikostigt (se "Hur läraren kan bidra till en miljö för inlärning", s 79–81).

Hjälp elever som ger felaktiga svar

Ibland kan någon säga något som inte är korrekt. Du kan hjälpa eleven genom att svara så här: "Jag har aldrig tänkt på det på det sättet förut." Eller du kan säga: "Kanske du tänker på något annat" eller "Jag är glad att du nämnde det". I vissa fall kan du själv ta ansvaret för ett felaktigt svar. Du kan till exempel säga: "Jag uttryckte mig inte så tydligt, eller hur? Ursäkta mig."

Att avsluta diskussioner

Det är viktigt att avsluta diskussioner vid rätt tidpunkt. Mycket av andan i en upplyftande diskussion går förlorad om den varar för länge. Följande förslag kan kanske vara till hjälp:

- Håll tiden. Var medveten om när lektionen bör sluta. Ge dig själv tillräckligt med tid att sammanfatta det som sagts och bära ditt vittnesbörd.
- Ge eleverna begränsad tid. Du kan säga något i stil med: "Vi har bara tid för två kommentarer till." Eller också kan du säga: "Vi ska höra vad en till har att säga, och sedan ska jag göra en avslutning."

Förutom att avsluta diskussioner i rätt tid är det viktigt att avsluta diskussioner på rätt sätt. När du avslutar en diskussion, tackar du eleverna för att de deltagit. Sammanfatta sedan de huvudpunkter ni täckt under diskussionen eller låt någon annan göra det. Betona de evangelieprinciper ni diskuterat. Gå på nytt igenom insikter som diskussionen gett, och uppmuntra dem du undervisar att använda sin fördjupade kunskap genom att tillämpa principerna i sina liv. Bär ditt vittnesbörd enligt Andens maning eller uppmuntra andra att göra det.

LYSSNA

Att lyssna ger uttryck för kärlek. Det kräver ofta uppoffringar. När vi verkligen lyssnar på andra avstår vi ofta från att säga det vi tänkt, så att andra kan få uttrycka sig.

Hur du kan hjälpa dem du undervisar genom att lyssna noga

Som lärare kan du göra mycket gott genom att lyssna. När du lyssnar, inriktar du din undervisning på den enskildes behov och intressen. Du visar din respekt för deras synpunkter, åsikter och erfarenheter. Du visar att du bryr dig om dem som individer. När de vet att deras insikter är viktiga för dig, är det mer troligt att de:

- Blir mottagliga och entusiastiska.
- Berättar om tankar och erfarenheter.
- Är flitiga i att lära sig.
- Lever efter vad de får lära sig.

Några kan tro att när vi lyssnar uppmärksamt på någon i gruppen så innebär det att vi ignorerar de övriga och gör dem en otjänst. Så är det inte. Att lyssna noga på en person hjälper andra att inse att du bryr dig om enskilda människor. Och när du lyssnar på familjemedlemmar eller elever, en i taget, visar du genom exempel att andra bör göra detsamma.

Hur det kan hjälpa dig som lärare att lyssna noga

Du får som lärare hjälp av att lyssna noga. När du lyssnar med kärlek och respekt på elevernas kommentarer, kommer du att kunna:

- Avgöra hur engagerade eleverna är i inlärningsprocessen.
- Avgöra hur mycket de lär sig.
- Bättre förstå deras behov.

- Lägga märke till och ta bort hinder som kan begränsa deras inläring, till exempel modfärdighet eller att de sysslar med annat.
- Bättre förstå frågorna som bekymrar dem, så att du kan leda dem till svaren.
- Veta när du ska fortsätta med något ämne som är viktigt för dem.
- Veta när de behöver få en chans att säga något.
- Avgöra när du ska upprepa vissa grundtankar eller förklara ytterligare.
- Veta när du ska anpassa en lektionsframställning.

Att lyssna hjälper också dig själv i hög grad. När du lyssnar på dem du undervisar, kommer du att förstå att de har mycket att lära dig.

Förslag på hur vi kan lyssna mer effektivt

Hur kommer de som du undervisar att veta om du lyssnar? Du kan visa att du lyssnar genom att se intresserad ut. Du kan titta på talaren i stället för på lektionsmaterialet eller på annat i rummet. Du kan uppmuntra talaren att avsluta sina tankar utan avbrott. Du kan låta bli att komma med råd eller synpunkter alltför tidigt i diskussionen. När du förstår vad som sägs, kan du säga något som visar att du förstått. När du inte förstår kan du ställa frågor.

Fundera över följande förslag medan du strävar efter att öka din förmåga att lyssna.

Ställ frågor

Frågor i stil med dessa kan visa att du bryr dig om vad varje person tycker och känner.

- Kan du berätta mer om det?
- Hur kändes det när det där hände?
- Jag är inte säker på att jag förstår. Menar du att ...?
- Vill du förklara det för mig?

Stanna upp

Var inte rädd för tystnaden. Människor behöver ofta tid till att fundera över och besvara frågor eller uttrycka vad de känner. Du kan göra en paus när du har ställt en fråga, efter det att någon berättat om en andlig upplevelse, eller när en person har

svårt för att uttrycka sig. Se till att den som talar får tid att avsluta sin tanke innan du säger något. Naturligtvis bör inte pausen vara för lång, särskilt om någon tycker det är obehagligt eller känner sig pressad att tala.

Var uppmärksam på vad talaren säger

Ibland har människor en tendens att tänka på vad de ska säga i stället för att lyssna på vad andra säger. Se till att du verkligen koncentrerar dig på den som talar, i stället för att tänka på vad du ska svara.

Var uppmärksam på talarens tysta budskap

Människor talar ofta om vad de tycker och känner genom sitt sätt att sitta, sitt ansiktsuttryck, vad de gör med händerna, röstens tonläge och på hur blicken rör sig. Dessa tysta budskap kan hjälpa dig förstå vad dina elever tycker och känner.

Upprepa med egna ord vad talaren säger

Efter att ha lyssnat på uttalade eller tysta budskap kanske du vill upprepa vad du har förstått. Sammanfatta budskapen med egna ord för att se om du har förstått dem korrekt. Efteråt kan du kontrollera det med personen genom att fråga: "Har jag uppfattat dig rätt?" eller "Behöver vi tala mer om detta?" Se till att du inte talar på ett nedlåtande sätt, när du säger detta.

Lär eleverna att lyssna på varandra

Påminn eleverna om att ett sätt att visa kärlek är att lyssna. Följande förslag kan hjälpa dig uppmuntra eleverna att lyssna på varandra.

- När en person har svarat på en fråga eller framfört en tanke, uppmuntra då andra att antingen tillägga något eller uttrycka en annan åsikt.
- Ställer någon en fråga, så låt den gå vidare i stället för att besvara den själv. Du kan till exempel säga: "Är det någon som vill svara på den frågan?"
- Be någon eller flera i förväg att bereda sig på att sammanfatta de tankar som kommer fram under en diskussion.

Frälsaren iakttog och lyssnade ständigt på dem han undervisade och anpassade sin undervisning till de behov han lade märke till. Efter att ha undervisat nephiterna sade han till exempel: "Gån därför till edra hem och övervägen det som jag har sagt" (3 Ne 17:3). Men just som han skulle gå därifrån, "såg han åter på mängden och märkte att deras tårar runno och de blickade oavvänt på honom, som om de ville bedja honom om att dröja något längre hos dem" (3 Ne 17:5). Han märkte deras behov och stannade kvar för att betjäna dem och undervisa dem. När du lyssnar noga och på lämpligt sätt låter dig påverkas av dem du undervisar, kan du hjälpa dem fylla sitt behov av kunskap om evangeliet.

ATT UNDERVISA MED FRÅGOR

Jesus Kristus, Läromästaren, ställde ofta frågor för att uppmuntra människor att begrunda och tillämpa de principer han undervisade om (se till exempel Matt 16:13–15; Luk 7:41–42; 3 Ne 27:27). Hans frågor manade till eftertanke, självrannsakan och engagemang.

Allmänna riktlinjer för att förbereda frågor

I de lektionsböcker som kyrkan framställt finns förslag på många frågor som du kan använda i lektionerna. Läs dem noga för att bestämma vilka som bäst hjälper dem du undervisar. Du kan också förbereda egna frågor. När du funderar över vilka frågor du ska använda i lektionen, så fråga dig själv: "Kommer de att hjälpa dem jag undervisar att förstå huvudtanken med lektionen? Kommer dessa frågor att hjälpa dem jag undervisar att tillämpa de evangelieprinciper som lärs ut?"

Följande förslag kan hjälpa dig att förbereda egna frågor.

Frågor som kan besvaras med ja eller nej

Frågor som kan besvaras med *ja* eller *nej* har begränsad användning i evangelieundervisning. Du bör använda dem huvudsakligen till att få eleverna att förpliktiga sig till något eller för att avgöra om någon instämmer eller ej.

Faktafrågor

Faktafrågor används för att fastställa grundläggande fakta om ett skriftställe, en händelse eller en evangelieprincip. De har bestämda svar. De kan hjälpa eleverna att börja studera skriftställen, förstå viktiga punkter, granska uppfattningar och rätta till missuppfattningar. Till exempel:

- Hur reagerade Nephi direkt, när hans bröder bad om förlåtelse för att de bundit honom med rep?

- När och var organiserades kyrkan?

Se till att du inte bara ställer faktafrågor. De kräver inte mycket eftertanke, och de kan göra dem modfällna som inte känner till svaren. När du använder dig av faktafrågor bör du i regel se till att dina elever har den information som behövs för att besvara dem.

Med faktafrågor kan du hjälpa alla att utgå från samma punkt i diskussionen. Du kan sedan fortsätta med frågor som manar till djupare tankar och hjälpa eleverna att se hur de kan tillämpa evangelieprinciperna i sina liv.

Frågor som manar till djupare tankar

Vissa frågor uppmuntrar eleverna att tänka djupare på innebörden av skriftställen och evangelieprinciper. Dessa frågor börjar ofta med ord som *vad*, *hur* och *varför*. De kan inte besvaras med *ja* eller *nej*, och det finns vanligtvis mer än ett svar som är rätt. Till exempel:

- Varför tror du att den uppenbarelsen kom vid den tidpunkten i kyrkans historia?
- Vad säger oss den berättelsen om hur Herren hjälper behövande?
- Hur skulle du förklara innebörden av tro?
- Vad innebär det att vara saktmodig?
- Hur kan detta föremål liknas vid den evangelieprincip vi talar om? (Det är en bra fråga att ställa i samband med åskådningsundervisning.)
- Hur skilde sig Laman och Lemuels sätt att reagera från Nephis?

När du ställer sådana frågor bör du vara öppen för alla svar (se "Lyssna", s 66–67). Uppmuntra eleverna att begrunda de skriftställen och evangelieprinciper som diskuteras och uttrycka sina tankar. Försök inte få dem att ge särskilda svar på frågorna. De märker snabbt vad du håller på med och antingen slutar de delta eller också börjar de gissa i stället för att tänka. När du behöver ett speciellt svar är det bäst att ställa en faktafråga eller föra fram informationen på annat sätt.

Frågor som hjälper eleverna att tillämpa evangelieprinciper

Det är viktigt att ställa frågor som hjälper eleverna tillämpa evangelieprinciper i sina liv. Till exempel:

- Hur har det löftet från Herren uppfyllts i ditt liv?
- Hur kan vi ibland begå samma misstag som människorna i den berättelsen gjorde?
- Hur kan Guds straff vara en välsignelse för oss?
- Vad har vi i dag som kan liknas vid det som hände i berättelsen?
- Vad skulle du göra om du var den personen?

Be eleverna ge exempel på hur de eller andra har tillämpat de evangelieprinciper som diskuteras. Uppmuntra dem, när Anden leder dig, att bära vittne om principerna de talar om.

Allmänna riktlinjer för frågeställningar

Ställ frågor som eleverna kan besvara

Använd inte frågor för att visa hur mycket du själv kan. Ställ frågor som får eleverna att tänka efter innan de svarar.

Behandla felaktiga svar med respekt och artighet

Då och då ger någon ett felaktigt svar eller ett svar som visar föga insikt. Andra i gruppen kan skratta åt ett sådant svar. Detta kan göra personen i fråga generad och få honom eller henne att kanske inte våga delta i framtiden. Det kan hindra honom eller henne från att lära.

Behandla felaktiga svar med respekt och artighet. Förvissa dig om att personen i fråga fortfarande känner sig trygg att delta. Du kan välja att själv ta ansvaret genom att till exempel säga: "Jag är ledsen. Jag tror inte jag uttryckte mig så tydligt. Jag försöker en gång till." Eller också kan du hjälpa personen i fråga genom att säga: "Kanske du tänkte på något annat" eller "Tack för att du tar upp detta, men jag är inte säker på att min fråga var tydlig." Sådana svar hjälper dem du undervisar att känna sig mer och mer trygga att delta, också när de tror att det finns risk för att de svarar fel.

Vänta på svaren

Bli inte orolig om eleverna är tysta några sekunder efter det att du ställt en fråga. Svara inte själv på din fråga. Låt eleverna få tid att tänka på svaret. Ihållande tystnad kan emellertid tyda på att de inte förstår frågan och att du behöver formulera om den.

Använd uppföljningsfrågor

Uppföljningsfrågor kan hjälpa eleverna att tänka djupare på en princip de diskuterar. Om eleverna till exempel föreslår ett sätt som de kan jämföra sig med en berättelse

i skrifterna, kan du fråga: "Vad kan vi lära oss mer av berättelsen?"

Ge alla möjlighet att säga något

För att uppmuntra fler elever att delta, kanske du vill ställa några uppföljningsfrågor till dem som ännu inte sagt något under lektionen.

Om flera personer vill kommentera ett ämne, kanske du kan säga: "Vi vill först höra dina kommentarer och sedan dina." Då håller de som du undervisar sig lugna, för de vet att de kommer att få tillfälle att säga något.

Hjälp eleverna att bereda sig på att svara på frågor

För att hjälpa eleverna förbereda sig på att besvara frågor, kanske du innan något läses eller framförs vill berätta för dem att du kommer att vilja höra deras åsikter (se "leta efter" och "lyssna efter" i "Undervisa från skrifterna", s 55). Du kan till exempel säga: "Lyssna när jag läser det här avsnittet, så att ni kan berätta vad ni tycker är mest intressant i det." Eller: "Se om ni kan förstå vad Herren säger oss om tro, när vi läser skriftstället."

Undvik frågor som kan orsaka tvister eller bidra till meningsutbyte

Frälsaren sade: "Den som är stridslysten är icke av mig" (3 Ne 11:29; se även v 28 och 30). Var försiktig så att du inte ställer frågor som väcker dispyter eller framhäver sensationella ämnen. Ställ inte frågor som skapar tvivel eller leder till diskussioner som inte är uppbyggande. Se till att dina frågor hjälper eleverna att bli förenade i tro och kärlek (se Mos 18:21). Om det uppstår meningskiljaktigheter, så bemöda dig om att betona de punkter ni är eniga om och korrekta lärosatser.

Ställ ibland frågor som manar till tyst eftertanke

Du kan då och då välja att ställa frågor som eleverna bör begrunda tyst i stället för att svara på i öppen diskussion. Till exempel:

- Vad har du gjort i dag som fört dig närmare evigt liv?
- Har du låtit bli att göra något i dag som skulle ha fört dig närmare evigt liv?

Använd frågor på ett kreativt sätt

Du kanske vill använda frågor på något av följande sätt:

- Skriv frågor på ordremsor och sätt fast ordremsorna under stolarna. Vid lämpliga tillfällen under diskussionen ber du alla ta fram frågan under sin stol. Låt sedan var och en läsa sin fråga och besvara den.
- Be varje elev skriva en fråga som grundar sig på en evangelieprincip eller vers i skrifterna. Samla in frågorna och diskutera dem.
- Be några spela rollerna ni talar om i lektionen. Låt dem välja själva vilka de vill spela, och låt sedan de andra

ställa frågor till dem (se "Rollspel" s 177). Detta fungerar särskilt bra med barn.

- Dela ut frågor till några av eleverna veckan före lektionen. Be dem förbereda sig att besvara frågorna under den kommande lektionen.
- Använd följande frågor för att diskutera en evangelieprincip: "Vad vet vi redan om den här principen?" "Vad vill vi veta?" "Vad har vi lärt oss i dag?" Du kan skapa en grund för lektionen genom att få eleverna att besvara dessa frågor och sedan skriva sina svar i tre kolumner på tavlan.

- Skriv en fråga på tavlan innan klassen börjar så att eleverna kan börja fundera över den så snart de kommer in i rummet.
- Låt eleverna besvara frågor genom att finna och läsa lämpliga skriftställen eller psalmer. Be eleverna svara på frågorna med exempel från sina egna liv.
- Dela upp klassen i mindre grupper. Ge varje grupp några frågor att fundera över. Låt sedan varje grupp redogöra för sina svar inför klassen.

Ytterligare information

För ytterligare hjälp, se "Planera och håll meningsfulla diskussioner", s 303–304 i delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*.

HJÄLP ELEVERNA ATT VARA UPPMÄRKSAMMA

En söndagsskollärare berättade följande om en lektion han hållit:

”Det kändes som om jag tagit med mig klassen på en vandring genom skogen. När vi började gå längs stigen tillsammans, pekade jag ut intressanta andliga insikter efterhand som vi passerade dem. Jag förklarade noga begreppen i lektionen, liksom en guide skulle berättat om de olika slags bladverken längs en skogsstig.

Vid ett tillfälle vände jag mig om för att titta på mina elever. Jag upptäckte att de var ganska långt bakom mig på den andliga stigen. Ingen av dem hade hållit samma takt som jag. Några dröjde sig kvar, några satt fast, andra hade gått bort från stigen och kommit vilse. Det var som om jag måste gå tillbaka längs stigen, samla ihop klassen och försöka gå framåt igen.”

Som denna berättelse visar kan en lärare ibland ”skiljas” från eleverna under lektionerna. Elever förlorar ibland intresset eller distraheras.

Hur kan lärarna hjälpa elever att förbli uppmärksamma? Det finns inget enhetligt svar på den frågan, men det finns saker du kan göra som kommer att förbättra situationen.

Iaktta och lyssna på dem du undervisar

Du kan ofta avgöra om de du undervisar ”avlägsnar sig” från dig. Du kanske märker att de är mer rastlösa än vanligt, att de inte följer med i texten när andra läser skriftställen högt, eller att de talar med varandra om sådant som inte hör till lektionen. Du kanske känner att det saknas eftertanke eller entusiasm i deras svar på frågorna du ställer.

Var försiktig när du tolkar tecken på hur uppmärksamma elever är. Några som verkar ha ”avskilt” sig kan i själva verket följa med i lektionen mycket noga. En klassmedlem som inte tittar på dig kan tänka på något som har sagts i lektionen eller begrunda en mening som han eller hon fått från den Helige Anden.

När du undervisar genom Anden kommer du ofta att välsignas med att kunna bedöma uppmärksamheten hos dem du undervisar. Ibland kan du bli manad att förändra lektionen för att kunna leda elevernas uppmärksamhet i en viss riktning.

Hur du kan hjälpa eleverna att vara uppmärksamma

Följande förslag kan hjälpa dig uppmuntra eleverna att vara uppmärksamma:

- Gör materialet relevant. Hjälpa dem du undervisar att förstå hur de kan tillämpa lektionsmaterialet i sina liv. Om de inte kan se hur materialet går att tillämpa på dem, kommer de troligtvis inte att vara intresserade eller uppmärksamma.
- Variera ditt tonläge när du undervisar. Talar du för sakta, för fort, för tyst, för högt? Använder du samma tonläge, utan mycket variation? Talar du tydligt? Är du entusiastisk över det du undervisar om? Hur du använder rösten kan påverka uppmärksamhetsgraden hos dem du undervisar.
- Ha ögonkontakt. Använd ögonkontakt som ett sätt att involvera eleverna i lektionerna. När du undervisar öga mot öga, har du uppmärksamheten koncentrerad på dem du undervisar, inte på lektionsmaterialet. Att ha ögonkontakt medan du lyssnar på deras kommentarer och frågor får dem att känna att du är intresserad av vad de har att säga. Var försiktig så att du inte låter ögonen irra runt i rummet när du talar. Ordna stolarna i rummet så att du kan se varje persons ansikte och så att varje person kan se ditt ansikte. Små barn blir mer uppmärksamma om du sitter nära dem och talar med dem i ögonhöjd.
- Rör på dig. Försök röra dig i rummet när du undervisar, men gå inte fram och tillbaka. Att gå närmare en elev när du ställer en fråga visar ditt intresse och

inbjuder till svar. Lämpliga hand- och armrörelser kan bidra till att betona en punkt i lektionsmaterialet. Rör dig på ett naturligt sätt, ett som hör ihop med din personlighet. Om dina rörelser är skådespelaraktiga, onaturliga eller överdrivna, kan de distrahera eleverna och få dem att förlora intresset för lektionen.

- Variera tempot i lektionerna. Den takt som du går igenom lektionsmaterialet kan påverka elevernas uppmärksamhet. Om du går för fort fram med lektionen, kan eleverna bli förvirrade. Om du är för långsam med att gå igenom materialet, kan de förlora intresset. Vissa delar av en lektionsframställning kan tyckas dra ut på tiden eller fastna i diskussioner eller berättelser. En del material kanske är viktigt men mindre tillämpligt än annat material för dem du undervisar. Du bör gå igenom sådant material snabbt, så att du kan gå vidare till de viktigaste punkterna i lektionen

- Använd många olika undervisningsmetoder. En rad olika undervisningsmetoder kan hjälpa dig att variera tempot i en lektion, fånga elevernas uppmärksamhet i början av lektionen, återfå deras uppmärksamhet under lektionen och skapa en övergång från en del av lektionen till en annan. Som exempel kan diskussioner i mindre grupper genast engagera dem som verkar tappa intresset och uppmärksamheten. (Se "Undervisa med variation", s 89–90).

Den enskildes ansvar att delta

När du försöker hjälpa eleverna att bli mer uppmärksamma, kom då ihåg att det trots allt är de själva som är ansvariga för sin medverkan. Om någon inte deltar, tvinga då inte den personen att delta. Fortsätt i stället att vara intresserad, respektfull och hjälpsam. Kom ihåg detta råd från Herren till prästadömsbärarna: "Ingen makt, intet inflytande kan eller bör göra sig gällande ... utom genom överbevisning, långmodighet, mildhet, saktmod och oskrymtad kärlek" (L&F 121:41).

HUR DU KAN VETA OM DE LÄR SIG NÅGOT

En primärlärare höll en lektion för en klass med nio-åringar. Huvudprinciperna i lektionen var att kyrkans president får uppenbarelsen för hela kyrkan och att enskilda personer kan få personliga uppenbarelsen som vägledning i sina egna liv. Lektionen var väl planerad. Den innefattade markering i skrifterna, diskussion vid tavlan, aktiviteter som föreslagits i lektionsboken och en återblick.

Mot slutet av lektionen ställde läraren en fråga som repetition: "Vem har myndighet att få uppenbarelsen för kyrkan?" Alla barnen räckte upp handen. De visste alla svaret: kyrkans president.

Sedan frågade läraren: "Vad kan du få uppenbarelsen om?" Det var ingen som sade något. Eftersom de talat om detta under lektionen, blev läraren förvånad över att ingen svarade på den andra frågan. Läraren formulerade om frågan en aning, men fortfarande var det ingen som svarade. Då räckte Sara, en av eleverna, upp handen och frågade: "Vad betyder egentligen *uppenbarelse*?"

Eftersom klassen hade svarat rätt, hade läraren inte fått klart för sig att de inte förstod de grundläggande principerna i lektionen. Om Sara inte ställt en fråga, skulle lektionen varit ofullständig för henne och kanske även för andra i klassen. De skulle inte ha lärt sig mycket som var viktigt för dem. Hur kunde läraren tidigare under lektionen ha förvissat sig om att alla förstod?

Hur man kan avgöra om eleverna förstår

Äldste Boyd K Packer lärde: "Ögonen hos den alerta läraren rör sig ständigt fram och tillbaka över klassen, uppfångar varje rörelse, registrerar varje ansiktsuttryck, reagerar snabbt på bristande intresse eller förvirring. De läser omedelbart av ett förbryllat uttryck eller märker genast när inläring ägt rum" (*Teach Ye Diligently*, rev uppl [1991], s 164–165).

Genom att iaktta utvecklingen hos dem du undervisar, kan du försiktigt göra justeringar i lektionsframställningen. Du kan till exempel upprepa eller på nytt betona begrepp, stanna upp för att diskutera, återge en berättelse eller bära vittnesbörd. Du kan också förstå när du ska försöka nå fram till någon. För att vara uppmärksam och kunna koncentrera dig på eleverna, måste du förbereda dig väl så att du inte är alltför beroende av anteckningar och lektionsmaterial.

Vissa undervisningsmetoder kan hjälpa dig avgöra om eleverna förstår principerna du lär ut. Fundera över följande förslag:

- Be eleverna upprepa grundtankar med egna ord. Detta hjälper dig att på ett tidigt stadium i lektionen veta om de förstår vissa ord eller begrepp. Om de inte förstår kan du ge förklaringar som kommer att göra resten av lektionen mycket meningsfullare för dem.
- Använd flera korta praktikfall. Planera praktikfallen så att några av dem ger en rätt tillämpning av grundtankarna du undervisar om och andra inte. Be dem du undervisar att tala om vilka praktikfall som tillämpar grundtankarna rätt. (Se "Praktikfall", s 175–176.)
- Ställ frågor som kräver att eleverna visar hur mycket de förstår om grundtankarna som lärs ut. Elevernas svar kan visa på behovet av att repetera vissa punkter i lektionen och justera lektionsplanen.
- Led en diskussion. Medan du lyssnar noga på elevernas kommentarer kommer du att förstå om de rätt förstått de grundtankar du undervisar om. Gå till skrifterna, nutida profeters lärdomar eller lektionsboken för att tillrättalägga, klargöra eller förstärka viktiga punkter. (Se "Hur man leder diskussionerna", s 63–65.)

HJÄLP ANDRA LEVA EFTER VAD DE LÄR SIG

Jesus lärde: "Inte alla som säger 'Herre, herre' till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske faders vilja" (Matt 7:21). Det räcker inte att känna till evangeliet, utan vi måste leva efter det.

En lärare berättade följande liknelse: "Jag har lärt mig en viktig läxa från bokstäverna i alfabetet ... Vi kan räkna upp dem framlänges och baklänges, men när vi gör det betyder de inte mycket, för de har inte satts ihop med syfte och inriktning. När vi sätter samman dem med verkligt syfte och inriktning blir resultatet heliga psalmer, skrifter, storslagna dikter och prosa, underbara sånger och så vidare. Precis som med bokstäverna i alfabetet är det i våra liv ... Att handla är viktigt, men vi behöver handla på rätt sätt – handla målmedvetet" (William H Bennett, i Conference Report, områdeskonferens i Tonga 1976, s 15).

Som lärare kan du hjälpa andra att "bli ordets görare, inte bara dess hörare" (Jak 1:22). För att kunna göra detta, måste du undervisa på ett sätt som hjälper eleverna tillämpa evangeliets principer i sina liv.

Försäkra dig om att eleverna förstår principerna du undervisar om

Du kan hjälpa eleverna förstå evangeliets principer på ett sätt som gör det möjligt för dem att tillämpa dem i sina liv. När ett barn till exempel tjänar ihop eller får pengar, kan en far förklara vad skrif-

terna och nutida profeter lär om tionde och hur det används. Han kan sedan hjälpa barnet att ta tio procent av pengarna, fylla i ett donationskvitto, lägga pengarna och kvittot i ett tiondekuvert samt ge kuvertet till biskopen.

Hjälp andra lära sig genom Anden

Det räcker inte med att bara förstå evangeliets principer. För att människor verkligen ska leva efter det som de lär sig, måste de få ett vittnesbörd om att det är sant. Detta händer bara när du undervisar genom Anden och de i sin tur lär sig genom Anden (se "Inbjud Anden när du undervisar", s 45–46).

Det finns många olika metoder man kan använda för att hjälpa andra lära genom Anden. Till exempel kan Anden, när du eller de du undervisar berättar om hur ni övervunnit svårigheter, ge eleverna mod att leva enligt evangeliet. Under en lektion för aronska prästadömet berättade läraren livfullt om sin bror, som slutat röka och därigenom fått stora välsignelser. Berättelsen gjorde djupt intryck på en ung man i klassen som påverkades att själv sluta röka.

Uppmuntra eleverna att "gå ... och gör som han"

Efter det att Frälsaren gett liknelsen om den barmhärtige samariern befallde han dem som lyssnade: "Gå du och gör som han!" (Luk 10:37). Du bör ofta inbjuda eleverna att tillämpa principerna de lär sig. Sådana uppmaningar bör vara realistiska och genomförbara. I en lektion om bön kan du till exempel uppmuntra familjemedlemmar eller elever att be varje morgon och kväll. I en lektion om tjänande kan du uppmuntra dem att hjälpa en granne med något.

Du bör i normala fall följa upp de uppmaningar du ger. Det hjälper eleverna att förstå betydelsen av det som de blir ombedda att göra.

SKAPA EN MILJÖ FÖR INLÄRNING

Ordning och självdisciplin är en nödvändighet vid inläring. Dessa egenskaper grundläggs bäst när vi älskar varandra och vill hjälpa varandra att växa. När vi är omtänksamma, artiga och vördnadsfulla har vi lättare för att koncentrera oss på att lära oss evangeliet. Anden är med oss i rikligare mått.
Avbrott blir mindre vanliga.

Som lärare kan vi göra mycket för att skapa en atmosfär av ömsesidigt hänsynstagande. Vi bör också lära andra att hjälpa till att skapa en inlärningsmiljö. På detta sätt lär vi dem bli bättre lärjungar till Frälsaren, och vi blir bättre lärjungar själva.

GÖR I ORDNING KLASSRUMMET

En bekväm och inbjudande omgivning för undervisningen kan bidra till elevernas självdisciplin, vilja att koncentrera sig på lektionerna och mottaglighet för Anden. Vare sig du är lärare för en klass eller en förälder som förbereder en hemafton, bör du göra allt du kan för att förbättra den fysiska miljö som du undervisar i.

Förslag på hur man gör i ordning klassrummet

Renlighet

Försäkra dig om att rummet är rent. Du kan behöva sopa, plocka upp papper eller sudda ut på tavlan. Se också till att du är ren och prydlig.

Temperaturen

Se om möjligt till att det inte är för varmt eller för kallt i rummet. Om du undervisar i ett klassrum i kyrkan kan du behöva kontakta dina ledare för att få lämplig temperatur.

Belysning

Se till att rummet har tillräcklig belysning. Ordna stolarna så att solen inte skiner någon i ögonen.

Personlig prägel

Väck entusiasm och intresse genom att då och då ta med något som gör rummet trevligare. Du kan till exempel ta med blommor eller ställa fram bilder eller föremål som har samband med lektionen.

Lektionsmaterial

Förvissa dig om att du har allt lektionsmaterial du behöver, såsom krita, sudd,

färgkriter, tejp eller visuella hjälpmedel. Om du använder någon utrustning, så pröva den innan du använder den i lektionen. Detta ger dig tillräckligt med tid att ändra dina planer, om utrustningen inte fungerar som den ska.

Placering

Ordna placeringen så att eleverna kan se och höra dig och varandra. Försök ordna så att du kan se var och en i ögonen. Se också till att stolarna är placerade så att alla ser tavlan och andra visuella medel.

Se om möjligt till att stolarna är bekväma. Barn sitter bättre på stolar eller bänkar som gör det möjligt för dem att nå ner till golvet med fötterna. De kan ibland tycka om att sitta på golvet. Stolar till vuxna och ungdomar bör vara av lämplig storlek och placeras så att de är lättillgängliga och lämnar tillräckligt med utrymme för benen.

Vid behov kan du ordna placeringen så att barn som stör varandra inte sitter tillsammans. Du kan skriva upp barnens namn på lappar och fästa dessa på ryggstöden eller på golvet framför stolen innan lektionen börjar.

Om mer än en klass måste använda sig av samma rum, ordna då stolarna så att klasserna sitter med ryggarna mot varandra på motsatta sidor av rummet. Om det finns något som kan dela av rummet, så använd det.

Utrymme

Ge tillräckligt utrymme för de aktiviteter du planerar. Om du till exempel planerar en dramatisering, se då till att det finns tillräckligt utrymme för deltagarna att stå och röra sig. För sådana aktiviteter i hemmet kanske du behöver flytta om möblerna.

Be eleverna hjälpa dig

Som lärare är du ansvarig för den fysiska omgivning du undervisar i. Men du behöver inte ta hand om alla förberedelser själv. Låt dem du undervisar delta i förbättringen av inlärningsmiljön. Du kanske vill ge dem speciellt ansvar, antingen regelbundet eller tillfälligt.

LÄR ANDRA ATT BIDRA TILL EN GOD INLÄRNINGSMILJÖ

”Utväljen en lärare åt eder och låten ej alla föra ordet på en gång. Låten en tala i sänder och de övriga lyssna därpå, så att när alla hava talat, alla kunna känna sig uppbyggda genom varandra” (L&F 88:122).

Utmärkande för en god inlärningsmiljö

När vi träffas för att lära oss evangeliet kommer vi inte bara tillsammans som lärare, elever och vänner. Vi kommer tillsammans som bröder och systrar – vår himmelske Faders barn. Vårt dopförbund förenar oss ytterligare, eftersom vi delar det ansvar som Alma beskrev för de heliga som nyligen blivit döpta i Mormons vatten. Vi bör ”se framåt med samma blick, då [vi] hava en tro och ett dop samt hava [våra] hjärtan förenade i enighet och kärlek till varandra” (Mos 18:21).

Denna kunskap om vårt dopförbund bör inspirera oss att hjälpa varandra lära och leva efter evangeliet, så att vi kan återvända och bo hos vår Fader i himlen. Ett sätt varpå både elever och lärare kan göra detta är att skapa en miljö för inläring.

I en inlärningsmiljö (1) bygger vi upp varandra genom vår medverkan, (2) älskar och hjälper vi varandra och (3) har vi en önskan att söka efter sanningen tillsammans.

Lärare och elever bygger upp varandra genom sin medverkan. Vi bygger upp varandra när vi lyssnar noga på varandras kommentarer, deltar i diskussioner och andra inlärningsaktiviteter, ställer tankeväckande frågor, ber tillsammans, berättar om personliga erfarenheter och insikter samt bär vittne (se L&F 88:122).

Lärare och elever älskar och hjälper varandra. Människor lär sig bättre när de känner att de är bland vänner som bryr sig om dem. Om de känner att de kanske blir förlöjligade eller generade, är det mindre troligt att de bidrar till lektionerna och växer i evangeliet. Vi kan genom våra ord och handlingar visa att vi bryr oss om dem och

vill att de ska gå framåt. Följande råd från äldste Henry B Eyring handlar om den kärlek vi bör känna när vi träffas för att lära om evangeliet: ”Vår himmelske Fader vill att våra hjärtan ska vara förenade. Denna förening i kärlek är inte bara ett ideal. Det är en nödvändighet” (*Nordstjärnan*, juli 1998, s 68).

Både lärare och elever önskar söka efter sanningen. När vi förenar oss med varandra i det storslagna syftet att lära oss förstå och leva efter evangeliet, ökar våra möjligheter att lära. När vi blir mer eniga i vårt sökande efter sanning, inbjuder vi Herrens ande att vara hos oss i rikt mått.

Att undervisa andra om en miljö för inläring

En del av ditt ansvar som lärare är att hjälpa eleverna förstå vad de kan göra för att skapa en miljö som bidrar till inläring. Varje elev har ett ansvar att hjälpa de andra att få positiva inlärningsupplevelser. När du strävar efter att skapa en god inlärningsmiljö i din klass, rättar du inte bara till elevernas uppträdande eller ser till att ditt framförande inte avbryts. Du uppfyller ditt gudomliga uppdrag att hjälpa andra bli bättre lärjungar till Frälsaren.

För att lära familjemedlemmar eller elever att bidra till en miljö för inläring, kanske du vill leda en diskussion med hjälp av följande förslag:

- Tala om hur du känner för evangeliet och förklara att du vill hjälpa andra lära sig evangeliets sanningar.
- Diskutera det ansvar vi har att hjälpa varandra lära oss evangeliet (se s 77).
- Tala om vikten av att delta i lektioner.

- Be de närvarande föreslå vad de kan göra för att skapa en miljö för inläring.

En lärare som kallats att undervisa sju- och åttaåringar i Primär ledde en sådan diskussion första gången hon träffade klassen. "Mina kära vänner", sade hon på söndagsmorgonen, "biskopen har kallat mig att vara er lärare. Han lade händerna på mitt huvud och välsignade mig så att jag ska kunna förstå er, älska er och undervisa er om sanningen. Det är jag mycket glad för. I vår klass kommer jag att försöka förbereda lektioner som är intressanta och sanna. Jag ska se till att ni får många tillfällen att ställa och besvara frågor, sjunga, lyssna på berättelser och berätta sådant för mig som ni vet är sant."

Läraren fortsatte: "Innan vi föddes bodde vi alla hos vår himmelske Fader. Vi är hans barn och det betyder att vi är bröder och systrar. I vår klass vill vi hjälpa varandra att lära, så att vi kan återvända och bo hos vår himmelske Fader igen. Säg något som var och en av oss kan göra för att hjälpa andra i klassen att lära sig de viktiga saker som vi kommer att tala om. Låt oss alla tänka på något som vi kan göra."

Läraren skrev upp elevernas förslag på tavlan. Listan innehöll sådana saker som att behandla varandra vänligt, delta i lektionerna, dela med oss av erfarenheter och vittnesbörd, lyssna och göra vårt bästa för att förstå evangelieprinciperna.

Sedan frågade läraren: "Kan ni komma på något som skulle kunna hindra oss från att lära?" Hon gjorde upp en ny lista på tavlan. Denna lista innehöll sådana saker som att göra narr av någon och tala i munnen på någon.

Från dessa två listor gjorde läraren och eleverna upp några klassregler som beskrev vad de borde förvänta sig av varandra.

Det var inte enda gången som läraren talade om dessa principer. Då och då tog hon upp dem enskilt med klassmedlemmar och, när det behövdes, med klassen som helhet.

Fundera, medan du förbereder dig på att undervisa, över hur du kan anpassa denna lärares inledning eller använda dig av andra förslag för att hjälpa andra bidra till inlärningsmiljön. Om du är observant och bedjande, kommer du att finna många möjligheter att lära eleverna att inläring sker bäst när vi (1) bygger upp varandra genom vår medverkan, (2) älskar och hjälper varandra och (3) önskar söka efter sanningen tillsammans.

Ytterligare information

För ytterligare information angående en miljö för inläring, se lektionerna 6 och 7 i kursen Undervisning om evangeliet (s 213–221).

HUR LÄRAREN KAN BIDRA TILL EN MILJÖ FÖR INLÄRNING

*"Prästen ansåg sig
icke vara förmer än sina
åhörare, ty predikanten
var ej bättre än åhörarna,
läraren var ej bättre än
eleven. Sålunda voro de
alla jämlika, och alla
arbetade envar efter sin
förmåga" (Alma 1:26).*

Förutom att hjälpa eleverna förstå hur de kan bidra till en miljö för inläring (se s 77–78), finns det mycket du som lärare kan göra för att bidra till en sådan atmosfär.

Förbered dig andligen

Din egen andliga förberedelse bidrar mycket till inlärningsmiljön i hemmet eller klassrummet. När du är förberedd andligen, för du med dig en anda av frid, kärlek och vördnad. De som du undervisar känner sig tryggare att kunna begrunda och diskutera sådant som har evigt värde. När du är upprörd, distraherad, arg eller kritisk och inte har förberett dig andligen, kan de få svårare att lära sig genom Anden. (För förslag om hur du förbereder dig andligen, se s 11–20.)

Älska och ta dig an varje individ

Jesus sade: "Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra" (Joh 13:34). Du bör sträva efter att älska dem du undervisar – inte bara när de är lätta att älska, utan också när de prövar ditt tålmod (se "Sök att erhålla kärlekens gåva", s 12).

Varje person du undervisar är dyrbar i Herrens ögon, och varje person bör vara dyrbar även i dina ögon. Finn sätt att nå fram till varje person du undervisar (se "Nå fram till den enskilde", s 35–36). När de som du undervisar inser att du älskar dem och bryr dig om dem, får de förtroende för dig. De blir mer läroaktiga och mindre benägna att avbryta (se "Kärlek mjukar upp hjärtan", s 31–32).

Ha lämplig klädsel

Dina kläder och ditt yttre bör inte förringa lektionen. Om du undervisar ungdomar behöver du inte klä dig som de för att få deras förtroende.

Hälsa hjärtligt på eleverna

Om du är lärare för en klass så le mot deltagarna när de kommer in i rummet. Hälsa genom att skaka hand med dem. Säg att du är glad över att se dem. Uttryck din uppskattning för dem. Bara några vänliga ord till hälsning kan göra dem avspända och göra dem mer förberedda på att lära.

Du kan också göra hemaftnarna och familjens skriftstudier till speciella händelser genom att börja med att hälsa varje familjemedlem hjärtligt välkommen.

Börja på ett sätt som drar till sig uppmärksamhet

Det förekommer ofta informella samtal och aktiviteter innan du ska hålla en lektion. Ett av dina ansvar är att få detta att upphöra och hjälpa alla koncentrera sin uppmärksamhet på att lära. Det kan innebära att leda elever till sina platser eller spela upp en inspelad psalm. Du kanske bara behöver se varje person i ögonen innan du ber någon hålla inledningsbönen. Då och då kan du välja att själv hålla inledningsbönen. (Se "Hur man inleder lektionen", s 93.)

Uppmuntra till ömsesidig respekt

Uppmuntra eleverna att tänka på vad de kan göra för att hjälpa varandra att känna sig älskade och uppskattade. Genom det du gör och säger kan de som du undervisar lära sig visa respekt för varandra. Dina svar på frågor kan visa dem hur man svarar

Barn brukar leva upp till vad de känner att andra förväntar sig av dem. När du uttrycker positiva känslor mot dem, hjälper du dem att upprätthålla en god inlärningsmiljö. Några exempel på positiva kommentarer finns uppräknade nedan:

- *Var och en av er är speciell. Var och en av er är verkligen ett Guds barn. Det finns ingen annan som är precis som ni någonstans i världen.*
- *Ni har hjälpt till att göra vår lektion intressant genom att berätta om era erfarenheter.*
- *Det gör mig glad när vi kan samarbeta så bra.*
- *Jag vet att vår himmelske Fader är nöjd med var och en av oss i dag.*
- *Jag uppskattar det goda du gör. Vi försöker alla göra det som är rätt.*
- *Vi bör turas om att prata. Alla människor har bra idéer, och vi behöver lyssna på varandra.*

respektfullt på varandras kommentarer och frågor (se "Lyssna", s 66–67). Försäkra dem om att alla uppriktiga frågor är välkomna. En persons frågeställningar kan hjälpa dig att klargöra principer som andra inte heller förstår.

Uppmuntra eleverna att studera evangeliet med iver

Elever kan komma till en klass av olika anledningar. När de anländer bör du emellertid hjälpa dem att ivrigt inrikta sig på en föresats: att lära sig evangeliet. Du kan göra detta genom att hjälpa dem att inse att evangeliet gör det lättare för dem att lösa sina problem, berikar deras liv och ökar deras glädje.

Uppmuntra dem du undervisar att komma till klassen beredda på att lära och delta. När var och en strävar efter att lära sig evangeliet, är det mer troligt att de bidrar till inlärningsmiljön under lektionen (se "Hjälp var och en ta ansvar för att lära sig evangeliet", s 61–62).

Enkla uppdrag vid sidan om klassen kan ibland hjälpa, särskilt när de uppmuntrar eleverna att tillämpa evangelieprinciper i sitt dagliga liv (se "Hjälp andra leva efter vad de lär sig", s 74). När du ger uppdrag som ska utföras vid sidan om klassen bör du i regel ge eleverna möjlighet att rapportera efteråt. Detta hjälper dem förstå hur viktigt du tycker det är som de har lärt sig och utfört.

Undervisa om Kristus

Allt vi undervisar om bör få familjemedlemmar och elever att komma till Kristus – få dem att inrikta sig på hans återlösande uppgift, hans fullkomliga exempel, hans förordningar och förbund och hans bud. Kom ihåg detta när du förbereder och håller dina lektioner. Det ger en anda av enighet och hopp till inlärningsmiljön.

Använd olika undervisningsmetoder som inbjuder till medverkan

En god inlärningsmiljö främjas när alla närvarande är intresserade av lektionen och deltar i diskussioner och andra aktiviteter. För att elevernas intresse och medverkan ska hålla sig på hög nivå, bör du använda dig av olika undervisningsmetoder (se "Undervisa med variation", s 89–90).

Berätta vad du känner och om dina erfarenheter och bär ditt vittnesbörd

När du berättar om dina känslor och dina erfarenheter och bär ditt vittnesbörd, kan andra inspireras att göra detsamma. Detta kommer att stärka både dem som berättar och dem som lyssnar. Särskilt nyomvända kan behöva se att i kyrkan både undervisar vi och lär av varandra, oavsett på vilket plan vi befinner oss erfarenhetsmässigt. Varje person har något att bidra med. Vi lyssnar på varandras inlägg så att "alla kunna känna sig uppbyggda" (L&F 88:122).

Ytterligare förslag till dem som undervisar barn

Uttryck positiva känslor för barnen

När barn blir kritiserade eller man talar till dem på ett negativt sätt, känner de sig ofta otillräckliga eller avvisade. De kan försöka dra till sig uppmärksamhet genom att störa andra barn eller på andra sätt uppföra sig illa. Å andra sidan kommer positiva kommentarer att hjälpa dem förstå att du förväntar dig det bästa av dem. Erkänn och tacka dem för det goda de gör, och nonchalera mindre problem. När du gör det kommer de att känna att de är accepterade, älskade och förstådda. (För ytterligare förslag, se videobanden *Ledarutbildning för Primärföreningen* och *Undervisa barnen*.)

Fastställ och upprätthåll normer

Barn behöver och tycker om regler och begränsningar. Arbeta ihop med barnen du undervisar och upprätta några få enkla, tydliga regler (inte fler än tre eller fyra). Det kommer att hjälpa dem att styra sig själva. Förklara att genom att följa reglerna hjälper de alla ha trevligt medan de lär sig. Diskutera också vad som händer när reglerna bryts. Ni kanske vill komma överens om något tecken på hur ordningen ska återställas, till exempel att läraren ställer sig med armarna i kors.

Sedan du och barnen fastställt några få regler skriver du upp dem på en plansch. Om barnen inte kan läsa, kan du göra teckningar som visar hur de bör uppträda. Stanna upp i lektionen, närhelst ett barn bryter en av reglerna, och fråga lugnt:

Skäll	Förståelse
Du stör alltid i klassen. Jag är trött på det.	Jag vet att det ibland kan vara svårt att sitta stilla, men du måste göra ditt allra bästa en liten stund till. Skulle det hjälpa om du satte dig här bredvid mig?
Varför kan du inte låta bli att peta på de andra barnen?	Det är frestande att retas med andra, men vi gör inte det. Det hindrar oss allesammans från att lära.
Att du inte tänker mer på andra!	Ibland kanske det känns som om man skulle vilja säga ovänliga saker till andra, men i vår klass försöker vi verkligen vara vänliga och omtänksamma. Låt oss försöka hjälpa andra att känna sig så som vi känner oss.
Du lyssnar inte alls på mig. Vänd dig om omedelbart!	Det är svårt för mig att undervisa när jag inte kan se er i ögonen. Därför måste ni hjälpa mig genom att vara mycket uppmärksamma.
Sluta stoja! Jag står inte ut med det en minut till!	Alla verkar trötta och rastlösa. Låt oss ställa oss upp en stund och sträcka på oss.

"Vilken regel har vi?" Vänta tålmodigt tills barnet upprepar regeln. Be honom eller henne föreslå hur man kan följa den regeln. Fortsätt sedan med lektionen.

Hjälp barnen delta

Håll barnen sysselsatta och intresserade genom att hålla lektioner som rymmer en mångfald aktiviteter. Detta är förmodligen bästa sättet att förebygga störande uppträdande. Se barnen i ögonen när du undervisar. Om du läser ur lektionsboken kan du förlora deras uppmärksamhet. Om barnen blir rastlösa kan du säga något i stil med: "Jag vill att ni riktigt tänker efter innan ni svarar på den här frågan" eller "Vill du hålla upp bilden så att hela klassen kan se den?" Nonchalera flertalet av de mindre störningarna och försök leda in barnens uppmärksamhet på något annat. Du kan till exempel säga: "Ni kommer att tycka att det som jag nu ska berätta är intressant" eller "Var snäll och räck upp handen när ni tror ni kan svaret".

Ha förståelse

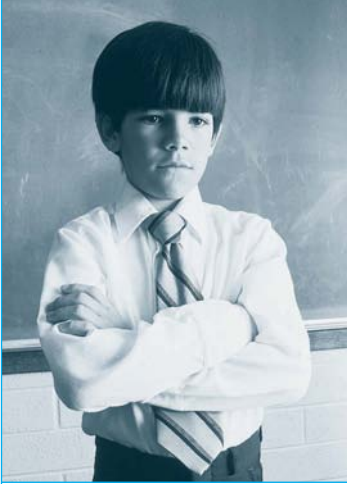
Försäkra dig om att barnen vet att du förstår och älskar dem, även när det är besvärligt. Kom ihåg att de behöver förståelse mer än skäll, så var tålmodig och artig mot dem. När du gör det kan du hjälpa dem förvandla svåra situationer till inlärningsmöjligheter. Illustrationen på denna sida visar skillnaden mellan att skälla på barnen och förstå dem.

Förvänta dig inte att dina barn ska vara fullkomliga. Ha en glad, positiv inställning som gör att barnen vet att du älskar dem. Hjälp barnen inse att problem kan lösas i harmoni.

Ytterligare information

För ytterligare information om hur man skapar en god inlärningsmiljö, se lektionerna 6 och 7 i kursen Undervisa om evangeliet (s 213–221).

VÖRDNAD

Äldste Boyd K Packer lärde:
"Då vi samlas för att lära oss evangeliets lärdomar bör det vara i en anda av vördnad ...

Världen blir allt mer högljudd ...

Denna utveckling mot mera buller, mera spänning, mera stridigheter, mindre självbehärsknung, mindre värdighet, mindre regelbundenhet är ingen slump, inget oskyldigt, inget ofarligt.

Den första order som ges av en befälhavare som inleder en militär invasion är att man skall störa eller slå ut kommunikationen för dem som man tänker besegra.

Vanvördnad passar motståndarens avsikter genom att det sätter de känsliga kanalerna för uppenbarelse till både sinnet och anden ur funktion ...

... vördnad öppnar uppenbarelsens kanaler" (*Nordstjärnan*, jan 1992, s 25–26).

President David O McKay sade att "vördnad är allvarlig respekt blandad med kärlek" (*Improvement Era*, juni 1967, s 82).

Äldste L Tom Perry sade: "Vördnad kommer av vår beundran och respekt för gudomen" (*Nordstjärnan*, jan 1991, s 66).

President Spencer W Kimball gav rådet: "Sann vördnad är en livsviktig egenskap, men den försvinner snabbt i världen där onskans krafter breddar sitt inflytande. Vi kan inte till fullo förstå den positiva kraft vi kan bruka om miljoner medlemmar i Kristi sanna kyrka tjänar som förebilder för vördnadsfullt uppträdande. Vi kan inte föreställa oss hur många fler liv vi skulle kunna beröra. Och vad som kanske är ännu viktigare, vi kan inte förutse vilket stort andligt inflytande det skulle ha på vår egen familj, om vi blev det vördnadsfulla folk vi vet att vi borde vara" (*The Teachings of*

Spencer W Kimball, red av Edward L Kimball [1982], s 224–225).

Dessa uttalanden av nutida profeter, siare och uppenbarare visar att vördnad innebär mycket mer än att sitta tyst och stilla under en lektion. Det är en inställning som genomsyrar allt rättfärdigt uppträdande. Den visar sig i vår respekt för och kärlek till Gud och andra människor. En primärsång lär oss:

Vördnad är mer än att sitta helt stilla och visa ett vördnadsfullt sätt.

Ja, vördnad är känslan jag har för min

Fader,

för vördnad och kärlek är ett.

(*Barnens sångbok*, s 12)

Var ett vördnadsfullt exempel

För att kunna lära andra bli vördnadsfulla, måste vi själva vara vördnadsfulla. Vi måste återspegla president McKays beskrivning av vördnad: "allvarlig respekt blandad med kärlek." Följande förslag kanske kan hjälpa dig fundera över dina egna ansträngningar att vara vördnadsfull.

- Håll sakramentsförbunden så att du alltid minns Herren och tar på dig hans namn (se L&F 20:77, 79). Sträva alltid efter att tänka på honom och hans godhet och "stå såsom [ett vittne] om Gud under alla tider och i allting och överallt" (Mos 18:9).
- Använd Guds namn på ett passande och vördnadsfullt sätt. Äldste Dallin H Oaks sade: "När Gud Faderns och hans Sons Jesu Kristi namn används med vördnad och auktoritet nedkallas en kraft som ligger utanför människans fattningsförmåga. Det bör stå klart för var och en som tror att dessa mäktiga namn – genom vilka under sker, genom vilka världen formades, genom vilka människan skapades, och genom vilka vi kan bli frälsta – är heliga och måste behandlas med yttersta vördnad" (*Nordstjärnan*, nr 6, 1986, s 55).
- Visa tillbörlig respekt för generalauktoriteter, områdesauktoritetssjuttio, medlemmar av biorganisationernas generalpresidentskap samt prästadömet och biorganisationernas lokala ledare. Använd alltid deras titlar, till exempel "president", "äldste", "biskop" eller "syster" när du tilltalar dem och talar

om dem. Tilltala och hänvisa till andra vuxna i kyrkan som "broder" och "syster".

- Undvik grovt språk eller ord som förnedrar, förringar eller kritiserar andra. Använd ett artigt språk. Säg till exempel "var snäll och", "tack så mycket" och "ursäkta mig" till både familjemedlemmar och andra.
- Visa tillbörlig respekt när du handskas med skrifterna och använder Herrens egendom (till exempel byggnader med omgivande tomter, möbler och böcker).

Speciella sätt att undervisa om ett vördnadsfullt uppträdande

Även om ditt exempel ofta är allt som behövs för att hjälpa andra bli mer vördnadsfulla, kan du ibland behöva undervisa om vördnad mer bestämt. Detta kan vara speciellt nödvändigt när det gäller barn och ungdomar.

En lärare för 10- och 11-åriga flickor förstod behovet av att ge bestämda förhållningsorder beträffande vördnad. Under en lektion om profeten Joseph Smiths mission och martyrskap uppförde sig flickorna dumt och vanvördigt. Läraren lyssnade beklämd på de vanvördiga kommentarerna och var tyst en stund för att komma fram till vad hon skulle göra. Sedan sade hon bestämt, med rörelse i rösten, att deras tal och skratt inte var lämpligt och att deras ord sårade den djupa vördnad hon kände för Joseph Smith och hans upplevelser. De blev genast tysta. Hon sade till dem att hon älskade dem och tyckte om att undervisa i deras klass, men att hon inte kunde tillåta sådant uppträdande. Denna händelse manade till större vördnad för både läraren och eleverna.

Följande förslag kan hjälpa dig att uppmuntra andra att vara vördnadsfulla.

- Sätt gränser. Bestäm vilket uppträdande som är acceptabelt och vilket som är oacceptabelt. Tillåt exempelvis inte ett språk som förlöjligar heliga ting eller är vulgärt, vanvördigt eller ovänligt. Motverka oartigt uppträdande, som att äta eller gå in och ut ur rummet under lektionen. När de som du undervisar talar med varandra och med dig, uppmuntra dem då att lyssna på varandra utan att avbryta. Uppmuntra dem också att använda ett artigt språk, att till exempel säga "var snäll och", "tack så mycket" och "ursäkta mig".

- Organisera och gör förberedelser så att det blir minsta möjliga oordning. Om du är lärare för en klass så kom i god tid till klassrummet.
- Börja och sluta i tid. Det visar respekt för dem du undervisar.
- Tala på ett trevligt och artigt sätt. Hälsa alltid med ett leende på dem du undervisar.
- Visa finkänslighet i fråga om elevernas inlägg i diskussionerna.
- Om du undervisar barn så tänk i förväg ut enkla saker du kan göra för att påminna dem om att vara vördnadsfulla. Du kanske lyckas återställa en vördnadsfull atmosfär genom att sjunga tyst eller nynna på en vördnadsfull sång, visa en bild, eller göra tecken med handen som barnen känner igen som en påminnelse om att vara vördnadsfull.
- Kom ihåg att det är speciellt svårt för barn att sitta stilla under långa perioder. Hjälプ barnen att lyssna och delta aktivt. Ge dem en paus då och då.
- Ta dig tid att förklara vikten av att vara vördnadsfull, särskilt för barnen. Förklara syftet med att spela preludium. Tala om varför det är viktigt att lyssna, delta i sången och tala tyst. Hjälプ barnen förstå att vördnadsfullt uppträdande gläder vår himmelske Fader. Förklara att när de är vördnadsfulla, kommer de att få en skön känsla inom sig och deras vittnesbörd växer.
- Belöna inte vördnadsfullt uppträdande med priser eller något ätbart. Ha inga tävlingar för att se vem som kan vara mest vördnadsfull. Det har en tendens att rikta uppmärksamheten på fel saker. Undervisa om de verkliga belöningarna för vördnad, till exempel ökad kunskap och Andens inflytande.
- Använd musik. Äldste Boyd K Packer sade: "Sång och musik kan skapa en anda av gudsyrdkan som bjuder in uppenbarelsens och vittnesbördets ande" (*Nordstjärnan*, jan 1992, s 26). Använd dig av ett preludium för att anslå en vördnadsfull ton. Använd sång och musik i lektionerna.
- Hjälプ eleverna känna igen Andens inflytande. Bär ditt vittnesbörd när du känner dig manad därtill.
- Låt Frälsaren stå i centrum för all din undervisning. Ha en bild av Frälsaren i klassrummet.

24

HJÄLP TILL DEM SOM BÖRJAR UPPTRÄDA STÖRANDE

Äldste Boyd K Packer lärde:

”Det är nödvändigt för en lärare att förstå att människor i grunden är goda. Det är viktigt att känna till deras benägenhet att göra det som är rätt. En sådan upphöjd tanke är en produkt av tro. Det är av avgörande betydelse när vi står framför våra egna barn, eller framför en klass med ungdomar, och ska undervisa dem.

... Om vi ska undervisa, måste vi ständigt påminna oss om att vi handskas med Guds söner och döttrar och att var och en, i egenskap av hans avkomma, har möjlighet att bli lik honom” (Teach Ye Diligently, rev uppl [1991], s 89).

När president Gordon B Hinckley talade om atmosfären i hemmet, sade han: ”Behärska er då ni möter problem, för problem kommer ni att möta. Tänk på visheten i det gamla ordspråket: ’Ett mjukt svar stillar vrede’ (Ords 15:1). Det finns ingen uppfostran i världen som går upp mot en kärleksfull uppfostran. Den har en särskild, undergörande kraft” (”Atmosfären i vårt hem”, *Nordstjärnan*, nov 1985, s 4).

Som president Hinckley konstaterade kommer det oundvikligen att dyka upp små problem. Vare sig du undervisar i hemmet eller i kyrkan kan dina lektioner ibland avbrytas på grund av uppförandet hos dem du undervisar. I din strävan att hjälpa orosmakarna, så minns att du inte bara bör försöka rätta till olämpligt uppträdande eller se till att alla är tysta. Du bör hjälpa eleverna att bli bättre lärjungar till Frälsaren. Följande information hjälper dig att handskas med avbrott på ett kristuslikt sätt.

Kom ihåg själarnas värde

Herren gav rådet: ”Kommen ihåg att själarna äro dyrt aktade i Guds ögon” (L&F 18:10). De som du undervisar har gudomliga egenskaper och gudomliga bestämmelse. Ditt sätt att reagera på deras handlingar kan hjälpa dem minnas sitt oändliga värde som Guds söner och döttrar. Genom ditt exempel kan du hjälpa dem öka sin önskan att hjälpa varandra lära sig evangeliet och leva enligt dess principer.

Sök förstå dem du undervisar

När du funderar över sätt att hjälpa dem som börjar uppträda störande, ta då hänsyn till alla tänkbara anledningar till deras uppträdande, inklusive klassrums-

miljön. Be om Andens vägledning. Ibland uppträder människor störande på grund av något vi eller andra människor gör. Ibland talar de och uppträder opassande på grund av att de är bekymrade, arga, trötta eller besvikna. Du bör noga gå igenom dessa möjligheter när du funderar över orsakerna till problemen. När du förstår dem du undervisar, kommer du att kunna hjälpa dem bidra till lektionerna på ett positivt sätt. (Se ”Förstå dem du undervisar”, s 33–34. För att gå igenom behoven hos elever i olika åldersgrupper, se ”Undervisning för barn”, s 108–109; ”Utmärkande drag hos barn i olika åldrar”, s 110–116; ”Att förstå och undervisa ungdomar”, s 118–120; ”Att förstå och undervisa vuxna”, s 123–124.)

Utvärdera dina egna ansträngningar

När de som du undervisar uppträder störande är det lätt att inrikta sig på deras beteende och låta bli att granska sitt eget. Men Frälsaren sade: ”Hur kan du säga till din broder: Låt mig taga ut grandet ur ditt öga, du som har en bjälke i ditt eget öga? ... tag först ut bjälken ur ditt eget öga; därefter må du se till, att du kan taga ut grandet ur din broders öga” (3 Ne 14:4–5).

I dina ansträngningar att lösa problemen med avbrott bör du först överväga om den verkliga källan till problemet är något du själv gör. Ställ dig frågan: ”Står Frälsaren och hans lärdomar i centrum för min undervisning? Gör jag allt jag kan för att undervisa genom Anden? Har jag hjälpt dem jag undervisar att ta ansvar för det som de lär sig? Har jag hjälpt dem bidra till inlärningsatmosfären? Ger jag dem möjlighet att lära av varandra? Skulle jag kunna förbättra mina lektionsförberedelser? Söker jag ständigt förbättra mig som lärare?”

Granska de undervisningsmetoder du använder. Fråga dig själv: ”Hjälper de dem jag undervisar att förstå och tillämpa evangeliets sanningar? Använder jag olika metoder för att hjälpa dem jag undervisar att bevara intresset och delta aktivt?”

Utvärdera dina motiv

Herren lärde att den som har en önskan att hjälpa till i hans verk måste ”vara ödmjuk och fylld av kärlek och hava tro, hopp och barmhärtighet” (L&F 12:8). Endast de som

motiveras av kärlek kommer att ha ett positivt, kraftfullt inflytande på dem de undervisar. Be om att bli fylld av kristuslik kärlek till alla du undervisar, särskilt till dem som ibland uppträder olämpligt. (Se "Sök att erhålla kärlekens gåva", s 12; "Kärlek mjukar upp hjärtan", s 31–32.)

Fråga dig själv: "Bryr jag mig mer om att hjälpa andra lära sig evangeliet än att få framföra mitt lektionsmaterial utan avbrott?" Tänk på vad eleverna får erfara i stället för vad du själv får erfara. När du fortsätter sträcka dig längre än till dina egna behov och röra vid deras hjärtan som du undervisar, kommer de att känna sig trygga att delta på uppbyggande sätt.

Hjälp alla elever att bidra till en miljö för inläring

Då och då kanske du vill gå igenom principerna med eleverna som hjälper dem bidra till en miljö för inläring (se "Lär andra bidra till en god inlärningsmiljö", s 77–78). Påminn dem om deras ansvar att delta i diskussioner, låta alla bidra, lyssna på varandra och ta med sig skrifterna. Berätta också för dem vad du ska göra som lärare för att bidra till denna inlärningsmiljö. Försäkra dem att du ska förbereda din undervisning väl, och att du kommer att leda diskussioner och andra aktiviteter som ger alla möjlighet att delta.

Uppträd lugnt när tillfälliga orosmoment inträffar

Ibland är det bäst att helt enkelt ignorera små störningar och inrikta sig på gott uppträdande. När du måste göra något åt ett tillfälligt avbrott så överväg följande förslag:

- Var tyst. Vänta lugnt tills personen slutat prata eller uppträda störande.
- Flytta närmare den som uppträder störande. Denna lilla åtgärd kan tjäna som en tyst påminnelse om att vara mer uppmärksam.
- Använd lite humor. Med ett glatt sätt kan du kanske få personen att delta i lektionen igen. Du bör emellertid aldrig vara sarkastisk eller ta till humor för att generera eller upprätthålla ordningen.
- Hjälp personen ifråga att delta på ett positivt sätt. Kanske kan du be honom eller henne läsa, återge något fritt, ge exempel eller svara på något annat sätt. Tanken är inte att förödmjuka personen utan inbjuda honom eller henne att delta.
- Hjälp alla att delta. Om någon dominerar i diskussionen, ansträng dig då att få med dem som ännu inte sagt något. Ge dessa möjlighet att besvara frågorna först. Om det inte fungerar kan du på ett vänligt sätt föra över uppmärksamheten från den dominanta personen till klassen genom att säga: "Låt oss höra från någon annan" eller "Du har kommit med flera intressanta kommentarer. Skulle någon annan vilja tillägga något?" (För specifika förslag om hur man leder diskussioner, se "Hur man leder diskussioner", s 63–65; "Att undervisa med frågor", s 68–70.)
- Styr diskussionerna i en ny riktning om de inte inbjuder Anden. Om någon argumenterar med dig eller andra, talar vanvördigt eller tar upp kontroversiella frågor, så visa kärlek och takt när du avgör hur du ska reagera.

Du kan helt enkelt säga något i stil med: "Det är en intressant iakttagelse, men den för oss förmodligen bort från dagens lektion."

- Gör något annat. Gör ett avbrott genom att ha en aktivitet som kräver en annan slags medverkan.

Gör extra ansträngningar att hjälpa dem som ständigt avbryter

Trots dina ansträngningar att skapa en miljö för inläring, kan någon fortsätta att avbryta dina lektioner. Om någon allvarligt hindrar andra från att lära, bör du varken ignorera problemet eller agera ovänligt. I en sådan situation bör du komma ihåg Herrens befallning att inflytande endast bör göra sig gällande "genom överbevisning, långmodighet, mildhet, saktmod och oskrymtad kärlek, genom godhet och sann kunskap, som storligen utvidgar själen, utan skrymteri eller svek,

skarpt bestraffande ibland när den Helige Anden driver därtill och därefter visande större kärlek mot honom, som du bestraffat, att han icke må hålla dig för fiende, att han må erfaras, att din trofasthet är starkare än dödens band" (L&F 121:41–44).

Du bör vara vänlig och taktfull när du tillrättavisar. Märk att tillrättavisandet bör ske endast "när den Helige Anden driver därtill" och bör åtföljas av större kärlek.

Följande förslag kan vara till hjälp om någon du undervisar stör hela tiden. Du kan hitta på sätt att anpassa en del av dessa förslag så att de kan användas i hemmet.

Tala enskilt med personen

Det hjälper ibland att tala enskilt med en person som ständigt avbryter. Du bör göra det med takt och kärlek. Beskriv beteendet som är störande samtidigt som du klargör att du älskar och respekterar personen i fråga. Be om personens stöd och försök komma på lösningar tillsammans. Sedan gör du allt du kan för att visa större kärlek. Som Brigham Young rådde: "Om ni måste tillrättavisa en person, gör det aldrig utan att kunna ge motsvarande tröst och lindring" (*Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young*, s 219).

Sök hjälp från andra

Dina ledare hjälper dig gärna med dina undervisningssvårigheter. Du kan ha nytta av deras förslag och hjälp. De kan till exempel be någon hjälpa till med vissa aktiviteter eller sätta sig bredvid ett barn som uppträder störande. I din regelbundna kontakt med en ledare i din organisation kan du diskutera olika sätt att hjälpa den enskilde i din klass (se "Be dina ledare om stöd", s 28.)

Du kanske vill be en av dina ledare att närvara i din klass och speciellt lägga märke till inlärningsmiljön under lektionen. Diskutera problemet med ledaren efter klassen

och arbeta tillsammans fram lösningar. Fortsätt att rådgöra med dina ledare medan du tillämpar lösningarna.

Om ett barn eller någon ungdom visar prov på ett störande uppträdande, sök då hjälp av hans eller hennes föräldrar. Föräldrar vill veta hur deras barn uppför sig, och de är villiga att hjälpa till. Låt om möjligt barnet vara med i dessa samtal. Det visar att du respekterar hans eller hennes mognad och fria vilja. Tillsammans kan ni göra upp specifika planer och efteråt granska era framsteg.

Om personen som avbryter har speciella behov, bör du ta reda på vad du kan göra för att hjälpa honom eller henne att lära mer effektivt och uppträda mer passande (se "Att undervisa människor med handikapp", s 38–39; se även "Att betjäna medlemmar med handikapp", s 310 i delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*).

Var tålmodig

Kom ihåg att förändringar tar tid. Fortsätt arbeta tålmodigt och ge aldrig upp hoppet om någon som har problem. Var alltid positiv när du talar med personen ifråga. Bli inte missmodig om han eller hon har en negativ inställning i klassen. Även om personen verkar få ut mycket lite av din lektion, har han eller hon fortfarande en möjlighet att lära om Jesu Kristi evangelium och känna Andens inflytande. Han eller hon har också möjligheten att vara tillsammans med en kärleksfull lärare samt ledare och vänner som visar omtanke.

Speciella förslag till primärlärare

Om ett barn uppträder störande så be honom eller henne att sluta upp med det. Om till exempel en klassmedlem vid namn Linda stör en annan klassmedlem kan du säga: "Linda, var snäll och låt bli det." Tacka henne om hon lyder. Om hon inte lyder, var då mer bestämd i din begäran, men fortfarande vänlig: "Linda, nu slutar du upp med det." Tacka henne om hon lyder.

Om hon fortfarande inte lyder, tala då med henne enskilt om vad som förväntas i klassen. Berätta vad som bekymrar dig och varför. Du kan till exempel säga: "Linda, jag blev störd av det som hände i klassen i dag. Vi kan inte lära oss något om klassen inte är vördnadsfull." Sedan kan du fråga henne vad hon tycker om situationen. Efter att ha lyssnat uppmärksamt på hennes svar, kan du berätta att du förstår hur hon känner sig. Kanske kan du säga: "Jag förstår att du känner dig rastlös och har svårt för att sitta stilla." Fråga sedan: "Hur kan vi lösa detta gemensamt? Vad kan jag göra för att hjälpa dig? Vad tänker du göra?" Diskutera en lösning tillsammans.

Efter att ha talat med Linda kan du behöva göra upp en egen plan för att hjälpa henne och klassen om hon fortsätter störa. I planen kan ingå någon av följande åtgärder:

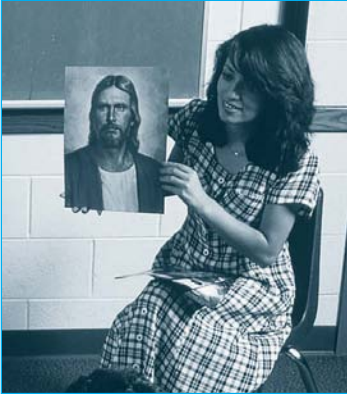
- Ställ en stol lite avsidet från de andra barnen. Låt Linda sitta där tyst en kort stund, till exempel två minuter. Prata inte med henne under den här tiden. Inbjud henne att vara med i gruppen när hon varit tyst den anvisade tiden.
- Be någon i Primärs presidentskap eller en annan ledare att ta med sig barnet till ett tomt rum eller en tyst plats i möteshuset där föräldrarna kan hjälpa till. Du kanske

vill säga: "Jag är ledsen för att du inte hållit klassreglerna, Linda. Syster Davidsson kommer nu att ta med dig till dina föräldrar och tala med dem. Jag hoppas du snart är tillbaka. När du har bestämt dig för att följa reglerna, kan du komma tillbaka till klassen." Ledaren bör stanna hos barnet. När hon uppför sig väl igen, kan hon hälsas välkommen tillbaka till gruppen. Låt henne veta att hon är älskad och att hon är en viktig del av klassen.

ANVÄND EFFEKTIVA METODER

För att vi ska kunna hjälpa andra att vilja lära, måste vår undervisning vara intressant. För att vi ska kunna hjälpa dem att förstå, måste vår undervisning vara tydlig. För att vi ska kunna hjälpa dem att minnas och begrunda vad de lär, måste vår undervisning vara minnesvärd. Anledningarna till att vi noga väljer undervisningsmetoder och använder dem effektivt är att vi vill göra lektionerna intressanta, tydliga och minnesvärda.

UNDERVISA MED VARIATION

President David O McKay sade: "Varje lärare har ansvaret att avgöra hur han eller hon bäst kan nå fram till klassmedlemmarna för att kunna ge en uppfordran som blir varaktig" (Gospel Ideals [1953], s 439).

Använd olika metoder från lektion till lektion

När en mamma gör upp en veckomat-sedel, är det inte troligt att hon bestämmer sig för att laga identiska måltider sju dagar i följd. Till och med om hennes budget är så begränsad att hon måste ha potatis varje kväll, lär hon sig att det finns många sätt att tillaga potatis på.

På samma sätt kan evangeliet presenteras på många olika sätt. Ingen lärare bör falla in i det monotona mönstret att hålla samma slags lektion vecka efter vecka. När du varierar inlärningsaktiviteterna, har eleverna en benägenhet att förstå evangelieprinciperna bättre och minnas mer. En noggrant utvald metod kan förtydliga en princip, göra den mer intressant och mer minnesvärd.

Se till, medan du förbereder dig på att undervisa, att du varierar undervisningsmetoderna från lektion till lektion. Detta kan innebära att du under en lektion använder något så enkelt som en färgglad affisch eller väggplansch och under en annan skriver upp en rad frågor på tavlan.

Använd olika metoder under varje lektion

Förutom att du använder dig av olika metoder från lektion till lektion, bör du undervisa med variation under varje lektion. Gensvaret från barnen, som har en medfödd nyfikenhet, blir speciellt positivt när du har ett flertal inlärningsaktiviteter – vanligtvis mellan fem och sju sådana per lektion. Ungdomar låter sig också påverkas positivt av omväxlande metoder. Även när du undervisar vuxna bör du överväga att använda minst tre metoder i varje lektion.

Välj ut och förbered olika undervisningsmetoder

Det finns mycket hjälpmaterial tillgängligt för att hjälpa dig välja metoder under dina lektionsförberedelser. Ha följande förslag i åtanke när du planerar vilka metoder du ska använda i en viss lektion:

- Begrunda först förslagen som ges i denna lektionsbok. Om det behövs så anpassa dem till behoven hos dem du undervisar.
- Ha ett bestämt syfte med att använda en viss metod. Välj metoder som stöder och förstärker lektionens huvudsakliga syfte. Metoderna bör vara verklighetstrogna och betona sanning, godhet och skönhet. Välj inte metoder som endast roar eller tar upp tid.
- Välj ut metoder som är passande och effektiva. En del metoder, till exempel berättelser och bruket av skrivtavlan, kommer att användas mycket oftare än andra, såsom pannediskussioner och spel. (Se "Välj effektiva metoder", s 92.)
- Välj när så är lämpligt metoder som aktivt engagerar eleverna. Detta är viktigt för alla elever, men särskilt för barn.
- Öva på metoderna innan du håller lektionen. Detta är särskilt viktigt om du inte använt dig av en viss metod förut.

Variera dina lektioner

Uppställningen på sidan 90 kan hjälpa dig avgöra om du varierar dina lektioner tillräckligt. Du kanske vill göra en liknande uppställning i din dagbok eller en anteckningsbok. Överst i de tomma rutorna skriver du rubrikerna för de fem nästföljande lektionerna. Medan du förbereder lektionerna sätter du en bock i "lektions-kolumnen" mitt för varje metod du använder.

Metoderna överst i uppställningen är de vanligaste i evangelieundervisning. Du kanske märker att du använder dig av några av dessa metoder i nästan alla dina lektioner. De andra metoderna i uppställningen kan också vara effektiva, beroende på vad du undervisar om och behoven hos dem du undervisar.

När du använder dig av denna uppställning kanske du börjar se ett mönster i din undervisning. Det kanske finns

en del metoder som du använder dig av i varje lektion och andra som du aldrig använder.

METODER JAG KAN ANVÄNDA	Lektion	Lektion	Lektion	Lektion	Lektion
Metoder jag använder ofta					
Berättelser					
Diskussioner					
Exempel					
Frågor					
Föreläsningar					
Jämförelser och åskådningsundervisning					
Musik					
Skrifterna					
Skrittavlan					
Tillämpning					
Visuella hjälpmedel					
Andra metoder					
Aktiviteter som drar till sig uppmärksamhet					
Arbetsblad					
Audiovisuellt material					
Bilder					
Demonstrationer					
Dioraman					
Dramatiseringar					
Flanellograf					
Gruppindelning					
Gästtalare					
Idékläckning					
Kartor					
Lästeater					
Memorering					
Overheadprojektorer					
Paneldiskussioner					
Pappersfigurer som kan stå upp					
Praktikfall					
Rollspel					
Rörelsesånger					
Speciella redogörelser					
Spel					
Stationer					
Teckningar					
Tillämpningsmetoder					
"TV-låda"					

VÄLJ LÄMPLIGA METODER

Som lärare i evangeliet står du som Herrens representant inför dem du undervisar. Du bör försäkra dig om att du gör allt i enlighet med hans vilja och att du visar vördnad för evangeliets sanningar i varje lektion.

Herren har sagt: "Kommen ihåg att det som kommer ovanifrån är heligt och måste talas med försiktighet och efter Andens ledning" (L&F 63:64). Metoderna du använder för att lära ut evangeliesanningar bidrar till att utveckla elevernas lyhörddhet för heliga ting. Du bör därför försäkra dig om att metoderna lämpar sig för de principer du ska undervisa om och att de håller kyrkans normer. Även om det kan finnas flera metoder som skulle kunna hjälpa dig förmedla ett visst budskap, kan några av dessa metoder vara olämpliga för en viss lektion, på grund av ämnet eller elevernas ålder och erfarenheter.

Närhelst du överväger att använda en viss metod, ställ dig då följande frågor, så att du säkert vet att metoden är lämplig.

Kommer metoden att inbjuda Anden?

Anden måste vara närvarande för att ett evangeliebudskap ska kunna överföras till deras hjärtan som du undervisar (se 2 Ne 33:1; L&F 42:14). Du bör därför använda metoder som ger rätta tonen åt lektionen och inbjuder Anden. Till exempel använde sig en lärare i Evangeliets lära av musik, när de skulle diskutera profeten Joseph Smiths martyrdöd. Medan han förberedde lektionen inbjöd han en församlingsmedlem att förbereda sig på att sjunga "En sorgbetyngd och fattig man" (*Psalmer*, nr 18). Psalmen fick klassmedlemmarna att tänka sig in i hur det var strax innan pöbelhopen gick till angrepp, när John Taylor sjöng denna psalm för sina bröder i Carthage-fängelset. Anden överförde den bitterljuva känslan och allvaret i den stunden till elevernas hjärtan.

Passar metoden ihop med heligheten i principerna som jag undervisar om?

Några undervisningsmetoder är mer lättsamma än andra och passar därför bara till vissa lektioner. Det vore

till exempel inte lämpligt att använda ett rollspel för att tala om uppståndelsen. Ett rollspel kan emellertid vara ett lämpligt sätt att undervisa om hur vi kan vara en god granne.

Kommer metoden att uppbygga och stärka dem jag undervisar?

Att lära sig evangeliet bör vara en positiv och glad upplevelse som hjälper eleverna inse sitt gudomliga värde. De som du undervisar bör få känna att du älskar och respekterar dem.

Material som är kontroversiellt eller sensationellt stärker varken tron eller vittnesbördet och bör inte användas. Använd inte någon metod som skulle kunna generera eller förringa någon.

Är materialet godkänt av kyrkan?

Använd aktuella utgåvor av standardverken och lektionsmaterial som kyrkan publicerat. Fundera över metoderna som föreslås i lektionsboken innan du går till andra källor för att få uppslag. Allt material och alla förslag du använder som inte finns i lektionsboken bör framhålla sanning och godhet. Utöver lektionsmaterialet och skrifterna kan du använda tal vid generalkonferenser, kyrkans tidningar och audiovisuellt material och bilder som kyrkan framställt.

Förberedde jag på rätt sätt bruket av metoden?

Vissa metoder kräver speciell förberedelse. Du måste till exempel få biskopens godkännande att inbjuda gästtalare, och stavspresidentens godkännande behövs för att inbjuda gästtalare till stavsmöten (se *Kyrkans instruktionshandbok, bok 2: Prästadömet och biorganisationernas ledare* [1998], s 324).

Ytterligare information

För ytterligare information om val av metoder, se lektionerna 8 och 9 i kursen Undervisa om evangeliet (s 222–229).

VÄLJ EFFEKTIVA METODER

Äldste Boyd K Packer lärde: "När vi lär ut moraliska och andliga värderingar undervisar vi om sådant som är ogripbart. Kanske ingen annan undervisning är så svår att genomföra, eller så givande när den utförs med framgång. Det finns metoder att anlita och verktyg att använda sig av. Det finns saker som lärarna kan göra för att förbereda sig och sina lektioner, så att deras elever ... kan bli undervisade, och deras vittnesbörd kan överföras från en elev till en annan" (Teach Ye Diligently, rev uppl [1991], s 62).

Effektiva undervisningsmetoder gör lektionerna tydliga, intressanta och minnesvärda. Ställ dig följande frågor, närhelst du överväger att använda en viss metod, så att du är säker på att den är effektiv.

Kommer metoden att hjälpa eleverna att bättre förstå principerna jag undervisar om?

Effektiva metoder kan användas till att förklara principer och förstärka lektioner. En ung missionär undervisade till exempel en undersökare om behovet av att evangeliet återupprättades på jorden. Undersökaren svarade att hans kyrka hade lärt honom många värdefulla sanningar, och att den alltid hade varit bra nog för hans familj. För att hjälpa undersökaren att bättre förstå innebörden av avfallet och behovet av återställelsen, tog missionären med sig en måttstock till nästa lektion. Hon förklarade att måttstocken var exakt två meter lång. Om bara några centimeter togs bort skulle måttstocken ändå gå att använda till att mäta vissa avstånd, men inte längre två meter. Efter apostlarnas död gick delar av sanningen förlorade här och där. Förändringar smög sig in i läran när det inte fanns någon profet som talade för Herren. Delar av sanningen kvarstod, och de var tillförlitliga, men de representerade inte fullheten av sanningen. För att kyrkan ska vara Jesu Kristi kyrka måste den innehålla all den sanning han undervisade om. Annars lär den endast ut en liten del av vad den borde göra.

Kommer metoden att vara väl använd tid?

Många lärare känner att de har mycket tid i början av lektionen. Följaktligen kan de använda de första minuterna obetänksamt genom att ägna för mycket tid åt en trevlig undervisningsmetod. Sedan, halvvägs inne i lektionen, inser de att det mesta av lektionen ännu återstår. För att ta igen förlorad tid har de en tendens att skynda på och hoppa över viktiga delar av lektionen. De forcerar ofta avslutningen i stället för att ta tillfället att samla tankarna och hjälpa eleverna se hur de kan tillämpa principerna som har lärts ut.

Planera noga metoderna du kommer att använda i lektionen och den tid du tänker använda till dem. Det hjälper dig att ha ett bra urval av metoder utan att låta dem bli tyngdpunkten i lektionen.

Se till att metoderna du använder inte är för långa för principerna du undervisar om. Att arbeta i små grupper kan till exempel vara en effektiv metod när det gäller att lära ut en invecklad princip, men eftersom den tar ganska lång tid är det kanske inte bästa sättet att lära ut en enkel princip på.

Kommer metoden att uppfylla behoven hos dem jag undervisar?

Metoderna du använder bör hjälpa eleverna förstå principen du lär ut och öka deras önskan att leva enligt den. Genom att du lär dig om elevernas bakgrund, färdigheter, mål med mera, kan du välja metoder som blir lärorika, minnesvärda och inspirerande för dem. När du förstår dem du undervisar, kan du undvika metoder som kan sära eller förvirra dem.

Använder jag samma metod för ofta?

Även en övertygande undervisningsteknik kan bli tröttsam om den används för ofta. Se till att du använder en mängd olika undervisningsmetoder.

Ytterligare information

För ytterligare information angående val av metoder, se lektionerna 8 och 9 i kursen Undervisa om evangeliet (s 222–229).

HUR MAN INLEDER LEKTIONEN

Innan en symfoniorkester börjar spela hör konsertbesökarna ofta en förvirrande blandning av ljud. Alla musikerna förbereder sig för konserten samtidigt genom att stämma sina instrument och öva enskilt. Men när dirigenten går upp på podiet och lyfter taktpinnen blir alla tysta, uppmärksamma och redo att samarbeta för att spela vacker musik.

Likt en dirigent som sammanför musikerna i början av en konsert, bör du sammanföra familjemedlemmar eller elever i början av en lektion. Innan du börjar en lektion kanske några sitter och läser, andra kanske sitter tysta och ytterligare några andra kanske pratar med varandra. Du kanske hör flera samtal som pågår samtidigt. Även efter inledningsbönen kanske de närvarande inte är helt inriktade på att bidra till lektionen. Och fastän det krävs mer än att lyfta en taktpinne, finns det flera enkla sätt att rikta allas uppmärksamhet på en lektion.

Riktlinjer för hur man inleder en lektion

Inledningen till en lektion bör åstadkomma mer än att fånga elevernas uppmärksamhet. Om en inledning inte står i relation till lektionen, avleder den förmodligen mer än den hjälper. Om en söndagsskollärare till exempel säger något lustigt i början av en lektion kanske klassmedlemmarna blir uppmärksamma, men de kan också komma att tänka på något som avhåller dem från att inrikta sig på principerna som ska läras ut. Du bör und-

vika ursäcker (till exempel: "Jag känner mig inte förberedd") och andra uttryck som inte direkt för tankarna till lektionen.

Börja inte med samma metod varje gång när du håller olika lektioner. Omväxling ökar intresset och ger ett inslag av överraskning. Du kanske vill överväga några av de metoder som beskrivs i denna bok på sidorna 159–184. För riktlinjer om hur man väljer lämpliga och effektiva metoder, se sidorna 91–92.

Exempel på effektiva lektionsinledningar

Använd åskådningsexempel

Du kan använda dig av föremål för att undervisa om evangeliets principer (se "Jämförelser och åskådningsundervisning", s 168–170). När du börjar en lektion som handlar om att välja det som är mest värdefullt för själen, kan du till exempel lägga en äkta sedel bredvid en låtsassedel eller ett vanligt papper som är lika stort som sedeln. Fråga sedan dem du undervisar vilken de skulle ta emot som ersättning för ett arbete. Det kan leda till en diskussion om vilka lärdomar som är äkta och vilka som är falska.

Skriv frågor på tavlan

Frågor som skrivits på tavlan före lektionen hjälper eleverna att börja tänka på ämnet redan innan lektionen börjar. I en lektion som handlar om att ta på sig Kristi namn, kan du till exempel skriva upp följande frågor på tavlan:

- Vad gör du på grund av att du tagit på dig Kristi namn?
- Vad gör du *inte* på grund av att du tagit på dig Kristi namn?

Återge en berättelse

Berättelser kan väcka elevernas intresse. Vi kan ofta lära ut en princip mer effektivt när vi först återger en berättelse som illustrerar principen. Detta hjälper eleverna förstå hur principen kan tillämpas i vardagliga händelser.

HUR MAN AVSLUTAR LEKTIONEN

”Oj då, tiden är slut, men jag är inte riktigt färdig med lektionen. Ett ögonblick bara. Jag ska skynda mig igenom sista biten.” Nästan alla har hört en lärare säga något liknande. Sådana uttalanden visar att läraren har gått miste om ett viktigt undervisningstillfälle: tillfället att ge lektionen en bra avslutning.

Utmärkande för bra avslutningar

En bra avslutning kommer inte av sig själv. Den måste förberedas som en del av lektionen. Avslutningen fungerar bäst när den har några av följande egenskaper:

- Den är kort, koncis och koncentrerad. I allmänhet bör den inte innehålla sådant som du inte undervisat om i lektionen.
- Den sammanfattar och binder samman principerna ni diskuterat.
- Den framhäver viktiga åsikter som framförts av dem som deltagit.
- Den hjälper eleverna att tillämpa evangeliets principer i sina liv.
- Den är upplyftande, motiverande och positiv.
- Den ger tid för vittnesbörd.

Följande är några exempel på hur en lektion kan avslutas:

- Upprepa målet med lektionen. Fråga dem du undervisar hur de ska tillämpa det i sina liv under kommande veckan.
- Ge en eller två i uppdrag före lektionen att lyssna noga och bereda sig på att hjälpa till med sammanfattningen av en viktig punkt i lektionen eller hela lektionen.

- Fråga dem du undervisar vad de skulle säga om någon vill veta vad de lärt sig av lektionen.
- Använd ett arbetsblad för att hjälpa dem du undervisar att sammanfatta huvudpunkterna i lektionen (se ”Arbetsblad”, s 159–160).

Lämna tid för avslutning

För att kunna få en bra avslutning behöver du vara uppmärksam och flexibel i din användning av tiden. Även väl förberedda lektioner går inte alltid som planerat. Behoven hos dem du undervisar kan få dig att ägna mer tid än du tänkt dig åt en viss punkt.

När detta händer behöver du vara medveten om tiden. Avsluta diskussionen innan tiden tar slut. Gör allt du kan för att få till stånd en smidig övergång från ämnet som diskuteras genom att ta med det i en snabb översikt av lektionen. Avsluta sedan lektionen.

Anpassa dina förberedda avslutningar

Ibland kan du behöva ändra dina förberedda avslutningar på grund av en viss diskussion, kommentar eller maning från Anden. Följande berättelse ger exempel på hur en lärare drog nytta av ett unikt tillfälle att avsluta en lektion:

I slutet av en tidig morgonseminarielektion ville läraren avsluta en diskussion. Den viktigaste principen i lektionen var att vi kommer till Kristus när vi lyder buden. Klassen hade talat om sådant som tonåringar gör, som hindrar dem från att komma till Frälsaren och till fullo erhålla välsignelserna av hans försoning.

Läraren hade planerat att avsluta genom att hänvisa till en uppställning på skrivtavlan. Men han hade lagt märke till en tavla som en elev hade gjort till ett konstprojekt i skolan. Det var en bild av ett lamm som kikade igenom ett trästaket. Läraren bad om lov att visa tavlan för klassen, och han förklarade vad han såg i målningen. ”Som vi talade om i lektionen”, sade han, ”är Frälsaren Guds Lamm. Han gav sitt liv för att alla ska kunna komma till honom och genom honom få evigt liv.

Staketet på bilden liknar de hinder som skiljer oss från honom.”

Läraren uttryckte sin förhoppning om att eleverna skulle ta bort ”staketet” som hindrar dem från att komma närmare Frälsaren. Han vittnade om Frälsarens inbjudan: ”Kom till mig ... jag skall skänka er vila” (Matt 11:28). Lektionstiden var slut och läraren lämnade tillbaka tavlan. Andens inflytande stannade kvar hos eleverna när de lämnade byggnaden.

FÖRBERED ALLT SOM BEHÖVS

När vi hänger oss åt Herrens verk måste vi engagera oss i det ansträngande arbete som vi kallar förberedelse ...

Vi måste studera skrifterna. Vi måste studera de levande profeternas lärdomar. Vi måste lära oss allt vi kan för att göra oss representativa och förståeliga ...

Förberedelserna är en förutsättning för att vi ska kunna undervisa genom Anden.

Äldste Dallin H Oaks

LÄGG NER TID PÅ FÖRBEREDELSE

Efter det att den uppståndne Frälsaren tillbringat en dag med att undervisa nephiterna, befallde han dem att ta sig tid att förbereda sig för de lärdomar han skulle ge dem nästa dag. Han sade: "Gån därför till edra hem och övervägen det som jag har sagt och bedjen Fadern i mitt namn, att I mån förstå, och bereden edra sinnen för morgondagen" (3 Ne 17:3). Du kan tillämpa denna princip i dina förberedelser som lärare. När du tar dig tid att förbereda dig noga och under bön, kommer du att välsignas med större insikt. Du kommer att bli mer mottaglig för Andens vägledning.

Börja tidigt med lektionsförberedelserna

Du kan emellanåt få undervisningsuppdrag som kräver sista minuten-förberedelser. Men i regel kommer du att kunna börja förberedelserna i god tid. Det är en viktig del av undervisningen. Ju tidigare du börjar be om hjälp att förstå, begrunda och förbereda din nästa lektion, desto mer tid får du till att vägledas av Anden och söka efter exempel, jämförelser och andra uppslag för att berika lektionen (se "Känn igen och följ Anden när du undervisar", s 47–48); "Sök efter lärdomar överallt", s 22–23; "Jämförelser och åskådningsundervisning", s 168–170). Du kommer att ha tid att be dem du undervisar att förbereda speciella uppgifter, till exempel musikframträdanden (se s 172–174). Du kommer också att ha tid till att fördjupa dig i och förbereda dig på att använda det källmaterial som finns tillgängligt i möteshusets bibliotek (se "Kyrkans källmaterial för undervisning om evangeliet", s 105).

Det hjälper ofta att börja tänka på nästkommande lektion så snart du har hållit den föregående. Du vet troligtvis mest om dem du undervisar och om deras behov och intressen när du nyss har träffat dem. Då kommer du också att vara som mest medveten om hur de tar emot din undervisning. Du kan utvärdera ditt undervisningssätt och dina metoder medan du har dem färskt i minnet.

Att finna glädje i förberedelserna

En lärare beskrev glädjen som kommer när vi tar oss tid att förbereda oss:

"Många har upptäckt glädjen i att undervisa om evangeliet, men det finns en annan påtaglig glädje i samband med undervisning – glädjen i att förbereda. Ofta betraktar vi förberedelserna av lektionen som en börda och skjuter upp den till sista stund. Precis som när vi har bråttom att be, är förberedelser i sista minuten ofta ytliga och inte speciellt effektiva.

Jag har själv förberett mig på det sättet. Det är inte trevligt och det bygger inte upp självförtroendet. Jag har också känt stor upprymdhet när jag förberett mig att undervisa. Det kan vara en tid för meningsfull bön och allvarliga tankar. Jag har funnit att det kan vara en njutbar tid för dyrkan, själviakttagelse, insikt och inspiration . . .

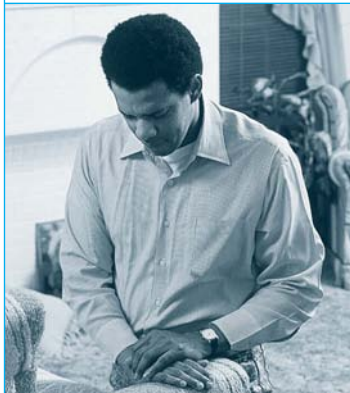
Medan jag smakat på glädjen i förberedelser, har jag funnit dyrbara pärlor av visdom och insikt. Jag märker att jag lär mig mycket mer än det jag kommer att ha tid att framföra . . .

Varhelst det undervisas om sanningen är behovet av förberedelser ungefär detsamma. De som lär sig metoder för framgångsrika förberedelser kommer att få uppleva mycket glädje" (se "Förbereda undervisning", *Nordstjärnan*, sep 1996, s 26).

Lägg ner tid på personliga förberedelser

Kom ihåg att i vår strävan att undervisa om Jesu Kristi evangelium räcker det inte att bara förbereda lektioner. Du behöver också förbereda dig själv. Ta dig tid att studera råden i denna bok om vad du kan göra för att förbereda dig andligen att undervisa om evangeliet (se s 11–20). Planera också att närvara vid fortbildningsmöten för lärare. På dessa möten samlas du och andra lärare och ledare för att lära er metoder att undervisa om evangeliet som hjälper er att öka er skicklighet och ert självförtroende.

HUR MAN FÖRBEREDER LEKTIONER

Den korta tid du använder till att hålla en lektion hemma eller i kyrkan kan ha en evig inverkan på dem du undervisar. Varje lektion kan hjälpa dem att känna Andens inflytande, få större kärlek till sin himmelske Fader och Jesus Kristus, och göra dem mer hängivna att leva efter evangeliet. Ha detta i åtanke när du förbereder lektionerna. Hur väl du lyckas representera Herren och undervisa genom Anden kommer att påverkas av den omsorg som du lägger ner på att förbereda lektionerna.

Börja förbereda lektionen tidigt

Att planera en lektion tar tid och kräver omtanke. Strax efter det att du avslutat en lektion bör du börja förbereda nästa. Du vet troligtvis mest om dem du undervisar och om deras behov och intressen när du nyss har träffat dem. Då kommer du också att veta som mest om hur de tar emot din undervisning.

Tre frågor som vägledning i dina lektionsförberedelser

När du börjar förbereda en lektion så gå igenom lektionsmaterialet med en bön inom dig. Ta hänsyn till behoven och intressena hos dem du undervisar. Fundera sedan över de tre frågorna här nedan. Dessa frågor bör hela tiden leda dig i dina lektionsförberedelser.

1. Vad bör hända med dem som jag undervisar till följd av denna lektion?
2. Vilka speciella principer bör läras ut?
3. Hur bör dessa principer läras ut?

Här följer några specifika sätt att använda dessa frågor som inledning till lektionsförberedelserna. När du går igenom en lektion på detta sätt, skriv då ner tankar

som kommer till dig. Det hjälper dig strukturera dina fortsatta funderingar över lektionen.

1. Vad bör hända med dem som jag undervisar till följd av denna lektion?

Studera och begrunda lektionsmaterialet och åtföljande skriftställen. Fundera över vad de som du undervisar bör förstå, känna, önska och göra som följd av lektionen. När du till exempel förbereder en lektion om bön, kan du bestämma att eleverna bör förstå betydelsen av bön och bör besluta sig för att be varje morgon och kväll. När du förbereder en lektion om familjens ansvar, kan du bestämma att som följd av denna lektion bör familjemedlemmarna anstränga sig mer att slutföra hushållsbestyren. När du håller en lektion om skriftstudier, kan du bestämma att lektionen bör inspirera dem du undervisar att studera skrifterna dagligen.

Många lektioner i kyrkans lektionsböcker innehåller en beskrivning av lektionsmålet. Dessa beskrivningar kan hjälpa dig avgöra hur varje lektion bör påverka dem du undervisar.

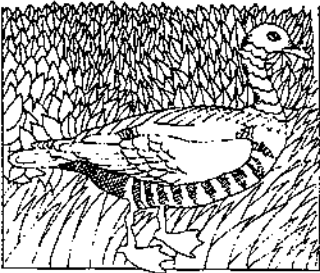
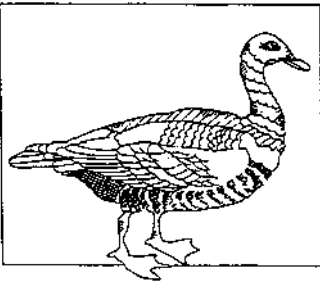
2. Vilka speciella principer bör läras ut?

Tänk alltid på behov och bakgrund hos dem som du undervisar. Fråga dig själv: "Vilka principer i lektionen kommer att hjälpa dem jag undervisar att klara av svårigheter som de står inför?"

Ofta innehåller en lektion mer material än du kan undervisa om på den tid du fått att förfoga över. I sådana fall bör du välja ut det material som är till störst hjälp för dem du undervisar.

Hur mycket material du täcker har mindre betydelse än dess inflytande på dem du undervisar. Eftersom alltför många begrepp på en gång kan förvirra eller trötta ut eleverna, brukar det vara bäst att inrikta sig på en eller två huvudprinciper. Sedan kan du välja ut ytterligare förslag från boken som främjar lektionsmålet.

Undvik att försöka lära ut allt som kan sägas om ett visst ämne. De som du undervisar har troligtvis redan en del kunskap om ämnet. Din lektion bör komplettera, klargöra och bekräfta vad de redan vet. Kom ihåg att din lektion inte utgör enda tillfället för dem att lära om ämnet.

Granska dessa två bilder. Vilken bild ger den bästa uppfattningen om hur en anka ser ut? Lägg märke till att första bilden innehåller fler detaljer om ankan och har inga inslag som avleder uppmärksamheten från ankan. När du bestämmer dig för att inrikta dig på en eller två principer i en lektion, se då till att du inte tar med begrepp som skulle kunna avleda uppmärksamheten från dessa principer. Förbered lektioner som liknar den första bilden – enkla, tydliga och fokuserade.

3. Hur bör dessa principer läras ut?

Du bör välja undervisningsmetoder som hjälper eleverna förstå och tillämpa de principer som du undervisar om (för information om hur man väljer lämpliga och effektiva metoder, se s 91–92).

När du väljer metoder bör du först gå igenom diskussionsfrågorna, berättelserna och andra inlärningsaktiviteter som föreslås i lektionsboken. Om du tycker att dessa metoder hjälper dig att fylla behoven hos dem du undervisar, lär dig då att använda dessa metoder. Om du känner att du bör använda andra metoder, börja då på ett tidigt stadium avgöra hur du ska lära ut principerna. Tänk på att använda exempel, illustrationer, jämförelser eller personliga erfarenheter som hjälper dig undervisa om huvudprinciperna i lektionen.

Metoderna som du bestämmer dig för att använda kan kräva att du skaffar fram material från möteshusets bibliotek, till exempel bilder, föremål, psalmböcker eller videoband.

Bearbeta dina idéer

När du fått några första idéer om hur du ska hålla en lektion kan du utveckla och förbättra dem. Om du börjat förbereda dig tidigt kommer du att bli mer uppmärksam på erfarenheter, berättelser och skriftställen som kommer att hjälpa dem du undervisar. Tankar kan komma till dig när du begrundar principerna som ska läras ut och behoven hos dem du undervisar. Detta är ett sätt varpå Anden kan vägleda dig i dina förberedelser. Du kanske vill ha en anteckningsbok med dig så att du kan skriva ner idéerna efterhand som de kommer.

När du kommit så långt i planeringen har du nytta av att på nytt studera skriftställehänvisningarna som ska användas i lektionen. Det hjälper dig att bättre förstå dem och göra dem tillämpbara på dem du undervisar.

Anpassa och ändra efter behov

När tiden börjar närma sig då du ska hålla lektionen behöver du troligtvis göra några sista justeringar. Detta påminner mycket om den beskärning en trädgårdsmästare gör för att ge ett träd eller en buske rätt form. I detta skede bör du:

- Ha en klar uppfattning om vad som bör hända med dem som du undervisar till följd av denna lektion. Fråga dig: "Kommer lektionen att resultera i detta?"
- Gå igenom de speciella punkter som du vill undervisa om från lektionsboken: huvudprinciperna och stödtankar. Gör en tydlig översikt över lektionen. Se till att du har en tydlig inledning och en kraftfull, samlad avslutning (se "Hur man inleder lektionen", s 93; "Hur man avslutar lektionen", s 94–95).
- Fatta det avgörande beslutet om vilka undervisningsmetoder du vill använda dig av. Försäkra dig om att metoderna du väljer kommer att hjälpa eleverna att tillämpa de principer du lär ut.
- Fatta det avgörande beslutet om vilket material du vill använda dig av.

Du kan bli manad genom Anden att göra ändringar i sista minuten. Du kan även bli manad att göra ändringar under tiden som du undervisar. Var öppen för alla dessa maningar och inse att det är dina noggranna förberedelser som låter dig få fortlöpande vägledning av Anden.

HUR MAN GÖR LEKTIONER FRÅN KONFERENSTAL OCH ANNAT KÄLLMATERIAL

Det är inte alltid man i alla undervisningssammanhang i kyrkan har tillgång till en strukturerad lektionsbok. I en del fall kanske du undervisar ur artiklar i kyrkans tidningar eller från tal vid generalkonferenser. Andra gånger kanske du undervisar från en bok som innehåller frågor att studera, men inga lektionsplaner.

När du förbereder lektioner från dessa källor bör du följa förslagen i "Hur man förbereder lektioner" (s 98–99). När du gör det kommer Anden att leda dig att fatta beslut om vad du ska undervisa om och hur du ska undervisa.

Exempel på hur man planerar en lektion från ett tal vid en generalkonferens

Betrakta detta utdrag från ett tal som äldste Joseph B Wirthlin höll vid en generalkonferens:

"Sista delen av trettonde trosartikeln lyder: 'Vi söker efter allt som är dygdigt, älskligt, prisvärt och gott.'

Ordet *söka* innebär att noga utforska, försöka upptäcka och försöka uppnå. Det kräver en aktiv, bestämd inställning till livet. Abraham sökte till exempel 'efter fädernas välsignelse och att vandra ännu rättfärdigare' (Abr 1:2). Det är raka motsatsen till att passivt vänta på att något gott skall komma till oss, utan ansträngning från vår sida.

Vi kan fylla vårt liv med det goda, och inte ge rum för något annat. Vi har så mycket gott att välja bland, att vi aldrig behöver delta i något ont" (*Nordstjärnan*, juli 1992, s 82).

Följande exempel visar ett sätt att förbereda en lektion grundad på detta uttalande.

1. Läs äldste Wirthlins uttalande.

Tänk på dem du undervisar, ha dem i åtanke när du ber och begrundar hur detta avsnitt kan tillämpas på dem.

2. Kom fram till vad som bör hända i dina elevers liv som följd av lektionen.

Om du till exempel undervisar ungdomar kanske du vill att de ska sätta upp mål som hjälper dem att sträva efter det goda. Det kan innebära mål för skriftstudier, sund avkoppling eller uppbyggande aktiviteter tillsammans med vänner.

3. Kom fram till huvudprincipen eller huvudprinciperna som du vill undervisa om samt andra stödtankar.

Det du väljer att betona kommer an på behoven hos dem du undervisar. När du är flitig och söker vägledning i bön kommer du att få vägledning från Anden om hur du ska fatta beslut.

Om du till exempel undervisar ungdomar om betydelsen av att söka efter det goda, kanske du vill inrikta dig på äldste Wirthlins uttalande om att "vi har så mycket gott att välja bland, att vi aldrig behöver delta i något ont". Stödtankar kan vara att vi aktivt måste söka efter goda ting och att vi kan söka Herrens hjälp när vi gör detta.

När du förbereder dig för att undervisa om dessa principer, kan du slå upp Läran och förbunden 6:7, som säger att vi inte ska söka "efter rikedomar utan efter visdom", och Läran och förbunden 46:8, som säger att vi ska söka "efter de bästa gåvorna". Medan du studerar dessa verser avgör du vilken du kan ha mest nytta av när du undervisar om principerna i lektionen.

4. Fundera över hur du vill undervisa om de huvudprinciper och stödtankar du valt ut.

Gå noga igenom undervisningsmetoderna som beskrivs på sidorna 159–184. Du kommer att få tankar när du funderar över hur du ska undervisa din klass.

Du kanske leder en aktivitet vid skrivtavlan där eleverna tar upp olika sätt att tillbringa sin tid. Det skulle kunna leda till en diskussion om hur de lyder äldste Wirthlins råd att "fylla vårt liv med det goda, och inte ge rum för något annat".

När du överväger om du ska leda sådana diskussioner, börja då med att tänka på frågor som du kan ställa (se "Att undervisa med frågor", s 68–70). När ni talar om vikten av att leva enligt äldste Wirthlins råd, kan du till

exempel fråga: "Vilka förändringar skulle vi kunna göra, för att bättre kunna fylla vårt liv med det som är gott?"

Ju mer omsorgsfullt du begrundar de speciella behoven hos dem du undervisar, och ju mer du studerar de olika undervisningsmetoderna i denna bok, desto säkrare och mer kreativ kommer du att bli när det gäller att utveckla undervisningsidéer.

Att förbereda lektioner från generalkonferenstal och andra källor kräver större kreativitet. När du förbereder dig noggrant och söker Andens ledning, kommer du att få inspiration i förberedelserna av sådana lektioner. Du och de du undervisar kommer att välsignas till följd av din förberedelse.

ANPASSA LEKTIONERNA TILL DEM DU UNDERVISAR

De lektionsböcker som kyrkan ger ut har noga förberetts för att se till att kyrkans lära förblir ren. De utgör riktlinjerna för undervisning i kyrkan och garanterar en korrekt syn på ämnen och principer inom evangeliet. Du bör hålla dig till lärdomarna och riktlinjerna i dessa lektionsböcker. Du behöver emellertid inte hålla lektionerna exakt som de står i böckerna. Du kan anpassa lektionerna till behoven hos dem du undervisar och deras omständigheter.

Vad du än gör för att anpassa lektionerna bör du komma ihåg att anpassningarna ska göras för att hjälpa eleverna förstå och leva efter evangeliets principer. Anpassningarna bör därför endast ske efter det att du under bön studerat lektionsmaterialet och tagit hänsyn till varje individ som du undervisar. När du försöker anpassa lektioner bör du vägledas av (1) den lektionsbok du fått, (2) de tre viktiga frågorna som togs upp på sidorna 98–99 i denna bok och (3) de undervisningsnormer som sammanfattas i denna bok, till exempel att älska dem du undervisar, att undervisa genom Anden och att undervisa om läran.

Exempel på hur lektioner kan anpassas

Följande situationer utgör några sätt varpå du kan anpassa lektionerna till dem du undervisar.

Använd material från de senaste numren av kyrkans tidningar

När du läser en berättelse i en lektion som handlar om tjänande, påminns du om

en liknande berättelse i något av de senaste numren av kyrkans tidningar. Du känner att den unga kvinnan i din klass kommer att kunna relatera bättre till berättelsen i tidningen, och därför använder du den berättelsen i stället för den i boken.

Hitta på egna inlärningsaktiviteter

När du förbereder en lektion för en grupp primärbarn läser du om en aktivitet som ska påkalla uppmärksamheten i början av lektionen. Du känner att just denna aktivitet kanske inte hjälper barnen i din klass. Du funderar över barnens behov och hittar på en aktivitet som hjälper dem att inrikta sig på principerna som du ska undervisa om.

Avvikelse från föreslaget lektionsmaterial

Du förbereder dig för att undervisa diakonerna i din församling. Lektionen i aronska prästadömet's lektionsbok föreslår ett rollspel som ska hjälpa dem tillämpa en evangelieprincip. När du tänker på de unga männen du undervisar, erinrar du dig några erfarenheter som de nyligen haft. Du känner att en enkel diskussion om dessa upplevelser skulle vara mycket effektivare än ett rollspel.

Anpassa lektionerna till olika åldersgrupper

För förslag om hur lektioner kan anpassas till olika åldersgrupper, se delen "Undervisning för olika åldersgrupper" (s 107–124).

UTVÄRDERING AV LEKTIONS- FRAMSTÄLLNINGAR

En lärare i Evangeliets lära var bekymrad sedan han hållit en lektion. Vissa bitar av lektionen hade gått bra, men andra hade misslyckats. "Varför gick en del så bra men andra inte?" frågade han sig. "Vad skulle jag göra på samma sätt om jag skulle hålla lektionen en gång till? Vad skulle jag ändra på?" Frågorna fanns i bakhuvudet medan han funderade över hur han skulle hjälpa deltagarna i hans klass att lära sig evangeliet. De frågor denne lärare ställde sig är mycket vanliga bland lärare.

Förutom att utvärdera hur mycket de som vi undervisar lär sig (se "Hur du kan veta om de lär sig något", sidan 73), är det viktigt att bedöma hur väl vi själva lyckas framföra lektionerna. President Spencer W Kimball sade angående vikten av att utvärdera oss själva och sträva efter att förbättra oss: "Vi fastställer acceptabla duglighetsnormer och bedömer vårt arbete enligt dessa. Vi bör vara mindre intresserade av att överträffa andra och mer angelägna om att själva nå bättre resultat än tidigare" (*The Teachings of Spencer W Kimball*, red av Edward L Kimball [1982], s 488).

Vi bör ta oss tid efter varje lektion att följa president Kimballs råd att "bedöma vårt arbete". Det hjälper oss förbereda nästa lektion och fortsätta förbättra oss som lärare.

Vilka förändringar du än manas att göra, så kom ihåg att utvärderingen av din undervisning bör vara en positiv upplevelse, inte någon nedslående. Varje gång du upptäcker ett sätt att förbättra din undervisning, upptäcker du ett nytt sätt att hjälpa andra lära sig evangeliet och leva enligt dess principer.

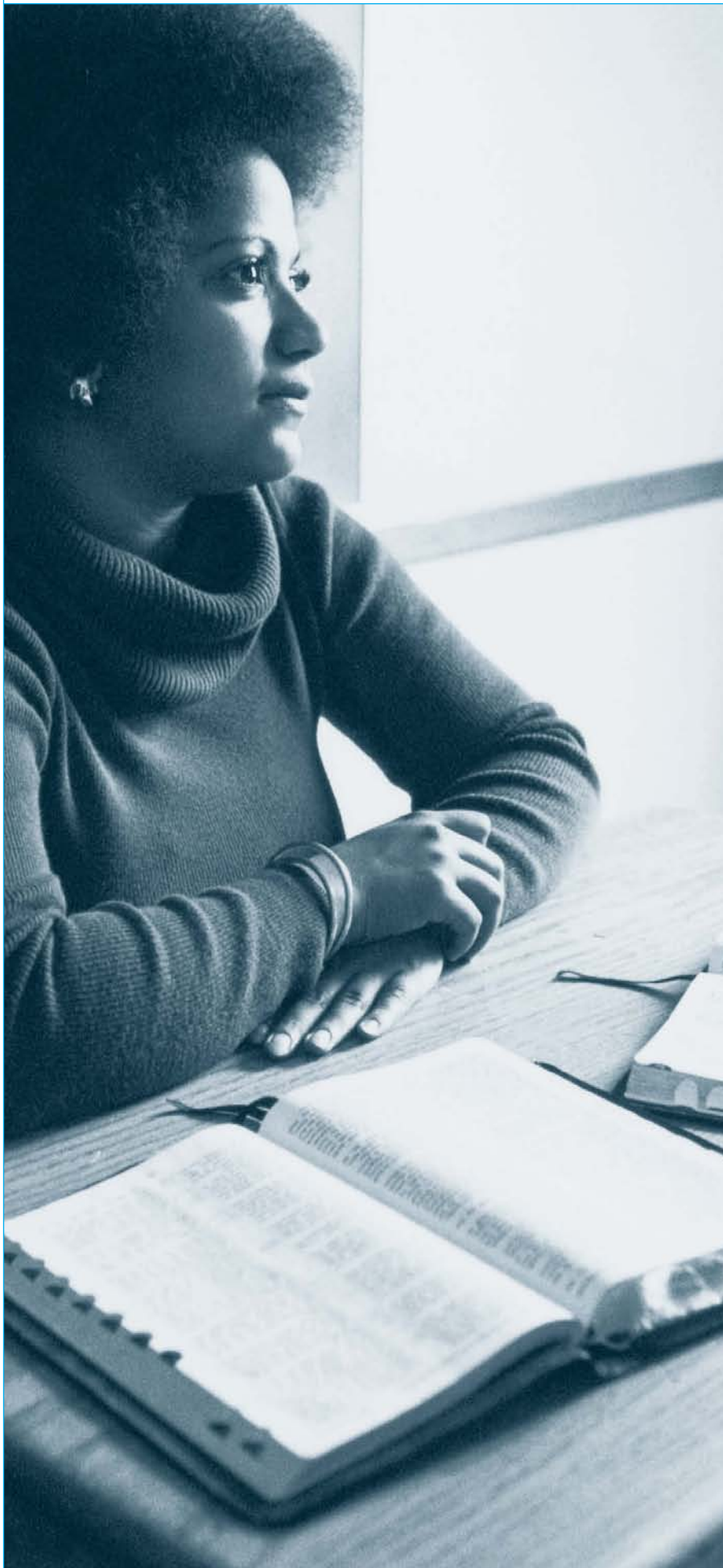
Frågor som hjälper dig utvärdera lektionsframställningar

Din framgång med en lektion mäts genom dess inflytande på dem du undervisar. När du utvärderar lektionerna du håller så försök minnas vad eleverna svarade när olika punkter togs upp i lektionen. Du kanske minns svaren tydligare om du går igenom den översikt du använde dig av i lektionen.

Frågorna här nedan kan vara till hjälp när du utvärderar dina lektioner. Lägg märke till att de första frågorna hjälper dig avgöra vad du har gjort bra. Du kan vanligtvis lära mer om hur du kan bli bättre genom att först inrikta dig på framgångarna i stället för på misslyckanden. När du ödmjukt erkänner det du är bra på, kan du bygga på detta och använda dina färdigheter till att förbättra din undervisning i allmänhet. Efter att ha begrundat vad du gjort bra, kan du avgöra vad du kan göra bättre.

- Vid vilken punkt i lektionen verkade de som jag undervisar vara mest villiga att delta? När verkade de vara mindre villiga att delta?
- Vid vilka punkter i lektionen verkade det som om Anden påverkade dem starkast? När verkade det som om Anden påverkade dem mindre?
- Vid vilka punkter i lektionen verkade de mest tankfulla? När verkade de inte tänka speciellt djupt?
- Vid vilka punkter i lektionen verkade de göra flest tillämpningar på sitt eget liv? När verkade de inte se hur lektionen kunde tillämpas på dem själva?
Medan du begrundar ovanstående frågor kan du betrakta dessa följdfrågor:
 - Vilka sidor av lektionsframställningen verkade bidra till dessa reaktioner?
 - Vad säger detta om dem jag undervisar?
 - Hur kan denna insikt hjälpa mig när jag förbereder nästa lektion?

Tänk på att skriva ner svaren när du ställer dig dessa frågor. Då glömmer du inte bort de insikter och maningar du får. Du kan bli förvånad över hur mycket du lär dig.

Medan du under bön begrundar olika sätt att nå fram till dem du undervisar, kan Anden hjälpa dig se inom vilka områden du kan förbättra dig. Du kanske vill studera vissa delar av denna bok. Du kan till exempel gå igenom informationen om hur man ställer frågor som leder till diskussioner (se "Hur man leder diskussioner" på sidorna 63–65, "Att undervisa med frågor" på sidorna 68–70. Du kanske känner att det är viktigt att lära dig hur du kan inleda lektioner på ett intressantare sätt (se "Hur man inleder lektionen" på sidan 93 eller avsluta lektionerna på ett kraftfullare sätt (se "Hur man avslutar lektionen" på sidorna 94–95).

För förslag om hur man kan göra upp en plan för att bli bättre, se "Gör upp en plan för att förbättra din undervisning" (s 24–27).

KYRKANS KÄLLMATERIAL FÖR UNDERVISNING OM EVANGELIET

Kyrkan tillhandahåller mycket material för att hjälpa föräldrar, lärare och ledare att undervisa om evangeliet. Skrifterna utgör kyrkans läroplan och är den viktigaste resursen. Annat källmaterial är:

- *Undervisning: Den högsta kallelsen*
- *Handledning för undervisning*
- Delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*
- *Stora hemaftonboken*
- *Evangeliets principer*
- *Berättelser ur skrifterna*
- Lektionsböcker
- Kyrkans tidningar (läs dessa regelbundet för att hämta berättelser och andra förslag därur)
- Evangeliet i bild (en samling bilder över berättelser och händelser i skrifterna, kyrkans presidenter samt evangeliets principer i handling)
- Andra bilder och planscher
- Kyrkans psalmbok
- *Barnens sångbok*
- Videoband och kassetband som kyrkan gett ut

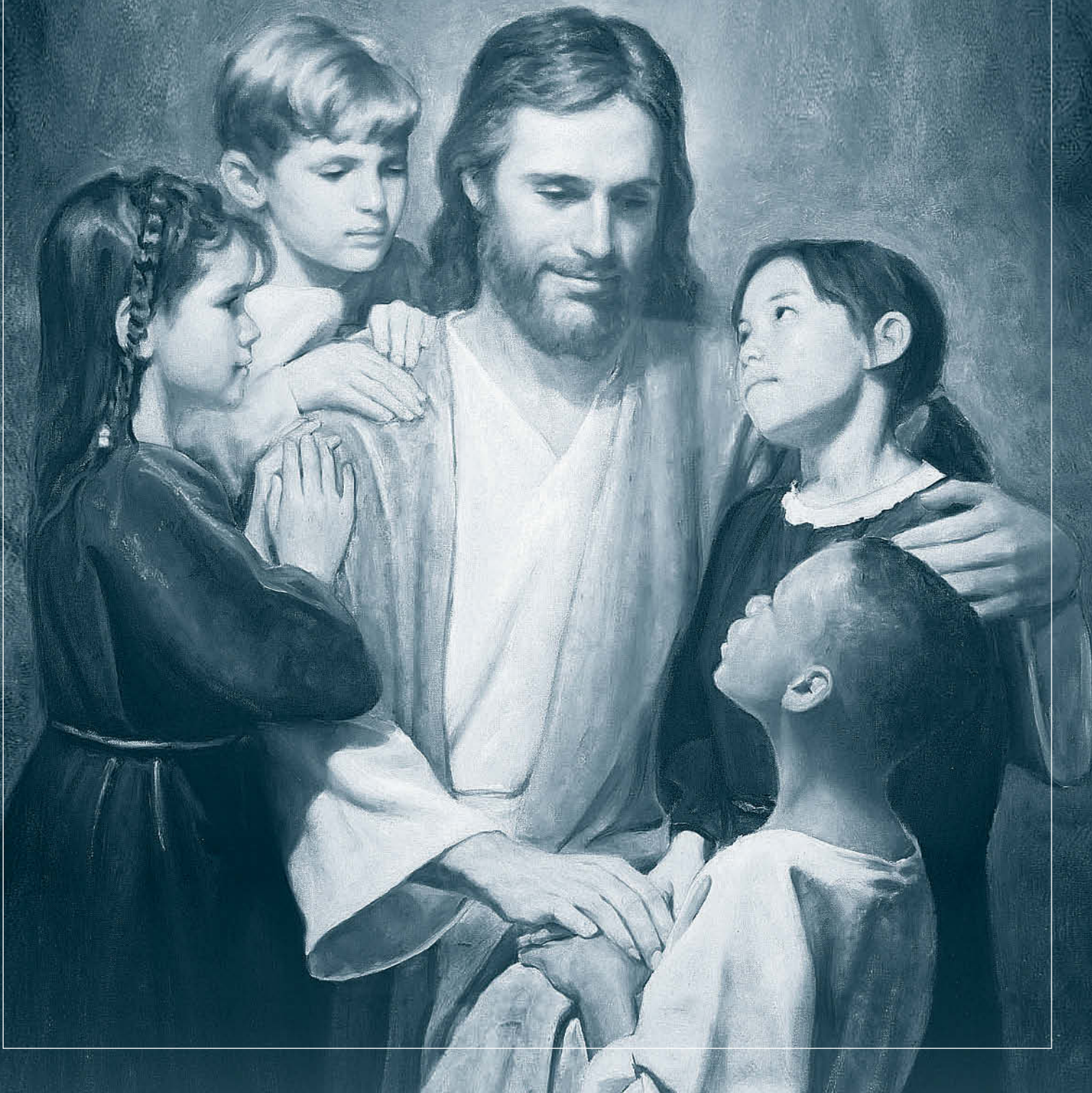
Möteshusets bibliotek

Om ditt möteshus har ett bibliotek kanske där finns det mesta av eller allt detta källmaterial. För mer information om vilket material som finns tillgängligt på biblioteket i ditt möteshus kan du tala med möteshusets bibliotekarie.

Möteshusets bibliotekarie eller församlingsskamrern bör ha *Kyrkans materialkatalog* som du kan få titta i. Denna katalog ges ut årligen och i den står vilka artiklar som är tillgängliga i kyrkans distributionscenter. Utöver ovannämnda material finns också andra artiklar upptagna i katalogen som är till hjälp för kyrkans medlemmar.

C

UNDERVISNING
FÖR OLIKA ÅLDERSGRUPPER

1

UNDERVISNING FÖR BARN

När den uppståndne Frälsaren besökte nephiterna, visade han de små barnen stor kärlek:

”Han tog deras små barn ett efter ett och välsignade dem och bad till Fadern för dem ...

Och han talade till de församlade och sade till dem: Sen edra små!

När de blickade omkring sig för att se, lyfte de sina ögon mot himmelen och sågo himlarna öppna och änglar nedstiga ur himmelen, som om det vore mitt i eld. De kommo ned och omringade dessa små, och de voro omringade av eld, och änglarna betjänade dem” (3 Ne 17:21, 23–24).

Äldste M Russell Ballard hade denna redogörelse i åtanke, när han sade: ”Det är tydligt att de av oss, som fått älskade barn överlämnade i vår vård, har fått ett heligt och ädelt förvalterskap, ty vi är de som Gud har utvalt att omsluta vår tids barn med kärlek och trons glöd och kunskapen om vilka de är” (”Sen edra små”, *Nordstjärnan*, okt 1994, s 40). Frälsarens exempel ger oss ett mönster när vi undervisar, tar hand om och påverkar barn.

Det är ett heligt ansvar att undervisa barn om Jesu Kristi evangelium och hjälpa dem att lära sig leva efter det. Du ska undervisa dem om den sanna läran, liksom profeten Nephi gjorde. Han sade: ”Vi tala om Kristus, vi fröjda oss i Kristus, vi predika om Kristus, vi profetera om Kristus och vi skriva i överensstämmelse med våra profetior, på det våra barn må veta på vilken källa de måste rikta sina blickar för att få förlåtelse för sina synder” (2 Ne 25:26).

När du undervisar barn kommer du att märka att du får speciella välsignelser. Barn gör dig glad i själen och manar dig att vara ett gott föredöme. När du börjar värdesätta

trofastheten, kärleken, tilliten och hoppet som finns hos barn, kommer du allt närmare Herren och förstår bättre hans befallning till oss att ”bli som barn” (se Matt 18:3). Med Anden som vägledare kan du älska och undervisa dem på ett kristuslikt sätt. Du kan hjälpa varje barn att finna den frid som är utlovad till dem som följer Frälsaren: ”Alla dina barn skola bliva undervisade av Herren, och stor frid skola dina barn hava” (3 Ne 22:13).

Riktlinjer som hjälper oss förstå och undervisa barn

Följande information kan hjälpa dig att bättre förstå egenskaperna hos de barn du undervisar (se även ”Utmärkande drag hos barn i olika åldrar”, s 110–116 och, om du undervisar i Primär, de inledande sidorna i din lektionsbok i Primär).

Barn har tro. De tror på vad du säger. De är mottagliga för sanningen. Du har skyldighet att lära dem sanna lärdomar på ett enkelt och tydligt sätt, på ett språk och med exempel som de förstår.

Barn kan känna igen Andens inflytande. Lär dem att den frid, kärlek och värme de känner när de talar eller sjunger om Jesus Kristus och hans evangelium kommer från den Helige Anden. Hjälp dem förstå att dessa känslor är en del av ett vittnesbörd.

Barn uppfattar saker och ting bokstavligen. Allting är verkligt för dem. Om du använder invecklade liknelser för att undervisa om heliga evangelieprinciper, kan de bli förvirrade. Hjälp barnen lära sig evangeliet genom att diskutera händelser och verksamheter som är välbekanta för dem: hemmet, familjen och världen omkring dem. Förvissa dig om att de inte missförstår vad du undervisar om.

Barn är nyfikna och ivriga att lära. De tycker om att lära genom varierande och nya erfarenheter. De vill röra på sig, använda alla sina sinnen, upptäcka och pröva nya saker. Äldre barn tycker om utmaningen att få svara på frågor och lösa problem. Barnen i din klass blir mer uppmärksamma och intresserade av att lära, när du använder dig av många olika undervisningsmetoder och aktiviteter för att undervisa om evangelieprinciper (se ”Undervisa med variation”, s 89–90).

Barn är kärleksfulla och vill själva bli älskade och accepterade. Sök efter tillfällen att förstärka det vänliga och kärleksfulla uppträdandet som är naturligt för barn. Ge dem tillfällen att tjäna, för barn tycker om att vara till lags och hjälpa andra. Be dem bära dina böcker, hålla upp bilder eller svara på frågor. Visa din kärlek till dem. Bygg upp deras förtroende genom att uttrycka uppskattning för deras ansträngningar närhelst det är möjligt. Lyssna uppmärksamt på vad de säger.

Barn börjar förbereda sig för framtiden. Även om barn kan tycka det är långt tills de blir vuxna, förbereder de sig nu för sitt framtida ansvar i familjen, kyrkan och på arbetsplatsen. Du kan hjälpa dem förstå hur deras nuvarande erfarenheter förbereder dem. Du kan till exempel säga: "Maria, jag såg att du visade Katarina hur hon skulle hitta skriftstället. Du var så tålmodig och vänlig. En dag när du blir mamma, är jag säker på att du kommer att lära dina barn många underbara saker." Eller kan du säga: "Mattias, vilken duktig missionär du kommer att bli en dag, för du har lärt dig att sätta mål och uppnå dem. Jag är så stolt över dig!"

Barn följer ditt exempel. Du undervisar alltid, även när du inte är medveten om det. Du undervisar ofta mer genom din inställning och ditt exempel än genom dina ord. Barnen kommer till exempel att märka om du behandlar skrifterna med respekt. De kommer att uppmärksamma hur du talar om vår himmelske Fader och Jesus Kristus. De kommer att se hur du lever efter principerna som du lär ut. Ditt rättfärdiga exempel hjälper dem att utveckla större kärlek och respekt för vår himmelske Fader och hans Son.

Små barn kan bara vara uppmärksamma korta stunder, och de kan inte sitta stilla någon längre stund. Förvänta dig inte för mycket

av dem. Inse att brist på uppmärksamhet kanske betyder att de är trötta eller hungriga, att de inte förstår något du har sagt, att de behöver röra på sig eller att de har tråkigt. Bästa sättet att behålla deras uppmärksamhet och hjälpa dem lära sig är att uppmuntra dem att delta i lektionerna. Eftersom barn har överflöd på energi bör du planera in olika sätt att låta dem röra på sig, eller låta dem se, höra, lukta eller känna på något som en del av varje lektion. De tycker om att lära genom upprepning, och genom enkla berättelser, sånger och aktiviteter.

Stärk familjen

Om du är lärare eller ledare kan du hjälpa föräldrarna i deras strävan att lära sina barn evangeliet. Berätta för föräldrarna vad du undervisar om i din klass, så att de kan förstärka dessa evangelieprinciper i hemmet (se "Regelbundna tillfällen att undervisa i hemmet", s 137–139). Uppmuntra barnen att berätta för sin familj vad de lär sig. På hemaftnarna kan de berätta om sånger, skriftställen, spel och principer som de lärt sig i sina klasser eller aktiviteter i Primär. Då och då kan du skicka hem redogörelser för lektioner eller aktiviteter som barnen deltagit i för att hjälpa till att förstärka vad de lärt sig. Du kan också låta föräldrar få reda på när deras barn har varit speciellt hjälpsamma, eller när deras barn fått i uppgift att hålla bön eller tala. Du kan inbjuda föräldrar att berätta om sina erfarenheter eller lämna sitt vittnesbörd som en del av en lektion.

Kom ihåg att när du hjälper barn få ett vittnesbörd och leva efter evangeliet, kan de ha en god inverkan på sin familj. När du undervisar barnen om evangeliet och hjälper dem förstå hur de ska leva efter det, hjälper du till att stärka deras familjer.

UTMÄRKANDE DRAG HOS BARN I OLIKA ÅLDRAR

Barn förändras hela tiden fysiskt, mentalt, socialt, känslomässigt och andligt. De följer ett allmänt mönster för tillväxt och utveckling. Föräldrar och lärare som är medvetna om vanliga egenskaper hos olika åldersgrupper kommer att kunna handskas med barnens uppträdande bättre och undervisa dem mer effektivt.

En del barn kan utvecklas fortare eller långsammare än andra i deras ålder. Därför kan en viss sexåring stämma bättre in på det som är utmärkande för en femåring eller en sjuåring. Kom också ihåg att barn tillfälligt kan återgå till ett yngre beteende under känslomässiga påfrestningar eller spänningar.

Kyrkans lektionsböcker har skrivits med barnens karaktäristiska utveckling i tankarna. När du studerar och förbereder lektionerna bör du vara uppmärksam på hur varje del av lektionen kan hjälpa dig fylla barnens behov.

Se till att du är tålmodig, respektfull och kärleksfull mot alla barn och lyhörd för deras behov, oavsett vilken åldersgrupp du undervisar. Förvänta dig inte att barnen ska göra mer än de klarar av.

Följande beskrivningar och förslag kan hjälpa dig att bättre förstå de barn som du undervisar.

Arton månader gammal

Utmärkande drag hos barnet

- Går, klättrar, kryper och springer. Tycker om att skjuta saker framför sig och dra saker efter sig. Kan plocka isär lättare än sätta ihop. Har ingen koordination. Tröttnar lätt. Har vanligtvis inte vant sig vid att gå på toaletten.
- Ger ifrån sig många ljud. Håller på att utveckla språket. Uttrycker sig med enstaka ord, särskilt "min" eller "nej". Samlar kunskap genom vad det ser, hör, rör vid, luktar och smakar. Förstår mer än han eller hon kan uttrycka.
- Tycker om att leka bredvid andra barn, men leker ofta inte tillsammans med dem. Har svårt för att dela med sig.
- Gråter lätt, men känslorna skiftar snabbt.

Förslag till föräldrar och lärare

- Variera aktiviteterna för att behålla barnets intresse. Ha aktiviteter som gör att barnet får gå, skjuta framför sig eller dra saker efter sig. Använd fingerlekar och aktiviteter med musik.
- Ge barnet rikligt med tillfällen att prata och delta. Undervisa om hur man är vördnadsfull under bönen. Använd visuella hjälpmedel till berättelser. Skaffa fram leksaker som barnet kan flytta omkring och experimentera med, till exempel byggklossar, bollar, enkla pussel, dockor och figurer som föreställer människor och djur.
- Ha leksaker och aktiviteter som tillåter barnet att leka för sig själv. Hjälp barnet att lära sig dela med sig och samsas med andra.
- Håll om barnet när han eller hon känner sig ledsen eller osäker.

Tvååringen

Utmärkande drag hos barnet

- Är mycket aktiv. Hoppar, går och springer. Kan klappa händer och sparka till en boll. Kan plocka med små saker, men kan inte knäppa knappar eller dra upp ett blixtlås eller ta hand om sig själv på andra sätt. Blir irriterad och otålig när det är trött.
- Kan sätta samman två eller tre ord till en mening. Säger ofta "nej", även när det inte menar det. Har enkla, raka tankar. Kan inte dra slutsatser. Kan göra enkla val. Tycker om upprepningar. Kan bara vara uppmärksam en liten stund (två eller tre minuter). Är nyfiken. Börjar på något för att sedan övergå till något annat. Tycker om enkla leksaker, ritmaterial, böcker, korta berättelser samt aktiviteter med sång och musik.
- Tycker om att leka för sig själv. Börjar intressera sig för att leka med andra, men brukar tycka bättre om att leka bredvid än med dem. Bråkar ofta om leksaker. Har svårt för att dela med sig och samarbeta. Ber vuxna om saker som det vill ha från ett annat barn.

- Är kärleksfull och tillgiven. Tycker om att sitta i knät och hålla någon i handen. Tycker om att vara nära mamma. Använder sig av känslomässiga utbrott för att uttrycka känslor, få vad det vill eller visa ilska och besvikelse. Skiftar snabbt i humöret. Vill gärna vara självständig.
- Tycker om att be. Förstår att vår himmelske Fader och Jesus älskar oss, men har svårt att förstå de flesta andliga begrepp.

Förslag till föräldrar och lärare

- Ha avkopplande aktiviteter, till exempel fingerlekar och aktiviteter med sång och musik. Andra slags aktiviteter kan vara att kasta en bönpåse, marschera eller hoppa och skutta. Undvik sådant som kräver färdighet och koordination, till exempel att klippa och klistra.
- Gör samtalen enkla. Hjälpt barnet att delta. Använd upprepningar. Låt inte barnet vara för sig själv, barn i den här åldern kan lätt hamna i farliga situationer. Ge det möjlighet att välja.
- Ge barnet möjlighet att umgås med andra, men pressa det inte till det. Ge barnet möjlighet att delta i aktiviteter. Led det med kärlek och omtanke. Avled uppmärksamheten från olämpligt uppträdande.
- Visa kärlek och ömhet. Styr över barnets uppmärksamhet till något annat för att avbryta ett beteende som inte är önskvärt. Uppmuntra barnet att vara självständig, men ge hjälp när det behövs. Låt barnet träna sig i att välja.
- Låt barnet be. Koncentrera andliga begrepp på familjen och den kärlek vår himmelske Fader och Jesus har för oss.

Treåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Går och springer, men har fortfarande svårt med koordinationen. Tycker om att göra saker med händerna men är fumlig.
- Har större språkfärdighet. Tycker om att säga och lära sig nya ord. Kan bara vara uppmärksam en kort stund. Är nyfiken och frågvis. Missförstår ofta och säger saker som inte verkar höra till ämnet. Tycker om att låtsas. Tycker om fingerlekar, berättelser och sång och musik. Kan inte skilja mellan fantasi och verklighet.
- Tycker om att göra saker på egen hand. Deltar inte gärna i lekar som kräver samverkan, men tycker om att ha vänner omkring sig. Är självupptagen. Har svårt för att dela med sig. Föredrar att vara i närheten av vuxna, särskilt föräldrarna, eftersom de ger trygghet.
- Vill vara vuxna till lags. Behöver deras godkännande, kärlek och beröm. Får känsloutbrott när det känner sig

rädd eller ängslig för något. Gråter lätt. Är mottaglig för hur andra känner sig. Utvecklar en viss självständighet. Har häftiga känslor, som snabbt går över.

- Är intresserad av enkla evangelieprinciper som bön och lydnad. Vet mer om vår himmelske Fader och Jesus Kristus och har en enkel tro på dem.

Förslag till föräldrar och lärare

- Ha aktiviteter som gör att barnet får hoppa, skutta, gå och böja sig. Låt barnet göra enkla konstverk med till exempel klistor, modellera och färgkritor. Undvik att göra sådant som kräver större färdigheter och koordination, såsom att knyta eller klippa. Var beredd på att det behövs städas upp efteråt.
- Lär ut begrepp på ett enkelt, tydligt sätt. Gör sammanfattningar och använd visuella hjälpmedel för att förstärka begreppen. Uppmuntra till frågor och gensvar på lektionen, men låt det turas om med de andra barnen. Använd många olika undervisningsmetoder, till exempel berättelser, sånger, diskussioner, dramatiseringar, fingerlekar och enkla spel. Alternera mellan lugna och livliga aktiviteter.
- Ge barnet möjlighet att leka med andra. Ha aktiviteter som uppmuntrar till att dela med sig, turas om och samarbeta. Utveckla en nära relation till barnet, och ge det ofta möjlighet att tala om sin familj.
- Visa ditt samtycke och förtroende för barnet. Undvik kritik. Betona den kärlek du och barnets familj hyser för det. Hjälpt barnet att förstå andras känslor och lösa konflikter. Uppmuntra barnet att bli självständig.
- Undervisa om evangeliet på ett enkelt, lättfattligt sätt. Lär barnet att vår himmelske Fader och Jesus Kristus lever och är snälla och kärleksfulla. Bär vittnesbörd med enkla ord. Hjälpt barnet förstå skönheten i Guds skapelser.

Fyraåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Är mycket aktiv. Lär sig snabbt. Tycker om att hoppa och skutta, springa i kapp, klättra och kasta.
- Tycker om att prata och lära sig nya ord. Ställer många frågor. Kan dra vissa slutsatser, men har fortfarande lätt för att missuppfatta. Har svårt för att skilja fantasi från verklighet. Kan inte vara uppmärksam någon längre tid. Ger uttryck för sina känslor genom att teckna och måla. Tycker om att låtsas och spela teater.
- Leker mer tillsammans med andra. Är ibland fysiskt aggressiv, dominant, oartig och envis, men kan också vara vänlig. Håller på att lära sig att dela med sig, acceptera regler och turas om med andra. Låter sig påverkas av uppriktigt beröm.

- Prövar ofta människors tålmod. Skryter mycket, särskilt om sig själv och familjen. Kan vara älskvärd ena minuten och grälsjuk nästa. Har bättre självförtroende. Kan känna sig rädd och osäker.
- Börjar bli medveten om vad som är rätt och fel, och vill vanligtvis göra det som är rätt. Ger andra skulden för sina egna förseelser. Har en naturlig kärlek till och respekt för vår himmelske Fader och Jesus Kristus och ställer många frågor om dem. Tycker om att be och vill vara snäll. Börjar bli intresserad av evangeliets principer.

Förslag till föräldrar och lärare

- Växla mellan lugna och livliga aktiviteter. Hjälp barnet lära sig kontrollera och ansvara för sina handlingar. Lär barnet lämpliga sätt att uttrycka känslor.
- Ha diskussioner och aktiviteter som uppmuntrar till eget tänkande, till exempel enkla gåtor och gissningslekar. Klargör missuppfattningar. Använd bilder, föremål och verkliga händelser. Introducera nya ord. Låt barnet rita bilder som handlar om lektionerna. Godta och uppmuntra barnets kreativa ansträngningar. Låt barnet upptäcka sin omgivning. Spela teater.
- Ge barnet möjlighet att leka och arbeta tillsammans med andra. Undervisa om vänlighet, tålmod och artighet. Hjälp barnet följa sådana enkla regler som att turas om med andra. Hjälp barnet lära sig att umgås socialt på ett bra sätt, utan att bestraffa eller skälla på det.
- Sätt gränser och håll fast vid dem. Låt barnet berätta om sig själv och sin familj. Lär barnet att det är mycket betydelsefullt för vår himmelske Fader och Jesus. Uttryck den kärlek du och barnets föräldrar har till honom eller henne.
- Hjälp barnet ta ansvar för sitt eget uppträdande, och undervisa om vikten av att välja klokt. Lär barnet att vår himmelske Fader älskar sina barn och att vi kan tala med honom genom bön. Hjälp barnet upptäcka hur man är vördnadsfull i kyrkan. Undervisa om grundläggande evangelieprinciper.

Femåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Är mycket aktiv. Har bra balans och börjar få bättre koordination. Kan sparka boll, gå i rakt led, hoppa, skutta och marschera. Tycker om att rita, måla och delta i aktiviteter och lekar. Håller på att lära sig snöra och knyta upp skor samt knäppa knapparna och dra upp blixtlåset i kläderna.
- Känner igen en del bokstäver, siffror och ord. Tycker om att låtsas att det kan läsa och skriva. Lär sig kanske att läsa. Är pratsam. Ställer frågor, kommaterar och ger svar som visar ökad insikt. Är bra på att lösa problem. Är nyfiken och ivrig att få veta hur saker och ting för-

håller sig. Börjar kunna skilja på verklighet och fantasi. Kan inte vara uppmärksam länge, men börjar kunna det mer och mer. Tycker om bestämda uppgifter. Tycker om skämt, men kan inte skratta åt sig själv. Tycker om berättelser, sånger, dikter och dramatiseringar.

- Är vänlig och ivrig att behaga och samarbeta. Börjar tycka bättre om vara tillsammans med barn i små grupper, men kan föredra en bästa vän. Skapar färre konflikter när han eller hon leker i grupp. Börjar vilja anpassa sig och är kritisk mot dem som inte vill det. Börjar lära sig förstå regler, men försöker ofta ändra på dem till sin fördel.
- Intresset är koncentrerat till hem och familj. Är tillgiven mot vuxna och vill gärna behaga dem. Blir lätt generad, särskilt över egna misstag.
- Vill vara duktig. Håller på att lära sig skilja på vad som är rätt och fel. Säger ibland osanningar och ger andra skulden för egna förseelser på grund av en stark önskan att behaga vuxna och göra det som är rätt. Är redo att undervisas om andliga principer.

Förslag till föräldrar och lärare

- Uppmuntra barnet till fysiska aktiviteter. Använd enkla lekar och andra aktiviteter. Låt barnet klippa och klistra och lägga pussel. Ge utrymme för självständighet. Visa förtroende för barnet. Acceptera och uppmuntra barnets ansträngningar.
- Låt barnet prata och ställa frågor. Låt det läsa enkla ord och meningar. Använd ordremсор för enkla ord. Dela ut enkla uppgifter och ansvar. Låt barnet rita. Berätta om sådant som hänt i verkligheten och använd visuella hjälpmedel. Gör aktiviteterna omväxlande med hjälp av bilder, lekar, sånger och diskussioner. Ha aktiviteter som gör att det måste lösa uppgifter, till exempel gåtor och diskussionsfrågor. Låt barnet låtsas, spela teater och använda dockor. Skratta tillsammans med barnet.
- Var lyhörd för barnets behov av ditt godkännande. Uppmuntra vänskap och försök hjälpa barnet om det verkar som om det inte har någon nära vän eller inte tillhör en grupp. Tala om hur andra känner sig när människor är vänliga eller ovänliga. Diskutera betydelsen av att älska varandra och uttrycka tacksamhet, och visa barnet hur man gör det. Hjälp barnet lära sig värdet av personliga olikheter.
- Undervisa ofta om familjens värde och betydelse. Ge barnet möjlighet att berätta vad det känner för sin familj. Uttryck din kärlek och visa ömhet. Ge uttryckligt beröm för gott uppträdande. Undvik aktiviteter eller uttryck som skulle kunna generera barnet.
- Undervisa om lämpligt uppträdande. Bli inte chockerad om barnet säger något som är fel eller olämpligt, utan fortsatt undervisa om vikten av att ta ansvar för sina egna handlingar. Stärk barnets vittnesbörd genom

att bära ditt eget vittnesbörd. Återge berättelser och tankar som stärker barnets kärlek till och tro på sin himmelske Fader och Jesus Kristus och deras lärdomar.

Sexåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Är mycket aktiv. Är ofta bullrig, rastlös och sprudlande. Tycker om att delta i aktiviteter och utföra små uppgifter, även om de fortfarande är svåra att göra. Tycker inte om att vara åskådare.
- Behöver få begreppen förklarade på lättfattliga sätt. Har fått bättre minne. Är pratsam och ställer många frågor. Börjar lära sig fatta beslut, men är ofta tveksam. Kan vara uppmärksam allt längre stunder. Tycker om att läsa, skriva, sjunga, höra berättelser och låtsas göra saker.
- Är mer intresserad av gruppverksamheter och att umgås med lekkamrater, men är fortfarande självupptagen. Är ibland dominant, aggressiv och ovänlig mot kamrater. Vännerna skiftar ofta. Oroar sig för hur andra behandlar honom eller henne. Vill väldigt gärna bli socialt accepterad.
- Är skrytsam. Överdriver och kritiserar. Blir lätt entusiastisk, fånig och fnittrig. Kan vara generös, ömsint och deltagande, men kan ha mycket skiftande humör.
- Oroar sig över gott och dåligt uppträdande, särskilt om det påverkar familj och vänner. Ger ibland andra skulden för egna förseelser. Tycker om berättelser ur skrifterna, särskilt de som handlar om Jesus.

Förslag till föräldrar och lärare

- Var tålmodig med barnets myckna energi och rastlöshet. Ha aktiviteter som att skriva, färglägga, klippa, klistra och använda modeller. Välj lekar som låter barnet få utlopp för sin energi.
- Ha aktiviteter som innehåller problemlösning, till exempel gåtor, repetitioner och berättelser där barnet får hitta på slutet själv. Introducera nya ord. Ställ frågor. Låt barnet fatta beslut. Diskutera betydelsen av att välja det rätta och låt barnet träna sig i att fatta beslut med begränsade val. Ge barnet möjligheter att läsa, skriva, sjunga, lyssna på berättelser och göra rollspel. Planera lektionerna med barnets intressen i åtanke.
- Uppmuntra barnet att dela med sig och göra saker tillsammans med andra. Ge många möjligheter till gruppverksamhet. Ge konkret beröm och godkännande. Rikta in lektionerna på hur man visar kärlek genom att hjälpa andra och vara uppmärksam på andras behov. Uppmuntra barnet att delta i lekar och andra aktiviteter.
- Beröm barnets speciella ansträngningar, så att han eller hon känner mindre behov av att skryta. Ge uppriktigt beröm. Kritiser inte. Skratta *med* barnet, men skratta inte *åt* det. Uppmuntra till gott humör. Lär det genom ditt exempel att uppträda lugnt och stabilt.
- Lär barnet att intressera sig för och ta ansvar för sitt eget uppträdande och hur det kan förbättra det. Försäkra barnet att alla gör misstag. Undervisa om omvändelse

på ett enkelt sätt. Använd skrifterna för att lära ut grundläggande evangelieprinciper. Hjälp barnet förstå och tillämpa skrifterna.

Sjuåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Har bättre kontroll över musklerna. Börjar bli intresserad av och skicklig i vissa spel, hobbyer och aktiviteter. Blir rastlös och kan inte sitta still. Har nervösa vanor och intar ibland opraktiska ställningar. Är full av energi, men tröttnar lätt.
- Är ivrig att lära. Tänker allvarligt och mer logiskt. Kan lösa problem som är mer komplicerade. Tycker om utmaningar, hårt arbete och tar sig tid att avsluta uppgifter. Kan vara uppmärksam länge. Tycker om att ha en hobby och använda sina färdigheter. Tycker om att samla på saker och berätta om personliga projekt och prestationer.
- Leker ofta i grupp, men tycker ibland om att vara ensam och leka lugnt. Umgås lite med motsatta könet. Vill gärna likna kamrater och få deras godkännande. Är mindre dominant och mindre beslutsam att få sin vilja igenom. Vill ha större ansvar och bli mer självständig. Är ofta orolig för att inte lyckas så bra.
- Tycker inte om kritik. Är mer lyhörd för sina egna och andra människors känslor. Är ofta perfektionist och har en tendens att vara självkritisk. Är hämmad och försiktig. Är mindre impulsiv och självupptagen än i tidigare stadier.
- Är medveten om vad som är rätt och fel. Tycker om att lära sig och tillämpa sådana evangelieprinciper som bön och tiondebetalning. Förstår delar av evangeliet, till exempel sakramentet, tro, omvändelse, missionsarbete, den Helige Anden och vad tempel används till. Vill bli döpt och få den Helige Andens gåva.

Förslag till föräldrar och lärare

- Gör sådant som låter barnet använda sin energi. Låt barnet berätta om sina speciella färdigheter. Var tålmodig när han eller hon är irriterad och rastlös och uppmärksamma inte tafatthet. Använd olika metoder som bidrar till att behålla barnets intresse och förebygga olämpligt uppträdande. Beröm gott uppförande.
- Ställ tankeväckande frågor. Använd berättelser där slutet utelämnas, gåtor, tankelekar och diskussioner för att stimulera tänkandet. Låt barnet fatta beslut. Ge det gott om tid till att utföra sina uppgifter. Uppmuntra barnet att fortsätta med sina hobbyer och intressen. Ge möjligheter till att läsa skriftställen, ordrensor och berättelser. Använd berättelser och situationer som handlar om verkligheten i stället för något uppdyktat.

- Ha aktiviteter som kräver att man leker i grupp, till exempel lekar och dramatiseringar, men respektera barnets önskan att få arbeta på egen hand då och då. Tvinga inte barnet att umgås med motsatta könet. Beröm barnet för gott uppförande, till exempel när det har väntat på sin tur eller delat med sig. Ge barnet ansvar och uppgifter som det kan utföra, och beröm sedan ansträngningar och prestationer.
- Uppmuntra barnet att bry sig om andra. Bygg upp självförtroendet. Sök möjligheter till att visa sympati och ömhet istället för att kritisera. Acceptera humörväxlingar och reserverad hållning. Uppmuntra barnet att uttrycka sina känslor.
- Ge barnet möjligheter att träna sig i att välja rätt. Hjälp barnet förstå följderna av sitt beslut. Undervisa om evangeliets principer på ett enkelt, lättfattligt sätt och uppmuntra barnet att tillämpa dem i sitt dagliga liv. Undervisa från skrifterna. Förbered barnet för dop och konfirmation genom att hjälpa honom eller henne förstå förbunden som ingås.

Åttaåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Börjar få bättre koordination. Krumbuktar och vrider sig. Har nervösa vanor. Leker organiserade lekar som kräver fysisk färdighet. Kan vara uppmärksam länge. Vill vara delaktig.
- Vill veta anledningen till saker och ting. Är angelägen att delge sin kunskap. Tycker att han eller hon vet mycket, men börjar förstå att andra kanske vet ännu mer. Har lätt för att döma. Har hjältar. Tycker om att skriva, läsa och låtsas göra saker.
- Tycker om grupp lekar med enkla regler. Föredrar att vara tillsammans med det egna könet i grupp lekar. Är mer samarbetsvillig och mindre envis att få som det vill. Vill ha en bästa vän. Har starkt behov av självständighet, men är också beroende av vuxna för att få vägledning och trygghet.
- Är vanligtvis tillgiven, hjälpsam, gladlynt, utåtriktad och nyfiken, men kan också vara ohövlig, självvis, dominant och krävande. Är känslig för kritik. Kritiserar sig själv och andra. Är ibland fnittrig och fjollig. Känner skuld och skam.
- Är mottaglig för evangeliets lärdomar, men kan ha frågor om dem. Är stolt över att vara medlem i kyrkan. Tycker om att leva efter evangeliets principer. Lär sig evangeliet genom konkreta exempel och delaktighet.

Förslag till föräldrar och lärare

- Ha aktiviteter som kräver koordination och låter barnet göra bruk för sin energi. Ha tålmod med klumpighet, otrevliga vanor och oförmåga att sitta still på stolen.

Växla mellan stillsamma och aktiva perioder. Beröm gott uppförande.

- Ha lekar, berättelser, bilder och problemlösningsaktiviteter som uppmuntrar till inläring. Låt barnet läsa, skriva och spela teater. Hjälプ barnet sätta upp realistiska mål. Uppmuntra det att oroa sig mer för sitt eget uppträdande än för andras. Förse barnet med lämpliga hjälтар, till exempel kyrkans ledare och andra goda medlemmar i kyrkan.
- Ge möjligheter till att umgås i grupp, samarbeta och dela med sig. Övervaka aktiviteterna ingående. Inse att barnens vänskapsförhållanden kan vara intensiva. Hjälプ barnet bli delaktig i gruppen om han eller hon inte har några nära vänner. Beröm det för gott uppträdande. Låt barnet arbeta tillsammans med andra barn och med dig för att bestämma klassreglerna och fatta andra beslut. Låt det arbeta på egen hand.
- Hjälプ barnet erkänna och handskas konstruktivt med negativa känslor. Visa dig intresserad och entusiastisk. Beröm och bygg upp självförtroende, kritisera inte och jämför inte barnet med andra barn. Erkänn barnets ansträngningar och prestationer. Låt det få tycka om att skämta, när det passar sig, och var tålmodig med fnitter. Lär det att andra gör misstag.
- Ge ofta uttryck åt personlig tro och vittnesbörd. Hjälプ barnet att uppskatta sitt medlemskap i kyrkan och det ansvar det medför. Uppmana det att leva efter evangeliets principer. Dela med dig av personliga upplevelser, skrifterna och berättelser. Ha aktiviteter som barnet kan delta i.

Nioåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Tycker om laglekar. Har god kontroll över sin kropp. Är intresserad av att utveckla styrka, färdigheter och fart. Tycker om mer invecklat pyssel och handarbete.
- Kan behålla intresset för ämnen eller aktiviteter under en längre period. Söker efter fakta, tycker inte speciellt om fantasier. Tycker om att lära sig utantill. Har bestämda intressen och är nyfiken. Tycker om att läsa, skriva och göra anteckningar. Är intresserad av samhället, andra kulturer och människor. Tycker om att lära om gamla tider och om nuet. Tycker om att samla på saker.
- Tycker om att umgås i grupp med människor av samma kön. Tycker om äventyr i grupp och lekar som kräver samarbete, men tycker också om tävlingar. Testar bestämmanderätten och utövar självständighet. Tillbringar mycket tid med vänner.
- Har vissa problem med sitt uppförande, särskilt om han eller hon inte accepteras av andra. Håller på att bli mycket självständig, pålitlig och trovärdig. Är orolig

för att inte vara rättvis och grälar om rättvisa. Kan bättre acceptera sina fel och misstag och ta ansvar för egna handlingar. Bär sig ibland dumt åt.

- Är väl medveten om vad som är rätt och fel. Vill göra det som är rätt, men är ibland upprorisk. Påverkas av andras vittnesbörd. Är redo att undervisas om mer invecklade evangelieprinciper.

Förslag till föräldrar och lärare

- Ordna med omväxlande aktiviteter, inklusive laglekar, för att behålla barnets intresse och hjälpa det att utveckla färdigheter.
- Ge konkreta uppgifter och fakta i stället för påhittade. Ge inte alla svaren. Ge barnet tid att tänka efter och diskutera svaren. Uppmuntra det att lära sig citat och skriftställen utantill. Respektera personliga olikheter när uppgifter och ansvar delas ut. Ge barnet möjlighet att läsa, skriva och göra anteckningar. Uppmuntra det att föra dagbok. Undervisa om andra människor och kulturer och om historia.
- Erkänn barnets behov av att accepteras av kamraterna. Upprätta och håll fast vid rimliga gränser, men ge utrymme för självständighet. Lär barnet hur man kan vara artig, även om man inte "vinner". Uppmuntra till vänskapsförhållanden och hjälп det att få vänner.
- Låt barnet veta att du accepterar honom eller henne, även om du inte godkänner ett visst beteende. Ge det möjligheter att visa självständighet och pålitlighet. Gör inte barnet till åtlöje om han eller hon gör något fel.
- Ge ofta uttryck för din kärlek till barnet och visa att du stöder det. Dela ofta med dig av ditt och profeternas vittnesbörd. Undervisa om mer avancerade principer i evangeliet.

Tio- eller elvaåringen

Utmärkande drag hos barnet

- Kan utvecklas snabbt. Tycker om idrotter som kräver styrka, snabbhet och skicklighet. Har perioder då det tycker om att leka, trängas, brottas, knuffas och fnittra. Är rastlös, aktiv och otålig. Kan skilja sig från vännerna i fråga om kroppslängd och koordinationsförmåga. Tycker inte om att bli behandlad som barn. Oroar sig över sitt utseende.
- Tycker om abstrakta begrepp och föreställningar. Gör slutledningar som grundar sig på tidigare kunskap. Tycker om att bli utmanad i intelligenskrävande uppgifter. Är bestämd och förnuftig. Tycker om att lära sig utantill. Tycker om att sätta upp mål. Tänker mer logiskt. Tycker om att lära sig saker. Kan vara uppmärksam länge. Förstår mer den exakta innebörden av ord och kan förklara abstrakta ord. Har en humor som ibland verkar löjlig för vuxna.

- Är social och tävlingsinriktad. Känner stark lojalitet mot gruppen. Har mycket positiv och negativ samverkan med kamrater. Har vänskapsförhållanden som är mer komplicerade och intensiva. Litar på bästa vänner. Sätter större värde på kamraternas åsikter och normer än på vuxnas. Är ibland kritisk till vuxnas omdömen och andras känslor. Tycker om att retas och gillar omilda lekar. Är ibland ohövlig och ovillig att samarbeta, andra gånger vänlig och samarbetsvillig.
- Är självkritisk och blir stött över andras kritik. Kan känna att allt som det gör är fel, särskilt om det kritiseras. Är orolig och rädd för hur det ska gå i skolan och bland vänner. Är mycket känslig, särskilt beträffande sitt eget jag. Känner tvivel och otrygghet. Är ibland överkänslig och lättretlig och är mycket noga med att behandlas rättvist. Kan vara artig, allvarlig, ärlig och uppriktig. Vill vara självständig och ta ansvar.
- Har stark moralisk känsla och samvete. Vill gärna bättra sig. Tycker inte om att erkänna när det uppträtt illa. Är redo att lära mer om evangeliets principer.

Förslag till föräldrar och lärare

- Inse att barnet växer och mognar. Tvinga inte fram umgänge med motsatta könet. Ge det möjlighet att delta i fysiska aktiviteter som ger utlopp för energin. Fäst inte mycket uppmärksamhet vid mindre lämpligt uppförande. Undervisa om rättvisa och värdet av att delta i aktiviteter. Visa intresse för hans eller hennes liv. Värdesätt individuella olikheter.

- Stimulera tänkandet med hjälp av frågor, berättelser från skrifterna, memorering av skriftställen, problemlösningar och diskussioner. Låt barnet fatta beslut och sätta upp mål. Använd nya ord och låt det definiera dem och förklara deras innebörd. Använd visuella hjälpmedel, berättelser och spel.
- Var lyhörd för behovet av att tillhöra en grupp och påverkas av den. Tillhandahåll aktiviteter som ger samverkan med kamrater. Uppmuntra till att planera i grupp och arbeta i grupp. Lär barnet att ömma för dem som inte accepteras av andra. Ge ansvar och uppgifter och se till att de följs upp. Uppmuntra till sådana tjänandeprojekt som att passa barn, dela med sig av talanger och berätta om evangeliet för andra. Använd exempel och lärdomar för att undervisa om lyhördhet och vänlighet. Beröm artighet, osjälviskhet, lojalitet och vänlighet.
- Jämför inte barnet med andra. Uppmuntra det och beröm färdigheter. Visa förtroende för barnet som individ. Förstärk positivt beteende och försök ignorera negativa handlingar som inte har så stor betydelse. Tillåt självständighet och uttryck för egna känslor. Försök förstå barnets bekymmer och vad som gör honom eller henne olycklig.
- Lär ut specifika moralbegrepp och värderingar. Betona att sann lycka och självförbättring kommer av att hålla buden. Uppmuntra det att bestämma sig för att leva enligt evangeliets principer. Hjälpt det att förstå och förbereda sig för framtida ansvar och välsignelser. Gör inte narr om det gör något fel, särskilt inte inför vännerna. Undervisa om evangeliet i dess fullhet med berättelser från skrifterna och berättelser från nutida profeters liv. Uppmuntra det att bära sitt vittnesbörd.

3

ATT UNDERVISA BARN I BLANDADE ÅLDERSGRUPPER

Barn med mycket stora ålderskillnader kommer ofta tillsammans för att lära om evangeliet i hemmet och i kyrkan. Sådana sammankomster kan innefatta familjens hemaftnar och andra familjesammankomster, Primärs samlingsstunder, måldagar, aktivitetsdagar och Hjälpföreningens barnklasser. Dessa aktiviteter bör vara trevliga och samtidigt undervisa om evangelieprinciper. Äldste M Russell Ballard sade: "Kreativa, idérika samlingsstunder och [andra] aktiviteter kan vara stimulerande och roliga, men de betyder inte mycket om barnen ... går därifrån sedan de blivit roade, men utan att egentligen ha blivit upplysta, undervisade om evangeliet eller upplyfta andligen ... Varje lektion, varje möte och varje aktivitet bör inriktas på att föra dessa små till Kristus" ("Great Shall Be the Peace of Thy Children", *Ensign*, apr 1994, s 61).

När du undervisar barn i kombinerade åldersgrupper kan det ibland kännas svårt att framställa en princip så enkel att de yngsta barnen förstår den, och ändå tillräckligt intressant och utmanande för de äldre. Följande förslag kan hjälpa dig engagera alla barnen när de lär sig om evangeliet tillsammans.

Låt de äldre barnen hjälpa de yngre barnen

Låt barnen arbeta parvis, eller låt ett äldre barn hjälpa flera yngre barn. Till exempel:

- Ett äldre barn kan sitta bredvid ett yngre barn och läsa ett skriftställe, medan det pekar på orden efter hand som de läses upp.

- Ett äldre barn kan hjälpa ett yngre barn att läsa en berättelse, spela ett spel, lära sig ett skriftställe utantill, arbeta på ett projekt eller fylla i ett arbetsblad.
- Äldre barn kan hjälpa dig lära ut en princip eller en aktivitet. Du kan be dem undervisa ett eller flera yngre barn. Det är ett bra sätt för äldre barn att lära sig evangeliets principer. Det hjälper dem också få erfarenheter och självförtroende.

Förenkla aktiviteterna för de yngre barnen

Om yngre och äldre barn deltar i samma aktivitet, kanske du vill förenkla aktiviteten för de yngre. Till exempel:

- Gör två slags frågor: enkla frågor för de yngre barnen och svårare frågor för de äldre barnen. Skriv ner frågorna på papperslappar. Om ni spelar ett spel eller gör någon form av återblick, så lägg varje uppsättning frågor i var sin ask. Låt varje barn välja och besvara en fråga från lämplig ask.
- I en dramatisering kan du låta de yngre barnen spela enkla roller eller låtsas att de är djur eller en del av scenbilden. Äldre barn kan spela svårare roller, vara berättare och läsa från skrifterna. Om de yngre barnen har några repliker, kan de äldre barnen hjälpa dem med vad de ska säga.
- Om du återger en berättelse, be då de yngre barnen hålla upp bilder eller sätta upp flanellografbilder.

Använd dig av stationer och dela in barnen i åldersgrupper

När yngre barn kommer till en station kan den vuxne vid stationen anpassa aktiviteten efter dem. Om det till exempel pågår någon verksamhet vid en station, kan den vuxne leda en förenklad version av aktiviteten för de yngre barnen. (Se "Stationer", s 179.)

4

ATT FÖRSTÅ OCH UNDERVISA UNGDOMAR

När Mormon var 15 år gammal "besökte Herren [honom] och [han] fick smaka och erfara Jesu godhet" (Morm 1:15). Joseph Smith var 14 år gammal när han mottog den första synen. Han blev handledd och undervisad i ungdomen som förberedelse för evangeliets återställelse. I dag kallar Herren unga människor att verka i kvorum och klasspresidentskap, utföra heliga prästtjänstgöringar och predika evangeliet som heltidsmissionärer. När du undervisar kyrkans ungdomar så kom ihåg att Herren känner till deras kapacitet. Han har haft stort förtroende för unga människor i gångna tider, och han fortsätter att ha stort förtroende för dem i dag.

Förstå ungdomar

Unga människor har en entusiasm och energi som kan göra det till ett nöje att undervisa dem. Men för att undervisa dem om evangeliet måste du veta hur du ska kunna hjälpa dem att leda sin energi i rätt riktning. Det är viktigt att förstå dem och deras bekymmer och utmaningar.

För att hjälpa dig förstå de ungdomar som du undervisar, kan du tänka tillbaka på den tid då du själv var ung. Vad tyckte du var svårast eller mest smärtsamt? Vad oroade du dig mest för? Vad tyckte du om dig själv? Vilka mål och ideal hade du? Vilka sociala och emotionella behov hade du? Vilka var det som hjälpte dig mest, och på vilket sätt hjälpte de dig? Att tänka på dessa frågor kan hjälpa dig att undervisa och vägleda ungdomar bättre.

Förstå de svårigheter som ungdomar ställs inför

Unga människor ställs inför viktiga utmaningar medan de förbereder sig för

vuxenlivet. Om du är medveten om dessa utmaningar kan du erbjuda råd, stödja på ett vist och lyhört sätt och ge uppmuntran. Följande information kan hjälpa dig förstå några av de svårigheter som de ställs inför.

Anpassar sig till förändringar i kroppen

Den fysiska utvecklingen under ungdomstiden går snabbt. I allmänhet börjar förändringarna ett eller två år tidigare hos unga kvinnor än hos unga män. De nya känslor som unga män och unga kvinnor upplever kan både egga och skrämna dem. De kan känna sig klumpiga eller underlägsna, eftersom de inte tycker om sitt fysiska utseende. De fysiska förändringar som de genomgår kräver många känslomässiga och sociala anpassningar.

Sociala övergångar

Eftersom ungdomar befinner sig i övergången från att vara barn till att vara vuxna, kan de känna att de inte passar in i större delen av samhället. Det gäller speciellt i sådana samhällen där ungdomarnas huvudsakliga uppgift är att skaffa sig en utbildning. På grund av förändringarna som de genomgår inser de att de inte längre är barn, men de vet också att de ännu inte kan uppfylla vuxnas ansvar. Ofta inser de inte att förändringarna de genomgår är normala, och kan därför känna sig utsatta för många blickar. De kan tro att det som de upplever är unikt och att ingen förstår vad de går igenom.

Lär sig använda sin ökade intellektuella förmåga

De flesta ungdomar ökar sin förmåga att lära när de är mellan 12 och 15 år. De har bättre omdöme och är mer kapabla att tänka logiskt och planera inför framtiden. Du kommer troligtvis att ha större inflytande på ungdomarna om du respekterar deras intellektuella förmåga och lär av dem på samma sätt som du vill att de ska lära av dig.

Upprätthåller känslomässiga kontakter med sina föräldrar och andra vuxna

Ungdomar har en stark önskan att lära av sina föräldrar och andra vuxna. De vill också att vuxna ska respektera, förstå och uppmärksamma dem. Vuxna kan emeller-

tid underskatta dem på grund av deras ibland omogna eller ovanliga uppträdande. Vi bör följa det råd Herren gav till Samuel: "Se inte på hans utseende . . . Ty det är inte som en människa ser. En människa ser på det som är för ögonen, men Herren ser till hjärtat" (1 Sam 16:7). En vuxen som accepterar, förstår och visar respekt kan åstadkomma positiva förändringar hos en osäker och självmedveten tonåring.

Du kan frestas tro att du kan närma dig ungdomar genom att förena dig med dem i kritik av deras föräldrar eller andra vuxna. Det kan emellertid få dem att förlora respekten för sina föräldrar och för dig. Kom ihåg att en viktig del av ditt ansvar är att stärka relationerna mellan föräldrar och barn.

Kommunicera regelbundet med föräldrarna till de ungdomar du undervisar. Berätta för dem om de talanger, den tillväxt och de positiva insatser du lägger märke till hos deras söner och döttrar. Gör dem hela tiden uppmärksamma på det som ni studerar i klassen. Fråga vad du kan göra för att hjälpa dem när de undervisar sina barn. Uppmuntra ungdomar att gå till sina föräldrar och försök stärka familjebanden.

Skapar sig en egen identitet

En del ungdomar kanske försöker skapa sig en identitet genom att bära underliga kläder eller frisyrier eller genom att uttrycka ovanliga åsikter. De kan göra detta för att dra uppmärksamhet till sig själva eller för att passa in i en kamratgrupp och utmärka sig från andra grupper. I allmänhet varar detta slags beteende inte särskilt länge. Faktum är att om ungdomar känner äkta kärlek från vuxna och får tillfälle att uttrycka sina tankar fritt utan att kritiseras, kommer de ofta att känna sig mycket säkrare och sluta bete sig på ovanliga sätt.

Det skulle vara oklokt att försöka ta efter de ungdomars klädsel och språk som du undervisar. Kom ihåg att du bör vara tillsammans *med* dem, inte vara en *av* dem.

Lär sig av manliga och kvinnliga förebilder

Det är viktigt för ungdomar att ha manliga och kvinnliga förebilder när de förbereder sig för framtiden. Var uppmärksam på att du och andra vuxna tjänar som dessa förebilder.

Förbereder sig på att verka i kyrkan och i världen

Ungdomar tillbringar mycket av sin tid med att skaffa sig utbildning och förbereda sig för en karriär. Uppmuntra dem att ta sin utbildning på allvar och förbereda sig väl för framtiden. Uppmuntra dem också att tänka på hur deras utbildning, deras studier i evangeliet och deras val mellan rätt och fel förbereder dem för framtida tjänande i kyrkan. Hjälpa unga män att förbereda sig för heltidsmission.

Förbereder sig för äktenskap och familjeliv

Bästa sättet för ungdomar att förbereda sig för äktenskap och familjeliv är att förbereda sig för att ingå och hålla tempelförbund. Allt du gör och undervisar om bör få ungdomarna att inrikta sig på templet. Hjälpa dem förstå vad som krävs för att vara värdig att gå in i templet. Uppmuntra dem också att ha som personligt mål att göra det.

Införlivar de värderingar som de kommer att leva enligt

Det återställda evangeliet ger oss de principer och normer som leder oss till lycka och upphöjelse. Ta varje tillfälle att hjälpa ungdomarna att anta dessa principer och normer som sina egna. Uppmuntra dem att ta initiativ till sin egen andliga tillväxt (se "Hjälpa var och en ta ansvar för att lära sig evangeliet", s 61–62).

Utvecklar vänskapsförhållanden med andra i samma ålder

Ungdomar vill finna en plats bland människor i deras egen ålder och hämta styrka från dem. Vänner spelar en viktig roll i en ung människas förberedelser inför vuxenlivet. De hjälper till att fylla hans eller hennes behov av att bli accepterad. De gör det möjligt för honom eller henne att träna sociala färdigheter. De ger ny försäkran om att andra har liknande behov och för en liknande kamp. De minskar den känsla av isolering som han eller hon kan känna. De låter honom eller henne få veta hur andra kan känna sig och tänka. De stöder värderingar som utvecklas. När unga människor med rättfärdiga värderingar kommer tillsammans, hjälper de varandra att isolera sig från trycket från dem som har annorlunda värderingar. Kyrkan har

stor betydelse när det gäller att ge ungdomar möjlighet att umgås med vänner och omtänksamma vuxna som förstärker deras sunda livsstilar och värderingar.

Vad ungdomar behöver från vuxna

Stöd

När ungdomar känner värme, ömhet och stöd från en förälder, lärare eller annan vuxen, känner de sig uppmuntrade att möta utmaningar i livet med optimism. Se till att de ungdomar som du undervisar känner att du är tillgänglig för dem och intresserad av dem. När du tänker på dem och på vad de måste lära sig, fråga dig då om du gör allt du kan för att hjälpa dem utvecklas.

Förväntningar om ett gott uppförande

När ungdomar förväntas leva upp till evangeliets normer och följa regler, är det mindre troligt att de handlar på riskabla eller avvikande sätt. Det är klokt att i ett tidigt skede i undervisningen fastslå vilka förväntningar du har på dem. Kom ihåg att det inte räcker med att vara deras vän. Du måste vara ett gott föredöme. Du måste också undervisa om sanna lärdomar och förvänta dig gott uppförande, så att de vet hur de ska kunna leva ett trofast liv. (Se "Ordets Kraft", s 50–51, och kapitlet med rubriken "Skapa en miljö för inlärning", s 75–87.)

Respekt för personligheten

När ungdomar känner att vuxna respekterar och lyssnar på dem, visar de en tendens att känna sig trygga och

har inte längre behov av att dra uppmärksamheten till sig själva. Arbeta på och be om hjälp att förstå de ungdomar som du undervisar. Nå fram till dem som individer (se "Nå fram till den enskilde", s 35–36). Fråga dem vad de är intresserade av, vilka hobbyer de har och om vardagliga ting. Lyssna på dem och respektera deras förslag, åsikter och känslor.

En vision om deras framtid

När du undervisar kyrkans ungdomar hjälper du till att förbereda framtida ledare – föräldrar, prästadömet och biorganisationernas ledare, missionärer och kanske profeter. Eftersom ungdomar saknar erfarenhet har de ibland svårt att se längre än till nuet. Som lärare kan du ge dem en vision om deras framtid och vägledning i deras förberedelser för den. Uppmuntra dem att föreställa sig själva i framtiden. Lär dem i dag det som de behöver känna till i morgon.

Uppmuntran att förena sig med Guds rike

Även om ungdomar ofta är mycket intresserade av sig själva, är deras förmåga att intressera sig för andra också stor. De oroar sig för tillståndet i samhället och är idealistiska av naturen. De vill tillhöra något värdigt. När de vet att de tillhör en grupp som fyller ett äkta och meningsfullt syfte, är det mer troligt att de blir kreativa, samarbetsvilliga och självupppoffrande. Att bygga upp Guds rike är något som mer än annat förtjänar deras lojalitet. Du kan uppmuntra deras osjälviska önskningar genom att inspirera dem att hjälpa till med uppbyggandet av Guds rike.

5

ATT UNDERVISA UNGDOMAR GENOM GRUPPAKTIVITETER

Ungdomsaktiviteter bör planeras med evangeliemål i tankarna. Under dessa aktiviteter bör du vara vaken för möjligheter att hjälpa ungdomarna att stärka sitt vittnesbörd, utveckla talanger och ledarförmågor, utföra tjänande och utveckla vänskapsförhållanden med andra som har en övertygelse om evangeliets principer. Följande förslag kan vara till hjälp för ledare, lärare och föräldrar.

Undervisa genom exempel

Under ungdomsaktiviteter är ditt exempel ditt mest kraftfulla verktyg i undervisningen. Du undervisar ungdomar genom dina handlingar, ditt sätt att tala om andra, dina lösningar till problem, det språk du använder och ditt sätt att sträcka dig ut till andra.

Till exempel lärde sig en grupp unga kvinnor en läxa av sina ledare, när deras flickläger bjöd på några överraskande omständigheter. De trodde att de skulle delta i ett läger med tillgång till stugor och elektricitet och hade packat därefter. Men när de anlände fanns det bara tält – och ingen elektricitet eller andra bekvämligheter. Det skulle ha varit lätt att klaga, men Unga kvinnors ledare var goda exempel genom att de valde att skratta åt omständigheterna och göra sitt bästa med det de hade. Många år senare minns en av de unga kvinnorna detta läger som en viktig tid för henne. Hon sade: ”Jag ska aldrig glömma hur vi satt under en buske med några av de andra flickorna och en av våra ledare. Vi skrattade allesammans och försökte räkna ut hur vi skulle klara oss de närmaste tre dagarna. När jag såg mina ledare göra det bästa av en svår situation, lärde jag mig hur viktigt det är att villigt anpassa sig och hjälpa andra.”

Planera undervisningstillfällena

Du bör inte försöka förvandla aktiviteter till formella lektioner. Men det finns ofta sätt att lägga in evangelieundervisning i aktiviteterna.

När till exempel en rådgivande till aronska prästadömet hörde president Ezra Taft Benson uppmuntra familjer att läsa Mormons bok varje dag, gjorde de givna löftena starkt intryck på honom. Han blev särskilt gripen av löftet om att familjer skulle välsignas med Herrens ande i sina hem om de följde rådet (se *Nordstjärnan*, jan 1989, ”Låt jorden översvämmas av Mormons bok”, s 3–4). Rådgivanden till aronska prästadömet sade: ”Jag tänkte: ’Om det löftet gäller familjer, gäller det då också min scoutavdelning?’ Jag bestämde mig för att vi skulle börja lägga in tid för dagliga skriftstudier på scoutlägren. Varje morgon innan vi började dagen, skulle vi samlas och läsa ett kapitel från Mormons bok. Jag vittnar om att president Bensons välsignelse gick i uppfyllelse inom vår avdelning. Från den dagen vi började läsa tillsammans, uppstod det aldrig några allvarliga svårigheter med pojkarna. Jag hoppas att de kom till insikt om kraften i att följa profetens råd.”

Samme ledare bestämde sig också för att han aldrig skulle låta ett lägerbål passera utan att han burit sitt vittnesbörd och uppmuntrat varje pojke att gå på mission. Många år senare tackade några av de unga männen han hjälpt för rådet under lägerbålen. De berättade för honom att det haft inverkan på deras beslut.

Utnyttja spontana undervisningstillfällena

Ofta kommer du under aktiviteterna att få spontana tillfällen att undervisa om evangeliets principer (se även ”Undervisningstillfällen i familjen”, s 140–141). När till exempel en grupp kom hem från en vandring en eftermiddag märkte de att två unga kvinnor saknades. Ledaren kallade omedelbart samman de andra. De knäböjde i bön och gjorde sedan upp en plan för hur de skulle söka efter de försvunna flickorna. Det som kunde ha blivit ett allvarligt problem löstes när de unga kvinnorna återfanns inom några minuter. Ledaren kallade samman alla igen och de uppsände

en innerlig bön av tacksamhet. Efter bönen uttryckte ledaren sin kärlek till varje ung kvinna och bar vittnesbörd om att vår himmelske Fader lever och gärna vill besvara deras böner.

Använd aktiviteter som grund för evangelieundervisningen

Aktiviteter kan skapa erfarenheter i vilka du och de du undervisar tillämpar evangeliets principer. Ta dig tid, så ofta det går, att efter en aktivitet tala med ungdomarna om evangelieprincipen som de tillämpat. Du kan låta dig styras av följande frågor: Vad hände? Varför hände det? Vad händer nu?

Vad hände? Be ungdomarna beskriva vad som hände under aktiviteten och tala om de människor och platser som var inblandade. Du kan till exempel fråga: "Vad var det bästa som hände i dag?" eller "Vad var det roligaste som hände?" eller "Vad tyckte ni var svårt?"

Varför hände det? Be deltagarna tänka på aktiviteten ur evangeliets synvinkel. Du kan ställa frågor i stil med: "Varför gjorde vi det vi gjorde?" eller "Hur har aktiviteten hjälpt någon?" eller "Vad lärde ni er av den här aktiviteten?" eller "Vad tyckte ni var svårast eller lättast?"

Vad händer nu? Be ungdomarna tänka på hur aktiviteten kan komma att påverka dem i framtiden. Detta är viktigt för det hjälper dem att känna sig förpliktade att tillämpa det som de lärt sig. Du kan fråga: "Kommer du att göra något annorlunda i framtiden tack vare det som du lärt dig i dag? I så fall vad?" Eller också kan du be dem avsluta meningen: "I framtiden ska jag ..."

Du kanske vill ha dessa frågor som grund när ni diskuterar på något eller några av följande sätt:

- Led ett informellt samtal på hemvägen från ett evenemang. En grupp unga män och kvinnor var på väg hem från ett tjänandeprojekt. De hade besökt en del barn på ett barnsjukhus. Även om många av ungdomarna hade varit nervösa i början, verkade alla ha haft trevligt under eftermiddagen. När de åkte tillbaka till möteshuset började de berätta för varandra om barnen som de besökt. De berättade roliga saker, bra saker och tråkiga saker. En av de rådgivande körde bilen. Hon

lyssnade, ställde frågor då och då och uppmuntrade var och en att säga något om det som hänt. Sedan sade hon: "Tror ni vårt besök var betydelsefullt för något av barnen?" De blev lite tveksamma, och sedan sade någon: "Ja, det tror jag." Detta ledde till ytterligare diskussion. Den rådgivande fortsatte att lyssna medan ungdomarna berättade varför de var glada att de hade följt med och vad de ville göra i framtiden. Detta korta samtal hjälpte alla att bättre förstå innebörden av eftermiddagens upplevelse.

- Avsätt några minuter i slutet av en aktivitet till att tala om vad som hänt och vad ni kan lära er av det. Detta kan göras i slutet av en ungdomskonferens, ett läger eller en tempelresa. Du kan göra det alldeles innan du uppmuntrar ungdomarna att bära vittnesbörd.
- Prata om aktiviteten nästa gång ni träffas för att ha lektion. Påminn ungdomarna om hur de kände sig och vad de lärde sig av aktiviteten.
- Uppmuntra ungdomarna, innan de planerar sin nästa aktivitet, att prata om den senaste aktiviteten. Om det har gått lång tid mellan den senaste aktiviteten och samtalet, kanske du behöver lägga ner mer tid på frågorna här ovan, så att alla tydligt minns händelsen.
- Använd aktiviteterna som exempel när du undervisar. Under lektionerna kan du, eller de ungdomar som fått uppgiften, tala om tidigare aktiviteter som har att göra med de evangelieprinciper ni nu diskuterar.
- Uppmuntra ungdomarna att skriva om aktiviteterna. Du kanske vill uppmuntra dem att skriva i dagboken om en aktivitet eller att skriva brev till missionärer och berätta om ett tjänandeprojekt och vad de lärt sig av det.

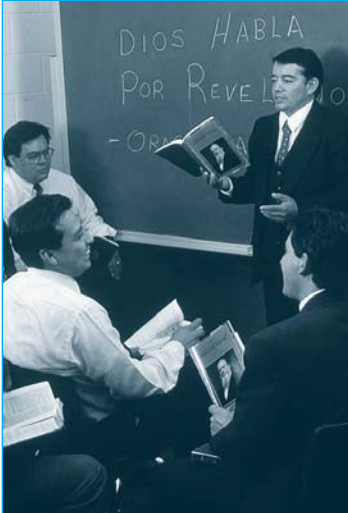
Riktlinjer vid planering av aktiviteter

Kom ihåg att aktiviteterna bör bygga upp tron och skapa kärleksfulla relationer. En av de största gåvor du kan ge ungdomar är erfarenheter som får dem att upptäcka att evangeliet går att tillämpa i deras liv.

För riktlinjer angående planering av aktiviteter, se avdelningen "Aktiviteter" i *Kyrkans instruktionshandbok*.

6

ATT FÖRSTÅ OCH UNDERVISA VUXNA

En rådgivare i Hjälpföreningen i en församling behövde ofta be systrarna vikariera för den ordinarie läraren. Hon var lite förvånad över deras tveksamhet när hon frågade dem. De sade att de kände sig otillräckliga att undervisa så många kvinnor som de var säkra på visste mer och var bättre förberedda på att undervisa än de själva var.

Du kanske också har känt dig otillräcklig i en kallelse att undervisa vuxna. Du kanske inte bara har oroat dig över den större kunskap och erfarenhet som många av dem du undervisar tycks sitta inne med, utan också över de stora skillnaderna dem emellan. Det är ofta stor skillnad mellan vuxna klassmedlemmars yrken, utbildningar, erfarenheter i kyrkan, utmaningar i familjen, kunskaper om skrifterna och deras grad av självförtroende och andliga utveckling. Detta kan göra det svårt att förbereda material som är intressant och meningsfullt för dem alla. Du kan emellertid använda dig av dessa olika karaktärsdrag och erfarenheter – exakt samma egenskaper som kanske fått dig att känna dig otillräcklig – till att berika lektionerna.

Du kan ära din kallelse som lärare genom att använda dig av styrkan hos dem du undervisar. Deras kunskaper och erfarenheter kan bli din resurs. Du kan planera lektioner så att de kan lära av varandra. Du behöver inte kunna alla svaren eller förtrolla klassen med din framställning. Det är inget krav för att bli en effektiv lärare i evangeliet. I stället behöver du vara ödmjuk och flitig, be ofta och vara angelägen om att låta klassmedlemmarna bidra till lektionen. När du utvecklas i denna anda kommer Herren att göra det möjligt för dig att för-

vandla din ängslan över din otillräcklighet till förtröstan på honom. Han kommer att öka effekten av dina ansträngningar, ge dig frid och mana dem du undervisar att berika klassdiskussionerna. Herren ger oss ett större mått av inspiration när vi samlas för att studera evangeliet.

Vanliga egenskaper hos vuxna elever

När du strävar efter att använda dig av kraften och kunskaperna bland dina vuxna elever, var då medveten om att de har gemensamma drag. De flesta vuxna elever har följande egenskaper gemensamt.

De behöver känna att de är älskade och respekterade och bidrar med något av värde

Behovet av att vara älskad och respekterad försvinner inte med åren, och det gör inte heller önskan att bidra med något betydelsefullt. En förståelse för dessa behov motiverar dig att lyssna till och värdesätta förslagen från dem du undervisar. Uppmärksamma respektfullt alla förslag som klassmedlemmarna ger, och uttryck din tacksamhet över deras uppriktiga bidrag. Var försiktig så att du inte generar någon i klassen. Undvik sarkasm och nedlåtande humor.

De vill lära genom Anden

Vuxna kommer till klassen med många värdefulla erfarenheter. Många har lärt känna kraften i sanna principer i sitt eget liv och kan vittna om hur evangeliet har välsignat dem. Tack vare de prövningar och den glädje som de upplevt, känner de ett stort behov av att förstå evangeliet och få vägledning genom Anden.

De vill tala om hur evangeliet går att tillämpa i deras liv

Vuxna kan bidra med personliga insikter som de fått genom att utöva sin tro och begrunda skrifterna. De kan undervisa och stärka varandra när de berättar om erfarenheter. Uppmuntra dem att berätta om sina erfarenheter under diskussionen. Hjälプ dem förstå och tala om hur principerna ni studerar kan ha en positiv inverkan i deras eget liv och i familjemedlemmarnas liv.

De vill styra sig själva

Vuxna vill ta ansvar för att lära sig evangeliet. Du bör använda undervisningsmetoder som hjälper dem att göra det (se "Hjälp var och en ta ansvar för att lära sig evangeliet", s 61–62). Uppmuntra dem att göra sina läsuppgifter som förberedelse för lektionerna. Uppmuntra dem att komma till klassen förberedda att ställa frågor och dela med sig av insikter och erfarenheter.

En lärare i Evangeliets lära inbjöd regelbundet eleverna att använda de första fem minuterna av lektionen till att berätta om insikter eller inspiration de fått under sina personliga skriftstudier den veckan. Detta inbjöd Anden och uppmuntrade andra klassmedlemmar att bli ännu flitigare att lära. Inläggen gav ofta effektiva inledningar till lektionerna.

De bryr sig om sitt ansvar för familjen

Vuxna vill finna lösningar på svårigheter som de ställs inför i sina familjer. De är angelägna att lära sig hur evangeliets principer går att tillämpa i sådana fall. De är också intresserade av att höra om andras insikter och erfarenheter. Att tala om sådant är att väl utnyttja den tid som ni lägger ned på att studera evangeliet tillsammans.

En lärare i äldsternas kворum höll en lektion som grundade sig på "Familjen: Ett tillkännagivande för världen". En medlem i kворumet hade läst upp en del av tillkännagivandet, och läraren tänkte just gå vidare med lektionen. Då räckte en annan medlem i kворumet upp handen. "Jag har en fråga", sade han. Han citerade en mening i tillkännagivandet och frågade: "Hur lär vi våra barn 'att älska och tjäna varandra'?" Detta ledde till en värdefull diskussion där kворumets medlemmar gav varandra praktiska råd om hur principen kan tillämpas.

Vi börjar förstå vikten av kallelsen att undervisa vuxenklasser när vi ser hur vuxna delar med sig av det de lär sig – särskilt när de delar med sig till familjen.

I en av högprästernas grupper höll läraren en lektion om missionsarbete. Som en del av lektionen ledde han en diskussion om behovet av äldre missionärspår. Många av bröderna hade varit på mission som unga män, eller senare i livet tillsammans med sin hustru, och några av dem vittnade om ansvaret och välsignelserna av den sortens tjänande.

En medlem i högprästernas grupp åkte hem och berättade för sin hustru vad de diskuterat. Båda två hade känt sig tillfreds med att kunna hjälpa sina anhöriga. Men orden och anden i lektionen började verka i deras hjärtan. Knappt två månader senare talade de på ett sakramentsmöte, innan de åkte ut för att verka i 18 månader i ett annat land. Med rörelse uttryckte maken sin uppskattning för läraren i högprästernas grupp och det inflytande lektionen haft på hans beslut. Han sade att han visste att beslutet att gå på mission skulle bli till en välsignelse i hans liv och i hans anhörigas liv.

Att arbeta med personliga olikheter

Vuxna har mycket varierande erfarenheter och färdigheter. Några känner till skrifterna väl, andra svarar snabbt, några behöver längre tid på sig att begrunda en fråga, andra tvekar att räcka upp handen även om de har mycket att säga och några har svårt för att läsa. Genom att omsorgsfullt tänka igenom dessa olikheter kan du planera inlärningsaktiviteter som hjälper alla i klassen att delta.

Du kan undervisa en mångsidig skara mer effektivt om du lär känna deltagarna personligen och anpassar din undervisning till deras behov och intressen (se "Förstå dem du undervisar", s 33–34). Det är särskilt viktigt att uppmuntra följande att delta i lektionerna: nyomvända, mindre aktiva medlemmar, medlemmar som är nya i församlingen och unga vuxna som just lämnat sitt aronska prästadömet kворum eller Unga kvinnors klass. Dessa medlemmar har erfarenheter och insikter, men de kan dra sig för att berätta om dem.

D

UNDERVISNING I HEMMET

UNDERVISNING I FAMILJEN

Lär mig att vandra i Guds kärleks ljus.
Led mig i trygghet tillbaks till hans hus.
Lär mig att leva på Frälsarens sätt.
Lär mig, lär mig att själv välja rätt.

Kom lilla barn och tillsammans med mig
lär dig att vandra på lydnadens stig.
Då till Guds boning i himlen vi når.
Alltid, alltid i ljuset vi går.

Psalmer, nr 196

1

FÖRÄLDRARS UNDERVISNING- ANSVAR

President Boyd K Packer förkunnade: "Det yttersta syftet med all vår undervisning är att förena föräldrar och barn i tron på Herren Jesus Kristus, så att de är lyckliga i hemmet, beseglade i ett evigt äktenskap, sammanlänkade med förfäderna och förvissade om upphöjelse i vår himmelske Faders närhet" (Nordstjärnan, juli 1995, s 7).

Familjen är instiftad av Gud. Den har en central roll i hans plan. Han har inrättat familjer för att göra sina barn lyckliga, hjälpa dem att lära sig evangeliet i en kärleksfull miljö och förbereda dem för evigt liv. Hemmet är den viktigaste platsen att undervisa om, lära sig och tillämpa evangeliets principer.

Föräldrar har det huvudsakliga ansvaret att undervisa sina barn om evangeliet (se L&F 68:25–28). Första presidentskapet och de tolvsvorum har förklarat: "Föräldrar har ett heligt ansvar att uppfostra sina barn i kärlek och rättfärdighet, att sörja för deras fysiska och andliga behov, att lära dem älska och tjäna varandra, att hålla Guds bud och vara laglydiga medborgare var än de bor. Män och hustrur – mödrar och fäder – kommer att stå till svars inför Gud för hur de uppfyller dessa plikter" ("Familjen: Ett tillkännagivande för världen", *Nordstjärnan*, okt 1998, s 24).

Vad föräldrar bör lära sina barn

Följande sammanfattar mycket av det som föräldrar bör lära sina barn. Det källmaterial du kan använda dig av när du undervisar dina barn är skrifterna, nutida profeters ord, kyrkans tidningar och annat material som kyrkan producerat.

Grundläggande evangelieprinciper

Herren har befallt föräldrar att lära sina barn "att vid åtta års ålder förstå läran om omvändelse, tro på Kristus, den levande Gudens Son, dopet och den Helige Andens gåva genom händer påläggning" (L&F 68:25). Du bör undervisa barnen om Frälsarens försoning, prästadömet och de frälsande förordningarnas karaktär samt om familjens och det eviga äktenskapets

centrala roll i den gudomliga lyckalighetsplanen.

Bön

Herren har också befallt att föräldrar ska "lära sina barn att bedja" (L&F 68:28). Det är viktigt för barn att veta att de kan tala med sin himmelske Fader och söka hans vägledning. Du kan lära dem att Gud alltid är redo att hjälpa dem. Du kan hjälpa dina barn att lära sig hålla personliga böner morgon och kväll och närhelst de behöver hjälp eller vill uttrycka sin tacksamhet. Du kan också lära dem betydelsen av familjebön.

Skriftstudier

Du kommer att få stora välsignelser när du studerar evangeliet enskilt och ni har dagliga skriftstudier som familj. Du kommer att kunna hjälpa dina barn att älska skrifterna och känna igen Guds kraft i sina liv (se "Ordets Kraft", s 50–51). Du kommer att kunna hjälpa dem att rannsaka skrifterna för att förstå sanna principer och finna lösningar till sina problem. Du kommer också att kunna hjälpa dem att utveckla studiemetoder och vanor som de behöver för att fortsätta lära sig evangeliet i hela sitt liv (se "Hjälp var och en ta ansvar för att lära sig evangeliet", s 61–62).

Leva efter evangeliet

Du bör lära dina barn att utöva sin fria vilja på ett rättfärdigt sätt – att tillämpa evangeliets lärdomar i allt de gör. Som kung Benjamin lärde, bör du lära dina barn att "vandra på sanningens och dygdens vägar" och "att älska varandra och att tjäna varandra" (Mos 4:15).

I hemmet bör barn lära sig helga sabbatsdagen, betala tionde och följa nutida profeter. De bör lära sig söka efter allt som är "dygdigt, älskligt, prisvärt och gott" (Trettonde trosartikeln).

Praktiska färdigheter

Förutom att undervisa om doktrinära ämnen bör du lära dina barn praktiska färdigheter, till exempel hur man hushållar med pengar, bevarar hälsan, kommer överens med andra och tar hand om kläder och egendom. Hjälp dem lära sig arbeta hårt, få en bra utbildning och vara goda medborgare.

Hur föräldrar kan undervisa sina barn

Som förälder bör du sträva efter att göra det till en vana att leva efter evangeliet i ert hem (se "Undervisning genom evangeliets levnadsmönster", s 135–136). Dagliga vanor att leva efter evangeliet kan skapa en atmosfär av tro och lydnad i hemmet. Du kan undervisa dina barn på många olika sätt. Här följer några exempel.

Föredöme

Föredöme kan vara ditt kraftfullaste redskap i undervisningen. Barn lär sig om attityder och uppförande genom att iaktta dina handlingar (se "Lev som du lär", s 18–19).

Regelbundna tillfällen till undervisning i hemmet

Dagliga familjeböner och skriftstudier, hemaftnar och även familjetraditioner kan väva in evangeliet i barnens dagliga liv (se "Regelbundna tillfällen att undervisa i hemmet", s 137–139).

Äldste M Russell Ballard sade: "Kärleken till vår himmelske Fader och hans Son Jesus Kristus växer mycket, när evangeliet undervisas om och efterlevs i hemmet. Det eviga livets sanna principer inpräntas i både ungas och gamlas hjärtan och sinnen, när man läser och diskuterar skrifterna, när man håller bön morgon och kväll och när vördnaden för Gud och lydnaden till honom utgör mönstret i vardagslivet" (*Nordstjärnan*, juli 1996, s 82).

Undervisningstillfällen

Några av era förnämsta undervisningstillfällen kommer att vara oväntade. Var vaken för tillfällen som uppstår under vardagens gång att undervisa era barn om evangeliets principer (se "Undervisningstillfällen i familjen", s 140–141).

Det är aldrig för sent för föräldrar att börja undervisa sina barn

Det är viktigt att grundlägga vanan att leva efter evangeliet när barnen är små. Som äldste L Tom Perry uttryckte det: "Hur viktigt är det inte att undervisningen om evangeliet börjar genast när vi tar emot en ny liten ande i vårt hem" (*Nordstjärnan*, jan 1989, s 63). Små barn vill gärna delta i hemaftnar, skriftstudier, bön och tjänandeprojekt.

President Thomas S Monson sade: "Det finns de som slår bort detta ansvar, som känner att de kan skjuta upp det till barnet blir större. Det går inte visar det sig. Den bästa tiden att undervisa är mycket kort" (*Nordstjärnan*, jan 1998, s 18).

Ändå är det aldrig för sent att börja undervisa sina barn om evangeliet – eller att börja om. Undervisningsmetoden kommer att bli annorlunda om du har dröjt med att undervisa dina barn om evangeliet. Det kan komma extra utmaningar. Men Herren kommer att välsigna dig för dina uppriktiga ansträngningar att lära ut sanna principer och skapa rättfärdiga vanor i din familj. Om du nyligen väckts till medvetande om ditt föräldraansvar, så fatta mod. Be, utöva tro och gör allt du kan för att nå fram till dina barn och påverka dem positivt.

Äldste Robert D Hales förklarade: "Förvisso kommer föräldrar att begå misstag i sin föräldraskapsprocess, men genom ödmjukhet, tro, bön och studier kan varje människa lära sig ett bättre sätt, och på så sätt välsigna familjemedlemmars liv nu och undervisa om rätta traditioner för kommande generationer" (*Nordstjärnan*, jan 1994, s 9).

FÄDER SOM LÄRARE

Första presidentskapet och de tolv kворum förklarade: "Enligt gudomlig plan skall fadern presidera över sin familj i kärlek och rättfärdighet, och han har ansvaret att sörja för och beskydda sin familj" ("Familjen: Ett tillkännagivande för världen", *Nordstjärnan*, okt 98, s 24). Till denna plikt hör ansvaret att undervisa om evangeliet.

En vuxen medlem i kyrkan talade med värme om de evangelielärdomar hon lärt sig av sin far. Hon sade:

"Min far gjorde till familjetradition att ta sina barn avsides varje vecka i omkring två månader innan vi fyllde åtta år. När det var min tur gav han mig en alldeles ny dagbok, och vi satt tillsammans, på tu man hand, och pratade. Han frågade vad jag kände för Jesus, och sedan diskuterade vi de evangelieprinciper som han förberett sig för att tala om.

Under dessa två månader undervisade han mig om det enkla, vackra evangeliet. Han lät mig rita ett visuellt hjälpmedel under tiden. Det visade förutttillvaron, livet här på jorden och de steg jag måste ta för att återvända och bo hos min himmelske Fader: tro på Jesus Kristus, omvända mig, döpas, få den Helige Andens gåva och uthärda i tro till änden.

Jag ska aldrig glömma den kärlek jag kände strömma från min pappa när han lade ner den tiden på mig. Han bar sitt vittnesbörd om varje steg i frälsningsplanen och var mycket tålmodig med mina frågor. Jag tror att orsaken till att det blev en sådan stark upplevelse var att han talade på min nivå och vittnade för mig. Jag tror att den erfarenheten var en av huvudorsakerna till att jag hade ett vittnesbörd om evangeliet när jag döptes."

Ibland blir fäder helt upptagna av familjens timliga välfärd. Några fäder överlämnar allt ansvar för evangelieundervisningen till mödrarna. Så borde det aldrig vara. President Gordon B Hinckley riktade sig till alla fäder när han sade:

"Ni har det grundläggande och ofrånkomliga ansvaret att vara familjens överhuvud. Det medför inte någon slags diktatur eller orättfärdigt herravälde. Det medför en skyldighet för fäderna att uppfylla familjens behov. Dessa behov är mer än mat, kläder och bostad. De omfattar rättfärdig vägledning och, både genom handling och ord, undervisning om de grundläggande principerna ärlighet, redbarhet, tjänande, respekt för andras rättigheter och en insikt om att vi är ansvariga för det vi gör i detta liv, inte bara inför varandra, utan också inför himmelens Gud, som är vår evige Fader" (*Nordstjärnan*, jan 1994, s 57).

President Ezra Taft Benson föreslog "tio särskilda sätt varpå fäder kan ge andligt ledarskap till sina barn:

1. Ge en fars välsignelse till dina barn. Döp och konfirmera dina barn. Ordinera dina söner till prästadömet. Detta kommer att bli andliga höjdpunkter i dina barns liv.
2. Led personligen familjeböner, dagliga studier i skrifterna och familjens hemaftnar varje vecka. Ditt personliga engagemang kommer att visa era barn hur viktiga dessa aktiviteter verkligen är.
3. Besök kyrkans möten tillsammans som familj så ofta ni kan. Familjeandakt under ert ledarskap är väsentligt för era barns andliga välfärd.
4. Gå på far-dotter träffar och far-son träffar med dina barn. Var som familj med på läger och utflykter, bollspel och framträdanden, skolprogram osv. Det blir stor skillnad när pappa är med.
5. Skapa familjetraditioner. Dessa minnen kommer dina barn aldrig att glömma.
6. Umgås regelbundet med dina barn på tu man hand. Låt dem tala om vad de skulle vilja göra. Undervisa dem om evangeliets principer. Undervisa dem om sanna värden. Tala om för dem att du älskar dem. Personlig tid med dina barn talar om för dem hur pappa prioriterar.
7. Lär dina barn att arbeta och visa dem värdet av att arbeta mot ett värdigt mål. Att upprätta missionärsfonder och utbild-

ningsfonder för barnen visar dem vad pappa anser vara viktigt.

8. Uppmuntra till god musik, konst och litteratur i hemmet. Hem där det finns en anda av förfining och skönhet kommer att för alltid välsigna barnen.

9. När avståndet tillåter det så besök regelbundet templet tillsammans med din hustru. Dina barn kommer då att bättre förstå vikten av tempeläktenskap och tempellöften och den eviga familjeenheten.

10. Låt dina barn se din glädje och tillfredsställelse av att tjäna i kyrkan. Detta kan smitta av sig på dem så att de också vill tjäna i kyrkan och älska riket."

President Benson avslutade med att säga: "Minns er heliga kallelse som fäder i Israel – er viktigaste kallelse i tid och evighet – en kallelse som ni aldrig kommer att avlösas från" (*Nordstjärnan*, jan 1988, s 50).

Som far bör du alltid komma ihåg den eviga innebörden av din roll. Faderskap är ett gudomligt ansvar. Äldste Boyd K Packer sade: "Det borde vara betecknande att av alla de titlar av respekt och heder och beundran som kan givas Gud, har han själv, han som är den högste av alla, valt att helt enkelt bli tilltalad Fader" (*Nordstjärnan*, jan 1973, s 18).

MÖDRAR SOM LÄRARE

Första presidentskapet och de tolvskvorum har sagt att "moderns främsta ansvar är barnens omvårdnad" ("Familjen: Ett tillkännagivande för världen", *Nordstjärnan*, okt 1998, s 24). Till sådan omvårdnad hör undervisning om evangeliets principer.

President Ezra Taft Benson mindes med kärlek sin mors undervisning:

"Jag minns så väl när jag som liten pojke kom från fältet och närmade mig vår familjs gård i Whitney i Idaho. Jag kunde höra min mor sjunga: 'Har jag gjort något gott på vår jord idag?' [*Sånger*, nr 158].

Jag kan fortfarande se henne för mig, när hon med svettddroppar på pannan böjde sig över strykbordet. Rent papper täckte golvet där hon stod och strök långa vita klädesplagg. När jag frågade henne vad hon gjorde, svarade hon: 'Det är tempelkläder, min son. Din far och jag skall fara till templet i Logan.'

Sedan ställde hon det gamla strykJärnet på spisen, drog fram en stol nära mig och berättade för mig om tempelarbetet – hur viktigt det är att kunna komma till templet och delta i de heliga förordningar som utförs där. Hon uttryckte också sin brinnande förhoppning om att hennes barn och barnbarn och barnbarnsbarn en dag skulle få möjlighet att åtnjuta dessa ovärderliga välsignelser" ("Vad jag hoppas att ni lär era barn om templet", *Nordstjärnan*, maj 1986, s 2–4).

Beträffande betydelsen av att mödrarna undervisar sina barn om evangeliet, sade president Benson: "Mödrar, ni är era barns bästa lärare ... Undervisa era barn om evangeliet i ert eget hem, i den egna spiselvrån. Det är den effektivaste undervisning som era barn någonsin kan få. Det är Herrens sätt att undervisa. Kyrkan kan inte undervisa så

som ni kan. Skolan kan det inte. Daghemmet kan det inte. Men ni kan, och Herren kommer att hjälpa er. Era barn kommer att minnas era lärdomar för alltid, och när de blir gamla, kommer de inte att avvika från dem. De kommer att prisa er lyckliga" (*To the Mothers in Zion* [broschyr 1987], s 10–11).

Som mor undervisar du på många sätt. Ibland planerar du in undervisningstillfällena, men många undervisningstillfällen uppstår spontant under det normala familjelivets gång (se "Undervisningstillfällena i familjen", s 140–141). Ibland undervisar du genom exempel, ibland genom förmaningar. Ibland undervisar du genom att fastslå normer för hur evangeliet bör efterlevas i hemmet och ibland genom att bara ta dig tid att ägna någon uppmärksamhet och visa kärlek. President Benson gav tio förslag som kan hjälpa dig undervisa dina barn. Vart och ett av dem framhåller vikten av att ta sig tid:

"Ta er tid att alltid befinna er vid livets vägkorsningar när era barn kommer eller går ... oavsett om era barn är sex eller sexton år ...

Ta er tid att bli verklig vän med era barn ...

Ta er tid att läsa för era barn ...

Ta er tid att be tillsammans med era barn ...

Ta er tid till en meningsfull hemafton varje vecka ... Gör det till en av era viktigaste familjetraditioner ...

Ta er tid att vara tillsammans så ofta som möjligt under måltiderna ...

Ta er tid att dagligen läsa skrifterna tillsammans som familj ...

Ta er tid att göra saker och ting som familj ...

Ta er tid att undervisa era barn. Grip undervisningstillfällena ...

Ta er tid att verkligen älska era barn. En mors oreserverade kärlek liknar kristuslik kärlek" (*To the Mothers in Zion*, s 8–12).

Moderskapets ansvar kan verka överväldigande. Det är viktigt att minnas att Herren inte förväntar sig att mödrar ska vara fullkomliga eller att de ska klara av hushållsarbetet på en nivå som är orealistiskt idealisk. Men han förväntar sig av dem att de ska erkänna och ära sin gudomliga roll och ödmjukt göra sitt bästa.

Äldste Jeffrey R Holland sade till mödrarna i kyrkan: "Ni tillhör Evas storslagna tradition, hon som var moder till hela den mänskliga familjen ... Ni tillhör Saras, Rebeckas och Rakels storslagna tradition. Utan dem hade inte Abraham, Isak och Jakob fått dessa storslagna, patriarkaliska löften, som är till välsignelse för oss alla. Ni tillhör samma storslagna tradition som Lois och Eunike och mödrarna till de 2000 tappra krigarna. Ni tillhör Marias storslagna tradition, hon som var utvald och förutordinerad från världens begynnelse till att föda Guds Son. Vi tackar er alla, bland andra våra egna mödrar, och talar om för er att det inte finns något viktigare i denna värld än att vara så direkt engagerad i Guds verk och härlighet, genom att åvägabringa dödlighet och jordiskt liv för hans döttrar

och söner, så att odödlighet och evigt liv kan uppnås i de celestia riken därovan" (*Nordstjärnan*, juli 1997, s 36).

President Gordon B Hinckley talade om moderskapets stora välsignelse:

"Måtte varje mor inse att hon inte har någon större välsignelse än de barn hon fått som en gåva från den Allsmäktige; att hon inte har någon större uppgift än att fostra dem i ljus och sanning och förståelse och kärlek ...

Jag påminner er mödrar överallt om heligheten i ert kall. Ingen annan kan nöjaktigt fylla er plats. Inget ansvar är större, ingen skyldighet mer bindande än den att ni i kärlek och frid och redbarhet fostrar dem som ni fört in i världen" (*Nordstjärnan*, jan 1994, s 57).

4

FÖRÄLDRARS GEMENSAMMA LÄRARUPPGIFT

I "Familjen: Ett tillkännagivande för världen" förklarar första presidentskapet och de tolv kvorum att fäder och mödrar "är skyldiga att hjälpa varandra som likvärdiga makar" (*Nordstjärnan*, okt 1998, s 24). Denna samverkan är särskilt nödvändig i föräldrarnas heliga ansvar att undervisa sina barn.

I ett tal under en generalkonferens läste president Boyd K Packer från Läran och förbunden 27:15, 17: "Upplyften ... edra hjärtan och fröjden eder, omgjorden edra länder och ikläden eder hela min vapenrustning, så att I kunnen stå emot på den onda dagen ... Tagen *trons sköld* med vilken I skolen kunna utsläcka de ondas alla brinnande pilar." Efter att ha läst detta avsnitt förklarade president Packer betydelsen av att mödrar och fäder arbetar tillsammans för att hjälpa sina barn ta på sig "trons sköld":

"Trons sköld tillverkas inte vid ett löpande band utan tillverkas för hand i hemmet ...

Vår himmelske Faders plan [kräver] att trons sköld, liksom själva det uppväxande släktet, tillverkas och utprovas i familjen. Det finns inte två som är exakt lika. Var och en måste skraddarsys efter den enskildes behov.

Den plan som Fadern tänkt ut kräver att man och kvinna, make och maka i samarbete utformar en trons sköld åt varje barn, en sköld som sitter så väl att den varken kan dras av eller genomträngas av brinnande pilar.

Det krävs en fars hela styrka att smida dess metall och en mors mjuka hand att polera och sätta på den. Ibland står en förälder ensam med uppgiften. Det är svårt, men det går.

I kyrkan kan vi undervisa om det material av vilket trons sköld tillverkas: vördnad, mod, kyskhet, omvändelse, förlåtelse och medkänsla. I kyrkan kan vi lära hur man sätter samman och fogar ihop materialet. Men själva tillverkningen och utprovningen av trons sköld hör hemma i familjen. Annars kan den lossna och falla av i en krissituation" (*Nordstjärnan*, juli 1995, s 7).

Följande förslag kan hjälpa föräldrar att utveckla ett mer effektivt samarbete när de undervisar.

Ta er tid att planera tillsammans

Som föräldrar bör ni avsätta bestämda tider då ni diskuterar era barns behov och planerar hur ni ska uppfylla dessa behov. Ett upptaget par fann att de planeringsmöten de höll tillsammans varje vecka var något av det viktigaste de gjorde som föräldrar.

De sade:

"Även om det tog oss nästan ett år att göra vårt planeringsmöte varje vecka till en vana, undrar vi nu hur vi någonsin klarade oss utan det. Det hjälper oss att bli mer intresserade av vad den andra gör. Det hjälper oss inse hur viktiga vi är för varandra och för våra barn. Det ger oss tid att iakttä oss själva och barnen och bestämma vad vi ska göra för att lösa våra problem. Vi planerar också våra träffar, speciella stunder med barnen, detaljer angående hemaftnar och söndagsaktiviteter. Det tar vanligtvis 30 minuter, ibland mer om större händelser eller ovanliga problem behöver diskuteras mer ingående."

När ni planerar olika sätt att undervisa era barn, begrunda då under bön följande frågor:

- Vad bör hända i barnens liv till följd av vår undervisning?
- Vilka speciella evangelieprinciper bör vi undervisa om för att detta ska hända?
- Hur bör vi undervisa om dessa principer?

Förslag om hur man använder dessa frågor finns i "Hur man förbereder lektioner", s 98-99 och "Hur man gör lektioner från konferenstal och annat källmaterial", s 100-101.

Vikten av enighet vid undervisning för barn

När fäder och mödrar tar sig tid att rådgöra med varandra, är det mer troligt att de

är eniga när de undervisar sina barn, även vid spontana undervisningstillfällen i familjens vardagsliv. Sådan enighet är viktig eftersom det är få saker som gör barn mer förvirrade än motstridiga budskap från två människor som de älskar och respekterar mest av alla.

Ett par berättade följande om en upplevelse de hade med sin son:

Sexåriga Mike hade arbetat hårt större delen av sommaren i hemmet och för grannarna, så att han kunde tjäna pengar att handla för när familjen tog sommarsemester. Det skulle bli en lång resa, och hans mor hade sagt att om han ville ha något extra gott eller köpa några souvenirer under resans gång, måste han göra det själv. Även om hon förmanade honom nästan dagligen att lägga pengarna på en säker plats, tyckte Mike om känslan av att ha pengar i fickan. Han gick ständigt omkring med dem. Flera gånger om dagen brukade han ta fram dem och räkna dem eller visa dem för sina vänner.

Dagen före avresan upptäckte Mike att hans pengar hade ramlat ut ur fickan. Förkrossad och gråtande gick han till sin mor. Hon var förstående och hjälpte Mike söka på varje tänkbar plats, men de hittade inte pengarna. "Jag är så ledsen att dina pengar är borta", sade hon. Hon avstod från att nämna att hon varnat honom många gånger, men hon avstod också från frestelsen att göra allting mycket bättre för sin son. När allt kom omkring, tänkte hon, hade han själv valt att leka med pengarna varje dag trots hennes varningar.

En förtvivlad liten Mike satt på yttertrappan när hans far kom hem. Efter att ha hört om det tråkiga som hänt, tog Mikes far fram sin plånbok och tog fram exakt den summa som Mike tappat bort och gav honom pengarna. När han såg det förvånade uttrycket i hustruns ansikte, sade han: "Det handlar ju bara om småpengar. Det kan väl inte göra någon skada?"

När vi tänker på den här berättelsen kan vi fråga oss vilken förälder som hade rätt. Men det kanske inte är den bästa fråga vi kan ställa oss. Det vore kanske bättre att fråga hur Mikes föräldrar kunde varit mer eniga i sitt sätt att handskas med situationen. De kunde ha rådgjort med varandra, med Mikes behov i tankarna.

De kunde ha frågat sig: "Vad vill vi ska hända i Mikes liv till följd av den här situationen? Behöver han lära sig ta större ansvar? Behöver han få känna större medkänsla eller större förståelse från sina föräldrar? Behöver han lära sig att inte skryta inför sina vänner? Behöver han lära sig vikten av att följa familjens regler?" Detta skulle hjälpt dem besluta vad de skulle undervisa sin son om och hur de skulle göra det.

Hade Mikes föräldrar lagt ner tid på att vara eniga när de handskades med den här situationen, kunde de ha funnit ett bra sätt att antingen ersätta pengarna som Mike tappat eller inte göra det. I stället reagerade de på ett sätt som gav honom motstridiga budskap.

När ni arbetar tillsammans som föräldrar kan ni vara eniga när ni undervisar era barn om Jesu Kristi evangelium.

UNDERVISNING GENOM EVANGELIETS LEVNADSMÖNSTER

Ett av de sätt varpå Herren undervisar oss är genom att leda oss, så att vi grundlägger redbara, goda levnadsmönster. Han befäller oss att be och läsa skrifterna varje dag, enskilt och i familjen. Han befäller oss att komma till kyrkan och ta del av sakramentet varje vecka, komma till templet så ofta vi kan samt fasta och betala fasteoffer varje månad. Dessa levnadsmönster visar oss vägen vi bör vandra på som hans lärjungar.

Barn lär sig leva som Frälsarens lärjungar när de förenar sig med sina familjer, från barndomen och framåt, och upprepar de mönster för gudsdyrkan, tjänande, studier och arbete som Frälsaren föreskrivit. Om familjen inte lever enligt dessa mönster, kommer verkningensgraden av föräldrarnas formella evangelieundervisning att bli begränsad. Om föräldrarnas sätt att leva inte stämmer med det som de säger, har barnen en tendens att göra det som föräldrarna gör i stället för det som de säger. Men om föräldrarna ofta talar om Frälsaren och gör hans leverne till mönster för sin familj, undervisar de sina barn ”i Herrens tukt och förmaning”, liksom Enos sade att han blivit undervisad av sin far (Enos 1:1).

President Brigham Young sade: ”I varje nation, samhälle och familj finns det speciella traditioner, och barnet tränas i dessa. Om Kristi lag blir tradition för detta folk, kommer barnen att uppfostras enligt det celestialet rikets lag... Barnen kommer då, som en följd av sina faders traditioner, att uppfostras till att göra det som är rätt och avhålla sig från allt ont” (i *Journal of Discourses*, 3:327).

Våra barn ”uppfostras enligt det celestialet rikets lag” när vi skapar mönster för hur evangeliet ska efterlevas i våra hem.

Speciella saker vi kan göra för att skapa mönster för lärjungenskap

Vi har skyldigheten att samvetsgrant välja och utveckla mönster för hur evangeliet bör efterlevas. Vi kan till exempel välja konst, musik och litteratur som hjälper våra barn att utveckla förkärlek till sådant som upplyfter och uppbygger. Vi kan verka tillsammans i kyrkan och i samhället. Vi kan välja att själva bära anständiga kläder och hjälpa våra barn att göra detsamma. Vi kan studera skrifterna tillsammans och ha hemafton. Vi kan utveckla en vördnadsfull inställning till sabbaten, som påverkar barnens önskan att göra den till en helig dag.

Ett av de kraftfullaste sätten att upprätta rättfärdiga levnadsmönster är att skapa och upprätthålla familjetraditioner. Barn känner sig trygga när de vet att oavsett vad som händer i deras liv, kommer vissa tilldragelser i deras familj att förbli desamma. President Ezra Taft Benson gav rådet: ”Skapa underbara familjetraditioner som binder er tillsammans för evigt. När vi gör så kan vi åstadkomma en bit av himmelen här på jorden i våra egna familjer. När allt kommer omkring är evigheten bara en fortsättning på rättfärdigt familjeliv” (*Nordstjärnan*, jan 1990, s 4).

Många familjetraditioner kan ha evangeliet i centrum. I en del familjer får till exempel barnen en ny Mormons bok när de fyller åtta år. I några familjer firar man jul genom att göra ett skådespel av handlingarna kring Frälsarens födelse. I en del familjer ger fadern en prästadömsvälsignelse till vart och ett av sina barn i början av ett nytt skolår. Andra familjer har årliga sammankomster eller samlas vid helger och när barn välsignas. Dessa förväntade och älskade traditioner stärker familjer och

enskilda medan de gläder sig åt att upprepa sådant som är välkänt och ofta heligt för dem. Traditioner kan påminna familjemedlemmar om deras sätt att leva som Kristi lärjungar, och de kan ofta ge möjligheter till undervisning om evangelieprinciper.

Hur man kan ändra på oönskade mönster i familjen

Vi kan ändra på oönskade mönster i våra familjer. Om vi blivit en mindre aktiv familj, kan vi ändra på detta mönster i vårt eget liv och sträva efter att regelbundet närvara vid kyrkans möten. Om vi har kritiserat kyrkans ledare eller hört våra föräldrar göra det, kan vi välja att från och med nu stödja våra ledare i tal och handling. Sådana förändringar i vårt sätt att leva ger våra barn ett bättre mönster att följa.

En medlem i kyrkan berättade följande:

”Min make Roger växte upp i en familj utan mönster för hur man lever ett liv enligt evangeliet. Hans far missbrukade alkohol och familjen led av detta. Hans mor försökte vara aktiv i kyrkan, men hans far ville att familjen skulle göra andra saker på söndagen. Roger var mycket aktiv tillsammans med sina vänner som tonåring, och när han fick sitt eget vittnesbörd om evangeliet, började han skriva i en särskild pärm hur han ville ha det i sin egen familj när han gifte sig. Han var omkring 17 år vid den tiden. En avdelning i pärmen handlade om vad han skulle göra tillsammans med sina barn, en om vad han önskade sig av sin hustru, en om hur han ville att hans hem skulle vara och en om vilket slags arbete han skulle förbereda sig för. Han skrev ner alla sina tankar i pärmen, och satte även in artiklar som han tyckte var till hjälp. En del av

det han skrev lärde han sig av den egna familjens negativa exempel. De lärde honom hur han inte ville ha det i sin egen familj. Fadern var så emot att Roger var aktiv i kyrkan att han måste flytta hemifrån och bo hos en religiös familj som han beundrade, även om de inte var medlemmar i kyrkan. Av dem fick han andra tankar angående sin framtida familj. Sålunda ville han, även i så unga år, bli vändpunkten i sin generation och förvandla ett bekymmersamt förflutet till en lyckligare framtid.

När vi förlovade oss visade han mig pärmen, och vi brukade diskutera hans idéer och utveckla dem tills vi fått samma vision om vad vi önskade för vår familj. Jag minns att det första vi arbetade på var bönen. Vi lärde våra barn att be från det att de var mycket små, för att det skulle bli en djupt rotad vana som de inte skulle kunna tänka sig att ignorera. Vi bestämde oss för att tiondet aldrig skulle ifrågasättas. Vi höll troget hemaftnar. Och vi grundade traditionen att studera skrifterna varje morgon. I början lade vi ner mycket arbete på att läsa ett visst antal verser varje gång, men sedan insåg vi att diskussionerna som följde efter barnens frågor var viktigare än att strängt hålla oss till ett schema. Under de senaste åren har vi lagt till en psalm genast efter inledningsbönen, med alla verserna. Det gör oss mer alerta och för med sig en god anda. Detta är bara några av de traditioner som vår familj har byggts upp omkring.

Jag förundras över att min make bestämde sig för att införa rättfärdiga traditioner i sin egen familj, när han var så ung och hade ett så dåligt exempel att följa. Jag förundras också och är tacksam över att han var så beslutsam att vi skulle arbeta tillsammans på att lära våra barn dem, för det mesta bara genom att trofast genomföra dem.”

REGELBUNDNA TILLFÄLLEN ATT UNDERVISA I HEMMET

Som föräldrar bör ni sträva efter att skapa regelbundna tillfällen till att undervisa om evangeliet i hemmet. När ni gör detta tar era barn ständigt emot evangelielärdomar som kan tillämpas i deras liv och bli en grund för dem. De kan också genom era handlingar se att tro på evangeliet innebär att vara vägledd av det inom varje område i livet.

Följande förslag kan hjälpa er skapa regelbundna tillfällen att undervisa era barn om evangeliet.

Familjebön

Frälsaren befalld: "Bedjen till Fadern i edra familjer och alltid i mitt namn, på det edra hustrur och barn må bli välsignade" (3 Ne 18:21).

Familjeböner är utmärkta tillfällen att visa barn hur man ber. När era barn märker att ni uppriktigt talar med er Fader i himlen, kommer de att se er tro och era rättfärdiga önskningar. De lär sig att "rådföra [sig] med Herren i allt vad [de] gör" så att han kan "leda [dem] till det som är gott" (se Al 37:37).

När ni ber bör ni använda ett vördnadsfullt språk. Det hjälper era barn att lära sig bönens språk, vilket uttrycker kärlek och aktning för vår himmelske Fader.

Barn kan lära sig mycket om evangeliet när de hör andra familjemedlemmar be. De lär sig behovet av omvändelse när de hör andra be om förlåtelse. De lär sig om tacksamhet när de hör andra tacka sin himmelske Fader för sina välsignelser. De lär sig om tro, ödmjukhet och lydnad när de ser att deras föräldrar ständigt söker vägledning. De lär sig ära och respektera kyrkans ledare när familjemedlemmar ber för dem varje dag. De kan få en önskan

att gå på mission och få templets välsignelser, när föräldrarna ber sin himmelske Fader hjälpa deras barn fatta beslut som gör dem värdiga att få dessa välsignelser.

Barn lär sig hysa kärlek och omtanke för andra när de hör familjemedlemmar be för andra människor. Och barn upplever en stark känsla av kärlek när de hör familjemedlemmar be för dem.

Varje familjemedlem bör få tillfälle att leda familjen i bön. Små barn kan också be med lite hjälp.

Familjens skriftstudier

Att studera skrifterna dagligen är ett annat kraftfullt sätt att lära sina barn evangeliet. Närhelst det är möjligt bör familjer läsa tillsammans vid en bestämd tid varje dag. För en del är det lättast att göra det tidigt på morgonen. För andra är det bäst för familjen att studera skrifterna tillsammans alldeles före läggdags. Även om det ibland kan vara svårt att få familjemedlemmarna att delta, kommer era ihärdiga ansträngningar att studera Guds ord att välsigna era barns liv. Era barn kommer att lära sig att det som Nephi undervisade om är sant: "Mätten eder med Kristi ord, ty se, Kristi ord skola tillkännagiva för eder allt vad I skolen göra" (2 Ne 32:3).

När barnen läser skrifterna tillsammans med den övriga familjen, kommer de att lära sig älska evangeliets gudomliga sanningar. Språket i skrifterna blir bekant för dem. De lär sig berättelser från skrifterna och ser hur de kan tillämpa dessa heliga ord i sina dagliga liv. De kan också lära sig använda kartor, uppslagsdel, index, register och andra studiehjälpmedel i skrifterna (se s 56–58).

Eftersom familjen är den viktigaste omgivningen där vi kan lära oss evangeliet, är det bra om familjemedlemmarna berättar för varandra och diskuterar de sanningar som de lär sig på kyrkans möten, lektioner och aktiviteter. Det ger er som föräldrar möjlighet att få veta vad era barn lär sig om evangeliet, och att ta på er den rättmätiga roll ni har såsom huvudansvariga för era barns undervisning. De flesta av de regelbundna tillfällena att undervisa i familjen ger goda möjligheter att fråga barnen vad de har lärt sig om kyrkan. Ni bör ställa frågor som uppmuntrar barnen att minnas så mycket de kan, däribland berättelser och speciella detaljer. Gör vad ni kan för att uppmuntra alla familjemedlemmar att delta i diskussionen (se "Hur man leder diskussioner", s 63–65).

Ni kanske väljer att läsa ett visst antal minuter varje dag. Varje familjemedlem som lärt sig läsa bör få tillfälle att läsa från skrifterna. De kan turas om att läsa en eller flera verser åt gången. Barn som inte kan läsa kan ändå delta genom att upprepa verserna som andra läser för dem. Låt om möjligt yngre barn titta i kyrkans illustrerade berättelser ur skrifterna eller på bilder från Evangeliet i bild.

För att hjälpa familjemedlemmar förstå skrifterna kan ni formulera om svåra avsnitt till enklare uttryck eller slå upp främmande ord i en uppslagsbok. Ni kan be familjemedlemmar sammanfatta huvudpunkterna i dagens läsning. Ett litet barn kan hålla upp en bild av den berättelse ni läser.

Ni kan be ett barn tänka på en situation i sitt liv som liknar den berättelse ur skrifterna som ni läser. Ni kan till exempel säga: "Vi har just läst om David och Goljat. Vilken 'Goljat' har ni framför er i ert liv? Vad kan ni lära av David som hjälper er att möta dessa utmaningar?" Eller ni kan säga: "Jag märkte att du hjälpte din lillasyster städa sitt rum. Tänkte du på att du visade samma slags kärlek som Jesus talade om i den här berättelsen?"

Om ni inte är förtrogna med skrifterna eller har svårt för att läsa, kanske ni känner er osäkra eller otillräckliga när ni läser för era barn. Det skadar inte att låta era barn få veta att ni allesammans lär er att läsa skrifterna. Om ni skjuter upp familjens studier tills ni känner er säkra, kommer ni att beröva era barn en mycket välbehövlig andlig näring. Kom ihåg att Anden kan påverka er oavsett vilka erfarenheter ni har.

Familjens hemafton

Familjens hemafton ger er utmärkta tillfällen att hjälpa era barn förstå och tillämpa evangelieprinciper. En hemafton kan innehålla familjebön, evangelieundervisning, psalmer och primärsånger samt familjeaktiviteter.

När ni planerar hemaftnarna, tänk då på aktuella behov och vad som bekymrar och intresserar familjemedlemmarna. Behöver till exempel ett barn förbereda sig för dopet eller för en ordination till ett ämbete inom prästadömet? Har det funnits stridigheter i hemmet? När ni under bön

begrundar de behov och svårigheter familjemedlemmarna har, kan ni bättre avgöra vilka evangelieprinciper ni bör undervisa om.

Principerna för effektiv undervisning som presenteras i den här boken kan hjälpa familjemedlemmar att planera och hålla hemaftnar. Kyrkan har dessutom gett ut *Stora hemaftonboken*, som innehåller lektioner och förslag till hur man gör hemaftnar framgångsrika. Kyrkans tidningar är också en bra tillgång.

Familjer tycker ibland det är svårt att göra hemaftonen till en regelbunden del av sitt liv. Ibland vill barnen inte samarbeta, eller också tycker föräldrarna att de är alltför upptagna. Ansträngningarna att planera och genomföra hemaftnarna kommer emellertid att ge alla i familjen välsignelser. En man drog sig till minnes att hans familj hade hemafton bara två gånger när han växte upp. De upplevelserna gjorde emellertid ett sådant intryck på honom att när han gifte sig kom han fortfarande ihåg dem och de evangelieprinciper han lärt sig vid dessa tillfällen. Det fick honom och hans hustru att hålla hemaftnar varje vecka i sin familj.

Familjens måltider

Familjens måltider ger er möjlighet att undervisa om viktiga lärdomar och tillfälle för alla familjemedlemmar att delta i diskussioner. Med i övrigt så mycket på ert program, är måltiderna ofta de enda gångerna ni kan samlas med era barn för att berätta om dagens händelser och tillsammans diskutera olika saker. Ni kan utnyttja dessa tillfällen till att tala med era barn om evangelieprinciper, familjevärderingar, budskap som getts på sakramentsmöten och andra kyrkans möten, skolan, kommande aktiviteter, världshändelser och andra intressanta ämnen. Det kan vara ett tillfälle för er att lära mer om vad barnen bekymrar sig över, tänker och känner.

Familjens måltider bör vara informella och trevliga sammankomster, då alla känner sig välkomna att delta i diskussionerna. När det går att ordna bör det inte finnas några distraherande faktorer under den tiden. Sådana sammankomster kan bidra till familjens enighet och andliga tillväxt.

Familjeråd

Ni bör kalla samman familjemedlemmarna till familjeråd. Ni kan använda familjeråden till att sätta upp mål, lösa problem, diskutera finanser, göra upp planer och ge stöd och styrka. Ni kan hålla familjeråd i samband med familjens hemafton eller vid andra tillfällen. När ni leder familjeråd kan ni lära era barn hur man lyssnar och visar respekt för varandras känslor och åsikter.

Pratstunder på tu man hand

När ni regelbundet talar med era barn kommer ni närmare dem. Ni kanske behöver planera pratstunder på tu man hand med varje barn för att uttrycka kärlek och uppmuntran och undervisa om evangelieprinciper. Ni bör låta varje barn tala om de problem eller upplevelser som är viktiga för honom eller henne. När ni visar att ni uppriktigt bryr er om era barns bekymmer och åsikter, kommer era barn att lära sig lita på er och be er om råd. Då kan ni fortsätta lära dem att fatta bra beslut, be och studera skrifterna för att få svar på sina frågor.

Använd skrifterna till att lära era barn att utöva sin fria vilja på ett rättfärdigt sätt. Äldste Gene R Cook föreslog hur en förälder kan använda skrifterna till att hjälpa ett barn som frågar sig varför familjen inte gör vissa saker på söndagen:

”Du kanske frestas att säga: ’För att jag säger det’ eller ’För att kyrkan säger det’. Men en mer inspirerad förälder skulle kanske säga: ’Vet du, att helga Herrens dag är inget som vi bara har hittat på. Låt mig visa dig något.’ Sedan kan du öppna Läran och förbunden och slå upp kapitel 59 och läsa [verserna 9 till och med 11]. ...

Sedan kan du förklara: ’Som du ser lär oss Herren att söndagen är en helig dag ... Det är en dag att vila från vårt arbete och ”ägna den Allrahögste [vår] andakt”, vilket betyder att vi bör gå till våra möten i kyrkan, ta del av sakramentet, uppfylla andra plikter i kyrkan samt besöka de sjuka, fattiga och behövande. Det är en dag helgad åt Herren, och jag bär mitt vittnesbörd för dig, min kära dotter, att detta är sant och att Herren har välsignat oss storligen för att vi helgat sabbatsdagen” (*Raising up a Family to the Lord* [1993], s 19–20).

För förslag som kan tillämpas i pratstunder på tu man hand med era barn, se ”Undervisning i intervjuer”, s 153.

UNDERVISNINGSTILLFÄLLEN I FAMILJEN

Som föräldrar får ni många undervisningstillfällen i oväntade ögonblick – i samtal, när ni arbetar tillsammans med era barn och när familjen tillsammans står inför en utmaning. Dessa tillfällen kan bli effektiva undervisningstillfällen eftersom de har ett så nära samband med det som era barn upplever. Eftersom sådana tillfällen både kan komma och försvinna snabbt, behöver ni lära er känna igen dem och vara beredda på att undervisa om de principer som era barn är redo att lära sig. Följande förslag kan hjälpa er att leta efter undervisningstillfällen.

Ta itu med barnens frågor och bekymmer

Alla barn bekymrar sig om sig själva och världen. Ni kan visa dem att evangeliet ger svar och vägledning som hjälper dem att förstå och lösa sina problem. Om någon är rädd för stormar, kan ni utnyttja tillfället och uppmuntra barnet att be om hjälp. Om en tonårig son utsätts för påtryckningar att se en populär film som kanske är mindre lämplig, kan ni diskutera saken med honom och hjälpa honom tillämpa evangeliets principer när han beslutar om han ska se den eller ej. Om barn oroar sig för ett viktigt beslut, kan ni läsa Moroni 7:15–19 tillsammans med dem och diskutera Mormons råd angående "sättet varpå man bör döma". Om en familjemedlem har avlidit, kan ni undervisa era barn om andevärlden och uppståndelsen.

För förslag om hur ni kan råda era barn, se s 137 i "Regelbundna tillfällen att undervisa i hemmet".

Diskutera problem som har med barnens vänner att göra

Då och då kan barn nämna problem som har med deras kamrater att göra. Kanske deras vänner har arbeten som kräver att de arbetar på söndagarna. Kanske de känner någon ung man som är medlem i kyrkan men som bestämt sig för att inte gå på mission. Kanske de har vänner som använder ett olämpligt språk eller visar brist på artighet mot andra. När ni diskuterar dessa situationer med era barn, kan ni använda er av skrifterna för att undervisa om evangeliets principer. Det kan hjälpa er att leda barnen mot rätta beslut i liknande omständigheter.

Berätta för varandra om tillfällen då ni kan fatta rätta beslut

När ni får tillfällen att fatta rätta beslut, kanske ni vill berätta om det för era barn. Om ni till exempel fått tillbaka för mycket växel i en affär, kan ni fråga barnen vad ni bör göra. Det kan leda till en diskussion om sådana ämnen som ärlighet, fri vilja och följderna av våra handlingar.

Diskutera åsikter som framförs genom medierna

Ni kan tala med era barn om de åsikter som framhålls i populära filmer och teveprogram och med hjälp av musik. Nyhetsändringar ger också tillfällen att diskutera aktuella händelser och frågor. Sådana diskussioner kan hjälpa barnen att skilja mellan upplyftande underhållning och underhållning som framställer filosofier och handlingar som strider mot evangeliets normer.

Hjälp barn att lära sig av misstag

Misstag kan ge tillfällen till undervisning. Om ett barn har felat kan ni förlåta barnet och tala om hur man ber om ursäkt och ersätter eventuell skada. Om barnet brutit mot ett bud, undervisa då honom eller henne om vägen till omvändelse.

Om ni har gjort fel, bör ni be om ursäkt och förlåtelse. Era barn kan lära sig mycket av att se hur ni anstränger er att övervinna era egna svagheter. Begrunda följande händelse som en medlem i kyrkan berättade om:

”Jag var omkring tio år gammal när jag gjorde något som väckte missnöje hos min pappa. Han var ganska upprörd och bestämde sig för att straffa mig. Jag blev djupt sårad eftersom jag kände att han straffade mig hårdare än jag förtjänade. Jag undvek honom resten av dagen, och varje gång han försökte tala med mig vände jag mig om och sprang. Nästa dag var jag fortfarande arg på honom, och därför blev jag förvånad när han kom in på mitt rum och berättade att han var ledsen över att han gett mig ett så strängt straff. Han frågade om jag ville vara snäll och förlåta honom. Jag lärde mig då att man aldrig är för gammal för att be om ursäkt och erkänna ett fel. Det blev ett tillfälle för mig att lära mig om omvändelsens sanna innebörd.”

Förklara anledningar till tjänande

När ni verkar i kallelser i kyrkan eller tjänar Herren på andra sätt, kan ni berätta för era barn vad ni gör och varför ni gör det. Det hjälper barnen att bättre förstå hur deras tro och värderingar påverkar deras handlingar. Om ni lagar middag till någon som är sjuk, kan ni förklara varför det är viktigt att hjälpa denna person. När barnen ser att ni förbereder er för att hålla en lektion i kyrkan, kan ni tala med dem om hur viktigt det är att förhållningssättet är. Ni kan tala med era barn om varför vi räcker upp handen för att stödja kyrkans ledare och hur vi stöder dem som kallats av Herren.

Hjälp barnen handskas med sina känslor

När barn blir upprörda, besvikna eller arga kan de uppträda på olämpliga sätt. Ni kan lära dem känna igen och kontrollera

ingivelser att sära andra eller höja rösten. Ni kan fästa deras uppmärksamhet på omständigheter som utlöste vreden och sedan diskutera bättre sätt att handskas med liknande situationer i framtiden.

Hjälp barnen att känna igen Andens inflytande

Ni kan hjälpa era barn att känna igen Andens inflytande genom att göra dem uppmärksamma på vad de känner. Äldste Robert D Hales berättade följande:

”Efter mitt dop och min konfirmation drog min mor mig åt sidan och frågade: ’Hur känns det nu?’ Jag beskrev så gott jag kunde den varma känsla av frid, tröst och glädje jag kände. Min mor förklarade att det jag kände var den gåva som jag just hade fått, den Helige Andens gåva. Hon sade till mig att om jag levde värdig den, skulle jag få ha den gåvan ständigt hos mig. Det var en undervisningsstund som har påverkat hela mitt liv” (”Det är vår heliga plikt att stärka familjerna”, *Nordstjärnan*, juli 1999, s 39).

Lär av naturen

Ni kan använda er av all dagliga iakttagelser i naturen för att undervisa era barn om evangeliet (se ”Sök efter lärdomar överallt”, s 22–23; ”Jämförelser och åskådningsundervisning”, s 168–170). Till exempel kan ett barns kommentarer om hur vackra vårblommorna är leda till en diskussion om Jesu Kristi uppståndelse. Att så frön tillsammans är ett utmärkt tillfälle att tala om hur Alma jämförde Guds ord med ett frö (se Alma 32:28–43).

Om ni är uppmärksamma kan ni snabbt göra många av era barns upplevelser till undervisningstillfällen.

ANDRA FAMILJEMEDLEMMARS UNDERVISANDE INFLYTANDE

Även om föräldrarna har det främsta ansvaret att undervisa sina barn om evangeliet, kan andra familjemedlemmar vara till stor hjälp. Föräldrar bör söka efter tillfällen att låta andra familjemedlemmar undervisa och stärka deras barn.

Mor- och farföräldrars undervisande inflytande

Mor- och farföräldrar kan stärka och inspirera sina barnbarn när de berättar om sina erfarenheter, sitt vittnesbörd och sin tro. Deras uppriktiga berättelser om lydnad, om hur de lärt sig genom misstag, om sina uppoffringar för att nå eviga mål och om hur de gärna står ut med bekymmer, kan hjälpa barnen när de konfronteras med liknande erfarenheter. Förutom att tala med barnbarnen kan mor- och farföräldrar skriva sina vittnesbörd och berätta om sina erfarenheter i dagböcker, vilket kan vara till uppbyggelse och lärdom för familjemedlemmarna, både nu och i framtida generationer.

Syster Susan L Warner, som var andra rådgivare i Primärs generalpresidentskap, berättade följande:

”Jag känner en morfar som under en familjesammankomst i bergen tog med sina barnbarn på en promenad. När de kom till en glänta i skogen bad han barnen sätta sig ner på en stock. Sedan berättade han för dem om en fjortonårig pojke som hette Joseph Smith, som ville fråga sin himmelske Fader om några saker som oroade honom. Morfadern beskrev hur pojken Joseph gick till en lund i närheten av hemmet för att be, i tron att Gud skulle besvara hans bön. Barnbarnen lyssnade tyst, men fyraårige Johnny, som ofta hade svårt för att sitta stilla, kunde inte bärga

sig. Han utbrast: ’Jag har redan hört den berättelsen.’

Morfadern berättade om Josefs uppriktiga bön och hur den besvarades med ett härligt besök av vår himmelske Fader och hans Son, Jesus Kristus. När han berättat färdigt, tog lille Johnny sin morfars hand och sade: ’Det var ett bra vittnesbörd, morfar.’ Han tyckte om att höra berättelsen om igen.

Trots att morfadern hade återgett denna heliga berättelse många gånger förut, sade han: ’Aldrig har Herrens ande burit ett starkare vittne för mig än när jag bar mitt vittnesbörd om Joseph Smith för mina egna barnbarn.’ Morfadern och barnen hade känt den Helige Anden bära vittne” (*Nordstjärnan*, jan 1999, s 77–78).

Även om mor- och farföräldrar bor långt ifrån sina barnbarn, kan de ändå ha en god inverkan på dem. Genom telefonsamtal och brev med beröm och uppmuntran kan de inge självförtroende och ge råd.

Syskonens undervisande inflytande

Föräldrar bör uppmuntra sina barn att hjälpa varandra lära och växa. Äldre syskon kan ofta vara goda föredömen för sina yngre syskon och kan få i uppdrag att lära dem hur man utför uppgifter i hushållet. När en son är på mission kan han, genom sitt exempel och sina brev, ha stort inflytande på en yngre brors önskan att gå på mission. När en syster gifter sig i templet kan hon berätta om sin glädje och bära sitt vittnesbörd för sina syskon. När barn villigt hjälper till med hushållsbestyren, är de goda exempel. De lär varandra att tjäna och ta ansvar. Deras egna kunskaper förstärks också.

Övriga släktingars undervisande inflytande

Det kan finnas gånger när fastrar, farbröder, mostrar, morbröder och kusiner kan sträcka ut en hand och hjälpa familjemedlemmar när inte föräldrarna förmår det.

En far minns hur hans son påverkades av en kusin. Sonen hade vägrat att gå till kyrkan i flera veckor. Generalkonferensen närmade sig och hans kusin, som såg fram emot konferensen, vaknade tidigt på morgonen och ställde sig i kön för att få en sittplats i tabernaklet i Salt Lake City. Sonen såg detta exempel, rördes av kusinens tro och entusiasm och motiverades att komma till kyrkan igen. Det beslutet förändrade hans liv, och senare fullgjorde han trofast en mission.

En mor berättade om den positiva inverkan hennes bror och hans familj haft när hon och maken skickade dit sin son för att bo hos dem och arbeta på deras bensinstation en sommar. En annan kvinna minns med tacksamhet ett samtal hennes son hade med en populär morbror. Tack vare det samtalet valde hennes son att undvika vänner som påverkade hans uppträdande på ett negativt sätt.

Barnens undervisande inflytande

När föräldrar lyssnar på sina barn kan de lära sig en mängd sanningar. Äldste Russell M Nelson beskrev ett tillfälle när en av hans döttrar lärde honom något.

”När vår yngsta dotter var omkring fyra år gammal kom jag hem ganska sent en kväll från mitt arbete på sjukhuset. Jag fann att min kära hustru var mycket trött ... Så jag erbjöd mig att se till att fyraåringen kom i säng. Jag började med att ge order: ”Ta av dig kläderna, häng upp dem, sätt på dig pyjamasen, borsta tänderna, håll din bön’ och så vidare. Jag delade ut order på ett sätt som anstod en barsk sergeant i det militära. Plötsligt lade hon huvudet på sned, såg på mig med eftertänksam blick och sade: ’Pappa, äger du mig?’

Hon lärde mig en viktig läxa. Jag brukade våld på denna ljuvliga varelse. Att härska över barn med tvång är Satans sätt, inte Frälsarens” (*Nordstjärnan*, juli 1991, s 22).

HEMUNDERVISNING OCH BESÖKSVERKSAMHET

Jag hoppas att hemlärare och besökslärare kommer att uppleva två saker:
för det första utmaningen i det ansvar som hör ihop med deras viktiga kallelse,
och för det andra sötman som kommer av följderna av deras arbete,
särskilt bland dem av oss som är mindre aktiva.

President Gordon B Hinckley

UNDERVISNINGSDOLEN I HEMUNDERVISNINGEN

Om du är hemlärare är du en lärare i evangeliet. Förutom att se till de familjers välfärd som du och din kamrat har fått er tilldelade, kommer du med ett evangeliebudskap minst en gång i månaden. Skrifterna säger att hemlärare ska "varna, förklara, förmana, undervisa samt inbjuda alla att komma till Kristus" (L&F 20:59).

För att kunna undervisa familjerna du fått dig tilldelade, behöver du förbereda dig andligen och lära dig tillämpa de principer för evangelieundervisning som det talas om i denna bok. Du bör också sträva efter att ständigt förbättra din undervisning (se "Gör upp en plan för att förbättra din undervisning", s 24–27).

I din uppgift som hemlärare har du speciellt behov av sådana förberedelser och fortsatt förbättring. Kännedom om de grundläggande principerna för hur man bör undervisa om evangeliet kommer att hjälpa dig att förmedla budskapet på ett sätt som hjälper alla som du undervisar, vare sig de är mindre aktiva medlemmar, som inte är vana vid att delta i evangeliediskussioner, eller aktiva, erfarna medlemmar i kyrkan.

Kom ihåg att olika människor kräver olika slags undervisningsmetoder. Du kanske behöver framföra ett budskap för en familj som har barn i många olika åldrar. Du kan få i uppdrag att vänskapskontakta nyomvända. Eller du kan få möjlighet att besöka äldre medlemmar eller ensamstående medlemmar.

Ett par hemlärare som noga tänkt igenom sin lektion hade med sig metspön när de kom på besök. Fickorna var fyllda med drag. Familjen ville veta varför, men hemlärarna ville inte berätta något innan det var dags för deras budskap. De hade inga problem med att samla barnen runt sig och

få deras uppmärksamhet. Sedan visade en av hemlärarna hur en fiskare lockar till sig en fisk, så att han kan fånga den. Han förklarade att små fiskar oftare är lättare att lura än äldre och mer erfarna fiskar. Han jämförde dragen med Satans frestelser och undervisade familjen om att Satan använder sig av listiga sätt för att försöka fånga oss och ta ifrån oss vår frihet. Det var en minnesvärd läxa för familjen.

Som hemlärare har du speciella möjligheter att visa kärlek mot dem du undervisar. Som president Ezra Taft Benson sade, bör du "göra de små sakerna, sådana små saker som betyder så mycket för en familj. Kom till exempel ihåg namnen på alla familjemedlemmarna. Var medveten om födelsedagar, välsignelser, dop och vigslar. Skriv kanske ett gratulationsbrev eller ring upp och lyckönska en familjemedlem som har uppnått ett speciellt mål eller en färdighet" (*Nordstjärnan*, juli 1987, s 47). Du kan hjälpa familjen när så behövs, hjälpa barnen och ungdomarna med deras aktiviteter och förvissa dig om att prästadömetts ledare får kännedom om familjens behov.

Hur man väljer budskapet

När du väljer ett budskap som du vill förmedla, kom då ihåg följande instruktioner: "Hemlärarna framför i regel första presidentskapets budskap som står i *Ensign* och *Liahona*. Ytterligare budskap kan komma från biskopen eller andra lokala ledare. Familjeöverhuvudet kan också begära att hemlärarna framför ett särskilt budskap. Hemundervisningsbudskapen bör grunda sig på skrifterna och nutida profeters lärdomar" (*Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadömetts och biorganisationernas ledare* [1998], s 169).

Hur man förbereder budskapet

Förbered varje hemlärarybudskap lika noga som du skulle förbereda en lektion för en klass i kyrkan. Följande förslag kan vara till hjälp:

- Gå igenom lektionen. Rådgör med din kamrat om vad ni var för sig ska bidra med till framförandet.
- Om du framför budskapet från första presidentskapet, eller ett annat ämne som det inte ges någon formell lektionsplan till, följ då förslagen i "Hur man gör lektioner från konferenstal och annat källmaterial", s 100–101.
- Anpassa budskapet och undervisningsmetoderna till de enskilda familjemedlemmarnas förutsättningar, ålder och intressen. Gör lektionen intressant och tillämpbar på varje familjemedlem.
- Försäkra dig om att budskapet är tillräckligt kort för att hålla alla närvarande intresserade.

Hur man ger budskapet

Kom ihåg att överhuvudet i hemmet bör vara den som presiderar och leder under ert besök. Lägg också följande förslag på minnet:

- Be och läs skrifterna tillsammans närhelst det är möjligt. Använd skrifterna vid varje lämpligt tillfälle. Ta dem med vid varje besök. Använd dem för att besvara frågor och ge råd.
- Följ Andens maningar när du undervisar.
- Undvik långa samtal som varken är intressanta eller till hjälp för alla närvarande. Var lyhörd för om familjerna du besöker har begränsad tid.
- Finn vägar att få varje familjemedlem att delta i lektionerna. Visa dig angeläget intresserad av varje enskild person.
- Vittna om sanningarna du undervisar om. Ge exempel på hur dessa sanningar går att tillämpa i vardagslivet.

UNDERVISNINGSGDELEN I BESÖKSVERKSAMHETEN

När du kallas att vara besökslärare är en viktig del av ditt ansvar att lägga märke till "de andliga och timliga behoven hos systemen och hennes familj" och att "ge andlig undervisning genom ett månatligt budskap" (*Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadömet och biorganisationernas ledare* [1998] s 203). Du är lärare i evangeliet.

För att undervisa systererna som tilldelats dig, behöver du förbereda dig själv andligen och lära dig tillämpa de principer för evangelieundervisning som det talas om i denna bok. Du bör också ständigt sträva efter att förbättra din undervisning (se "Gör upp en plan för att förbättra din undervisning", s 24–27).

Denna förberedelse kommer att vara till stor hjälp eftersom du kan kallas att undervisa systererna i många olika situationer. Du kan få undervisa dem som är unga, äldre, gifta, ensamstående, skilda, nyomvända till evangeliet, mycket aktiva i kyrkan, mindre aktiva, välutbildade, förståndshandikappade, upptagna, ensamma, positiva eller negativa till besöket. Olika systrar kräver olika undervisningsmetoder. Vilka omständigheterna än är för systererna som du undervisar, kan du hjälpa dem att lära känna Frälsaren bättre och mer trofast leva efter hans evangelium.

När syster Elaine L Jack verkade som generalpresident i Hjälpföreningen återgav hon följande berättelse:

"Priscilla Samson-Davids, en syster i Ghana, vet vad prövningar vill säga. Det har funnits många stenblock på hennes väg i livet. Som lärare har hon sett familjer vårda sina barn när de haft dysenteri och malaria, arbeta hårt och dagligen bedriva byteshandel om säckar med ris, lök, tomater, ja, vad som helst för att hålla sina nära

och kära vid liv. Hon verkar som besökslärare och tar regelbundet bussen till andra sidan staden för att besöka en syster där. När hon tillfrågades om det var en börda, med tanke på allt annat hon hade att göra, sade hon bara: 'Det är inte svårt. Kvinnan jag besöker kan inte läsa, så jag läser skrifterna för henne.'

Hennes enkla svar vittnade om den tro och tillit hon hade till att hon var på rätt väg. Även om vägen som bussen tog var knagglig och full med backar, så var den vägen absolut rak i Herrens ögon, för hon var på väg i rätt riktning. Hon gick Herrens ärende" (*Nordstjärnan*, juli 1994, s 16).

Hur man väljer budskap

När du väljer budskap så kom ihåg följande instruktioner: "Besökslärarna ger andlig undervisning genom ett månatligt budskap. De budskap som publiceras i *Ensign* eller *Liahona* bör användas som en vägledning och anpassas efter varje systems behov" (*Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadömet och biorganisationernas ledare* [1998], s 203). Sök Andens vägledning när du omsorgsfullt går igenom det månatliga budskapet tillsammans med din kamrat och sedan under bön beaktar varje syster som du undervisar. Förutom det förberedda budskapet bör du använda skrifterna och nutida profeters lärdomar som dina viktigaste tillgångar när du planerar budskapet. Du kan komplettera med annat material som kyrkan framställt.

Hur man förbereder budskapet

Förbered varje budskap lika noga som om du förberedde en lektion för en klass i kyrkan. Följande förslag kan vara till hjälp:

- Gå igenom lektionen. Rådgör med din kamrat om vad var och en av er ska bidra med till framförandet.
- Följ förslagen som finns i "Hur man gör lektioner från konferenstal och annat källmaterial", s 100–101.
- Anpassa budskapet och undervisningsmetoderna till varje systems förutsättningar, bakgrund, ålder och intressen.

Hur man ger budskapet

Följande förslag hjälper dig när du undervisar de systrar du besöker:

- Be och läs skrifterna tillsammans närhelst det är möjligt. Använd skrifterna vid varje lämpligt tillfälle. Ta dem med vid varje besök. Använd dem för att besvara frågor och ge råd.
- Följ Andens maningar när du undervisar.
- Var lyhörd för om systrarna du besöker har begränsad tid.
- Finn sätt varpå systrarna du besöker kan delta i lektionen. Visa uppriktigt intresse för vad de har att säga.
- Vittna om sanningarna du undervisar om. Ge exempel på hur dessa sanningar kan tillämpas i vardagslivet.

E

ATT UNDERVISA SOM LEDARE

1

ATT LEDA ÄR ATT UNDERVISA

Äldste Boyd K Packer betonade att alla kyrkans ledare verkar som lärare: "Profeten är lärare, hans rådgivare är lärare, generalauktoriteterna är lärare. Stavspremier och missionspremier är lärare, högrådsmedlemmar och kvorumpremier är lärare, biskopar är lärare. På samma sätt är det i alla kyrkans organisationer. Kyrkan går framåt med stöd av kraften i den undervisning som genomförs" (Teach Ye Diligently, rev uppl [1991], s 3–4).

Vid en ungdomskonferens i kyrkan blev en vuxen medlem i kyrkan vittne till vilket inspirerande exempel ledare kan vara när de undervisar om sanna principer. Han berättade:

"I slutet av konferensen hölls en dans. Dansbandet framträdde med bar överkropp. Medan de vuxna såg på, gick en grupp ungdomar fram till scenen och föreslog orkestermedlemmarna något som de protesterade mot. Strax därpå kom några ungdomar in med skjortor, som musikerna mycket motvilligt satte på sig.

När de började spela igen var volymen hög, och den blev högre och högre. När den nått till den punkt då de vuxna började bli oroliga, samlades en skara ungdomar mitt på golvet och gick sedan fram till scenen tillsammans. De bad orkestern sänka volymen. Orkestermedlemmarna protesterade, men ungdomarna insisterade och därför sänkte de volymen. När volymen på nytt höjdes, samlades ungdomarna och gick fram till orkestern ännu en gång. Samma sak upprepades en tredje gång. Till slut kom en grupp fram till stavspremier. De sade: 'Vi tycker inte att musiken är lämplig. Några av oss vill gå till en annan byggnad och hålla en brasafton hellre än att fortsätta dansa. Vi kan ordna det själva, men om ni vuxna vill följa med så gärna det.' Dansen slutade och de unga männen och kvinnorna samlades i en annan byggnad.

Efteråt frågade jag stavspremier hur detta hade gått till. Han sade att omkring fem år tidigare hade en av medlemmarna i högrådet sagt: 'Om vi vill lära ungdomarna normer, måste vi veta exakt vilka normer vi vill ha. Första steget är att stavspremierkapet berättar det för oss.' Det tog lite tid för stavspremier att få en klar uppfatt-

ning om normerna och hur de borde tillämpas i deras stav. Ännu mer tid gick åt till att hjälpa högrådsmedlemmarna förstå och bli övertygade om dessa normer, och ännu mer tid behövdes för att få biskoparna positiva till det. Fram till dess hade föräldrar och ungdomar fått motstridiga signaler, men nu var ledarna för första gången redo att undervisa om normerna.

Och sedan undervisade de om dem, år ut och år in, på varje nivå överallt i staven. Resultatet fick jag bevittna den danskvällen på ungdomskonferensen.

Jag lärde mig att ledarnas inflytande kan vara mycket stort när de medvetet bestämmer sig för att uppfylla sitt ansvar att undervisa de heliga. Jag lärde mig också att ett dubbelt budskap inte är något budskap alls, och att den tid som läggs ner på att fast rota det som bör undervisas om lönar sig. Till slut fick jag själv se vilken mognad och visdom och vilket moraliskt mod de ungdomar hade som blivit undervisade på rätt sätt."

Ditt ansvar som ledare att undervisa om evangeliet

Ett av de viktigaste sätten att uppfylla ditt ansvar som ledare i kyrkan är att undervisa (se *Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadömetts och biorganisationernas ledare* [1998], s 305–307). Äldste Gordon B Hinckley lärde oss: "Effektiv undervisning är det centrala i kyrkans ledarskap" ("How to Be a Teacher When Your Role as a Leader Requires You to Teach", Prästadömetts generalkommittés möte, 5 feb 1969; citerad av Jeffrey R Holland i *Nordstjärnan*, juli 1998, s 25).

Herren är det överlägsna exemplet på hur en ledare verkar som lärare: "Jesus vandrade omkring i alla städerna och byarna, och han undervisade i synagogorna, förkunnade budskapet om riket ..." (Matt 9:35). Äldste Boyd K Packer betonade: "Herren är vårt föredöme. Det skulle vara svårt att beskriva Herren som administratör. Låt mig upprepa detta. Det skulle vara svårt att beskriva Herren som administratör. Han var *lärare!* Detta är idealen, mönstret" (regionrepresentanters seminarium, 6 apr 1984).

Skrifterna innehåller talrika berättelser om andra ledare som verkat som lärare

i evangeliet. Adam och många av hans avkomlingar ”predikade rättfärdighet och talade och profeterade och kallade alla människor överallt till omvändelse”. Genom deras predikningar ”lärdes människornas barn om tron” (se Moses 6:23). De första apostlarna verkade ”dag efter dag med att undervisa i templet och hemma och förkunna budskapet att Jesus är Messias” (Apg 5:42). Kung Mosiah vittnade: ”Vad mig beträffar, har jag ansträngt mig av alla krafter och förmågor jag äger att undervisa eder om Guds bud och att upprätthålla fred i hela landet” (Mos 29:14).

Några sätt varpå du kan undervisa som ledare

Var ett rättfärdigt föredöme

Som ledare undervisar du om evangeliet genom ditt sätt att leva. Du förväntas hålla buden, vara vänlig och trofast tjäna Herren och dem du leder. Genom att vara ett rättfärdigt föredöme stärker du andra i deras föresats att leva efter evangeliet.

Följ kyrkans riktlinjer och praxis

När du trofast följer det upprättade mönstret för kyrkans styrelseskick, undervisar du alla som arbetar tillsammans med dig. Du hjälper andra att se hur de kan uppfylla sina plikter. Ledare inom melkisedekska prästadömet, som regelbundet håller hemlärarintervjuer, visar till exempel hur man gör detta.

Tala rakt på sak om evangeliets principer

Ledare har många regelbundna tillfällen att undervisa om evangeliet. Till dessa tillfällen hör ledarskapsmöten (se s 152) och intervjuer (se s 153). Du kommer att märka att andra tillfällen kommer spontant under ledarskapets gång och i samvaron med andra.

Som ung biskop och tryckare arbetade Thomas S Monson ofta tillsammans med president J Reuben Clark den yngre, som då var medlem i första presidentskapet. Medan de arbetade tillsammans utnyttjade president

Clark ofta tillfällena att undervisa om evangeliet. Många år senare berättade president Monson om en sådan händelse som haft stor inverkan på honom:

”[President Clark bad mig] läsa upp redogörelsen i Lukas om mannen som hade spetälska. Sedan bad han mig fortsätta läsa i Lukas om mannen som var lam och om det initiativrika sätt varpå han drog till sig Herrens uppmärksamhet, den Herre som botade honom. President Clark tog en näsduk ur fickan och torkade bort tårarna ur ögonen. Han sade: ’När vi blir äldre kommer tårarna oftare.’ Efter några ord till avsked lämnade jag hans kontor. Jag lämnade honom ensam med sina tankar och sina tårar.

Sent en kväll tog jag några provtryck till hans kontor i hemmet i Salt Lake City. President Clark läste från Predikaren, och han var lågmäld och fundersam till sinnes. Han satt bakom sitt stora skrivbord, där böcker och papper var staplade. Han höll skrifterna i handen, lyfte blicken från bladet och läste högt för mig: ’Slutet på talet ... är detta: Frukta Gud och håll hans bud, ty det hör alla människor till’ (Pred 12:13). Han utbrast: ’En dyrbar sanning! En mycket insiktsfull filosofi!’

Vilken välsignelse det var för mig att dagligen få undervisning vid en sådan läromästares fötter ... Eftersom han visste att jag som ny biskop presiderade över en mycket fordrande församling, betonade han att jag behövde lära känna mitt folk, förstå deras omständigheter och hjälpa till att fylla deras behov.

En dag berättade han om när Frälsaren uppväckte änkan i Nains son från de döda, som finns upptecknad i Lukasevangeliet. När president Clark slog ihop Bibeln, lade jag märke till att han grät. Med lågröst sade han: ’Tom, var snäll mot änkorna och ta hand om de fattiga’ (Inspiring Experiences that Build Faith [1994], s 233–234).

Att leda i kyrkan är att undervisa, och att förbättra sig som ledare är att lära sig undervisa mer effektivt – från talarstolen, på ledarskapsmöten och på tu man hand med människor.

UNDERVISNING PÅ LEDARSKAPSMÖTEN

Herren sade: ”Se, nu giver jag eder ett bud: När I kommen tillsammans, skolen I undervisa och uppbygga varandra, på det I mån veta, hur I skolen göra och leda min kyrka och hur I skolen kunna rätta eder efter min lag och mina bud, som jag givit. Så skolen I erhålla undervisning om min kyrkas lag och bliva helgade genom det I fått, och I skolen förbinda eder att vandra i helighet inför mig” (L&F 43:8–9).

Angående denna uppenbarelse sade äldste Jeffrey R Holland: ”Låt oss i våra administrativa möten både ’undervisa och uppbygga’, som skrifterna säger, så att vår undervisning också på dessa möten slutligen må bli ’från höjden’” (*Nordstjärnan*, juli 1998, s 25).

Eftersom tiden på ledarskapsmötena är begränsad, bör den tid som ska ägnas åt undervisning omsorgsfullt planeras. På en del möten kan undervisningen bestå av en kort andlig tanke som ges i början av mötet. På andra möten kan en eller flera deltagare i förväg bli ombudda att leda gruppen i ett ingående studium av valda ämnen. De som får sådana uppdrag bör begagna sig av de principer och undervisningsmetoder som rekommenderas i denna bok.

Hur man avgör vad som ska undervisas

Under förberedelserna för ett ledarskapsmöte som ska innehålla utförliga instruktioner, bör ledarna be Herren om hjälp att avgöra vad som bör undervisas om och vem man ska be hålla i undervisningen.

De kan välja ämnen som är doktrinära eller handlar om kyrkans styrelsesätt och om de församlades plikter. Herren sade:

”Jag befäller eder, att I skolen undervisa varandra om rikets lära. Lären flitigt så skall min nåd vara med eder, och I skolen bliva mera fullkomligt lärda i evangeliets teori, princip, lära och lag, i allt som tillhör Guds rike och är nyttigt för eder att förstå” (L&F 88:77–78).

Skrifterna är grundmaterialet som man utgår ifrån på ledarskapsmöten. ”Så giver jag dig ett bud”, sade Herren, ”att du skall förlita dig på det som är skrivet, ty däri är allt det skrivet, som angår grundandet av min kyrka, mitt evangelium och min klippa” (L&F 18:3–4). Annat källmaterial är *Kyrkans instruktionshandbok*, tal vid generalkonferenser och nutida profeters lärdomar (för hjälp att utarbeta lektioner från sådant källmaterial, se ”Hur man gör lektioner från konferenstal och annat källmaterial”, s 100–101).

Inbjud Anden genom att vara vördnadsfull

Vi kan undervisa och lära om evangeliet och uppbyggas tillsammans när vi har Anden hos oss (se L&F 42:14; 50:17–24). Vi kan inbjuda Anden genom vår vördnad (se ”Inbjud Anden när du undervisar”, s 45–46; ”Vördnad”, s 82–83). På ledarskapsmöten kan de som presiderar och leder mötet uppmuntra till vördnad genom att sätta sig på sina platser i god tid. Genom sitt uppträdande kan de hjälpa till att ge den rätta tonen åt mötena. Andra ledare som deltar kan också komma tidigt, ta med sig sina skrifter, handböcker, papper och penna samt förbereda sig lugnt och med en bön i hjärtat.

Den bön som uppsänds i början av ett ledarskapsmöte kan bidra till att skapa vördnad och inbjuda Anden. Ett andligt tankekorn ger också ett bra tillfälle att undervisa om och lära sig evangeliets principer. På en del ledarskapsmöten kan ett lämpligt preludium och en psalm göra de närvarandens hjärtan och sinnen mer förberedda.

3

UNDERVISNING I INTERVJUER

President Thomas S Monson berättade följande:

”När jag närmade mig min artonde födelsedag ... blev jag föreslagen att få melkisedekska prästadömet. Jag fick uppdraget att ringa upp president Child och bestämma tid för en intervju. Han var en man som älskade och förstod de heliga skrifterna. Det var hans önskan att alla skulle älska och förstå dem liksom han. Genom andra hade jag fått veta något om hans ganska detaljerade och djuplodande intervjuer. Vårt telefonsamtal lät ungefär så här:

’Hallå, president Child. Detta är Tom Monson. Jag har blivit ombedd av biskopen att bestämma tid för en intervju med dig.’

’Bra, broder Monson. När kan du komma hit?’

Eftersom jag visste att han hade sakramentsmöte klockan sex, och önskade ett minimum av tid att avslöja mina kunskaper om skrifterna för honom, föreslog jag: ’Passar det klockan fem?’

Han svarade: ’Nej, broder Monson, då får vi inte alls tillräckligt med tid till att gå igenom skrifterna. Du kan väl komma klockan två, och ta med dig dina egna skrifter med markeringar och hänvisningar’” (*Inspiring Experiences that Build Faith* [1994], s 193).

Unge Thomas Monson upptäckte att en intervju med stavsprezidenten var mer än bara en ”intervju”. Det var också ett tillfälle att studera och lära sig evangeliet.

Principer för undervisning i intervjuer

Om du har hand om intervjuerna, kan följande principer vara till hjälp.

”Samlen ... livets ord i edra hjärtan” (L&F 84:85).

Kom ihåg att Herren känner medlemmarna som du intervjuar. Han känner till deras behov, bekymmer, styrka och svaghet. Ofta kommer Anden att mana och undervisa dig när du förbereder dig på att hjälpa enskilda och familjer.

Herren sade: ”Samlen alltid livets ord i edra hjärtan, så skall det givas eder i samma stund efter var och ens mått” (L&F 84:85). När du studerar skrifterna, var då öppen för möjligheten att vissa verser kan vara precis det som någon behöver höra i en intervju. En erfarenhet som en biskop berättade om belyser denna sanning:

”En måndagsmorgon läste jag i Läran och förbunden om omvändelse och förlåtelse. Gudomlig sanning flödade till mitt sinne och hjärta, särskilt när det gäller att förlåta sig själv. Jag hade aldrig tänkt på det faktumet att ’Jag, Herren, förlåter vem jag vill, men av eder fordras det, att I skolen förlåta alla människor’ (L&F 64:10) skulle kunna tillämpas på en själv.

Jag avslutade mina studier den morgonen och gick till mitt arbete. Kvällen därpå träffade jag ett par vars äktenskap knakade i fogarna. När jag talade med dem förklarade systemen något som hänt henne som ung flicka när hon brutit mot landets lag, vilket den gången kunde ha lett till att hon ställts inför rätta. Trettio år hade gått och det som hände hade ingen betydelse i dag, men hon kände sig fortfarande tyngd av skuld. I samma ögonblick kom denna vers från Läran och förbunden till mitt sinne och skänkte frid till en bekymrad själ. Vilket vittnesbörd för mig om att dagliga skriftstudier ger snabb utdelning.”

Bär vittnesbörd om skrifterna och principerna de undervisar om

Om du förtröstar på skrifterna när du håller intervjuer, bör du bära vittne om dem. Du kan också berätta om erfarenheter som visar hur principen som diskuteras har välsignat ditt och andras liv.

NÄR LEDARE UNDERVISAR LÄRARE

Om du är ledare i kyrkan, är ett av dina viktigaste ansvar att undervisa lärarna i din organisation om deras plikter och leda dem i deras ansträngningar att förbättra sig. Ibland gör du detta på ledarskapsmöten (se s 152) och fortbildningsmöten för lärare, och ibland krävs det privatundervisning. Dina ansträngningar att uppfylla detta ansvar kan bidra markant till kvaliteten på undervisningen i kyrkan.

För instruktioner om vad du bör göra för att vägleda enskilda lärare, se delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*, s 305–306, och *Förbättrad undervisning om evangeliet:Handledning för ledare*, s 4–6. Här följer fem förslag om hur ledare kan ge den vägledning som beskrivs i dessa handböcker.

Älska varje lärare

Ibland har vi en tendens att kritisera och tro att om vi framhåller för andra vilka svagheter de har, kommer de att vilja ändra sig. Så är sällan fallet. Kritik leder vanligtvis till försvarsställning och modfällighet. Lärare blir mer mottagliga för ditt råd när de känner din kristuslika kärlek till dem och vet att du verkligen vill hjälpa dem. En syster som till slut blev en effektiv ledare för lärare var med om något under sin första tid i kyrkan som lärde henne denna princip. Denna erfarenhet ändrade för alltid hennes syn på undervisning:

"Jag var nygift och hade fått en uppgift i Hjälppföreningen att hjälpa till att förbättra undervisningen. Jag förstod det inte då, men jag brydde mig alldeles för mycket om uppgiften och inte tillräckligt om läraren vars undervisning jag iakttog. Jag talade om för henne, i många ordalydelser: 'Du borde ha gjort på detta sätt.' Svaret jag

fick innehöll inte exakt dessa ord, men det gick inte att missta sig på att hon menade: 'Då kan du göra det. Om jag inte gör vad du tycker borde göras, då kan du ta över klassen.' Jag lärde mig då att det jag saknade var kärlek. Jag älskade inte henne tillräckligt. Jag respekterade inte henne tillräckligt."

Påpeka det positiva som lärarna gör

Människor har en benägenhet att älska att göra det som de tycker att de gör bra. Ditt uppriktiga beröm gör vad kritik inte kan göra för att uppmuntra lärarna och hjälpa dem fortsätta utvecklas.

När du älskar lärarna som du arbetar ihop med, blir ditt beröm äkta. Och du kommer att finna mycket att berömma, eftersom varje lärare har egenskaper som är värda att lägga märke till. En lärare kan ha bra röst, förmåga att leda diskussioner eller god kunskap om skrifterna eller kyrkans historia. En annan lärare kan vara organiserad, och åter en annan kan ha ett ödmjukt, starkt vittnesbörd.

Komplimanger bör vara specifika. Du kan till exempel säga till en lärare: "Jag tyckte att bilden du visade av Frälsaren förstärkte ditt budskap mycket bra" eller "Ditt vittnesbörd i slutet av lektionen hjälpte mig att känna Anden" eller "Jag tyckte om ditt sätt att handskas med svåra frågor". Specifika kommentarer brukar vanligtvis uppmuntra mer än allmänna kommentarer, eftersom de visar att du bryr dig tillräckligt mycket om dem för att noga lägga märke till dem.

Du kommer att få många tillfällen att framhålla det som lärarna är duktiga på. Du kan göra det på fortbildningsmöten för lärare och när du träffar lärarna för att rådgöra enskilt med dem (se "Be dina ledare om stöd", s 28). Men du behöver inte vänta på sådana tillfällen. Du kan ge beröm efter en lektion, i hallen, med ett kort brev eller ett telefonsamtal. Du kan till och med ge en komplimang framför klassen om det inte generar läraren.

Respektera varje lärares gudomliga möjligheter

Förutom att erkänna det som enskilda lärare förmår att göra nu, bör du erkänna lärarnas gudomliga möjligheter. De är andebarn till vår himmelske Fader och de

har oändlig kapacitet. Med rätt näring och deras egen ödmjuka hängivenhet kan de förbättra och utveckla sina talanger och förmågor.

Låt lärarna göra upp egna planer för förbättringar

När lärarna vet att du älskar dem och uppskattar deras ansträngningar, kommer det att kännas lättare för dem att be om hjälp. När de rådgör med dig, hjälp dem då att göra upp en egen plan för förbättringar. Det tillvägagångssättet hedrar principen om att lärare (och i detta fall ledare) bör hjälpa varandra att ta ansvar för att själva lära sig och utvecklas (se "Hjälp var och en ta ansvar för att lära sig evangeliet", s 61–62. Människor lär sig alltid bäst och utvecklas mest när de själva tar initiativ till det. Vanligtvis är det bättre för lärare att utvecklas sakta med den egna planen som grund, än att ledare driver dem att utvecklas snabbare (se "Gör upp en plan för att förbättra din undervisning", s 24–27).

Tillrättavisa med ödmjukhet, kärlek och den Helige Andens vägledning

Även om det i allmänhet är bäst att låta lärarna göra upp sina egna förbättringsplaner, kan du ibland behöva korrigera litet. När du gör det så var ödmjuk och mild. Kom ihåg att tillrättavisningar endast bör göras "när den Helige Anden driver därtill" och bör följas av större kärlek (L&F 121:43). Följande berättelse belyser dessa viktiga principer:

"En gång hade jag som medlem i ett biskopsråd blivit tilldelad ett av kворumet i aronska prästadömet. När jag

besökte kворumet första gången blev jag mycket orolig. Rådgivanden gav en utmärkt lektion, men omintetgjorde i slutet allt det goda han gjort genom att säga: 'Ja, detta är vad vi får lära oss, men egentligen är det inte på det viset.' Jag blev mycket upprörd över det som rådgivanden sagt, och utan att på något sätt kritisera honom bar jag mitt vittnesbörd och såg till att de unga männen förstod vad som var rätt. Några veckor senare gjorde läraren samma sak igen. Efter att ha hållit en bra lektion ifrågasatte han den här gången vikten av absolut lydnad till principen han undervisat om.

Jag väntade några dagar och frågade sedan om jag fick komma hem till honom. Jag fastade och bad innan jag gick dit. Jag kände mycket kärlek till denne man och såg till att jag inte hade några negativa känslor mot honom. När vi talat om de unga männen i kворumet, berättade jag att jag var bekymrad över några av hans åsikter, som inte var precis vad lektionsboken säger att vi ska undervisa om. Jag sade att de unga männen var i en ålder då man är idealistisk och behövde förstå idealet, för att kunna försöka leva upp till det. Han fick tårar i ögonen och började berätta om en del svårigheter han hade haft i livet och som fått honom att säga det han gjorde. När vi talades vid kom vi mycket nära varandra. Det var inte veckan efter, men några veckor senare, som han nämnde för klassen att det som han tidigare sagt var fel, och han bad om ursäkt. Jag kände att det var kärleken och Herrens ande som åstadkom denna märkliga förändring i hans hjärta. Det behöver inte sägas att han blev bättre och bättre som lärare."

F

UNDERVISNINGSMETODER

UNDERVISNINGSMETODER

Denna del av *Undervisning: Den högsta kallelsen* gör dig bekant med många olika metoder att undervisa om evangeliet. Metoderna står i bokstavsordning.

Du bör välja metoder med omsorg, alltid med tanke på principerna som du undervisar om och elevernas behov. När du väljer metod så gå på nytt igenom informationen i "Undervisa med variation" (s 89–90), "Välj lämpliga metoder" (s 91) och "Välj effektiva metoder" (s 92).

Metod	Sida	Metod	Sida
Aktivitetsblad	159	Overheadprojektorer	174
Arbetsblad	159	Paneldiskussioner	174
Audiovisuellt material (videoband och kassettband)	160	Pappersfigurer som kan stå upp	175
Berättelser	160	Praktikfall	175
Bilder	162	Rita och måla	176
Demonstrationer	163	Rollspel	177
Dioraman	163	Rörelsesånger	177
Diskussioner	164	Sjunga en berättelse	178
Dockor	164	Skrifterna, läsa högt ur	178
Dramatiseringar	164	Skrifterna, markering av och anteckningar i marginalen	178
Exempel	165	Skrifterna, studiehjälpmedlen i	178
Flanellografer	166	Skrifterna, undervisa från	178
Frågor	167	Skriftställen, utantillärning av	178
Föreläsningar	167	Skrivtavlor	178
Gästtalare	167	Stationer	179
Gruppindelning	167	Talkörer	179
Intresseväckare	168	Tillämpning	179
Idékläckning	168	Tillämpningsmetoder	180
Jämförelser och åskådningsundervisning	168	"TV-lådor"	181
Kartor	170	Uppläsningar	181
Lästeater	170	Utantillärning	181
Lekar och spel	170	Visuella hjälpmedel	182
Musik	172	Whiteboardtavlor	183
Musik med berättelser (sjunga en berättelse)	174	Åskådningsundervisning	183

AKTIVITETSBLAD

Se "Arbetsblad", s 159.

ARBETSBLAD

Arbetsblad ger eleverna möjlighet att skriva något som hjälper dem utvärdera sin kunskap om en evangelieprincip, ta emot ny information eller repetera nyckelbegrepp. Du kan förbereda ett arbetsblad för att presentera, betona eller repetera viktiga delar av lektionen. Ett arbetsblad kan också fungera som en påminnelse om en lektion, som dina elever kan ta med sig hem och berätta om för sina familjer.

Exempel på arbetsblad*Arbetsblad för utvärdering*

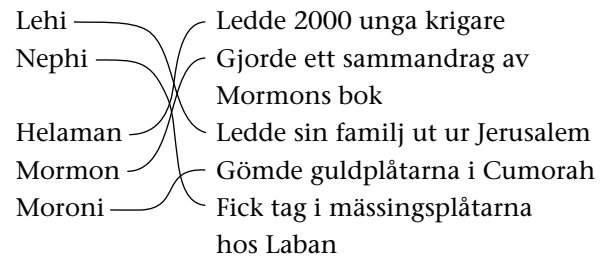
Du kan använda dig av ett arbetsblad för att hjälpa människor utvärdera på vilket sätt en evangelieprincip just nu är en del av deras liv och upptäcka områden inom vilka de kan bli bättre. Dela ut ett arbetsblad i stil med nedanstående i början av lektionen. Förklara att om någon svarar *nej* på någon av frågorna, kommer lektionen att hjälpa honom eller henne att bättre förstå hur principen efterlevs och föreslå några sätt som man kan förbättra sig på.

Vad slags exempel är jag?

Ja	Nej	
☐	☐	Lyssnar jag med respekt på andras åsikter?
☐	☐	Talar jag alltid positivt om andra?
☐	☐	Behandlar jag min familj på ett kärleksfullt sätt?
☐	☐	Är jag ärlig i mitt arbete?
☐	☐	Är jag en bra kamrat?
☐	☐	Använder jag alltid ett rent språk?
☐	☐	Ser jag alltid ren och prydlig ut?
☐	☐	Håller jag buden?
☐	☐	Läser jag skrifterna regelbundet?
☐	☐	Gläder jag mig över att kunna hjälpa andra?
☐	☐	Tittar jag bara på filmer och TV-program som är bra för mig?
☐	☐	Läser jag bara uppbyggliga böcker och tidningar?
☐	☐	Är jag osjälvisk med min tid och mina talanger?
☐	☐	Kan man lita på mig?

Para ihop

Skriv upp namnen på olika profeter i en spalt och skriv upp vad de är kända för i annan spalt. Låt eleverna para ihop profeterna med det som de är kända för enligt exemplet nedan.

Du kan låta eleverna para ihop saker och ting inom vilket ämne som helst i evangeliet. De kan till exempel para ihop trosartiklarna med det rätta numret, eller de kan para ihop prästadörets plikter med rätt prästadömsämbete.

Kronologisk översikt

Gör ett arbetsblad som innehåller flera historiska fakta eller delar av en berättelse i skrifterna. Låt eleverna numrera dem i rätt ordning. Till exempel:

- Kristus besökte nephiterna. (3)
- Moroni dog. (4)
- Lehi lämnade Jerusalem. (2)
- Jarediternas civilisation blomstrade. (1)
- Joseph Smith fick guldplåtarna. (5)

Fylla i tomrum

Ge dem meningar där några av orden saknas. Låt eleverna fylla i tomrummen med de rätta orden. Ge dem svaren i fel ordning. Till exempel:

"Om någon av er _____ i _____ skall han _____ till Gud, som _____ åt alla utan _____ eller _____, och _____ skall _____ vad han ber om" (Jak 1:5).

Svaren: han, vishet, ger, be, brister, förbehåll, få, förebråelser

Tillämpa skrifterna

Du kan använda arbetsblad för att repetera och tillämpa material från aktuella och tidigare lektioner. Välj flera skriftställen som handlar om principer i evangeliet som ni nyligen studerat. Repetera skriftställena med dem du undervisar och försäkra dig om att de förstår dem. Skriv sedan skriftställehänvisningarna på tavlan. Ge ett kort praktikfall (se "Praktikfall", s 175–176). Be dem du undervisar att välja minst ett av skriftställena och tillämpa det på praktikfallet. Ge alla ett papper och en penna. Låt eleverna skriva ner den vers eller de verser de väljer, vad dessa verser lär ut och hur de passar in på praktikfallet.

Ordgåtor

Ordgåtor kan användas på olika sätt. Till exempel:

- Omkastade bokstäver i ord. Låt eleverna kasta om bokstäverna för att stava orden. Följande arbetsblad

innehåller ord som handlar om vad missionärer behöver kunna, vara eller ha.

TRUSDAE (studera)	YS (sy)
GALA TMA (laga mat)	TUBAGEDER (budgetera)
TYKSAR (stryka)	NSIVEUDRA (undervisa)
AONETROMI (motionera)	PFAÖPUR GSI ÄLV (uppföra sig väl)
BTÖDSVTNIRE (vittnesbörd)	NAREIGL (renliga)

- Kasta om ord och låt eleverna sätta dem i rätt ordning så att de bildar en mening, ett skriftställe, titeln på en sång eller en trosartikel. Till exempel:

kan tillsammans vara för familjer evigt ("Familjer kan vara tillsammans för evigt", *Barnens sångbok*, s 98.)

gå Herren vill och det som har befallt göra jag ("Jag vill gå och göra det som Herren har befallt" [1 Ne 3:7].

Riktlinjer för hur man gör och använder arbetsblad

- Information och uppslag i lektionsböckerna och kyrkans tidningar kan användas till intressanta arbetsblad.
- Arbetsblad bör passa för elevernas ålder. De bör vara lärorika och roliga. De bör inte vara alltför svåra.
- Eleverna kan arbeta enskilt, eller klassen kan delas in i små grupper där varje grupp hjälps åt att fylla i ett arbetsblad. Uppgifterna på arbetsbladet kan skrivas på tavlan och klassen kan fylla i det tillsammans.
- Ha tillräckligt med pennor till eleverna.
- En aktivitet med arbetsblad bör inte ta lång tid. Men du bör ge eleverna tillräckligt med tid för att göra dem färdiga.
- När alla har fått en viss tid på sig att göra färdigt ett arbetsblad, går ni igenom svaren.
- Hjälpt alla känna att de lyckas när de gör arbetsbladet. Hjälpt alla som verkar ha svårigheter med det.

AUDIOVISUELLT MATERIAL (VIDEOBAND OCH KASSETTBAND)

Du kan ibland vilja använda dig av kyrkans videoband och kassetband när du undervisar om evangeliets principer. En del material är avsett att användas ihop med speciella lektioner i speciella studiekurser. Annat material kan användas till många olika lektioner. Se efter i *Kyrkans materialkatalog* vilket slags audiovisuellt material som finns tillgängligt.

Att i kyrkans lokaler använda sig av audiovisuellt material som inte ägs av kyrkan strider ofta mot lagen om upphovsrätt. För riktlinjer angående lagar om upphovsrätt, se *Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadömet och biorganisationernas ledare*, s 322–323.

Hur man använder audiovisuellt material

1. Titta eller lyssna på det som ska framföras innan du använder det i klassen. Se till att det förstärker och stöder lektionen.
2. Förbered framförandet så att bandet börjar på rätt ställe, när du behöver det i lektionen. I allmänhet bör du bara använda ett kort avsnitt. Audiovisuella framföranden bör inte ta upp hela lektionstiden.
3. Ställ i ordning utrustningen före lektionen. Se till att den fungerar som den ska. Se också till så att alla eleverna kan se och höra från sina platser.

När du använder framförandet som en del av lektionen, försäkra dig då om att den blir ett undervisningsredskap och inte underhållning. Du kan till exempel uppmuntra eleverna att söka efter speciella principer eller situationer under en videopresentation. Eller du kan låta dem sammanfatta budskapet efter det att de har lyssnat på en inspelning.

BERÄTTELSE

Alla tycker om bra berättelser. Berättelser berikar lektionerna och fångar elevernas intresse som få andra undervisningsmetoder kan. Berättelser kan användas för att besvara frågor, presentera eller förstärka principer eller sammanfatta lektioner. De kan vara speciellt effektiva när du ska klargöra och undervisa om evangelieprinciper genom att ge exempel på rättfärdigt leverne och nå fram till lyssnarna på deras nivå.

När man använder sig av berättelser på ett bra sätt får de eleverna att ta ställning och känna efter. Berättelser kan hjälpa eleverna att tillämpa evangeliets principer när de får höra om stora händelser i skrifterna, avgörande ögonblick, svårigheter och ansträngningar samt om välsignelserna av att leva efter Jesu Kristi evangelium. De gör principer lättare att förstå och komma ihåg. De visar på ett livfullt och inspirerande sätt hur evangeliets principer kan tillämpas i våra liv. För att till exempel undervisa om tro kan du berätta om Almas uttalande, att om vi har tro har vi "hopp om ting, som icke synes men dock äro verkliga" (Al 32:21). Men din undervisning skulle bli fullständigare om du samtidigt berättade om någon som utövade stor tro, till exempel om du berättade om David som gick för att strida mot Goljat (se 1 Sam 17:20–50, särskilt verserna 26, 32–37 och 45–47).

Frälsaren är Mästaren i att undervisa och det exempel vi bör följa i all vår undervisning om evangeliet. Han använde sig ofta av berättelser i sin undervisning. Hans liknelser är utmärkta exempel på hur man använder sig av berättelser för att undervisa. En laglörd frågade honom till exempel: "Vem är min nästa?" Jesus svarade med att berätta om en man som blivit misshandlad och bestulen på sin färd från Jerusalem till Jeriko. Två män passerade

den skadade mannen, men en tredje, en samarier, stannade och tog hand om honom (se Luk 10:29–35). När Jesus avslutat liknelsen frågade han den laglärde: "Vilken av dessa tre tycker du var den överfallne mannens nästa?" Mannen svarade: "Den som visade honom barmhärtighet." Jesus sade då: "Gå du och gör som han!" (Luk 10:36–37).

Att välja berättelser

När du väljer en berättelse så ställ frågorna här nedan till dig själv, för att vara säker på att berättelsen är lämplig och effektiv. Dessa och andra frågor finns i "Välj lämpliga metoder" (s 91) och "Välj effektiva metoder" (s 92).

- Kommer berättelsen att inbjuda Anden?
- Stämmer berättelsen överens med heligheten i det jag undervisar?
- Kommer berättelsen att bygga upp och stärka dem jag undervisar?
- Kommer den att hjälpa eleverna att bättre förstå principen som undervisas?
- Bidrar den till att lektionstiden används väl?

Olika slags berättelser

Du kan berätta om sådant du själv varit med om. Du kan också använda berättelser om andra, till exempel berättelser från skrifterna, om kyrkans ledare och andra som du känner eller har läst om. För vissa syften kanske du vill använda dig av berättelser som är uppbyggda, till exempel liknelser eller folksagor.

Personliga erfarenheter

Att berätta om personliga erfarenheter kan ha ett starkt inflytande när du ska hjälpa andra att leva efter evangeliets principer. När du berättar om sådant du själv varit med om, uppträder du som ett levande vittne om evangeliets sanningar. Om du talar uppriktigt och med ärlig avsikt, bekräftar Anden sanningen i ditt budskap i hjärtat hos dem du undervisar. Andra elevers personliga erfarenheter kan också ha ett starkt positivt inflytande.

Äldste Bruce R McConkie lärde oss: "Kanske det fullkomliga mönstret att återge trosstärkande berättelser är att undervisa om det som finns i skrifterna och sedan ge det verklighetsanknytning genom att berätta om något liknande ... som hänt i vår tidshushållning och bland vårt folk och – vilket är mest idealiskt – oss personligen" ("The How and Why of Faith-promoting Stories", *New Era*, juli 1978, s 5).

När du berättar om personliga upplevelser bör du och de du undervisar komma ihåg följande förmaningar:

- Tala inte om heliga ting såvida du inte manas därtill av Anden. Herren sade: "Kommen ihåg att det som kommer ovanifrån är heligt och måste talas med försiktighet och efter Andens ledning" (L&F 63:64).

- Undvik sensationsmakeri, vilket betyder att säga något för att få en uppseendeväckande effekt. Undvik också att försöka väcka starka känslor hos personer du undervisar.
- Överdriv inte när du berättar om dina upplevelser.
- Berätta inte om upplevelser för att dra uppmärksamhet till dig själv.
- Tala inte om tidigare synder eller överträdelser.

Berättelser om andra

Skrifterna och kyrkans historia är fyllda med berättelser om män, kvinnor och barn som har tillämpat evangeliets principer i sina liv. Du kan till exempel undervisa om bön genom att berätta om hur Enos vädjade till Herren för sig själv, sitt folk och sina fiender. Du kan också undervisa om bön genom att använda berättelsen om Joseph Smiths bön i den heliga lunden. Och det finns många belysande, rörande berättelser om trofasta sista dagars heliga i dag som du kan återge. När du berättar om andra, kom då ihåg följande riktlinjer:

- Försäkra dig om att du, när du berättar om andra, likasom när du berättar om dig själv, gör det i enlighet med Anden. Undvik sensationsmakeri och överdriv inte.
- Se till att du återger berättelserna noggrant. Berätta inte något om andra som kanske inte är sant eller som kan innehålla några felaktiga inslag. Gå till källan, innan du återger en berättelse, för att få bekräftelse på att det du säger är baserat på fakta.
- Om en berättelse inte är tryckt eller återgiven offentligt, erhåll då tillåtelse från personen som berättelsen handlar om innan du återger den.

Uppbyggda berättelser

Det finns utrymme för uppbyggda berättelser i evangelieundervisningen. Du kan lära dig att använda uppbyggda berättelser genom att studera hur Frälsaren använde sig av liknelser i sin undervisning. Han talade om en vis man som byggde sitt hus på berggrund och om en dåre som byggde sitt hus på sanden (se Matt 7:24–27), om en kvinna som sopade hela huset för att hitta ett mynt som hon tappat (se Luk 15:8–10) och om en förlorad son som slösade bort sitt arv men blev välkomnad hem av sin far (se Luk 15:11–32). Om vi är mottagliga för Anden kan vi lära oss stora sanningar från dessa liknelser och från många andra som Frälsaren gav oss.

Som Bible Dictionary förklarar är liknelser detsamma som jämförelser. De undervisar om andliga sanningar genom att jämföra dem med materiella ting eller situationer (se Bible Dictionary, "Parables", s 740–741). Detta gäller alla uppbyggda berättelser som på lämpligt sätt undervisar om evangeliets principer. Berättelser kan göra evangeliets principer enkla att förstå, levande för fantasin

och minnesvärda. För förslag om hur man använder sig av jämförelser för att undervisa om evangeliets sanningar, se "Jämförelser och åskådningsundervisning", s 168–170.

När du tänker använda dig av uppiktade berättelser, kom då ihåg följande riktlinjer:

- Se till att de som du undervisar förstår att berättelserna inte är sanna.
- Se till att de uppiktade berättelserna, liksom alla andra berättelser, är lämpliga, smakfulla och i överensstämmelse med Anden.

Liahona innehåller ofta uppiktade berättelser som kan användas som tillägg och berika lektioner. Studera talen på generalkonferenser för att få exempel på effektiv användning av berättelser i evangelieundervisningen.

Riktlinjer för hur man förbereder och återger en berättelse

- Se till att det finns anledning till att återge en berättelse. Använd inte en berättelse bara för att roa dem du undervisar. Bind ihop berättelsen med en evangelieprincip som ingår i lektionens huvudtanke eller mål.
- Om det du berättar om inte har hänt i verkligheten, förklara då detta för klassen.
- Återge uppbyggande berättelser från ditt eget liv, skrifterna, kyrkans tidningar och lektionsböcker, kyrkans historia och generalauktoriteternas liv. När du berättar om sådant som hänt i ditt eget liv, undvik då att tala om tidigare förseelser eller synder.
- Kom ihåg att använda dig av berättelser som lämpar sig för den åldersgrupp du undervisar.
- Innan du återger en berättelse för dina elever, bör du läsa igenom den noga flera gånger så att du blir bekant med den. Medan du gör det, avgör du om du ska återge berättelsen med egna ord eller inte. Berättelser som är fyllda med uttrycksfulla dialoger och beskrivningar kan få större verkan om de läses upp.
- Avgör hur mycket tid du har för berättelsen. Om den behöver kortas ner, ta då bara med de personer och händelser som behövs för att de som lyssnar lätt ska kunna följa med i berättelsen.
- Om du återger en berättelse med egna ord, planera då på ett papper eller i tankarna ordningsföljden på händelserna i berättelsen. Träna dig på att återge berättelsen högt med egna ord. Använd ord och beskrivningar som ökar intresset och går att göra sig en bild av.
- Planera hur du ska kunna hjälpa lyssnarna att levandegöra berättelsen i sin fantasi. Du kan skapa intresse för berättelsen genom att använda dig av bilder eller annat visuellt material, till exempel teckningar på tavlan eller föremål som berättelsen handlar om. Innan du berättar om Mormons boks framkomst kan du visa en bild av Moroni när han gömmer guldplåtarna i kullen

Cumorah. Därefter kan du fråga "Vad händer på den här bilden?" eller "Varför gör Moroni det här?"

- Börja berättelsen på ett intressant sätt. Använd ord som ger en levande bild av personerna och omgivningen. För att till exempel inleda berättelsen om hur Frälsaren stillade stormen, kan du läsa från skrifterna: "Plötsligt blev det så stark sjögång att båten nästan försvann bland vågorna. Men han sov" (Matt 8:24).
- Tyck om att återge berättelsen. Berätta den med normalt tonfall, med intresse och övertygelse.
- Diskutera med eleverna när du är klar med berättelsen hur principen i den går att tillämpa i deras liv.

Ytterligare förslag om hur man återger en berättelse för yngre barn

- Ha barnens ålder i åtanke och anpassa berättelsen till hur länge de förmår lyssna ordentligt och till vad de förstår.
- Tänk ut sätt att engagera barnen i berättelsen. Du kan till exempel låta dem hålla upp bilder eller upprepa meningar.
- Innan du återger berättelsen bör du förklara orden i den som barnen kanske inte förstår. Detta hjälper dig att återge berättelsen utan avbrott.
- Om du läser från en bok med bilder i, stanna då ofta upp och visa bilderna för barnen. Visa bilderna tillräckligt länge för att alla ska kunna se dem innan du fortsätter med berättelsen.
- Om barnen kommenterar eller ställer frågor, ge då enkla, raka svar. Fortsätt sedan med berättelsen.
- Små barn tycker om när berättelser upprepas. Om du upprepar en berättelse så inled den och fråga därefter: "Vad hände sedan?" Du kan kasta en bönpåse eller någon mjuk leksak till ett barn och be honom eller henne säga något om vad som sedan händer i berättelsen. Samma barn kastar sedan bönpåsen vidare till ett annat barn. Fortsätt så tills berättelsen är klar.
- Sätt samman olika delar av en berättelse ur skrifterna. Ge olika elever i uppgift att läsa skriftställena i rätt ordning.
- Barn kan tycka om att sitta på golvet framför dig när du återger en berättelse.
- Barn kan tycka om att dramatisera en berättelse efteråt.

BILDER (se även VISUELLA HJÄLPMEDEL)

Bilder är värdefulla redskap som förstärker huvudtanken i en lektion och hjälper eleverna att hålla sig uppmärksamma. Lämpliga bilder för undervisning om evangeliet hittar du i möteshusets bibliotek, Evangeliet i bild, kyrkans lektionsböcker och kyrkans tidningar.

Att visa bilder

Du kan visa bilder på olika sätt. Du kan till exempel:

- Ställa dem i hyllan på skrivtavlan, på ett staffli eller en stol.
- Låta någon hålla upp dem.
- Själv hålla upp dem.

Använd inte tejp för att fästa bilder på skrivtavlor eller målade väggar.

Hur man undervisar med bilder

Bilder kan spela en viktig roll när du ska återge en berättelse. Du kan till exempel hjälpa barnen att upprepa en berättelse genom att be dem placera flera bilder i ordningsföljd och sedan låta vart och ett av barnen återge en del av berättelsen.

Använd bilder på ett kreativt sätt. Du kan till exempel visa en bild av Johannes döparen när han döper Jesus. Sedan kan du säga: "När Jesus levde här på jorden gav han oss ett exempel att följa. Han visste att vår himmelske Fader hade befallt alla människor att döpas." Därefter kan du ställa följande frågor:

- Vad händer på den här bilden?
- Vilket sade Jesus är det rätta sättet att bli döpt?
- Vem döpte Jesus?
- Varför bad Jesus Johannes att döpa honom?
- Varför gick Jesus och Johannes ner i floden?
- Varför är det viktigt för oss att följa Jesu exempel och döpas så som han blev döpt?

När ni har diskuterat dessa frågor kan du sammanfatta elevernas svar och koppla samman dem med huvudtanken i lektionen.

Kom ihåg att konstnärer tar sig en del friheter när de gör bilder. Allt på bilden bör därför inte tas bokstavigt. Förlita dig på redogörelsen i skrifterna när det gäller förutsättningarna för och bakgrunden till en händelse.

DEMONSTRATIONER

Ibland kanske du tycker att bästa sättet att undervisa om en viss princip eller färdighet är att demonstrera den. Demonstrationer kan användas för att lära ut sådana färdigheter som att dirigera sånger och psalmer, ge första hjälpen, baka bröd, slå en knop, släktoforska eller utföra en prästadömsförordning. Efter en demonstration kan eleverna få tillfälle att prova på tekniken.

Om du bjuder in någon annan att visa en metod eller färdighet, se då till att du erbjuder dig att hjälpa honom eller henne att förbereda sig.

Sättet att förbereda och framföra en demonstration

Förberedelserna av en demonstration sker på följande sätt:

1. Om det är du som ska demonstrera något så träna på det. Försäkra dig om att demonstrationen uppfyller sitt syfte och att du kan bli klar med den på den tid som finns tillgänglig. Se också till att den passar för dem du undervisar, så att de inte blir missmodiga när de försöker lära sig denna nya färdighet.
2. Gå igenom allt nödvändigt material och all utrustning. Se till att föremålen är tillräckligt stora så att de syns eller så att du kan beskriva dem om de är små. Om du har bett någon annan göra demonstrationen, och du inte räknar med att personen i fråga ska ta med sig det nödvändiga materialet och utrustningen, be då honom eller henne göra upp en lista över det som du ska skaffa fram. Om du vill att eleverna ska upprepa metoden som lärs ut i demonstrationen, ha då all nödvändig utrustning och allt material i ordning för dem. Du kan göra ett översiktsblad till varje elev. Alla mått eller beståndsdelar bör stå på bladet och nämnas i demonstrationen.
3. Det kan underlätta att låta andra som känner till metoden hjälpa till när eleverna ska tillämpa färdigheten som har demonstrerats. Tala i så fall med dessa personer i förväg.
4. Gör i ordning klassrummet så att alla kan se och höra.
5. Ordna städning efter demonstrationen om det behövs.

Vidta följande åtgärder vid en demonstration:

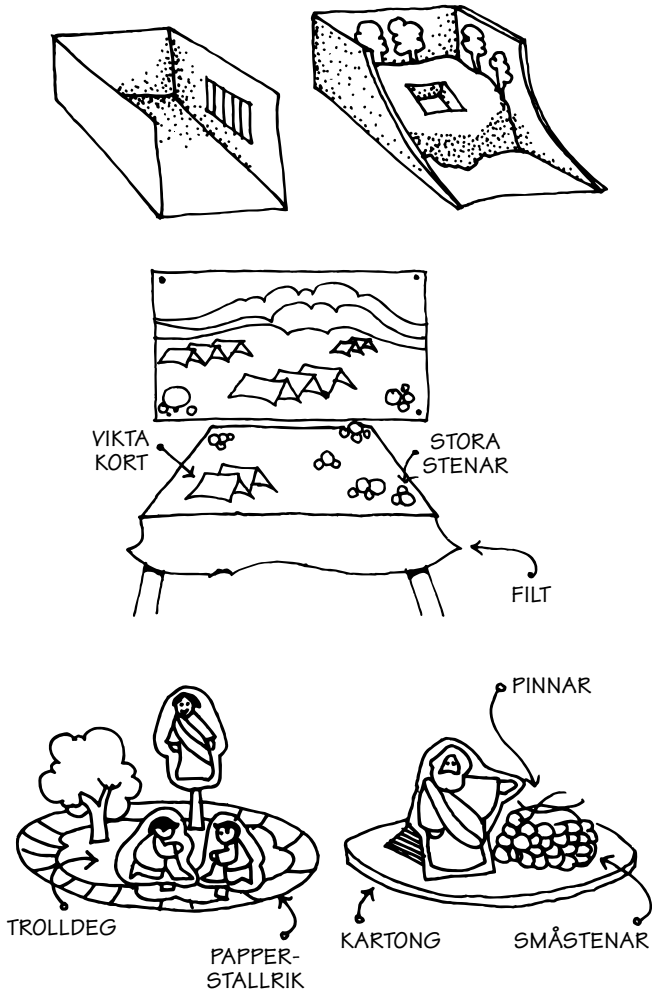
1. Förklara. Hjälp eleverna förstå syftet med demonstrationen och anledningarna till förfarings sättet. Hjälp dem också se hur tekniken, metoden eller färdigheten kan bli till nytta för dem.
2. Demonstrera. Visa hur man använder sig av tekniken, metoden eller färdigheten. Detta bör ge ett mönster, eller en modell, som eleverna kan rätta sig efter.
3. Träna. Låt eleverna träna på metoden. Under tiden som de tränar bör du iaktta, undervisa och hjälpa till när det behövs. Var tålmodig, förstående, positiv och uppmuntrande.

Exempel på hur man kan använda sig av demonstrationer för att undervisa om en princip finns på s 166.

DIORAMAN (se även PAPPERSFIGURER SOM KAN STÅ UPP)

Dioraman är små scener med pappersfigurer. Enkla dioraman och pappersfigurer kan göra att barn minns berättelser och tycker att de är intressanta.

Exempel på dioraman och pappersfigurer

Du kanske vill be dem du undervisar att hjälpa dig göra dioraman och pappersfigurer under lektionen, eller att de tar med sig pappersfigurer som ni kan använda i dioraman som du redan har gjort.

Recept på trolldag

2,5 dl salt
10 dl mjöl
1 msk matolja
5 dl vatten
karamellfärg (valfritt)

Blanda saltet och mjölet. I en annan skål blandar du oljan, vattnet och, om så önskas, karamellfärgen. Rör sedan ner oljan och vattnet i mjöl- och saltblandningen. Knåda blandningen till en deg. Lägg degen i en lufttät behållare för att hålla den mjuk.

Dioraman av kartonger och papperstallrikar kan användas till fler än en berättelse.

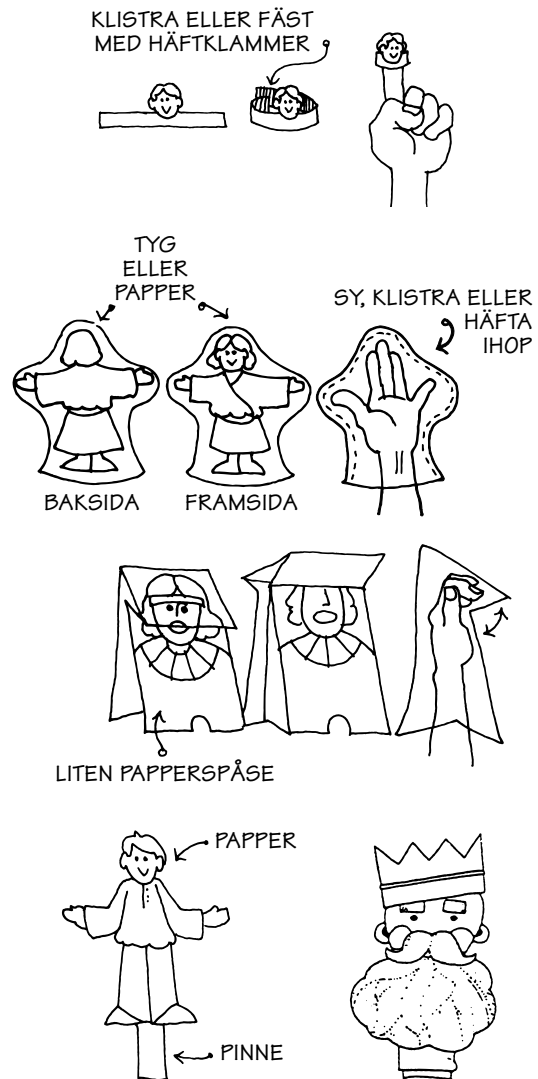
DISKUSSIONER

Se "Hur man leder diskussioner", s 63–65.

DOCKOR

Du kan använda dig av dockor för att dramatisera delar av en lektion eller berättelse, välkomna barnen till klassen, ge instruktioner, sjunga, hjälpa till med rollspel, ställa frågor eller hjälpa barnen att hålla sig uppmärksamma.

Exempel på dockor

DRAMATISERINGAR

I en dramatisering gör man ett teaterstycke av en berättelse. De som du undervisar kan få mer kunskap om evangeliets principer genom att dramatisera berättelser ur skrifterna, kyrkans historia och kyrkans tidningar.

Olika slags dramatiseringar

Det finns olika slags dramatiseringar. Du kan till exempel:

- Läs en berättelse (eller låta någon annan läsa berättelsen) medan deltagarna spelar upp handlingen utan ord.
- Återge en berättelse och sedan låta deltagarna spela upp den med eller utan ord. Små barn tycker ofta om

att göra teater av en berättelse flera gånger, och föreställa olika personer i berättelsen varje gång.

- Förbereda manus i förväg som deltagarna kan läsa i klassen.
- Låta några deltagare tyst spela upp en välkänd berättelse, och sedan låta de andra gissa vilken berättelse som dramatiserats.
- Intervjua någon som om personen i fråga är en person från skrifterna eller kyrkans historia. Du kan till exempel be någon att spela Sem, en av Noas söner. Du kan be den som spelar Sem att berätta vad Noa predikade om floden och arken och om den dag när Noa och hans familj kunde gå på torra land igen. (Om du planerar att hålla en sådan "intervju", bör du tala med den som ska intervjuas i förväg och låta honom eller henne få veta vilka frågor du kommer att ställa.)

Hur man förbereder och gör dramatiseringar

Oavsett hur dramatiseringarna görs, bör de ha ett tydligt samband med lektionen. De bör hjälpa eleverna att minnas evangelieprinciper. De bör förmedla budskap som är enkla och raka. De bör inte avleda från andemeningen i berättelserna i skrifterna eller i historiska händelser.

Enkel kostymering som morgonrockar och hattar kan göra dramatiseringarna mer intressanta, särskilt för barn. Du kanske också tycker det underlättar om ni har namnbrickor för att känna igen personerna som deltagarna porträtterar.

En del elever kan känna sig tveksamma till att spela människor i skrifterna eller kyrkans historia. Du kanske hittar andra sätt för dessa elever att delta i dramatiseringarna. Kanske tycker några barn om att låtsas att de är djur. De kan också tycka om att göra ljudeffekter, till exempel ljud som låter som vind eller fötter som springer. Om några inte vill delta, så pressa dem inte till det.

För att göra en dramatisering:

1. Be om frivilliga till dramatiseringen. Dela ut rollerna.
2. Hjälp deltagarna förstå berättelsen de ska dramatisera och människorna som de ska föreställa.
3. Hjälp deltagarna med deras roller under dramatiseringen när så behövs. Du kanske behöver sufflera under dramatiseringen. Om du undervisar små barn kanske du vill ställa frågor som hjälper dem på traven, till exempel "Vad ska du sedan göra?" eller "Vad ska du nu säga?"

Dramatiseringar bör inte ta upp hela lektionstiden. Se till att det finns tillräckligt med tid i slutet av dramatiseringen till att fråga deltagarna vad de har lärt sig. Hjälp dem att binda samman budskapet i dramatiseringen med lektionen och sitt eget liv.

Att beakta när Gud ska framställas i dramatiseringar

"Rollen som Gud Fadern eller den Helige Anden får inte framställas på möten, i skådespel eller musikalerna.

Om någon spelar Frälsaren måste det ske med största vördnad och värdighet. Endast personer med sund karaktär bör beaktas för rollen. Endast skriftställen med ord som Frälsaren uttalat bör sägas av den som spelar honom. Den som spelar Frälsaren ska inte sjunga eller dansa.

När föreställningen är slut och aktören befinner sig i foajén eller på någon annan plats bör han inte ha samma kläder på sig. Han bör omedelbart byta om till sina vanliga kläder.

Frälsaren bör inte spelas av barn i någon form av dramatisering utom i julspel" (*Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadömetts och biorganisationernas ledare* [1998], s 278).

Du kanske vill be en berättare läsa upp vad Frälsaren sagt i skrifterna.

EXEMPEL

Föreställ er att ni förklarar hur man markerar i skrifterna för människor som aldrig har sett någon markera i skrifterna. De skulle ha svårt att förstå om du försökte förklara genom att enbart använda ord. Men de skulle förmodligen inte ha några som helst svårigheter att förstå om du visade dem hur du markerat skriftställen i dina egna skrifter. Tänk dig att förklara tionde för barn som inte förstår innebörden av ordet *tiondel*. De skulle förstå tiondelagen mycket bättre om du gav dem ett exempel genom att lägga upp tio mynt på ett bord och sedan lade ett av dem i ett tiondekuvert.

Som lärare i evangeliet ställs vi ofta inför utmaningen att hjälpa andra förstå något som de inte har förstått särskilt bra förut. Ett sätt att åstadkomma detta är att ge exempel. Det är viktigt att förklara principer och hur man tillämpar dessa, men din undervisning blir vanligtvis ännu bättre när du också ger exempel.

Du bör ofta ge exempel under lektionerna för att försäkra dig om att eleverna förstår vad du undervisar om. På sidan 73 i denna bok finns det en berättelse om en lärare som borde ha använt ett exempel i en lektion om uppenbarelse i Primär. Han förberedde lektionen noggrant och använde en mängd effektiva metoder. Mot slutet av lektionen ställde läraren en återblicksfråga: "Vem har myndigheten att få uppenbarelser för kyrkan?" Alla barnen räckte upp handen. De visste svaret allesammans: kyrkans president. Men läraren upptäckte sedan, nästan av en händelse, att eleverna inte visste vad ordet *uppenbarelse* betydde. Om han gett några enkla exempel tidigare i lektionen, till exempel berättat om hur han själv blivit vägledd av den Helige Anden eller berättat om hur Herren talade till Joseph Smith i första synen, skulle det ha gjort stor skillnad.

Hur man använder sig av exempel

Det finns många sätt att ge exempel. Det viktigaste är att du använder exempel som hjälper eleverna att få en klar bild av det du undervisar om. Här följer några förslag.

Välkända exempel på okända begrepp

Om du diskuterar ett begrepp som är okänt för dem du undervisar, kan du använda dig av specifika, välkända exempel som hjälper dem förstå. Om ni talar om prästadömetts förordningar kan du till exempel säga: "Dopet, sakramentet och att gifta sig i templet för tid och evighet är exempel på prästadömetts förordningar." Om ni talar om profeter kan du säga: "Adam, Abraham och Mose var profeter i forna tider. Några exempel på profeter i de sista dagarna är Joseph Smith, David O McKay, Ezra Taft Benson och Gordon B Hinckley."

Det kan vara svårt att göra så med abstrakta begrepp, såsom tro, syndernas förlåtelse och frälsning. Det är ofta bättre att lära ut sådana begrepp med hjälp av berättelser, jämförelser eller åskådningsundervisning (se "Jämförelser och åskådningsundervisning", s 168–170).

Exempel som visar färdigheter

Ofta är bästa sättet att lära ut en färdighet att visa hur man gör. Till exempel:

- För att hjälpa andra lära sig hur man förbereder en lektion, kan du låta dem se en översikt av en lektion som du har förberett.
- I stället för att bara berätta för andra vilka studiehjälpmedel som finns tillgängliga i skrifterna, och ge en förklaring till hur man använder dem, så låt dem öppna skrifterna och slå upp index, register, uppslagsdel, kartor och andra hjälpmedel. Visa sedan hur man använder dem.

Exempel som visar principer

Några principer kan demonstreras. Följande berättelse visar hur en primärlärare visade principen att dela med sig:

"Läraren för en grupp treåringar i Primär talade kortfattat om att vi bör dela med oss. Sedan berättade hon två korta berättelser om barn som delade med sig. Därefter bredde hon ut tidningar på golvet och gav varje barn en klump lera. Hon såg till att hennes lerklump var mycket mindre än de andras och uppmuntrade varje barn, ett i taget, att dela med sig till henne. Först var barnen tveksamma till det, men när de såg hennes villighet att dela med sig till dem, började de tycka om att dela med sig – inte bara till sin lärare, utan också till varandra. Lektionen gjorde att barnen inte bara förstod innebörden av principen om att dela med sig utan också *upplevde* känslorna som hör ihop med att dela med sig" (Janelle Lysenko, "Tools for Teaching Tots", *Ensign*, mars 1987, s 71).

Berättelser som ger exempel på människor som lever efter evangeliets principer

Några principer, till exempel tro, kärlek, lojalitet och omvändelse, går inte att demonstrera eftersom de hör ihop med andliga verkligheter som inte kan ses. Men med berättelser kan du ge exempel på människor som lever efter dessa principer. Du kan till exempel använda berättelsen om Josef i Egypten som flydde från Potifars hustru när du ska undervisa om redbarhet. Du kan undervisa om lojalitet genom att berätta om John Taylor och Willard Richards, som frivilligt riskerade livet för att stanna kvar hos profeten Joseph Smith och hans bror Hyrum i Carthagefängelset. Du kan också berätta om egna erfarenheter. Påhittade berättelser, inklusive liknelser, kan ge exempel på hur man lever efter evangeliets principer. (För riktlinjer och förslag om hur man använder berättelser, se "Berättelser", s 160–162.)

FLANELLOGRAFER

En flanellograf är en flyttbar tavla som man visar bilder på, vanligtvis för att återge en berättelse. Detta undervisningsredskap fungerar bra ihop med barn. Om du använder dig av en flanellograf kanske du vill att eleverna ska hjälpa dig att sätta upp bilderna. När du använt dig av flanellografen för att återge en berättelse, kanske du vill låta barnen få ta hand om bilderna och återge berättelsen en gång till.

Hur man gör en flanellograf

För att göra en flanellograf:

1. Skär ut en bit kraftig kartong, tunn plywood eller något liknande.
2. Klipp till en bit enfärgad flanel, filt, flossat tyg eller grov säckkväv i en glad färg som är tillräckligt stor för att överlappa fem centimeter på varje sida om tavlan.
3. Lägg tyget med framsidan nedåt och placera tavlan mitt på tygstycket. Vik tygkanterna över sidorna på tavlan och fäst dem på baksidan.

Hur man gör flanellografbilder

För att göra egna flanellografbilder:

1. Rita själv en bild, eller kalkera och färglägg en bild ur någon av kyrkans tidningar, lektionsböcker eller andra källor.
2. Klipp ut bilden.
3. Klistra eller tejpa fast bilden på tjockt papper.
4. Fäst en bit flanel, eller en bit sandpapper eller annat strävt material, på baksidan av det tjocka papperet. Det gör att bilderna sitter kvar på flanellografen.

Bilder av människor, djur och föremål kan beställas med hjälp av *Kyrkan materialkatalog*. Utklippsbilderna, Set 1–10, finns bland Primärföreningens material.

FRÅGOR

Se "Att undervisa med frågor", s 68–70.

FÖRELÄSNINGAR

Det är ibland bättre att helt enkelt förklara en viss princip eller historisk händelse i stället för att leda en diskussion eller någon annan inlärningsaktivitet. Föreläsningar kan vara mycket effektiva om de ges vid lämplig tidpunkt, till exempel när du snabbt ska täcka stora mängder material, ge information som är ny för dem du undervisar eller sammanfatta en lektion.

Hur man håller föreläsningar

Föreläsningssmetoden fungerar i regel bättre med äldre elever än med mycket unga elever, som kan ha svårt för att sitta stilla, när de bara måste lyssna utan att göra något annat. Men även för vuxna kan en föreläsning bli tröttsam om den inte ges på ett bra sätt. Följande riktlinjer kan hjälpa dig ge effektiva föreläsningar:

- Gör dig själv bekant med lektionen så att du inte behöver läsa materialet ord för ord. Detta hjälper dig att hålla ögonkontakt med eleverna.
- Använd några visuella hjälpmedel, till exempel bilder, planscher, uppställningar, kartor, skrivtavlan eller overheadbilder. Dessa hjälpmedel ökar intresset och uppmärksamheten hos eleverna.
- Knyt an föreläsningen till dagliga situationer så att eleverna kan tillämpa principerna i sitt liv.
- Använd ett språk som eleverna förstår.
- Variera tonhöjden och rösläget för att skapa variation och betona viktiga punkter.
- Närhelst det är möjligt bör du låta eleverna få ställa frågor om och diskutera ämnet som du förklarar. Även om en föreläsning gör det möjligt för dig att täcka mer material än du annars skulle ha kunnat göra, bör du i de flesta lektioner låta eleverna delta på något sätt.

GÄSTTALARE

Då och då kanske du vill bjuda in en gäst att tala till dem du undervisar som en del av lektionen. En rådgivande till aronska prästadsömet kan till exempel inbjuda en hemvänd missionär som talar till de unga männen om hur de kan förbereda sig för missionsarbete.

Hur man går till väga med en gästtalare

Du måste få godkännande från din biskop innan du bjuder in en gästtalare som inte är medlem i församlingen (se *Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadsömet och biorganisationernas ledare* [1998], s 324). När du har fått godkännande från din biskop, gör då följande:

1. Inbjud gästtalaren i förväg. Berätta för honom eller henne om lektionens ämne, vilken åldersgrupp det gäller, vad du tycker att eleverna bör lära sig av framställningen och hur lång tid han eller hon bör få. Ge talaren en kopia av lektionen från lektionsboken.
2. Om du tänker ställa frågor till gästen, gör då upp en lista över frågorna som du kommer att ställa. Ge gästen en kopia av frågorna.
3. Presentera gästen innan han eller hon talar till klassen.

GRUPPINDELNING

Gruppindelningar innebär att eleverna delas in i små diskussionsgrupper. Grupperna diskuterar tilldelade ämnen och berättar sedan för varandra vad de har kommit fram till. Du kan använda dig av gruppindelningar för att ge ett stort antal personer möjlighet att delta i en lektion. Personer som vanligtvis är tveksamma till att delta kanske kommer med idéer i en liten grupp som de inte skulle gjort framför hela gruppen. Det kan hjälpa dem inse att deras åsikter betyder något för andra.

Ibland kan grupperna utbyta idéer genom att göra planscher eller teckningar. Du kan till exempel be dem att med teckningar skildra olika avsnitt av en berättelse i skrifterna eller saker som de är tacksamma för.

Exempel på gruppindelning

I en lektion om hur man förbereder sig för heltidsmission, kan en lärare i äldsternas kворum dela in kворumets medlemmar i fem grupper och låta varje grupp bereda sig på att redogöra för en av följande frågor:

- Vad kan unga män göra för att förbereda sig för mission?
- Vad kan fäder göra för att hjälpa sina söner förbereda sig för mission?
- Vad kan hemlärare göra för att hjälpa pojkar och unga män att förbereda sig för mission?
- Vad kan aronska prästadsömet rådgivande göra för att hjälpa unga män att förbereda sig för mission?
- Vad kan vuxna göra för att förbereda sig själva för mission?

Du kan använda samma mönster och utveckla andra ämnen med hjälp av gruppindelningar.

Hur man genomför en gruppindelning

Följande steg visar hur man genomför en gruppindelning. När du planerar att göra en gruppindelning, tänk då på hur lång tid varje steg kommer att ta. Se till att proceduren inte tar upp alltför mycket av lektionstiden.

1. Dela in klassen i grupper om minst tre personer. (Eller du vill kanske bara be varje elev vända sig till personen som sitter närmast honom eller henne för en hastig

diskussion. Om du väljer det senare sättet måste du göra anpassningar från punkt nr 2 och framåt.)

2. Välj själv gruppledarna eller låt grupperna välja sin ledare. Utse också någon i varje grupp att vara sekreterare. Ge dem som ska anteckna ett papper och en penna. De skriver upp vad deras grupper kommer fram till under diskussionen. Gruppledarna håller igång diskussionerna och redogör sedan för gruppens åsikter inför klassen. (Om du gjort en gruppindelning där grupperna ska rita något, ge då varje grupp det material som behövs, till exempel papper, pennor och kriterior.)
3. Ge varje grupp ett ämne som har med lektionen att göra. Du kan be alla grupperna diskutera samma ämne, eller ge varje grupp ett speciellt ämne. Det kan underlätta om varje grupp får ett papper där ämnet är nedskrivet.
4. Ge grupperna begränsad tid att diskutera sina ämnen. Kontrollera att de håller sig till uppgiften. Varsko dem när det är en eller två minuter kvar av tiden.
5. Uppmuntra varje gruppledare att redovisa de tankar som gruppdiskussionen ledde fram till. (Om alla grupperna har diskuterat samma ämne, låt då gruppledarna turas om att framföra en tanke. Annars kanske de första grupperna säger mycket och inte lämnar mycket kvar för de andra grupperna att tillägga.)
6. Se till att ämnet har diskuterats tillräckligt och sammanfatta sedan redovisningarna. Se till att eleverna förstår sambandet mellan deras diskussion och de evangelieprinciper du undervisar om.

IDÉKLÄCKNING

Under en idékläckning framkastar läraren en fråga eller en situation och låter eleverna få en kort stund till att fritt komma med lösningar eller förslag.

Exempel på idékläckningsmetoder

Du kan använda dig av idékläckning för att ta itu med behov i din familj, ditt kворum eller din klass. Du kan till exempel låta eleverna organisera ett tjänandeprojekt, föreslå sätt att inbjuda mindre aktiva medlemmar till en aktivitet, eller komma med idéer om hur hemundervisningen kan bli bättre.

Du kan också använda dig av idékläckning för att stimulera tankar kring ett visst ämne i en lektion. Du kan till exempel be dem du undervisar att använda några minuter till att räkna upp välsignelser som de fått genom prästadömet eller vad de kan göra för att vara goda exempel som kyrkans medlemmar.

Hur man leder en idékläckning

1. Förklara vad som menas med idékläckning. Berätta för dem du undervisar att du ska ge dem en stund till att

komma med idéer. Försäkra dig om att de förstår att du inte tänker kritisera eller förlöjliga deras förslag, och hjälp dem förstå att de inte bör kritisera eller förlöjliga varandras förslag. På grund av idékläckningens karaktär kanske du behöver påminna dem om att vara vördnadsfulla i sitt uppträdande och sina förslag.

2. Framställ en bestämd fråga eller situation. Se till att eleverna vet hur mycket tid de har på sig till att komma med förslag.
3. Låt eleverna bidra med sina förslag. Om de är ovilliga till att börja ge förslag, kanske du behöver få igång dem genom att komma med några egna förslag. Sök efter sätt att få med de personer som verkar tveksamma till att delta.
4. Medan eleverna ger förslag skriver du upp förslagen på tavlan eller på ett papper. Du kan också låta någon annan skriva upp dem.
5. När tiden är ute diskuterar ni förslagen som eleverna gett. Uppmuntra dem att förbättra förslagen och diskutera hur de hör samman med lektionen. Om syftet med aktiviteten var att ni skulle bestämma er för att göra något speciellt, till exempel genomföra ett tjänandeprojekt eller inbjuda mindre aktiva medlemmar till en aktivitet, så hjälp dem att välja ett av förslagen. Hjälp dem sedan att planera hur de ska kunna följa förslaget.
6. Om de kommer med idéer som är uppriktiga, men som utgör falska lärdomar, ta dig då tid under lektionen att vänligt korrigera sådana uppfattningar.

INTRESSEVÄCKARE

Aktiviteter som drar till sig uppmärksamhet kan användas för att väcka intresse och hjälpa eleverna att rikta sin uppmärksamhet på lektionsämnet. Sådana aktiviteter bör vara korta och leda direkt in på lektionen. De används oftast i början av lektionen, men de kan också användas för att fånga elevernas uppmärksamhet under lektionens gång och för att göra övergångar från en del av lektionen till en annan. Många lektioner i kyrkans lektionsböcker har förslag på "intresseväckare".

För förslag om hur man använder sig av och skapar aktiviteter som tilldrar sig uppmärksamhet, se "Hur man inleder lektionen", s 93, och "Hjälp eleverna att vara uppmärksamma", s 71–72.

JÄMFÖRELSE OCH ÅSKÅDNINGSUNDERVISNING

Det är ofta svårt att lära ut de abstrakta sidorna av evangeliet – principer som tro, omvändelse, kärlek, Jesu Kristi försoning, syndernas förlåtelse och återlösningen. Äldste Boyd K Packer sade:

"När vi undervisar om evangeliet omskapar vi inte den fysiska världen runt omkring oss. Vi har att göra med den

abstrakta världen inom oss, och det är något helt annat. Vi kan inte använda något av våra vanliga verktyg. Att förmedla till ett barn vad en katt är, är mycket enklare än att förmedla begreppet tro. Tro är något som är mycket svårt att beskriva.

Hur stor är till exempel tron? Vi lär oss snart att det inte hjälper oss att tala om storlek. För ett barn som inte vet något om tro kan vi bara i vaga ordalag tala om en viss mängd, till exempel mycket tro eller lite tro. Vi kan inte berätta för honom vilken färg tron har. Vi kan inte berätta för honom vilken form den har. Vi kan inte berätta för honom vad den består av.”

Sedan berättade äldste Packer om ett undervisningsredskap som vi kan använda oss av när vi undervisar om abstrakta principer: ”Knyt det abstrakta begreppet ... till något påtagligt föremål som eleverna redan känner till och bygg sedan vidare på den kunskapen” (*Teach Ye Diligently*, rev uppl [1991], s 31–32).

Du kan använda dig av jämförelser och åskådningsundervisning för att hjälpa eleverna förstå abstrakta principer. Tillsammans med berättelser och personliga vittnesbörd ger dessa metoder en utmärkt samling redskap som kan användas i undervisningen om den eviga verklighet som vi inte kan uppfatta med våra sinnen.

När du använder dig av jämförelser och åskådningsundervisning, kom då ihåg att de alltid bör förstärka lektionsmålet och inte avleda från de evangelieprinciper du undervisar om.

Jämförelser

Frälsaren hänvisade ofta till kända jordiska föremål eller erfarenheter för att hjälpa lyssnarna förstå andliga principer. Han talade om sig själv som ”livets bröd” (Joh 6:35) och ”den gode herden” (Joh 10:11, 14). Han lärde sina följeslagare att söka efter det förlorade fåret (se Matt 10:5–8) och att föra hans får på bete (se Joh 21:15–17). Herren jämförde himmelriket med en skatt, en pärla och ett fisknät (se Matt 13:44–48). Han jämförde tron med ett senapskorn (se Matt 17:20). Han sade att människorna skulle kännas igen på sin frukt (se Matt 7:15–20). I hans undervisning blev en trång port vägen till evigt liv (se Matt 7:13–14) och hans lärjungar blev människofiskare (se Matt 4:18–19). Han talade om att samla sitt folk som en höna samlar sina kycklingar under vingarna (se Matt 23:37).

Med övning och fantasi kan du finna tillämpningar på evangeliet i välbekanta föremål. Bönen kan till exempel jämföras med en radio, en patriarkalisk välsignelse kan jämföras med Liahona, och hoppet kan liknas vid solskenet som bryter genom molnen. Du kan hitta lärdomar i dina erfarenheter på arbetet, i rutinmässiga hushållsbestyr eller i ditt umgänge med andra människor (se ”Sök efter lärdomar överallt”, s 22–23).

Äldste Packer föreslog en formel för att finna jämförelser:

_____ kan jämföras med _____

Som synes nedan kan denna formel användas för att undervisa om omvändelse. Omvändelsens abstrakta princip blir tydlig när vi jämför den med något enkelt och välbekant. Äldste Packer fortsatte sin undervisning:

”Ta ett sådant ämne som *omvändelse*.

Omvändelse kan jämföras med _____

Vilken vardaglig företeelse, som alla känner väl till, kan jämföras med omvändelse? Tänk er att vi använder en tvål.

Omvändelse kan jämföras med med tvål ”
(se *Teach Ye Diligently*, s 36–37; se också s 34).

Andra exempel på jämförelser

Följande är en förteckning över andra jämförelser som du kan ha nytta av när du undervisar om evangeliet:

Skriftstudier kan jämföras med en fest.

Barn kan jämföras med skatter.

Tro kan jämföras med en sköld.

Skrifterna kan jämföras med en räddningsflotte på ett stormigt hav.

Synd kan jämföras med kvicksand.

Åskådningsundervisning

Liksom jämförelser visar åskådningsundervisning sambandet mellan abstrakta principer och bekanta fysiska föremål. I åskådningsundervisning använder du dig emellertid av verkliga föremål i stället för att bara tala om dem. För att till exempel hjälpa eleverna förstå omvändelsens renande effekt kan en lärare visa en tvål och även använda den till att tvätta bort smuts från sina händer.

Andra exempel på åskådningsundervisning

Följande exempel förklarar närmare hur åskådningsundervisning går till:

- För att visa att förordningar och förbund är oskiljaktiga kan du visa ett mynt. Fråga sedan vilken sida av myntet som är viktigast. (Ingen sida är viktigare än den andra.) Fråga eleverna om de kan sära på sidorna. Förklara sedan att förordningar och förbund är oskiljaktiga, precis som myntets båda sidor är oskiljaktiga. Framhåll också att förordningar och förbund är nödvändiga för inträde i Guds närhet, precis som mynten ibland behövs som inträde till olika evenemang.
- För att betona att varje person är viktig kan du låta eleverna lägga ett enkelt pussel som du tagit bort en bit ifrån. När de frågar efter den saknade biten, ger du den till dem. Fråga dem varför den saknade biten är viktig. Förklara sedan att varje bit i ett pussel är som en familjemedlem eller klassmedlem. Varje person är viktig.

- För att illustrera hur viktigt evangeliet är kan du visa en karta. Fråga vad vi har kartor till. Jämför sedan kartan med evangeliet. Förklara att Jesu Kristi evangelium vägleder oss på samma sätt som en karta. Den hjälper oss att gå på den väg som leder till evigt liv hos vår himmelske Fader.
- För att undervisa om behovet av att vårda Guds ord efter det att det såetts i våra hjärtan (se Alma 32:28–43) kan du rita två växter – en som är välmående och står i fuktig, bördig jord samt en som ser vissen ut och står i torr, mager jord.

Lämpliga tillfällen för jämförelser och åskådningsundervisning

Det går att använda sig av jämförelser och åskådningsundervisning på många sätt, men du har mest nytta av dem när du behöver:

- Fånga elevernas uppmärksamhet. Du kan använda dig av jämförelser och åskådningsundervisning för att snabbt väcka intresse, fokusera elevernas uppmärksamhet och föra ett ämne eller en princip på tal i lektionen.
- Finna en grundstomme till en lektion. Du kan då och då bygga upp en hel lektion på en jämförelse eller på åskådningsundervisning.
- Dra slutsatser, sammanfatta och uppmuntra. Sedan du undervisat om en evangelieprincip kan du använda dig av jämförelser eller åskådningsundervisning för att sammanfatta vad som diskuterats och motivera dem du undervisar att göra viktiga förändringar i sitt liv.

KARTOR

Du kan hitta kartor längst bak i Bibeln, i kyrkans lektionsböcker, kyrkans tidningar och i möteshusets bibliotek.

Hur man använder kartor

Du kan använda dig av kartor under lektionerna genom att:

- Låta eleverna hitta platser som nämns i berättelserna som ni studerar i skrifterna och i kyrkans historia.
- Rita enkla kartor på tavlan.
- Hitta intressanta områden, till exempel länder där heltidsmissionärer verkar eller städer där det finns tempel.

LÄSTEATER (se även TALKÖRER, UPPLÄSNINGAR)

I en lästeater använder deltagarna sig av ett manus för att återge en berättelse. En lästeater kan uppföras i en klass eller inför en publik.

Du kan använda dig av den här metoden för att återge berättelser ur skrifterna, andra berättelser, dikter och annan information. Du kan också använda dig av den som en del av speciella program vid helgdagar eller andra evenemang.

Exempel på lästeater

Berättelse: Abinadi, kung Noa och Alma

Tillvägagångssätt: Förklara att Gud sände en profet vid namn Abinadi för att uppmana kung Noas folk att omvända sig från sina synder. Sedan låter du eleverna läsa vad kung Noa, hans orättfärdiga präster, Abinadi, Alma och nephiterna sade i Mosiah 17:1–9 och 18:1, 7–11, 17, 30. Låt också någon vara berättare och läsa vad som hände mellan citaten av olika personer i berättelsen.

Hur man gör en lästeater

- Välj material som stöder lektionsämnet. Lämpligt material går att hitta i skrifterna, kyrkans lektionsböcker och kyrkans tidningar.
- Dela in materialet i roller. Ge rollerna till deltagarna. Ge varje deltagare rollen att gestalta en person eller vara berättare. Se till att deltagarna får tillräckligt med tid att studera sina roller och att de förstår dem.
- Om du ska framföra en lästeater inför publik, låt då gruppen öva sig i att läsa materialet. Se till att de talar tydligt, använder sig av pauser, ändrar röstläge och hastighet för att föra fram innebörden av budskapet.

LEKAR OCH SPEL

Lekar och spel ger variation till lektionerna och möjlighet till samspel mellan eleverna. Du kan hitta många förslag på lekar och spel i kyrkans lektionsböcker, kyrkans tidningar och *Stora hemaftonboken*.

Hur man väljer lekar och spel

När du väljer ut vilka lekar och spel som ska ingå i lektionen, se då till att de:

- Förstärker den evangelieprincip du undervisar om.
- Är lämpliga för den omgivning du undervisar i.
- Är lämpliga för åldern på dina elever och gruppens storlek.
- Är lätta att förstå.
- Endast tar en liten del av lektionen i anspråk. I några fall kan en lek kräva en stor del av lektionen, men det är inte regel utan undantag.
- Inte uppmuntrar till tävlan. Du bör undvika att belöna dem som "vinner".
- Ger alla elever möjlighet att delta och känna sig duktiga. Du bör berömma alla eleverna lika mycket för att de anstränger sig väl.

Exempel på lekar och spel

"Memory"

I det här spelet har eleverna två uppsättningar kort där det finns information eller bilder som hör ihop. Fundera på följande exempel, vilket skulle kunna användas i en primärklass:

Skaffa tolv pappersbitar som är lika stora, och tillräckligt stora för att alla ska kunna se vad som finns på dem. På hälften av bitarna klistrar du fast eller ritas en bild som hör samman med lektionen. På andra hälften gör du en beskrivning av bilderna. De sidor som det varken finns bild eller text på numrerar du från ett till tolv. Vid lämplig tidpunkt i lektionen kan du lägga pappersbitarna på golvet, med numren uppåt, eller tejpa fast dem på ett styvt papper. De behöver inte vara i nummerordning.

För att spela spelet låter du alla i tur och ordning välja två pappersbitar. Vänd på bitarna för att se om de har en bild och motsvarande information. Om de passar ihop lägger du undan bitarna. Om de inte passar ihop, lägger du dem tillbaka på sin plats, med numren uppåt, och låter nästa person välja två pappersbitar. När alla bilder och beskrivningar har parats ihop diskuterar ni hur de hör samman med lektionen.

Du kanske vill använda dig av någon av följande varianter av den här leken:

- Skriv en halv vers från skrifterna på en bit papper och resten av versen på en annan bit. Eller skriv en del av ett uttryck i skrifterna på en bit papper och resten av uttrycket på en annan bit. Några uttryck som kan paras ihop är till exempel "återställelsen av" och "evangeliet", "Lehis syn" och "om livets träd" samt "ledstången" och "av järn".
- Skriv numren på trosartiklarna på tretton olika pappersbitar. På tretton andra pappersbitar skriver du nyckelord från varje trosartikel.

Gissningslekar

I den här leken ger läraren en rad ledtrådar för att hjälpa eleverna känna igen en viss person, en viss plats, ett visst föremål, en viss berättelse i skrifterna eller en viss princip. Du kan använda dig av den här leken för att inleda en lektion eller betona en del av lektionen.

För att leka leken ger du ledtrådar till dem du undervisar så att de kan känna igen en person eller ett föremål som har samband med lektionen. Ge en ledtråd åt gången och ge eleverna möjlighet att efter varje ledtråd identifiera personen eller föremålet. Börja med allmänna ledtrådar. Gör ledtrådarna mer specifika tills någon gissar rätt. Följande ledtrådar kan till exempel användas för att hjälpa eleverna att känna igen profeten Mose:

Jag är en profet i Gamla testamentet.

Jag talade med Gud ansikte mot ansikte.

Jag uppfostrades av en egyptisk prinsessa.
Min talesman var en man som hette Aron.
Jag ledde Israels barn ut ur fångenskapen.

Du kanske vill använda dig av följande varianter av den här leken:

- Dela upp eleverna två och två. Ge ett ord till någon i varje par. Den person som känner till ordet ger sedan ledtrådar, som bara får innehålla ett ord, för att hjälpa sin partner att gissa vilket ord det handlar om. Om personen till exempel får ordet *dop*, kan han eller hon ge sådana ledtrådar som *vatten*, *funt* eller *nedsänkning*. Om personen får ordet *Noa*, kan han eller hon ge sådana ledtrådar som *översvämning*, *djur*, *ark*, *duva* eller *regnbåge*.
- Ge en person ett ord. Låt de andra gissa vilket ord det är genom att ställa 20 frågor. Frågorna måste kunna besvaras med *ja* eller *nej*.
- Låt en person rita en bild som föreställer ett visst ämne, en viss person eller en berättelse. Låt de andra gissa vad bilden föreställer.

Svara-lek

På olika papperslappar skriver du frågor som hjälper eleverna att i slutet av lektionen repetera vad de har lärt sig. Lägg papperslapparna i en burk eller någon annan behållare.

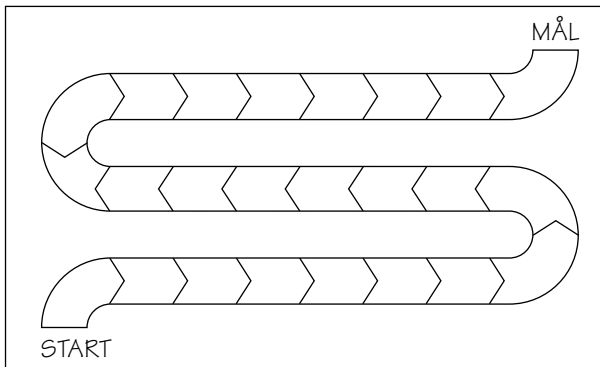
För att repetera lektionen kastar du en bönpåse eller något annat mjukt föremål till någon och låter honom eller henne dra en fråga från behållaren och besvara den. Låt sedan denna person kasta bönpåsen till någon annan, som också drar en fråga från behållaren och besvarar den.

Spelbräden

I en spelbrädeslek flyttar spelarna spelpjäserna från start till mål genom att besvara frågor och följa instruktionerna på förberedda spelkort. Ett spelbräde, som i exemplet nedan, kan göras av tjock kartong eller ritas upp på tavlan. Mynt eller andra små föremål kan användas som spelpjäser om du har gjort ett spelbräde av kartong. Om du använder tavlan som spelbräde, visa då hur eleverna förflyttar sig med hjälp av en krita. Spelkortet bör lära ut eller repetera evangeliets principer. Du kan till exempel förbereda kort med följande uppgifter:

- Din lillebror tar med sig en leksak hem som tillhör hans vän Jonny. Han säger: "Jonny har massor av leksaker. Han kommer inte att sakna den här." Du förklarar att eftersom leksaken tillhör Jonny måste den lämnas tillbaka. Du följer med din bror för att lämna tillbaka leksaken till hans vän. Eftersom det är ärligt att göra så får du gå sex steg framåt.
- Du har inte läst inför ett visst prov i skolan. Under provet skriver du av det som den som sitter bredvid dig har skrivit. Eftersom detta inte är ärligt, får du gå tre steg tillbaka.

För att kunna spela det här spelet lägger du spelkortet med texten nedåt. Sedan får deltagarna turas om att välja ett kort, läsa meddelandet och flytta sin spelpjäs enligt instruktionerna på kortet.

MUSIK

Första presidentskapet sade:

”Inspirerande musik är en viktig del av våra möten i kyrkan. Sångerna inbjuder Herrens ande, skapar en vördnadsfull känsla, förenar oss som medlemmar och ger oss möjlighet att lova Herren.

Några av de främsta predikningarna finner vi i psalmerna. Sångerna inspirerar oss att omvända oss och göra goda gärningar, bygga upp vittnesbörd och tro, trösta de sörjande och trötta, och de inspirerar oss att hålla ut till änden” (*Psalmer*, s ix).

Psalmerna ger oss mycket inspiration och tröst genom hela livet, när vi lär oss dem utantill och sedan erinrar oss dem vid behov.

Äldste Dallin H Oaks uppmuntrade alla kyrkans medlemmar att använda psalmerna oftare för att stärka sig själva och andra:

”Jag undrar om vi tillräckligt ofta använder denna välkomna resurs under våra möten, i våra lektioner och i våra hem ...

Vi bör använda våra psalmer mer till att komma i harmoni med Herrens ande, till att ena oss och till att hjälpa oss undervisa och lära mer om kyrkans lära. Vi bör använda våra psalmer bättre i missionsarbetet, i evangelielektioner, under kvorummöten, på hemaftnar och i hemundervisningen” (*Nordstjärnan*, jan 1995, s 8, 10).

Förbättra lektionerna med musik

Du kan använda dig av musik på många olika sätt för att förbättra dina lektioner och inbjuda Anden. Här följer några exempel.

För att undervisa om eller repetera en evangelieprincip

De flesta psalmer kan hjälpa dig att undervisa om evangeliets principer eller repetera principer som ni redan talat om.

När du använder en sång för att lära ut en princip, kan du ställa frågor till eleverna som hjälper dem begrunda sångens budskap eller som uppmuntrar till diskussion. Innan du låter eleverna sjunga ”Håll alla buden” (*Psalmer*, nr 195; *Barnens sångbok*, s 68), kan du till exempel fråga: ”Varför tror ni vi kan känna glädje och frid när vi håller buden?” Med hjälp av ”En grundval blev lagd” (*Psalmer*, nr 38) kan du hjälpa dem att förstå att Frälsaren hjälper oss att klara av motgångar. För att undervisa om den tröst vi kan få när någon nära anhörig dör, kan du använda dig av ”Var skall jag finna frid” (*Psalmer*, nr 75).

När du har undervisat om en evangelieprincip kan du fråga dem om du undervisar: ”Vilken psalm kan hjälpa oss att minnas denna princip?” Sjung sedan en av psalmerna som de föreslår. Är eleverna barn kan du sjunga en sång för dem och sedan fråga hur sången passar in på lektionen. Du kan också uppmuntra dem att sjunga tillsammans med dig.

För att ge insikter om skrifterna

Till varje psalm i kyrkans psalmbok hör en skriftställe-hänvisning, som det finns en förteckning till (se *Psalmer*, s 251–254). De flesta sångerna i *Barnens sångbok* har också skriftställe-hänvisningar. Du kan slå upp hänvisningarna och hitta sånger som kan passa bra till en viss lektion. Om du till exempel undervisar om Johannes 13:34–35, kan du låta eleverna sjunga ”Älska varandra” (*Psalmer*, nr 198; *Barnens sångbok*, s 74), som är en av de sånger vars budskap stämmer överens med dessa verser.

För att hjälpa eleverna bygga upp och uttrycka sitt vittnesbörd

När eleverna sjunger psalmer och andra kyrkans sånger kan Anden bära vittne för dem om sanningen i principerna de undervisas om. Det finns några sånger där själva orden ger uttryck för vittnesbörd, och därför bär människor vittnesbörd för varandra när de sjunger dem gemensamt. Sådana sånger är ”Han lever, min Förlossare” (*Psalmer*, nr 83), ”Jag är Guds lilla barn” (*Psalmer*, nr 194; *Barnens sångbok*, s 2), ”Tack, Gud, att profeter du sänder” (*Psalmer*, nr 10) och ”Blev Jesus levande igen?” (*Barnens sångbok*, s 45).

President Gordon B Hinckley förklarade hur musiken stärkte hans vittnesbörd om profeten Joseph Smith:

”För många år sedan när jag vid tolv års ålder ordinades till diakon, fick jag följa med min far, som var president i vår stav, till mitt första prästadömsmöte ... Tillsammans höjde dessa män sina kraftfulla röster – några med tydliga spår av europeiskt ursprung – och de sjöng dessa ord med stark tro och övertygelse:

*Pris åt den man som av Herren blev utvald,
smord till profet genom Frälsarens ord.
Heliga, furstar och folk skola vörda
yttersta tidens profet på vår jord.*

[”Pris åt den man”, *Psalmer*, nr 16]

Förstod ni varför vi åker till templet? (Svaren kan innefatta att vi kommer till templet för att känna Andens maning, lyda Herrens lag, känna frid, få ljus och sanning, ingå förbund med vår himmelske Fader och beseglas som familjer.)

Låt oss nu sjunga sången igen. Den här gången vill jag att ni ska höra efter vems hus templet är.

Hörde ni vems templet är? (Det är Guds hus.)

Fortsätt med liknande frågor tills ni har betonat de delar av sången som hjälper barnen förstå budskapet.

MUSIK MED BERÄTTELSER (SJUNGA EN BERÄTTELSE)

Du kan använda dig av musik och berättelser samtidigt för att återge en berättelse eller ge ett evangeliebudskap som har med lektionen att göra. Denna metod kallas ibland för att sjunga en berättelse. Under den här aktiviteten uttrycks det mesta av berättelsen eller budskapet genom sånger som familjemedlemmarna eller eleverna sjunger. Korta berättelser binder samman sångerna.

Du kan också kombinera musik och berättelser när ni gör program till speciella högtider eller andra framföranden.

Exempel på musik med berättelser

Följande kombination av sånger och berättelser kan användas i en lektion om tacksamhet:

Berättaren: Gud älskar sina barn mycket. Ett sätt varpå Herren visade sin kärlek till oss var när han skapade jorden åt oss. Psaltaren 136 säger att vi ska visa tacksamhet till Herren för att han skapat jorden:

”Tacka herrarnas Herre ...
honom som ensam gör stora under ...
honom som har gjort himmelen med förstånd ...
honom som har utbrett jorden över vattnen ...
honom som har gjort de stora ljusen ...
solen till att råda över dagen ...
månen och stjärnorna till att råda över natten” (v 3–9).

Psalm: ”För det vackra på vår jord” (Psalmer, nr 32)

Berättaren: Jordan som Herren skapat åt oss fyller alla våra behov i rikt mått. Vi bör prisa Gud för de välsignelser vi får.

Psalm: ”Höj, Guds folk, en tacksam sång” (Psalmer, nr 54)

Berättaren: Vi bör också visa Herren vår djupaste tacksamhet för hans försoning, som kan rena oss från synd och ge oss evigt liv. När vi uttrycker vårt tack för hans offer, inser vi bättre försoningens kraft. Denna insikt gör oss överväldigade och ödmjuka.

Psalm: ”Oändlig är kärleken” (Psalmer, nr 125)

Berättaren: Herren förväntar sig att vi ska dela med oss av våra välsignelser – ge den hungrige mat, klä den nakne, trösta den sjuke och nödställda och undervisa dem som

söker efter sanningen. När vi gör det, visar vi honom hur uppriktigt tacksamma vi är för välsignelserna han har gett oss.

Psalm: ”Så rikt har du välsignat mig” (Psalmer, nr 149)

Riktlinjer för hur man förbereder musik med berättelser

- Se efter i ämnesregistret i psalmboken och i *Barnens sångbok* vilka sånger med liknande teman som kan användas till den här aktiviteten. Använd sånger som är välkända för dem du undervisar.
- Om ni tänker använda er av pianot, ha då ett nära samarbete med pianisten om sångerna, eller låt sångledaren och pianisten arbeta tillsammans. Försäkra dig om att pianisten vet när hon eller han ska börja spela varje sång.
- Berättelserna mellan sångerna bör vara enkla. De kan utgöras av skrifterna, korta berättelser, dikter, personliga erfarenheter eller citat. När aktiviteten hålls med barn kan du, som en del av berättelsen, ställa frågor till barnen och låta dem svara. Detta hjälper barnen förstå det evangeliebudskap du undervisar om.
- Använd bilder, när detta lämpar sig, för att åskådliggöra den berättelse eller det evangeliebudskap som framförs. Du kan låta barnen hålla upp bilderna under framförandet.

OVERHEADPROJEKTORER (se även SKRIVTAVLOR)

Overheadprojektorer, som finns i en del av möteshusens bibliotek, är apparater som förstorar och framhäver bilder på en skärm eller vägg. De kan användas som alternativ till skrivtavlor. Det senare är till stor hjälp om en klass är för stor för att alla ska kunna se skrivtavlan. Om det finns en overheadprojektor i möteshusets bibliotek, fråga då möteshusets bibliotekarie hur man använder den.

PANELDISKUSSIONER

I en paneldiskussion består panelen av två eller flera elever – eller inbjudna gäster med speciella kunskaper eller erfarenheter – som fått ett ämne att diskutera. En paneldiskussion leds av en diskussionsledare, som vanligtvis är läraren.

Du kan använda dig av paneldiskussioner för att ge information eller diskutera hur man bör leva efter en evangelieprincip eller lösa ett problem. Paneldiskussioner ger eleverna möjlighet att uttrycka sina tankar om en mängd olika ämnen. När du ber klassmedlemmar lägga fram nytt material eller diskutera intressanta problem med panelen, kommer de att engagera sig mer aktivt i inläringen.

Hur man förbereder en paneldiskussion

1. Välj ett ämne som lämpar sig för lektionen och elevernas ålder. Förbered frågor om ämnet som du kan ställa till panelen.
2. Välj i förväg ut dem som ska ingå i panelen. Välj sådana medlemmar som känner sig väl till mods att besvara frågor inför en grupp. Begränsa antalet panelmedlemmar till mellan tre och fem. En panel med fler än fem kan ta upp för mycket tid, och varje panelmedlem får kanske inte tillräckligt med tid att kommentera ämnena. Om du vill inbjuda besökare med speciell kunskap eller erfarenhet, kom då ihåg att biskopens godkännande behövs innan gästtalare kan delta (se *Kyrkans instruktionshandbok, Bok 2: Prästadömet och biorganisationernas ledare* [1998], s 324).
3. Hjälpt panelmedlemmarna att förbereda sig för diskussionen. Överväg följande förslag:
 - a. Hjälpt dem förstå vad diskussionen gäller och vad deras uppgift är, inklusive vad de bör studera eller på annat sätt förbereda sig för. Upplys dem också om elevernas ålder och behov, vilken slags framställning du skulle vilja att de gav och hur lång tid de kommer att få på sig att framföra sitt material.
 - b. Hjälpt dem att skaffa sig den information de behöver för sitt inlägg i diskussionen.
 - c. Om panelen ska lägga fram ny information eller nya begrepp, be då minst en vecka i förväg varje panelmedlem att studera en aspekt, så att han eller hon kan förbereda sig för diskussionen. Du kanske vill ge panelmedlemmarna hänvisningar till skrifterna, lektionsböcker eller andra källor.
 - d. Om panelmedlemmarna ska inrikta sig på ett problem, träffa dem då före diskussionen och ge dem en lista med frågor som ska diskuteras. Låt varje person välja ut två eller tre frågor som han eller hon skulle vilja svara på.
 - e. Alldeles före framställningen bör du ge panelmedlemmarna fem minuter till att utbyta tankar inbördes angående ämnena som de ska diskutera.

Hur man leder en paneldiskussion

1. Placera stolarna så att panelmedlemmarna kan ses och höras.
2. När det är dags för paneldiskussionen, presentera då panelmedlemmarna och ämnet som de ska diskutera.
3. När du eller någon annan diskussionsledare leder diskussionen och ställer frågor, se då till att varje panelmedlem får tillräckligt med tid att svara. Om en paneldiskussion ska lyckas beror mycket på diskussionsledaren. Han eller hon slår an den andliga tonen i framställ-

ningen, leder diskussionen genom att se till att kommentarerna inriktas på ämnet eller problemet, håller diskussionen i gång och hjälper alla panelmedlemmarna att delta i diskussionen.

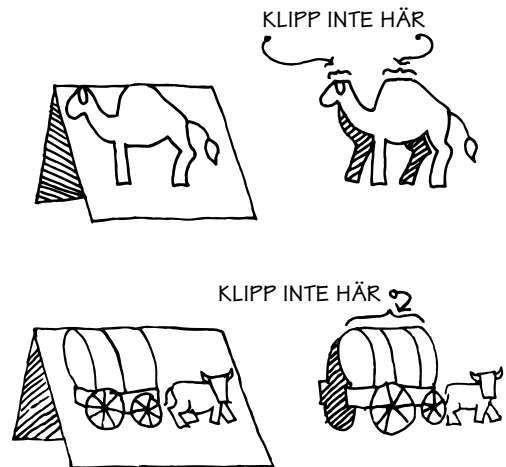
4. Låt eleverna ställa frågor till panelmedlemmarna.
5. Gör en sammanfattning av de punkter som tagits upp efter diskussionen.

PAPPERSFIGURER SOM KAN STÅ UPP (se också DIORAMAN)

Lärare kan använda sig av pappersfigurer som står upp för att återge en berättelse eller illustrera en princip i en lektion.

Hur man gör pappersfigurer som står upp

1. Vik ett tjockt papper på mitten.
2. Rita en figur på papperet med sidvikningen som överkant. Se till att figuren når ända upp till den vikta kanten. Du kan sedan låta familjemedlemmar eller elever färglägga figuren.
3. Klipp ut figuren. Se till att du inte klipper längs den övre vikta kanten.

PRAKTIKFALL

Praktikfall är situationer i verkliga livet som manar eleverna att begrunda eller diskutera vad de kunde gjort i en liknande situation. Praktikfall kan hjälpa till att visa hur evangeliets principer kan tillämpas i vardagen. Du kanske vill använda dig av praktikfall för att uppmuntra till diskussion, betona huvudprincipen i en lektion eller avsluta en lektion.

Praktikfall kan grundas på verkliga händelser eller påhittade situationer som är realistiska. Om du använder ett praktikfall som är baserat på en verklig händelse, kanske du vill berätta slutet vid lämpligt tillfälle under lektionen.

Exempel på praktikfall

Här följer fyra exempel på praktikfall med diskussionsfrågor.

Var vänlig mot andra människor

Du har lekt hela morgonen med några vänner i ditt område och har haft mycket roligt. En flicka som besöker familjen på andra sidan gatan kommer ut och ser ut som om hon vill leka med dig.

- Vad bör du göra?

Betala ett fullt tionde

Det är i slutet av december och broder och syster Johansson går igenom månadens utgifter. De inser att de inte kan betala alla sina räkningar om de betalar tionde.

- Om du var i broder eller syster Johanssons ställe, vad skulle du göra då?

Berätta om evangeliet

Du har planerat i månader att åka till templet med de andra unga männen och kvinnorna i församlingen för att göra dop för de döda. En vän som inte är medlem i kyrkan bjuder dig på en fest samma kväll. Du säger att du inte kan gå på festen, och din vän frågar vad du ska göra den kvällen.

- Vad skulle du svara?

Fatta rätta beslut

En vän har bjudit dig på bio och du vet att filmen inte är lämplig.

- Hur kan du tacka nej?

Hur skapar man ett praktikfall?

Några lektioner i kyrkans lektionsböcker innehåller berättelser som skulle kunna användas som praktikfall. Men ibland kanske du vill skapa dina egna praktikfall. För att göra detta tar du följande steg:

1. Inrikta dig på principerna som du förbereder dig att undervisa om. Tänk sedan på situationer som har med dessa principer att göra och som kan tillämpas på den åldersgrupp du undervisar.
2. Förbered dig så att du kan framställa situationerna realistiskt och på ett sätt som kommer att mana till eftertanke och diskussion. (Se "Hur man leder diskussioner", s 63–65; "Att undervisa med frågor", s 68–70; "Berättelser", s 160–162.)
3. Fundera på vad du kan säga eller göra för att förstärka principerna efter diskussionen.

RITA OCH MÅLA

Ett sätt att hjälpa eleverna förstå evangeliets principer är att låta dem rita. Att rita hjälper dem att utforska och

uttrycka vad de vet om och vilka känslor de har för de berättelser och principer i evangeliet som diskuteras.

Exempel på teckningar

- Låt eleverna rita bilder som handlar om lektionens tema. Du kan till exempel låta dem rita något som har att göra med deras hem, deras familj, en semester, tiondebetalning eller förberedelser för templet.
- Låt eleverna göra en väggmålning eller en tidslinje som handlar om lektionen. Låt dem arbeta tillsammans på ett långt papper.
- Återge en berättelse. Låt sedan eleverna rita något som uttrycker deras känslor för berättelsen.
- Be var och en, när du återgett berättelsen, att göra en teckning som föreställer en viss del av berättelsen. Låt eleverna återge berättelsen med hjälp av sina bilder. Du kan sätta ihop bilderna och visa dem i en "TV-låda" (se "TV-lådor", s 181).
- Sjung eller spela upp en inspelning av en psalm eller primärsång. Låt dem som du undervisar rita bilder som visar vad de tänker på eller känner när de hör denna psalm eller sång.

Riktlinjer för att rita och måla

När du som en del av lektionen låter eleverna rita något, se då till att aktiviteten har samband med de principer du undervisar om. Men låt inte aktiviteten bli det viktigaste i lektionen. Gör den så enkel att eleverna kan bli färdiga på kort tid. Se till att allt nödvändigt material finns till hands.

Medan eleverna ritar och målar kan du uppmuntra dem att använda sin fantasi. Försök att inte få barnen att känna det som om de måste rita något på ett visst sätt. Ge alla lika mycket beröm för deras ansträngningar under tiden som de ritar. Om du funderar över vad någon ritar, fråga då inte: "Vad är det du ritar?" Säg i stället bara: "Berätta för mig om din teckning."

Då och då kanske du vill använda sidor i *Lilla Stjärnan* som kan färgläggas. När du låter barnen färglägga bilder av Frälsaren, påminn dem då om att visa respekt och vara värnadsfulla.

När det är dags att fortsätta lektionen kanske du vill be dem du undervisar att berätta för varandra om sina bilder. Fråga dem på vilket sätt teckningarna hör ihop med lektionen. Uppmuntra dem att berätta om sina känslor för det som de har ritat. Det hjälper ibland att ha teckningarna framme under resten av lektionen.

Om du undervisar en klass i kyrkan så uppmuntra eleverna att visa sina bilder för familjen. Detta hjälper dem att komma ihåg vad de har lärt sig. Det ger också föräldrarna möjlighet att tala om evangeliets principer med sina barn.

ROLLSPEL

I rollspel spelar deltagarna upp en situation eller ett problem som förekommer i dagliga livet. Rollspel hjälper människor att tillämpa evangeliets principer på verkliga situationer, genom att de finner lösningar på problem, betraktar följderna av olika beslut och lär sig förstå andra människors åsikter. Rollspel kan användas för att inleda eller sammanfatta en lektion eller för att stimulera till diskussion om en princip i lektionen.

Observera: Ett rollspel är inte detsamma som ett praktikfall. I ett praktikfall *diskuterar* eleverna en situation eller ett problem. I ett rollspel *visar* deltagarna *i handling* hur människor skulle kunna uppträda i en viss situation.

Exempel på rollspel

- Ett pojke har lovat sina föräldrar att han ska hjälpa till att städa huset. Just när han ska börja kommer några vänner hem till honom och frågar om han vill leka med dem. De vill att han ska följa med dem med detsamma och städa senare. Visa med ett rollspel vad han bör säga till sina föräldrar och vad han bör säga till sina vänner.
- En grupp vänner kommer gående längs gatan. De hittar en plånbok med lite pengar i, men de vet inte vems den är. Vännerna vill göra olika saker med plånboken. Visa med rollspel vad de bör göra.

Hur man använder sig av rollspel

1. Förbered dem du undervisar på rollspelet genom att kortfattat förklara problemet eller situationen. Ge dem tillräckligt med information så att de kan agera eftertänksamt i sina roller. Betona att de ska spela en roll och inte uppträda som sig själva.
2. Välj deltagare eller be om frivilliga. Ange vem som ska spela varje särskild roll. Försök få så många deltagare som möjligt, eftersom det brukar fungera bättre att låta flera personer spela upp en situation, än att bara låta en person visa vad som skulle kunna hända. (Rollspel kan upprepas för att fler ska kunna delta och komma på andra lösningar.)
3. Ge deltagarna några minuter att planera vad de tänker göra.
4. För att engagera alla närvarande kan du uppmana dem som inte deltar att titta noga på.
5. Efter rollspelet kan ni diskutera och utvärdera vad som hände, genom att du ställer sådana frågor som: "Hur upplevde ni problemet?" eller "Kunde detta ha hänt i verkliga livet?" eller "Hur hjälper denna övning er att veta vad ni ska göra om det skulle inträffa i verkligheten?" Låt dem du undervisar besluta hur de ska lösa liknande problem i sina egna liv. Diskutera olika lösningar.

Allmänna riktlinjer för rollspel

Allt deltagande i rollspel bör vara frivilligt. Tvinga inte någon att delta.

- Gör rollspel av situationer i verkliga livet som har med lektionen att göra och är viktiga för dem du undervisar.
- Människor relaterar bättre till rollspel som handlar om situationer som de själva upplevt. Men var försiktiga när ni väljer situationer att göra rollspel av. Även om det är viktigt att problemen bör vara så verkliga och meningsfulla som möjligt, bör ingen deltagare hamna i en situation där de kan få spela upp sitt eget liv.
- Som lärare bör du vara lyhörd för vad eleverna känner och tycker. Acceptera misstag och lär dem att uppskatta varandras åsikter. Tillåt ingen kritik av deltagarna.
- Enkel rekvisita som hattar eller namnskyltar kan öka intresset för att göra ett rollspel, särskilt om du undervisar barn.

RÖRELSESÅNGER

Små barn tycker om verser och sånger med enkla rörelser. Dessa verser och sånger kallas ofta rörelsesånger. Du kan använda dig av rörelsesånger för att hjälpa barnen lära sig evangeliets principer. Du kan också använda dig av dem för att få barnen att känna sig välkomna i början av klassen, hjälpa dem förbereda sig för bönen och att delta i lektionen.

Det är bra att ha flera rörelsesånger till hands, som du kan ta till närhelst du ser ett behov av att ändra tempot i en lektion eller sysselsätta barnen med en aktivitet.

Förslag till rörelsesånger finns i *Barnens sångbok*, i några av Primärs lektionsböcker och i en del nummer av *Lilla Stjärnan*. Du kan göra dina egna rörelsesånger genom att lägga enkla rörelser till dikter och sånger.

Exempel på rörelsesång

Följande rörelsesång kan användas för att lära barnen vara tacksamma för Guds skapelser. Den är hämtad från en primärsång i *Children's Songbook*, s 235.

Jorden är så rund och stor

[gör en stor cirkelrörelse med armarna],
och Gud har skapat allt som på den bor.

[Slå ut med händerna.]

Stjärnor som lyser på himlen klart,
[knyt händerna och sträck ut fingrarna omväxlande],
solen som värmer så underbart.

[Gör en stor cirkelrörelse med armarna.]

Ja, jorden är så stor och rund.
Gud älskar och välsignar oss var stund.

[Omfamna er själva.]

Hur man lär ut en rörelsesång

Lär dig orden och rörelserna själv innan du börjar lära ut en rörelsesång. För att lära ut en rörelsesång kan du:

1. Uttala orden och visa rörelserna för barnen. Gör det långsamt och överdriv rörelserna. Detta hjälper barnen att förstå orden och rörelserna.
2. Låt barnen göra rörelsesången tillsammans med dig.
3. Om barnen tycker om rörelsesången så upprepa den. Om de blir rastlösa så förkorta den. Om rörelsesången är lång kanske du vill hjälpa barnen att göra rörelserna medan du själv säger orden.

Ibland kanske du vill använda bilder för att lättare visa rörelsesångerna. Bilder från Evangeliet i bild, kyrkans lektionsböcker och kyrkans tidningar kan vara till stor hjälp. Du kanske vill använda dig av Primärs utklippsmaterial (finns i *Kyrkans materialkatalog*).

En del barn kanske inte deltar i rörelsesången, men de tycker om att se andra göra rörelserna. De kommer att delta i sången när de är redo för det.

SJUNGA EN BERÄTTELSE

Se "Musik med berättelser (sjunga en berättelse)", s 174.

SKRIFTERNA, LÄSA HÖGT UR

Se s 56.

SKRIFTERNA, MARKERING AV OCH ANTECKNINGAR I MARGINALEN

Se s 58–59.

SKRIFTERNA, STUDIEHJÄLPMEDLEN I

Se s 56–58.

SKRIFTERNA, UNDERVISA FRÅN

Se "Undervisa från skrifterna", s 54–59.

SKRIFTSTÄLLEN, UTANTILLÄRNING AV

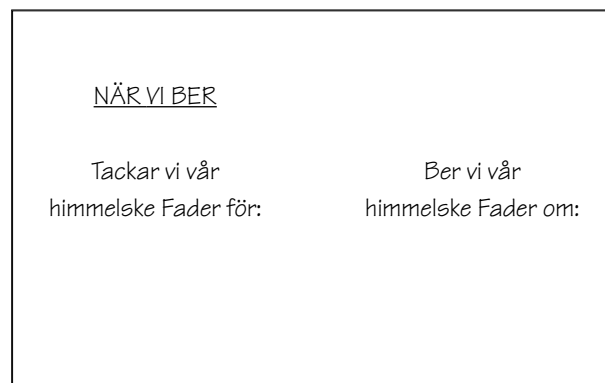
Se "Utantillärning", s 181–182.

SKRIVTAVLOR

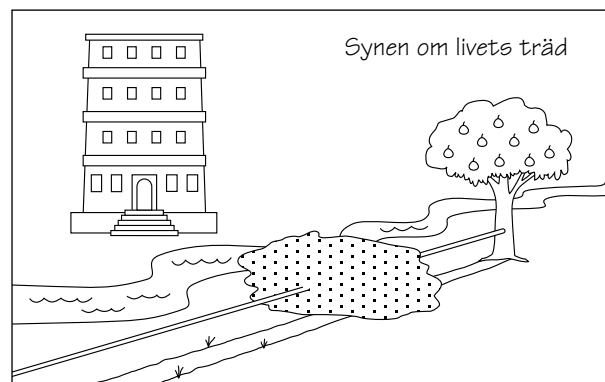
Skriptavlan är ett av de enklaste, mest lättillgängliga undervisningsredskapen. Du kan använda skriptavlan för att:

- Betona viktiga fakta eller begrepp och hjälpa eleverna att komma ihåg dem.
- Visa din uppskattning för elevernas åsikter genom att skriva ner dem.

- Leda diskussionen genom att skriva upp frågor och göra en lista på elevernas svar. Till exempel:

- Klargöra principer eller berättelser genom att illustrera dem på enkelt sätt. Till exempel:

- Göra översikter eller uppställningar för att hjälpa eleverna följa med i en diskussion.
- Skriva upp uppgifter eller skriftställen som har att göra med den aktuella lektionen eller nästa lektion.

Riktlinjer för hur man använder skriptavlor

Följande riktlinjer kan hjälpa dig använda skriptavlan som ett effektivt undervisningsredskap. Dessa riktlinjer gäller också användningen av overheadprojektorer.

- Planera och öva på det du vill skriva och bestäm hur du ska organisera informationen eller teckningarna på tavlan. Öva dig i att rita alla illustrationer du tänker använda dig av.
- Om du planerar att göra en översikt, en uppställning, eller att rita något på tavlan, kanske du vill göra detta före lektionen och sedan täcka över med papper och visa vid lämpligt tillfälle under lektionen.
- Skriv tydligt och tillräckligt stort för att alla ska kunna läsa det. Se till att det finns avstånd mellan det du skriver, att det är systematiskt ordnat och lätt att läsa. Skriv bara upp de viktigaste orden eller meningarna.
- Använd enkla streckgubbar för att illustrera berättelser eller begrepp. Om du gör figurerna enkla, förhindrar du att de blir lektionens medelpunkt.

- Uppehåll deras intresse genom att tala medan du ritar.
- Undvik att stå långa stunder vid skrivtavlan. Detta kan få eleverna att tappa intresset för lektionen
- Be inte om ursäkt för din stavning, handstil eller brist på konstnärlig förmåga. Ursäkter drar bara uppmärksamheten till ditt speciella sätt att skriva eller teckna. Om du känner dig osäker vid skrivtavlan, be då någon hjälpa dig.
- Be ibland någon skriva på tavlan åt dig, så att du kan ha ögonkontakt med eleverna. Se till att personen som hjälper dig förstår vad det är som du vill att han eller hon ska skriva och var på tavlan han eller hon bör skriva det.

STATIONER

Stationer är ställen där olika lärare leder olika inlärningsaktiviteter. Eleverna delas upp i lika stora grupper och roterar mellan stationerna. På varje station finns det en person som leder en inlärningsaktivitet och blir kvar på stället för att ge samma information eller demonstration till varje grupp som kommer till stationen.

Du eller ledaren vid varje station bör hålla reda på tiden, så att grupperna får lika mycket tid till varje inlärningsaktivitet. Du kanske vill spela någon musik för att ange när det är dags för grupperna att rotera till nästa station. Anslå tillräckligt med tid till att göra en sammanfattning av upplevelserna med hela klassen.

Exempel på stationer

- Visa saker som rör ett visst ämne, och låt någon förklara hur. Du kan till exempel ha stationer för hemproduktion och matförråd, vattenförråd, bränsleförråd och katastrofväskor.
- Placera lärare vid olika stationer som diskuterar familjens förhållande utifrån olika synvinklar, till exempel den roll som föräldrar, fostran och kommunikation spelar.
- Låt någon vid varje station föreställa olika personer i skrifterna. Låt varje person diskutera på vilket sätt den person han eller hon föreställer är ett exempel på någon som trofast lever efter evangeliet.
- Ha stationer med enkla hantverk, spel eller aktiviteter som pionjärbarnen ägnade sig åt.

TALKÖRER (se även LÄSTEATER; UPPLÄSNINGAR)

I en talkör läser en grupp gemensamt ett skriftställe, en dikt eller något på prosa. En talkör kan göras i klassen eller framföras inför publik.

Du kan använda dig av denna metod för att framföra berättelser ur skrifterna, andra berättelser, dikter eller

annan information. Du kan också använda dig av den vid speciella program vid helger eller andra evenemang.

Exempel på talkör

Tema: Trosartiklarna

Förfaringssätt: Låt eleverna gå igenom trosartiklarna och sedan upprepa dem för dig som grupp.

Hur man arrangerar talkörer

- Välj material som stöder lektionsämnet. Lämpligt material finns i skrifterna, kyrkans lektionsböcker, kyrkans tidningar och Barnens sångbok.
- Om du ska framföra en talkör inför publik, låt då gruppen öva sig i att läsa materialet så att de lär sig säga det samtidigt. Se till att de talar tydligt, använder sig av pauser, ändrar röstläge och hastighet för att föra fram innebörden av budskapet. Under framförandet dirigerar du dem så att de läser upp sina delar samtidigt.

TILLÄMPNING

Vi bör tillämpa "all helig skrift på oss, så att den måtte vara oss till nytta och lärdom" (1 Ne 19:23). Att tillämpa skrifterna betyder att se hur redogörelsen i skrifterna liknar vår tids omständigheter och visa hur principerna som de undervisar om går att tillämpa i våra liv. I en lektion om att stå upp för sanningen kan du till exempel tillämpa berättelsen om hur Abinadi stod inför kung Noas domstol på dem du undervisar (se Mos 11–17). För att undervisa om vår andliga blindhet och om Frälsarens kraft att bota och ge oss större andlig synförmåga, kan du tillämpa berättelsen om hur Kristus botar den blinde mannen (se Joh 9).

Det effektivaste sättet att använda den här metoden är att ge familjemedlemmarna eller eleverna tillfälle att begrunda det som de läser. Som exempel kan du, när du har undervisat om Joseph Smiths reaktion när han nästan överväldigades av motståndaren i den heliga lunden (se Joseph Smith 2:15–16), be eleverna dra sig till minnes och även skriftligt berätta om något tillfälle när de själva blivit prövade. Sedan kan du uppmuntra dem att fundera över varför det är viktigt att i prövningens stund använda "alla [våra] krafter att ropa till Gud" (vers 16).

För att hjälpa familjemedlemmar och elever att inse att skrifterna kan tillämpas på dem, bör du undervisa på ett sätt som kopplar samman profeternas och tidigare människors erfarenheter med det som människor upplever i dag. Medan du förbereder varje lektion bör du fråga dig hur principen (eller berättelsen eller händelsen) kan jämföras med något som familjemedlemmarna eller eleverna har upplevt i sina egna liv. Om du till exempel håller en lektion där det ingår en diskussion om de tio budorden, kanske du undrar hur du ska kunna undervisa om budet som säger att vi inte ska göra oss något beläte eller någon

bild (se 2 Mos 20:4–5). De flesta medlemmar i kyrkan har inte gjort sig några beläten eller bilder. Men det finns många andra saker som människor ibland avgudar. När du undervisar kan du jämföra den forna befallningen i Andra Moseboken 20:4–5 med något mer bekant: det moderna samhällets dyrkan av pengar, idrott, nöjen eller popularitet.

Nästan varje berättelse i skrifterna kan tillämpas på våra liv. Fundera över följande berättelse om en lärare som tillämpade en berättelse i skrifterna på dem hon undervisade.

En församling hade problem med en lärare i Primär som varje vecka gav barnen något gott att äta under lektionen. Godsakerna fick Anden att dra sig undan och barnen att koncentrera sig på annat än lektionen. Primärs president bad församlingens lärarutbildningsledare att hålla en samlingsstund som tog upp problemet.

Läroutbildningsledaren funderade på olika sätt att lägga fram problemet för både lärarna och barnen. Inget av sätten verkade vara helt rätt. Men en morgon när hon än en gång tänkte på sin uppgift, blev hon påmind om berättelsen om hur Kristus gav mat till 5000, som hennes familj nyligen hade läst tillsammans. Hon kom ihåg att när Jesus hade mättat mängden, fanns det människor som följde efter honom för att de ville få mat, inte för att de ville höra evangeliet (se Joh 6:26–27).

Denna söndag återgav läroutbildningsledaren den här berättelsen. Hon använde sig av berättelsen för att undervisa om den verkliga anledningen till att man bör komma till Primär: att ge och erhålla andlig föda.

Ett annat sätt att hjälpa andra att tillämpa skrifterna på sig själva är att be dem sätta in sitt namn i texten. Om någon till exempel sätter in sig själv i Jakobsbrevet 1:5–6 passar undervisningen om bön lika bra in på honom eller henne som den gjorde på Joseph Smith:

”Om [jag] brister i vishet skall [jag] be till Gud, som ger åt alla utan förbehåll eller förebråelser, och [jag] skall få vad [jag] ber om. Men [jag] skall be i tro, utan att tvivla.”

Många gånger kan vi tillämpa skrifterna på våra liv genom att fråga oss: ”Vad ville profeten som skrev ner denna berättelse att vi skulle lära av den? Varför tog han med just dessa detaljer?” När vi ställer sådana frågor till exempel i samband med berättelsen om Enos, kan vi se hur den går att tillämpa på våra egna erfarenheter av bön. Vi kan lära oss att böner ibland kräver mycket ansträngningar och att vår himmelske Fader besvarar våra böner. Vi kan också lära oss att föräldrar påverkar sina barn, även om det kanske tar många år innan barnen rättar sig efter föräldrarnas undervisning.

När vi tillämpar skrifterna på oss och hjälper andra att göra detsamma, kommer vi att kunna se Guds ords makt i alla livets aspekter.

TILLÄMPNINGSMETODER

Som lärare i evangeliet bör ett av dina viktigaste mål vara att hjälpa andra att tillämpa evangeliets principer i vardagen. Tillämpningsmetoder kan hjälpa eleverna att upptäcka välsignelserna som kommer när vi lever efter evangeliet.

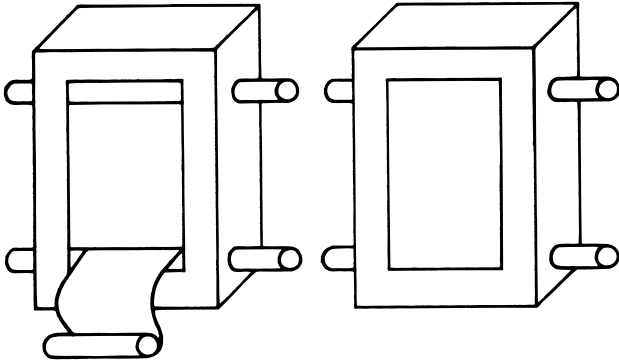
Nedan finner du några metoder som kan hjälpa dina elever att leva efter de principer du undervisat om. Dessa och många andra metoder beskrivs i denna avdelning i boken.

- Diskutera situationer som liknar de erfarenheter som eleverna kan ha. Använd dig av rollspel, paneldiskussioner, gruppindelning, spel, arbetsblad, praktikfall eller idékläckning för att diskutera hur man väljer rätt i sådana situationer.
- Förbered speciella tillämpningsfrågor som du diskuterar med klassen.
- Berätta om hur du själv erfarit att ditt liv välsignats när du har lytt en evangelieprincip. Uppmuntra dem du undervisar att kortfattat berätta om sina erfarenheter.
- Uppmuntra dem du undervisar att sätta upp ett eller flera mål som kan hjälpa dem att leva efter principen du undervisat om. I en lektion om bön kan du till exempel uppmuntra dem att sätta upp ett mål som hjälper dem att be på ett mer ändamålsenligt sätt. Du kan be dem berätta hur det gick nästa gång.
- Berätta för varandra om skriftställen som vittnar om principen. Låt dem du undervisar välja skriftställen eller berättelser i skrifterna som de tycker mycket om.
- Be eleverna tänka på en sång som hjälper dem minnas principen. Föreslå sånger som de kan ha nytta av.
- Uppmuntra dem du undervisar att berätta om budskapet i lektionen för sin familj. De kan till exempel berätta om en aktivitet, en sång, ett arbetsblad eller ett skriftställe som ni haft i klassen. Låt dem diskutera med sina familjer hur de kan tillämpa principen.
- Låt dem du undervisar skriva ner ett skriftställe, ett citat, en dikt eller en strof från en sång på ett papper som de kan ta med sig hem och ha som påminnelse om lektionen.
- Låt barnen göra en teckning som visar hur de själva lever efter principen.
- Hjälp dem lära sig en trosartikel utantill som handlar om principen. När det gäller barn kan du koppla samman principen med någon av punkterna i ”Mina evangelieideal”, som finns på baksidan av broschyren *Mina måldagar*.
- Ge några elever i uppdrag en månad i förväg att studera en speciell lektion och tillämpa den i sina liv. När du håller lektionen låter du dessa personer rapportera om sina erfarenheter.

”TV-LÅDOR”

Som vi kan se nedan är en ”TV-låda” en kartong som används för att visa bilder som har satts samman till en rulle. Denna undervisningsmetod ger barnen ett roligt sätt att få se på bilder, särskilt om de har ritat bilderna själva.

”TV-lådor” kan användas för att visa olika sidor av en evangelieprincip, till exempel olika sätt att hålla sabbatsdagen helig. De kan också användas för att visa en berättelse från skrifterna eller kyrkans historia.

Hur man gör en ”TV-låda”

1. Klipp en öppning på ena sidan av en stor låda eller kartong. Öppningen bör vara så stor att det går att visa en bild åt gången.
2. Tillverka två rullar som är omkring 15 cm längre än lådans bredd. Du kan tillverka dem av kvastskaff eller hushållspappersrullar.
3. Klipp två hål för rullarna i var sida av lådan, enligt bilden på sidan 178.
4. Trä rullarna igenom hålen.
5. Ge varje barn ett papper och pennor eller kriter. Låt varje barn rita en speciell aspekt av en evangelieprincip eller ett avsnitt av en berättelse. När bilderna är klara tejpar du ihop dem i rätt ordning så att de utgör en enda rulle. Du kan också låta barnen rita olika delar på ett långt papper.
6. Fäst ändarna på rullen.

Barn kan göra egna ”TV-lådor” med hjälp av små askar, pennor och långa pappersremсор.

UPPLÄSNINGAR (se även TALKÖRER, LÄSTEATER)

I en uppläsning upprepar deltagarna texten, som de vanligtvis lärt sig utantill. En uppläsning kan göras i en klass eller framföras inför publik.

Du kan använda dig av denna metod för att återge berättelser i skrifterna, andra berättelser, dikter och annan information. Du kan också använda dig av metoden till speciella program vid helger eller andra evenemang.

Exempel på uppläsning

Tema: De tio budorden

Tillvägagångssätt: Söndagen före en lektion om att hålla buden ger du alla en kopia av de tio budorden (2 Mos 20:3–17). Ge ett bud till varje elev som de ska lära sig utantill. Under nästa lektion låter du alla läsa upp sitt bud i tur och ordning.

Hur man genomför en uppläsning

- Välj material som stöder lektionsämnet. Lämpligt material finner du i skrifterna, kyrkans lektionsböcker, kyrkans tidningar och *Barnens sångbok*.
- Dela in materialet i roller och ge dem till deltagarna. Låt varje deltagare spela rollen av antingen en person eller berättaren. Se till att deltagarna får tillräckligt med tid att studera sina roller och att de förstår sina roller.
- Om du ska framföra en uppläsning inför publik, låt då gruppen öva sig i att läsa materialet. Se till att de talar tydligt, använder sig av pauser, ändrar röstläge och hastighet för att föra fram innebörden av budskapet.

UTANTILLÄRNING

När vi lär oss skriftställen, citat, psalmer och primärsånger utantill kan de bli en källa till tröst, vägledning och inspiration för oss. Kommer vi ihåg dem, kan de hjälpa oss att känna den Helige Andens inflytande var vi än befinner oss.

Att lära sig utantill kräver medveten, koncentrerad ansträngning. Du kan lära ut andra användbara minnesmetoder. Du kan också föreslå inspirerat material som de kan lära sig utantill.

Hur man hjälper elever att lära sig utantill

Du kan ha nytta av följande när du hjälper elever att lära sig utantill. När du begrundar dessa förslag, kom då ihåg att de som du undervisar kommer att minnas texten länge om den känns meningsfull för dem. Försäkra dig om att de förstår innebörden av orden de lär sig utantill.

Skriv första bokstaven i varje ord som ska memoreras på tavlan

Du kan skriva följande bokstäver på tavlan för att hjälpa eleverna att lära sig andra trosartikeln utantill:

V T A M K A S F S E S O I F A Ö

Peka på bokstäverna medan du upprepar varje motsvarande ord.

Dela upp texten i korta fraser eller rader

Följande är exempel på hur du kan använda dig av denna metod:

- Låt alla upprepa korta fraser samtidigt, en åt gången. För att till exempel memorera Ordspråksboken 3:5–6 kan eleverna upprepa följande delar av skriftstället: (1) "Förtrösta på Herren av allt ditt hjärta", (2) "och förlita dig inte på ditt förstånd." (3) "På alla dina vägar må du tänka på honom", (4) "så skall han göra dina stigar jämna."
- Dela in eleverna i grupper. Ge varje grupp en del av texten. Efterhand som du pekar på varje grupp ska de upprepa sin del. Ibland kan du låta gruppens medlemmar upprepa orden tyst inom sig i stället för att säga dem högt. När eleverna hör delar av texten gång på gång, kommer de snart att kunna upprepa hela texten i rätt ordning.
- Upprepa orden en del i taget, stanna upp och låt eleverna säga nästa del.
- Skriv ner orden och klipp ordrensor av de olika fraserna. När ni har upprepat versen flera gånger kan du visa ordrensorna i fel ordning. Låt eleverna lägga de ihopblandade ordrensorna i ordning.

Skriv på tavlan den text som ska läras in

Låt eleverna läsa texten flera gånger. Sudda ut lite åt gången eller täck över fler och fler ord tills eleverna har lärt sig texten.

Använd musik

Du kan använda dig av musik för att hjälpa eleverna att memorera. Du kan till exempel undervisa om böckerna i Mormons bok med hjälp av *Barnens sångbok*, s 63. Detta kan också vara en intressant metod att undervisa vuxna och ungdomar.

Öva flera gånger på den text som ska memoreras

Det är viktigt att öva på den text vi ska memorera. När du ska bestämma hur ni ska öva på texten, ta då i beaktande hur mycket det är som ska läras in. Är skriftstället kort går det att lära sig hela på en gång. En ny sång kan läras in en rad åt gången. Ett stycke i ett speciellt program kanske kräver att ni övar under flera lektioner. Gå igenom materialet med jämna mellanrum med dem du undervisar. Uppmuntra eleverna att öva på egen hand.

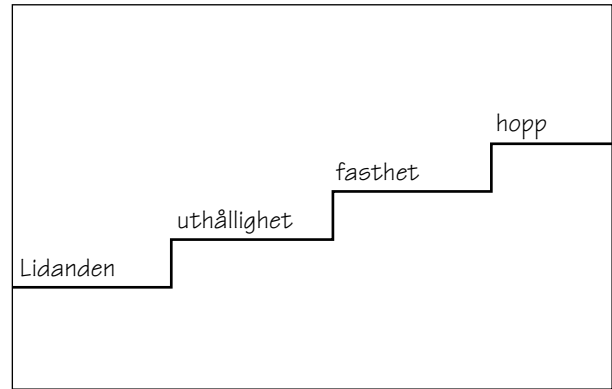
VISUELLA HJÄLPMEDEL (se också BILDER)

Vi lär genom alla våra sinnen. I formella klassrum har vi en tendens att i stor utsträckning lita på det talade ordet. Men lärare som vill öka elevernas förmåga att förstå och lära använder sig också av visuella hjälpmedel. De flesta människor lär bättre och minns längre när man introducerar begrepp med hjälp av bilder, kartor, ordgrupperingar eller med andra visuella hjälpmedel i stället för att bara tala om dem.

Följande exempel visar vad du kan åstadkomma med visuella hjälpmedel.

Klarlägga sambandet mellan begrepp, människor och platser

En lärare i Hjälpföreningen ville hjälpa systrarna att bättre förstå hur Romarbrevet 5:3–4 visar sambandet mellan lidanden och hopp. Hon gjorde en enkel uppställning:

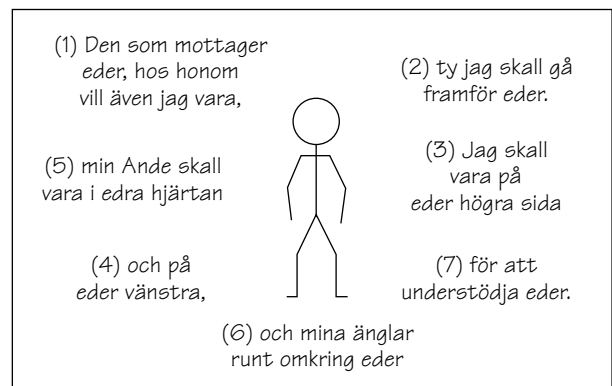

Hon bad sedan systrarna diskutera hur prövningar ger tålamod, och inbjöd dem att ge specifika exempel från sina egna liv. När systrarna fortsatte genom den enkla uppställningen upptäckte de att det var viktigt med lidanden, uthållighet, fasthet och hopp i deras eget liv.

En söndagskolklass studerade berättelsen om vägen till Emmaus (se Luk 24:13–35). Läraren använde sig av en karta i skrifterna för att hjälpa eleverna förstå hur långt det var mellan Jerusalem och Emmaus. Han tog sedan fram en karta över deras egen stad och pekade ut ungefär samma avstånd mellan två platser som eleverna kände väl till. Detta hjälpte eleverna att förstå ungefär hur lång tid det skulle ta att gå så långt till fots, vilket hjälpte dem att bättre förstå vad som hände i samtalet mellan lärjungarna och Jesus.

Förmedla känsla och ge förnyad andlig försäkran

En lärare använde sig av tavlan för att illustrera Lärans och förbunden 84:88 för en klass med missionärer. Han ville att missionärerna skulle känna att Herrens inflytande kunde omge dem. Han visade varje del av skriftstället på detta sätt:

Denna enkla uppställning av orden i skriftstället gjorde det möjligt för missionärerna att få en djup känsla för Herrens löfte om beskydd. En intressant diskussion följde där eleverna inbjöds att diskutera vad de var rädda för i missionsarbetet och berätta om sin förtröstan på Herrens löfte om att hjälpa dem.

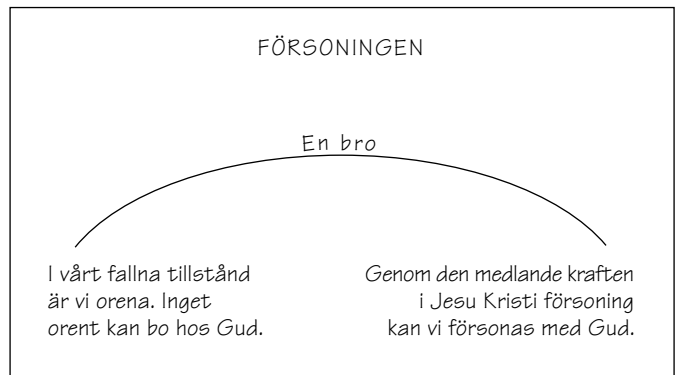
Hjälpa eleverna förstå ordningsföljden

Visuella hjälpmedel kan hjälpa dem du undervisar att förstå i vilken ordning vissa händelser kommer. Tidslinjer kan till exempel hjälpa eleverna förstå i vilken ordning händelserna kommer när du studerar sådana ämnen som Jesu verksamhet, Paulus missionsresor eller kyrkans tidiga historia.

Hjälpa eleverna förstå principer

När eleverna ser framför sig i vilken ordning händelserna i skrifterna inträffar, förstår de ofta principerna tydligare. De flesta medlemmar i kyrkan har blivit undervisade om lyckalighetsplanen på ett åskådligt sätt. Att se en schematisk teckning över föruttillvaron, livet på jorden, livet efter döden, domen och de tre härlighetsrikena hjälper oss att förstå ordningsföljden i planen.

Visuella hjälpmedel kan öka elevernas förståelse för abstrakta principer. Du kan till exempel skildra den medlande kraften i Kristi försoning med följande illustration:

Hjälpa elever att komma ihåg

En lektion om att hjälpa de fattiga och behövande kan berikas genom att använda bilden av Kristus och den rike unge mannen. På den här bilden riktar Frälsaren den unge mannens uppmärksamhet på människor som lider nöd, när han säger: "Gå och sälj allt du har och ge åt de fattiga; då får du en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig" (Mark 10:21). Denna bild kan hjälpa eleverna komma ihåg att de bör hjälpa de nödställda.

WHITEBOARDTAVLOR

Se "Skrivtavlor", s 178–179.

ÅSKÅDNINGSUNDERVISNING

Se "Jämförelser och åskådningsundervisning", s 168–170.

G

KURSEN UNDERVISA OM EVANGELIET

Hjälp till kursledaren

Ändamålet med kursen	Denna kurs ger en grund som kommer att hjälpa kyrkans medlemmar att bli mer effektiva som lärare i evangeliet i sina hem och i kyrkan. Lektionerna i kursen är avsedda att ges i en organiserad klass. De kan också studeras enskilt eller i familjen.
Kursöversikt	<p>Herren har befallt oss att "undervisa varandra om rikets lära" (L&F 88:77). Som Mästaren i att undervisa är han vårt föredöme. I nutida uppenbarelser har han gett oss uttryckliga befallningar om hur vi bör undervisa (se till exempel L&F 42:12–14; 50:13–22; 52:9; 88:122). Hans exempel och hans befallningar vägleder oss i vår strävan efter att förbättra oss som lärare.</p> <p>Lektion 1, "Vikten av att undervisa om evangeliet i Guds plan", är tongivande för hela kursen Undervisa om evangeliet. Den handlar i huvudsak om Herrens storslagna mönster för att undervisa oss om återlösningssplanen. Lektionen lär oss att vi kan hjälpa till i detta heliga verk.</p> <p>Lektionerna 2, 3 och 4 framställer tre grundläggande principer för hur man undervisar om evangeliet: "Älska dem du undervisar", "Undervisa genom Anden" och "Undervisa om läran".</p> <p>Lektion 5, "Uppmuntra till flitiga studier", inriktar sig på att hjälpa den enskilde ta ansvar för att lära sig evangeliet. Lektionerna 6 och 7, båda med rubriken "Skapa en miljö för inlärning", visar hur man undviker och löser problem som kan uppstå i undervisningssituationer. I lektionerna 8 och 9, båda med rubriken "Använd effektiva metoder", kommer du att lära ut och tala om hur man använder en mängd olika undervisningsmetoder på ett effektivt sätt. Lektion 10, "Förbered allt som behövs", visar hur man planerar lektioner.</p> <p>I lektionerna 11 och 12 hjälper du klassmedlemmarna att tillämpa allt de har lärt sig under de första tio lektionerna. Lektion 11, "Utveckla dina talanger", hjälper klassmedlemmarna att göra upp en egen plan för förbättring och visar hur de resurser som finns tillgängligt i församlingen kan hjälpa dem att genomföra sin plan på ett framgångsrikt sätt. Lektion 12, "Gå ut och undervisa", ger klassmedlemmarna möjlighet att undervisa varandra genom att dela med sig av det de lärt sig under kursen.</p>
Kursens utformning	För information om när kursen bör hållas, vilka som bör delta och vilka anpassningar som kan göras, se <i>Förbättrad undervisning om evangeliet:Handledning för ledare</i> , s 10.
Förberedelser inför kursen	Det rekommenderas att du läser alla tolv lektionerna innan kursen börjar. Det hjälper dig att se hur lektionerna samverkar för att ge en grund för evangelieundervisning. Den väcker också din insikt om de grundsatser inom evangelieundervisningen som du bör ge exempel på när du leder kursen.

Användningen av kyrkans material

Förutom denna bok kommer du att behöva skrifterna och delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*. Du kanske också vill hänvisa till material som omnämns i "Kyrkans källmaterial för undervisning om evangeliet", s 105 i denna bok.

Kontakta möteshusets bibliotek, så får du veta vilket hjälpmaterial som finns tillgängligt i möteshusets bibliotek.

Arbeta tillsammans med klassmedlemmarna

Material som eleverna behöver

Klassmedlemmarna bör ta med sig sina skrifter till lektionen. De bör dessutom ta med sig en anteckningsbok eller dagbok som de kan föra anteckningar i och skriva ner uppgifter och insikter. Varje klassmedlem bör ta med sig den här boken till lektionen.

Hjälp eleverna att delta i lektionen

Varje lektion innehåller instruktioner som är till för att hjälpa klassmedlemmarna att ta aktiv del i inlärningsprocessen. De kan till exempel uppmuntras att skriva något i sina anteckningsböcker, uttrycka sina tankar eller berätta om egna erfarenheter. När du förbereder lektionerna, se då till att eleverna får tillräckligt med tid för dessa aktiviteter.

Uppgifter

Lektionerna som ingår i denna kurs innehåller två slags uppgifter:

1. Inbjudan att förbereda en del av lektionen. Dessa uppgifter finns i avsnittet "Förberedelser" i många av lektionerna. De ger klassmedlemmarna möjlighet att delta och undervisa varandra. Du bör under bön begrunda vilka klassmedlemmar som bör få dessa uppgifter. Tänk på att ge klassmedlemmarna tid till att förbereda sig när du delar ut uppgifterna.
2. Uppgifter att tillämpa specifika principer utanför lektionstiden. Dessa uppgifter utgör en viktig del av kursen eftersom de hjälper eleverna att fortsätta förbättra sig som lärare. Du bör ge dessa uppgifter i slutet av varje lektion.

Stöd varje enskild klassmedlem

Förutom att hålla lektionerna som ingår i kursen, bör du ta dig tid att ge eleverna ett personligt stöd. Eleverna kommer att få större framgång om du kontaktar dem mellan lektionerna för att uppmuntra och erbjuda hjälp. De kanske vill tala om något som de upplevt när de tillämpat principerna som du undervisade om på lektionerna.

Löftet om gudomlig hjälp

Begrunda "Att tänka på för läraren" på s 234. När du utövar tro, ber om hjälp och tillämpar principerna som du kommer att undervisa om på kursen, hjälper du eleverna att bli "medlet i Guds händer att bibringa [andra] kunskap om sanningen" (se Al 17:9).

Hur du kan studera kursen på egen hand och i familjen

Om kursen Undervisa om evangeliet just nu inte erbjuds i din församling, eller om du inte har möjlighet att närvara, kan du studera lektionerna på egen hand eller tillsammans med familjemedlemmar. Men att studera på egen hand och med familjen är inte att betrakta som ersättning för ditt deltagande i kursen när du inbjuds till det. Du kommer att få ut mycket mer när du träffar andra och kan utbyta tankar och tillsammans lära hur ni kan utvecklas som lärare.

Råd om hur du studerar på egen hand eller tillsammans med din familj

Läs "Förslag till läraren" på s 186–187. Anpassa förslagen till din egen situation.

Gör ett personligt åtagande. Dina studier ger mer om du börjar med att göra ett personligt åtagande om att förbättra dig och har en önskan att med flit avsluta kursen.

Studera lektionerna i ordningsföljd och försök inte täcka mer än en lektion per vecka. Du behöver tid mellan lektionerna till att tillämpa vad du har lärt dig.

Ha en anteckningsbok tillgänglig. Att du för anteckningar om dina framsteg är en viktig del av kursen Undervisa om evangeliet. Under lektionerna får du tillfällen att göra anteckningar och skriva om intryck, planer, erfarenheter och framsteg som har med kursen att göra.

Gör uppgifterna. Dina ansträngningar att förbättra dig har bara framgång när du tillämpar det som du lärt dig. Varje lektion innehåller uppgifter som är till för att hjälpa dig tillämpa principerna vid verkliga undervisningstillfällen. Var noga med att fullfölja dessa uppgifter. Gör en skriftlig utvärdering i din anteckningsbok över dina ansträngningar och framsteg.

Om du studerar tillsammans med familjemedlemmar så lägg upp era studier som om ni ingick i en klass. Ni kan turas om att leda diskussionerna. Läs skriftställena som föreslås i lektionerna, diskutera frågorna och utför uppgifterna.

Om du studerar på egen hand så föreställ dig att du ingår i en klass. Vad skulle du bidra med i en diskussion om ämnena som tas upp i lektionen? Vad skulle du svara på frågorna som ställs? Skriv ner dina insikter i anteckningsboken. Se "Gör upp en personlig plan för studierna i evangeliet", s 16–17, för förslag om hur du kan genomföra dina studier på ett effektivt sätt.

Om du studerar på egen hand så hitta någon som du kan rapportera till. Dina personliga studier blir bättre om det finns någon som du kan delge dina insikter och tankar. Kanske du kan fråga någon i familjen, en vän eller en ledare i prästadömet eller en biorganisation, om du får rapportera till honom eller henne. Berätta för denna person om dina mål och planer och om hur väl du lyckas med dina ansträngningar.

Vikten av att undervisa om evangeliet i Guds plan

Lektion
1

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna få en större önskan att hjälpa till i Herrens verk genom att undervisa om hans evangelium.

Att tänka på för läraren I sin godhet har vår Fader i himmelen gett oss lärare för att hjälpa sina barn att lära sig det som de måste göra för att kunna erhålla evigt liv. Var och en av oss har förmånen att få undervisning om evangeliet, och var och en av oss har blivit befalld att undervisa andra om evangeliet. Dina ansträngningar att hålla denna kurs utgör en del av detta stora arbete.

Följande uttalande av president Gordon B Hinckley återspeglar ett budskap som du hela tiden bör förmedla till eleverna under kursens gång:

”Vi måste stärka oss själva och vårt folk för att få våra lärare att tala ur hjärtat i stället för ur sina böcker, få dem att förmedla sin kärlek till Herren och detta viktiga arbete. Det kommer på något sätt att tända en gnista i hjärtat hos dem de undervisar” (*Teachings of Gordon B Hinckley* [1997], s 619–620).

”Vi har så mycket arbete att uträtta, ni och jag. Låt oss rulla upp ärmarna och kasta oss in i arbetet med ny beslutsamhet och sätta vår tillit till Herren ... Vi kan göra det om vi är bedjande och trofasta. Vi kan göra bättre än vad vi någonsin gjort tidigare” (i *Nordstjärnan*, juli 1995, s 89–90).

Med inriktningen på detta budskap anger den här lektionen tonen för hela kursen Undervisa om evangeliet.

Förberedelser

1. Studera under bön skriftställena i denna lektion. Sträva efter att tillämpa dem på ändamålet med lektionen.
2. Läs vad som står i avsnittet ”Vikten av att undervisa om evangeliet i Guds plan” (s 2–10) i denna bok.
3. Uppmuntra eleverna att ta med sig sina skrifter och en anteckningsbok till lektionen. Tala vid behov med en medlem i biskopsrådet för att ordna så att eleverna får en anteckningsbok.
4. Skaffa fram tillräckligt många exemplar av *Undervisning: Den högsta kallelsen* att ge till elever som ännu inte har fått den.

Förslag till lektionsplan Välkomna klassmedlemmarna till kursen. Om du inte känner dem, eller om de inte känner varandra, så uppmuntra dem att kortfattat presentera sig.

Se till att varje klassmedlem har en anteckningsbok som han eller hon kan använda under lektionerna. Förklara att syftet med anteckningsboken är att de ska kunna föra anteckningar och skriva om intryck, planer, erfarenheter och framsteg som har samband med kursen Undervisa om evangeliet.

Lärare som undervisar om evangeliet påverkar många människors liv.

Berättelse

Återge vad president Thomas S Monson berättade:

”Det finns en söndagsskollärare som jag aldrig glömmer, som jag alltid minns. Vi träffades första gången en söndagsmorgon. Hon följde med Söndagsskolans president till vårt klassrum och presenterades för oss som en lärare, som faktiskt hade bett om att få möjlighet att undervisa oss. Vi fick veta att hon hade varit missionär och älskade unga människor. Hon hette Lucy Gertsch. Hon var vacker, lågmäld och intresserad av oss. Hon bad varje elev att presentera sig. Sedan ställde hon frågor som gjorde att hon förstod och gav henne en inblick i varje pojkes och varje flickas bakgrund. Hon berättade för oss om sin egen barndom ... Hon höjde aldrig rösten. På något sätt var ohövlighet och bråk oförenligt med skönheten i hennes lektioner ... Hon fick skrifterna att bli verkligt levande. Vi lärde personligen känna Samuel, David, Jakob, Nephi och Herren Jesus Kristus. Vår lärdom i evangeliet utvecklades. Vårt uppträdande förbättrades. Vår kärlek till Lucy Gertsch kände inga gränser ...

Åren har gått ... De pojkar och flickor som fick kunskap, som skrattade, som tillväxte under denna inspirerade lärares vägledning, har aldrig glömt hennes kärlek eller hennes lektioner” (i *Nordstjärnan*, juli 1992, s 56–57).

Vittna för eleverna om att de ansträngningar de lägger ner på att undervisa om Jesu Kristi evangelium kan röra vid många människors liv på liknande sätt. Uttryck din känsla för hur viktig kallelsen att undervisa är.

Citat

Be en klassmedlem läsa upp följande uttalande av äldste Jeffrey R Holland:

”För oss alla är att ’komma till Kristus’, att hålla hans bud och följa hans exempel på vägen tillbaka till Fadern, säkerligen det högsta och heligaste ändamålet med människans existens. Att hjälpa andra att också göra detta – att undervisa, övertyga och under bön leda dem att också vandra på denna återlösningens stig – måste säkerligen vara den näst viktigaste uppgiften i vårt liv” (i *Nordstjärnan*, juli 1998, s 24).

Undervisning om evangeliet spelar en viktig roll i vår himmelske Faders plan

Diskussion kring skriftställe

Framhåll att undervisning alltid har spelat en viktig roll i Guds återlösningensplan. Låt eleverna läsa nedanstående skriftställen. Du kan ha nytta av att förklara bakgrunden till varje skriftställe (du kan till exempel förklara att L&F 138 innehåller en uppteckning av president Joseph F Smiths syn om andevärlden). Be eleverna berätta vad dessa skriftställen lär dem om den roll som undervisning spelar i vår himmelske Faders plan.

- Läran och förbunden 138:56. (Vi ”erhöllö ... [vår] första undervisning i andarnas värld”.)
- Alma 12:27–32. (När Adam och Eva hade drivits ut från Edens lustgård hjälpte Gud dem att förstå återlösningensplanen. Han sände änglar att undervisa dem, och han besvarade deras böner. Han gav dem bud *efter det att* de hade fått undervisning om återlösningensplanen.)
- Moses 6:57–58. (Herren befallde Adam och Eva att undervisa sina barn om evangeliet.)

Sammanfatta diskussionen genom att läsa Romarbrevet 10:13–15, 17 och 2 Nephi 2:8. Bär vittnesbörd om den roll evangelieundervisning spelar i vår himmelske Faders plan.

Citat

Vi har många tillfällen att lära oss evangeliet och undervisa andra om det.

Framhåll att kyrkans medlemmar undervisar om evangeliet i många olika sammanhang. Be sedan fem olika klassmedlemmar att läsa nedanstående uttalanden. Lagg märke till att varje uttalande riktar sig till en speciell grupp människor.

Till föräldrar

Första presidentskapet sade:

"Vi uppmanar föräldrarna att göra sitt allra bästa för att undervisa och fostra sina barn i evangelieprinciper som kan hjälpa dem hålla sig nära kyrkan. Hemmet är grunden till ett rättfärdigt liv, och inget annat kan ta dess plats eller fylla dess viktiga funktion i att fullgöra detta gudagivna ansvar.

Vi råder föräldrar och barn att högt prioritera familjebön, familjens hemafton, studier och undervisning om evangeliet samt sunda familjeaktiviteter. Hur värdiga och lämpliga andra krav och aktiviteter än må vara, får de inte tillåtas ersätta de gudomligt tilldelade ansvar som endast föräldrar och familjer kan fullgöra på rätt sätt" (brev från första presidentskapet, 11 feb 1999).

Till prästadömets och biorganisationernas ledare

Äldste Gordon B Hinckley sade: "Verkningsfull undervisning är det centrala i kyrkans ledarskap. Evigt liv uppnås enbart i den mån som män och kvinnor undervisas med sådan kraft att de förändrar och disciplinerar sitt liv. De kan inte tvingas till rättfärdighet eller till himmelen. De måste ledas, och det innebär undervisning" ("How to Be a Teacher When Your Role as a Leader Requires You to Teach", prästadömets generalkommittés möte, 5 feb 1969; citerat av Jeffrey R Holland i *Nordstjärnan*, juli 1998, s 25).

Till lärare i kyrkans klassrum

President Thomas S Monson sade:

"Klassrummet i kyrkan lägger en viktig dimension till varje barns och ungdoms utbildning. I den omgivningen kan varje lärare ge eleverna en längtan efter högre ting när de lyssnar till lektionen och känner lärarens vittnesbörd. På Primärs, Söndags-skolans, Unga kvinnors och aronska prästadömets möten kan väl förberedda lärare, kallade genom inspiration av Herren, röra vid varje barn, varje ungdom, och förmå dem alla att 'söka i de allra bästa böcker efter visdom; söka efter kunskap genom att studera och tro' (se L&F 88:118). Ett uppmuntrande ord här och en andlig tanke där kan påverka ett värdefullt liv och lämna ett outplånligt intryck på en odödlig själ ...

Den ödmjuka och inspirerade läraren i kyrkans klassrum kan ingjuta kärlek till skrifterna hos sina elever. Läraren kan inte bara låta de forna apostlarna och världens Frälsare komma in i klassrummet utan också i våra barns hjärta, sinne och själ" (i *Nordstjärnan*, jan 1992, s 79).

Till hemlärare och besökslärare

President Spencer W Kimball sade: "När ni kommer till [människors] hem ... kommer ni för att rädda själar ... Vem vet om inte många härliga aktiva människor i kyrkan i dag är aktiva tack vare att ni var i deras hem och gav dem ett nytt sätt att se, en ny vision. Ni drog ifrån gardinen. Ni utvidgade deras horisont. Ni gav dem något nytt" (*The Teachings of Spencer W Kimball*, redigerad av Edward L Kimball [1982], s 526).

Till alla kyrkans medlemmar

President Lorenzo Snow sade: "Även om vi undervisar med en ängels värtalighet, är det ändå våra goda vanor, vårt goda exempel, våra handlingar, som ständigt visar att vi är helhjärtat intresserade av människor, som undervisar med mycket större värtalighet och med betydligt större kraft" (*The Teachings of Lorenzo Snow*, sammanställt av Clyde J Williams [1984], s 78–79).

Lärarens
framställning

Föreslå att klassmedlemmarna tänker på de olika lärare som beskrivs i de uttalanden ni har läst: föräldrar, prästadömet och biorganisationernas ledare, lärare i kyrkans klassrum, hemlärare, besökslärare och de som undervisar genom exempel. Inbjud varje klassmedlem att kortfattat berätta om någon som, i en eller flera av dessa roller, har hjälpt honom eller henne att få en bättre kunskap om evangeliet och större önskan att leva enligt dess principer.

Vittnesbörd

Tala kortfattat om de välsignelser som kommer till oss tack vare våra många möjligheter att lära och undervisa om evangeliet – i våra hem, i kyrkan och i vårt dagliga umgänge. Uttryck din tacksamhet för dessa möjligheter. Betona att Herren ger oss dessa möjligheter för att hjälpa oss motstå de ondskefulla lärdomar och inflytanden som omger oss. Återge följande uttalande av president Gordon B Hinckley:

"Det råder hunger i landet, och en äkta törst – en stor hunger efter Herrens ord och en otillfredsställd törst efter det som hör Anden till ... världen hungrar efter andlig föda. Vi har ansvaret och möjligheten att ge näring åt själen" ("Föda åt anden, näring åt själen", *Nordstjärnan*, okt 1998, s 3).

Syftet med kursen Undervisa om evangeliet är att hjälpa oss bli bättre lärare.

Lärarens
framställning

Läs president Gordon B Hinckleys uttalanden i "Att tänka på för läraren" på sidan 189.

När ni har läst president Hinckleys uttalanden, påpeka då att syftet med kursen Undervisa om evangeliet är att hjälpa oss undervisa om Jesu Kristi evangelium "bättre än vad vi någonsin gjort tidigare".

Förklara att källmaterialet för kursen är skrifterna, *Undervisning: Den högsta kallelsen* och delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*.

Dela ut *Undervisning: Den högsta kallelsen* till klassmedlemmar som ännu inte har fått den. Tala om för klassen att det finns material i den här boken som hänför sig till lektionerna i kursen. De kommer att ha nytta av att läsa i dessa böcker både före och efter varje lektion.

Förklara att denna kurs lägger en grund för undervisning om evangeliet. Den inriktar sig på principer och undervisningsmetoder som går att tillämpa på alla åldersgrupper och kulturer. Kursen innehåller tolv lektioner. Rubrikerna på de kommande elva lektionerna visar vad klassmedlemmarna kan förvänta sig av kursen. Låt de slå upp sidan VI i denna bok för att se vilka rubrikerna är på lektionerna.

Erbjud dig att hjälpa klassmedlemmarna i deras strävan att tillämpa de principer de lär sig på kursen. Uppmuntra dessutom varje klassmedlem att:

- a. Studera skrifterna, *Undervisning: Den högsta kallelsen* och delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*.
- b. Ta med sig skrifterna till lektionen varje vecka.

- c. Ta med sig sin anteckningsbok till lektionen varje vecka.
- d. Komma till lektionen varje vecka och vara beredd på att delta i lektionen och bidra till att andra i klassen kan lära sig av lektionen.
- e. Fundera över och be om tillfällen att undervisa.
- f. Börja utarbeta och förverkliga en personlig plan för hur han eller hon ska kunna utvecklas som lärare.

Avslutning

Citat	<p>Be en klassmedlem läsa följande uttalande av äldste Boyd K Packer:</p> <p>”Det har sagts att ansvaret som åvilar kyrkans medlemmar är indelat i tre huvudsakliga kategorier: att sörja för kyrkans levande medlemmars frälsning, utföra det nödvändiga arbetet för våra avlidna släktingar och predika evangeliet för hela världen. Alla dessa ansvarsområden kräver kunskaper, och allt som människor lär sig måste på något sätt undervisas om. Vi tillhör dem som måste undervisa om det” (<i>Teach Ye Diligently</i>, reviderad utgåva [1991], s 7).</p>
Sammanfattning	Sammanfatta principerna ni har diskuterat.
Vittnesbörd	Bär ditt vittnesbörd enligt Andens maning.
Uppgifter	<p>Uppmuntra klassmedlemmarna att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skriva ner i sina anteckningsböcker vilka tillfällen att undervisa och lära sig som de får genom att delta i kursen. 2. Söka Andens (den Helige Andens) vägledning i samband med en kommande hemaftonlektion, en uppgift i kyrkan eller en annan möjlighet att undervisa. Komma ihåg Herrens ord: ”Anden skall givas eder genom trons bön” (L&F 42:14). Skriva i anteckningsboken om sina erfarenheter i samband med uppgiften. (Under lektion 3 kommer någon klassmedlem att bli ombedd att berätta om sina upplevelser.) 3. Åter gå igenom principerna som lärts ut i lektionen genom att studera avsnittet ”Vikten av att undervisa om evangeliet i Guds plan” i denna bok (s 2–10).

Lektion
2

Älska dem du undervisar

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna sträva efter att fyllas av kristuslik kärlek till dem de undervisar.

Att tänka på för läraren

Under de sista timmarna av sin jordiska verksamhet undervisade och stärkte Jesus sina apostlar (se Joh 13–17). Som en del av den undervisningen befallde han sina lärjungar att älska varandra så som han hade älskat dem (se Joh 13:34; 15:12, 17). Lydnaden till det budet skulle visa att de verkligen var hans lärjungar (se Joh 13:35). Allt som de blev befallda att göra, inklusive deras uppdrag att gå ut och undervisa alla nationer, skulle göras med kärlek. I de sista dagarna har Herren undervisat oss på liknande sätt: "Ingen kan vara behjälplig i detta verk utan att vara ödmjuk och fylld av kärlek" (L&F 12:8).

När du håller denna lektion så hjälp eleverna förstå hur de kan fyllas av kristuslik kärlek till dem som de undervisar. När eleverna följer rådet som ges i lektionen, kommer de att undervisa på ett bättre sätt. De kommer också att finna mer glädje som lärare.

Förberedelser

1. Studera under bön skriftställena i denna lektion. Sträva efter att tillämpa dem på ändamålet med lektionen. Gör dig tillräckligt förtrogen med 3 Nephi 11–17 så att du kortfattat kan återge de delar av berättelsen som sammanfattats på sidan 195 i denna bok.
2. Studera avsnittet i boken som har rubriken "Älska dem du undervisar" (s 30–39).
3. Har du tillgång till följande material så bered dig på att använda det i lektionen:
 - a. Bilderna Jesus undervisar på det västra halvklotet (62380 000; Evangeliet i bild 316); Jesus botar nephiterna (62541 000; Evangeliet i bild 317) och Jesus välsignar de nephitiska barnen (Evangeliet i bild 322).
 - b. "Nu är min glädje fullkomlig", ett fyra minuter långt avsnitt i *Mormons bok – Videopresentationer* (53911 180).
4. Ge en klassmedlem i uppdrag att kortfattat berätta om hur han eller hon påverkats av kärleken från någon som undervisat honom eller henne om evangeliet (till exempel en förälder, en lärare i ett av kyrkans klassrum eller en ledare i kyrkan). Be klassmedlemmen att ställa följande frågor som en del av framställningen:

Hur visste du att denna person älskade dig?

Hur påverkade den personens kärlek din inställning till att lära dig evangeliet?
5. Ordna minst en vecka i förväg så att en solist eller en liten grupp vuxna eller barn sjunger "Älska varandra" (*Psalmer*, nr 198) i slutet av lektionen. Om detta inte är möjligt, så låt eleverna sjunga psalmen tillsammans.

Förslag till lektionsplan**Lärare med kristuslik kärlek påverkar dem som de undervisar.**

Berättelse ur skrifterna samt bilder

Visa bilden av Jesus när han undervisar nephiterna. Återge kortfattat, med egna ord, berättelsen om hur den uppståndne Frälsaren besökte nephiterna. Se till att du tar med följande:

Den uppståndne Frälsaren visade sig för nephiterna i landet Ymnighet. Han inbjöd dem att komma fram och känna på hans sida och på märkena efter spikarna i hans händer och fötter. Sedan undervisade han dem länge. När han slutat undervisa dem uppmanade han dem att gå till sina hem och begrunda det han sagt. Han var på väg att återvända till Fadern när han såg att de grät och önskade att han skulle stanna längre hos dem. (Se 3 Ne 11–16; 17:1–5.)

Visa bilden av Jesus när han botar nephiterna. Be sedan en klassmedlem läsa 3 Nephi 17:6–10.

Skrivtavlan

När klassmedlemmen läst upp skriftstället skriver du *Han botade dem alla* på tavlan.

Berättelse ur skrifterna och bild

Fortsätt att återge berättelsen med egna ord. Glöm inte säga att när Jesus hade botat människorna befallde han dem att föra fram sina små barn till honom (se 3 Ne 17:11–12).

Visa bilden av Jesus när han välsignar de nephitiska barnen. Be sedan en klassmedlem läsa 3 Nephi 17:21–25.

Skrivtavlan

När klassmedlemmen har läst skriftstället skriver du *Han tog deras små barn ett efter ett och välsignade dem* på tavlan.

Videopresentation

Om du tänker visa videopresentationen "Nu är min glädje fullkomlig", så gör det nu.

Diskussion

Be klassen begrunda den kärlek som Frälsaren visade nephiterna. Be dem också fundera på hur nephiterna kan ha känt sig när Jesus betjänade dem en och en.

- På vilka sätt kan en lärares kristuslika kärlek påverka dem som undervisas? (Svaren kan innefatta att en lärares kristuslika kärlek kan inbjuda Anden, hjälpa människor att övervinna rädsla och leda människor till att bli mer mottagliga för evangeliet.)

Citat

Efter att kortfattat ha diskuterat frågan låter du en klassmedlem läsa uttalandet av profeten Joseph Smith på sidan 30 i den här boken.

Klassmedlems framställning

Be den klassmedlem som fått uppgiften att berätta hur han eller hon har påverkats av en lärares kärlek.

Lärares framställning

Förklara att den här lektionen innefattar lärdomar ur skrifterna som kan hjälpa oss att fyllas av kristuslik kärlek till dem vi undervisar. Den består också av en diskussion om hur kristuslik kärlek påverkar vårt tjänande som lärare.

Vi kan fyllas av kristuslik kärlek till dem vi undervisar.

Aktivitet med skrifterna och anteckningsboken

Be olika klassmedlemmar läsa nedanstående skriftställen. Efter uppläsningen av varje skriftställe ber du klassmedlemmarna identifiera principerna i skriftstället som kan hjälpa dem att fyllas av kristuslik kärlek. Uppmuntra dem att i sina anteckningsböcker skriva ned tankar som de får under diskussionens gång. Förklara att de kommer att få möjlighet att dela med sig av sina tankar i slutet av lektionen.

Johannes 15:10 (hålla buden)

Efesierbrevet 4:32 (förlåta andra)

Mosiah 2:17 (tjäna andra)

Mosiah 4:11–12 (omvända sig, vara ödmjuka och utöva tro)

Alma 38:12 (tygla lidelser)

3 Nephi 11:29–30 (sluta vara stridslystna)

Moroni 7:48 (be om att fyllas av Kristi rena kärlek)

Vår kristuslika kärlek till dem vi undervisar bör avspegla sig i våra förberedelser, vår undervisning och vårt dagliga liv.

Aktivitet med anteckningsboken och diskussion

Framhåll att när vi är fyllda av kristuslik kärlek till dem vi undervisar, avspeglas vår kärlek i vår förberedelse, vår undervisning och vårt dagliga liv. Skriv sedan följande på tavlan. Be klassen skriva detsamma i sina anteckningsböcker.

<u>Förberedelser</u>	<u>Undervisning</u>	<u>Dagliga livet</u>

Låt eleverna tänka på speciella personer som de undervisar (till exempel familjemedlemmar, klassmedlemmar eller medlemmar i kvorumet). Be dem sedan fundera över följande fråga och skriva ner sina tankar under respektive rubrik i anteckningsböckerna.

- Vad kan du göra för att visa kristuslik kärlek till dessa människor? (Lägg märke till att några förslag finns i följande uppställning. Andra förslag finns i "Kärlek mjukar upp hjärtan", "Förstå dem du undervisar" och "Nå fram till den enskilde", s 31–36 i denna bok.)

<u>Förberedelser</u>	<u>Undervisning</u>	<u>Dagliga livet</u>
Be för dem.	Hälsa dem hjärtligt välkomna till klassen.	Be för dem.
Var medveten om deras behov och intressen.	Uttryck din kärlek till dem.	Var vänlig mot dem.
Var väl förberedd att undervisa dem.	Lysöna uppmärksamt.	Uppmärksamma deras strävanden och prestationer.
	Visa respekt för deras inlägg när de deltar i lektionen.	Gå till aktiviteter som de deltar i.
	Uppmuntra dem att leva efter principerna du undervisar om.	Beröm dem när så är lämpligt.
	Beröm när så är lämpligt.	Visa omtanke och uppmuntra när de genomgår provningar.

Inbjud klassmedlemmarna att diskutera några åsikter som de skrivit ner i sina anteckningsböcker. Skriv upp dem på tavlan.

Avslutning

Sammanfattning och citat	Gör en kort sammanfattning av lektionen med hjälp av följande uttalande av äldste Joseph B Wirthlin: "Kristuslika vänners medkänsla påverkar och förändrar djupt våra liv ... Kärlek är det centrala i Kristi evangelium. I denna kyrka besvaras ofta böner om hjälp av Herren genom omtänksamma bröder och systrars enkla och dagliga tjänande. I godheten hos sanna vänner har jag sett en återspeglning av Herrens egen barmhärtighet" (i <i>Nordstjärnan</i> , jan 1998, s 33).
Vittnesbörd	Bär vittnesbörd enligt Andens maning och uttryck din kärlek till klassmedlemmarna.
Musik	Låt solisten eller den lilla grupp, som tidigare fick uppdraget, sjunga "Älska varandra", (<i>Psalmer</i> , nr 198). Om detta inte är möjligt så låt klassmedlemmarna sjunga psalmen tillsammans.
Uppgifter	Uppmuntra klassmedlemmarna att: <ol style="list-style-type: none"> 1. Välja ut minst en tanke från aktiviteten med anteckningsboken på sidan 196. Använda sig av denna tanke vid ett undervisningstillfälle under den kommande veckan. Anteckna hur det gick med undervisningen i sina anteckningsböcker. 2. Arbeta vidare på förra veckans uppgift att söka Andens vägledning i samband med en kommande hemaftonslektion, uppgift i kyrkan eller annat tillfälle till att undervisa. Komma ihåg Herrens ord: "Anden skall givas eder genom trons bön" (L&F 42:14). Skriva om sina upplevelser i samband med den här uppgiften i sina anteckningsböcker. (I lektion 3 kommer eleverna att bli ombedda att berätta om dessa upplevelser.) 3. Åter gå igenom principerna som de undervisats om i lektionen genom att studera avsnittet i boken som har rubriken "Älska dem du undervisar" (s 30–39).

Lektion
3**Undervisa genom Anden**

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna söka Andens vägledning och undervisa på ett sådant sätt att de hjälper andra att känna Andens inflytande.

Att tänka på för läraren

Vi lär oss evangeliets sanningar genom den Helige Andens kraft, eller genom Anden (se Moro 10:5). Herren beskrev vikten av att undervisa genom Anden när han sade: "Anden skall givas eder genom trons bön, och om I icke mottagen Anden, skolen I icke undervisa" (L&F 42:14). När både lärare och elever lever värdiga att ledas av Anden, "känner båda sig uppbyggda och glädjas med varandra" (se L&F 50:13–22).

Några klassmedlemmar – särskilt de som inte varit medlemmar i kyrkan någon längre tid – kan tycka att de inte kan undervisa genom Anden. När du håller denna lektion så hjälp eleverna förstå att de *kan* undervisa genom Anden. Hjälp dem förstå att villkoren för att kunna undervisa genom Anden inte är vältalighet, utbildning eller lång erfarenhet, utan det som krävs är bön, flit, vördnad och ödmjukhet.

Förberedelser

1. Studera under bön skriftställena i denna lektion. Sträva efter att tillämpa dem på ändamålet med lektionen.
2. Studera avsnittet i boken som har rubriken "Undervisa genom Anden" (s 40–48).
3. Be två eller tre klassmedlemmar förbereda sig på att kortfattat berätta om sina upplevelser i samband med att de har sökt den Helige Andens vägledning i sin undervisning. (I slutet av första och andra lektionen fick klassmedlemmarna i uppgift att skriva om sina upplevelser i anteckningsböckerna.)
4. Ta med en tillbringare med vatten och ett ofärgat glas.
5. Skriv följande fråga på tavlan före lektionen: *Vad är viktigast i våra ansträngningar att undervisa om evangeliet?*

Förslag till lektionsplan

Be klassmedlemmarna att sjunga "Herre, led mig med din Ande" (*Psalmer*, nr 182) eller någon annan vördnadsfull psalm före inledningsbönen. Efter psalmen ber du den klassmedlem som ska inleda med bön att han eller hon ber om den Helige Andens vägledning under lektionen.

"Det är Anden som är viktigast."

Citat

Rikta klassens uppmärksamhet på frågan som du skrivit på tavlan. Be klassmedlemmarna tänka på frågan utan att svara högt. Säg sedan att det finns ett svar på frågan i följande uttalande av president Ezra Taft Benson:

"Om det finns något budskap som jag upprepat för mina bröder i de tolv kvorum, så är det att det är Anden som räknas. Det är Anden som betyder något. Jag vet inte hur ofta jag har sagt det, men jag tröttnar aldrig på att säga det – det är Anden som är viktigast" (missionspresidenternas seminarium, 3 apr 1985).

Förklara att vi ofta hänvisar till den Helige Anden som "Anden". Att undervisa genom Anden är det kraftfullaste sättet att undervisa, eftersom det bara är genom Andens inflytande som vi kan förstå det som hör Gud till (se 1 Kor 2:11).

När vi lär och undervisar om evangeliet kommer Anden att vara med oss på många sätt.

Diskussion kring skriftställe

Betona att Anden vanligtvis manifesteras på ett lugnt och stillsamt sätt, inte genom spektakulära kraftföreläsningar (se 1 Kung 19:9–12). Låt sedan klassmedlemmarna läsa nedanstående skriftställen. Be dem förklara vad varje skriftställe lär oss om hur Anden kan vara med oss när vi undervisar om evangeliet. Skriv deras svar på tavlan.

- Johannes 14:26. (Lär oss allting och påminner oss om allt.)
- Johannes 15:26. (Vittnar om Kristus.)
- 2 Nephi 33:1. (Överför sanningen till våra hjärtan.)
- Läran och förbunden 6:14–15, 22–23. (Upplyser vårt förstånd och ger oss frid i själen.)
- Läran och förbunden 11:13. (Fyller vår själ med glädje.)
- Läran och förbunden 50:21–22. (Uppbygger.)

Klassmedlems framställning

Be de elever som fått uppdraget att berätta om sina upplevelser när de sökt den Helige Andens vägledning i sin undervisning (se "Förberedelser", punkt 3).

Det finns speciella saker vi kan göra för att inbjuda Anden.

Diskussion vid skrivtavlan

- Vad kan vi göra när vi undervisar för att inbjuda Anden? (Skriv upp elevernas svar på tavlan. Uppmuntra klassen att skriva ner dem i sina anteckningsböcker.)

Om eleverna inte nämner någon av följande punkter, så skriv upp dem under de andra förslagen på tavlan:

- Be.
 - Undervisa från skrifterna.
 - Vittna.
 - Använda psalmer, primärsånger och annan andlig musik.
 - Uttrycka vår kärlek till andra och till vår himmelske Fader och Jesus Kristus.
 - Dela med oss av insikter, känslor och erfarenheter som hör samman med principerna i lektionerna.
- Vilka av dessa saker har vi gjort under lektionen i dag? Har vi gjort något annat under lektionen för att inbjuda Anden?

Aktivitet med anteckningsboken

Be eleverna att tänka på ett undervisningstillfälle som de snart kommer att få. Be dem fundera över hur de kan använda sig av några av förslagen på tavlan i sin undervisning. Ge dem några minuter till att skriva ner sina tankar i anteckningsboken.

Det räcker med att vi gör vårt bästa när Andens inflytande finns där.

Åskådnings- undervisning

Skriv *Vem kan undervisa genom Anden?* på tavlan.

Visa tillbringaren med vatten och glaset. Förklara att i den här demonstrationen representerar glaset oss lärare i evangeliet. Fyll sedan glaset till hälften. Förklara att vattnet som du hållt i glaset representerar vårt bästa bruk av våra talanger.

Säg att vi kanske tror att vi skulle kunna vara verkligt effektiva i vår undervisning om vi bara hade fler talanger. Men det går inte att fylla glaset med enbart våra talanger.

För att kunna undervisa om evangeliet på ett verkligt bra sätt måste vi undervisa genom den Helige Andens kraft. Det förunderliga är att oavsett vilka vi är, och oavsett hur talangfulla vi verkar vara, räcker det med att göra vårt bästa när Andens inflytande finns där. Medan du förklarar detta så fyll glaset till brädden.

Citat

Låt en klassmedlem läsa följande citat av äldste Henry B Eyring:

”Vi gör klokt i att oroa oss för att vår egen förmåga inte ska räcka till för att uppfylla befallningen vi fått att ge näring åt andras tro. Vår egen förmåga, hur stor den än är, kommer inte att räcka. Men denna realistiska syn på våra begränsningar skapar en ödmjukhet som kan leda till beroende av Anden och därmed ge kraft” (i *Nordstjärnan*, jan 1998, s 86).

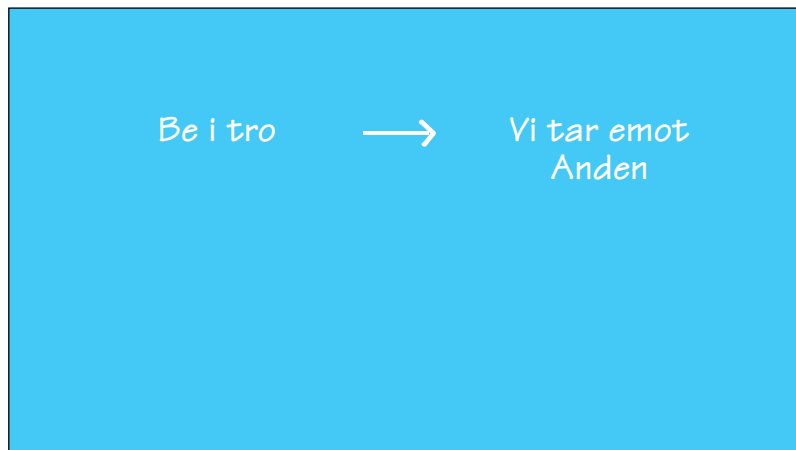
Var och en av oss kan bli berättigad att undervisa genom Anden.

Diskussion kring skriftställe och skrivtavlan

Led diskussionen nedan så att klassmedlemmarna lättare förstår hur de kan bli berättigade att undervisa genom Anden.

Be en klassmedlem läsa Läran och förbunden 42:14.

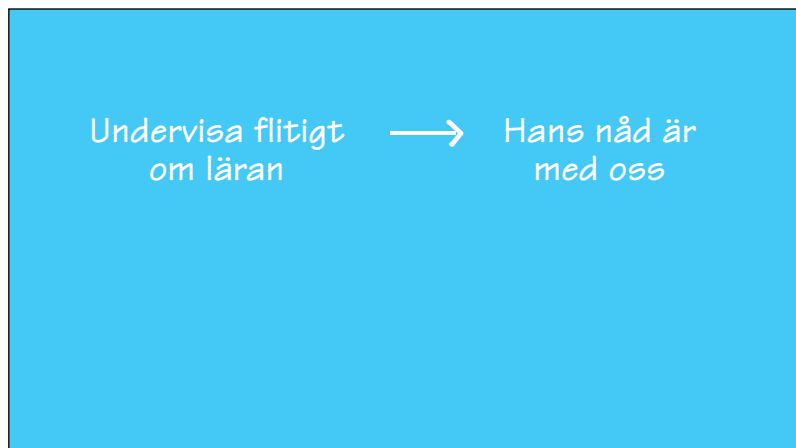
Skriv följande på tavlan:

Be en klassmedlem läsa Läran och förbunden 88:77–78

- Vad lovar Herren om vi flitigt undervisar om rikets lära? (Att hans nåd ska vara med oss.)

Skriv följande på tavlan:

Förklara att nåd är en kraft som ger oss förmåga. Det är en gudomlig hjälp och styrka som Gud genom sin barmhärtighet och kärlek ger oss. Genom Herrens nåd kan vi göra de goda gärningar som vi inte kan göra av oss själva.

Låt en klassmedlem läsa Läran och förbunden 100:7–8.

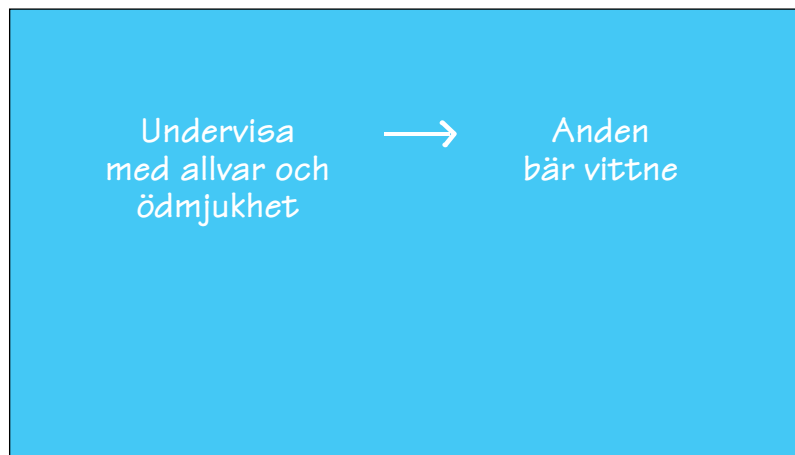
- Vad säger dessa verser oss om hur vi bör förklara evangeliet? ("Med allvar i hjärtat" och "ödmjukhet i anden".)

Förklara att med *allvar* betyder vördnadsfullt och värdigt. För att hjälpa klassen förstå innebörden av ordet *ödmjukhet*, kan ni läsa följande uttalande av president Gordon B Hinckley:

"Ödmjukhet innebär en anda av tacksamhet, som är motsatsen till självtillräcklighet, ett erkännande av en kraft som övergår vår egen, ett erkännande av Gud och ett godtagande av hans bud" ("With All Thy Getting Get Understanding", *Ensign*, aug 1988, s 3–4).

- Vad lovar Herren om vi undervisar om hans evangelium med allvar och ödmjukhet? (Se L&F 100:8. Den Helige Anden ska bära vittne om principerna vi undervisar om.)

Skriv följande på tavlan:

Medverkan

Rikta klassmedlemmarnas uppmärksamhet på principerna som du skrivit upp på tavlan. Betona att när vi ber i tro och flitigt undervisar om läran, och gör det med allvar och ödmjukhet, kommer vi att motta Anden, som bär vittne om sanningarna vi undervisar om. Be dem berätta om tillfällena när de eller andra har inbjudit Anden genom att följa dessa principer.

Avslutning

Sammanfattning och citat

Gör en kort sammanfattning av lektionen. Låt sedan en klassmedlem läsa följande uttalande av president Thomas S Monson:

"Några av er är kanske blyga till naturen, eller kanske tycker ni att ni är otillräckliga för att tacka ja till en kallelse. Minns att detta verk inte är enbart ditt och mitt. Det är Herrens verk, och när vi går Herrens ärenden, är vi berättigade till Herrens hjälp. Kom ihåg att den Herren kallar, den dugliggör Herren" (i *Nordstjärnan*, juli 1996, s 46).

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens mening.

Uppgifter

Uppmuntra klassmedlemmarna att:

1. Fortsätta reflektera över de förslag om hur man kan undervisa genom Anden som de har skrivit ner i sina anteckningsböcker. Använda något av förslagen i samband med ett kommande undervisningstillfälle.
2. Fortsätta skriva ner sina framsteg i anteckningsböckerna.
3. Åter gå igenom principerna som lärts ut i lektionen genom att studera avsnittet i boken som har rubriken "Undervisa genom Anden" (s 40–48).

Undervisa om läran

Lektion 4

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna förstå kraften som kommer av att studera och undervisa om evangeliets lärdomar, vilka finns i skrifterna och nutida profeters lärdomar.

Att tänka på för läraren När du förbereder dig inför den här lektionen, be då om vägledning att kunna undervisa på ett bra sätt från skrifterna och nutida profeters lärdomar. Tala, enligt den Helige Andens maning, om den inverkan evangeliets lärdomar har haft på ditt liv när du studerat och undervisat om dem.

- Förberedelser**
1. Studera under bön skriftställena i denna lektion. Sträva efter att tillämpa dem på ändamålet med lektionen.
 2. Studera avsnittet i boken som har rubriken "Undervisa om läran" (s 49–59) och följande i delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok: "Undervisa om evangeliets frälsande lärdomar och förordningar"* (s 301), "Undervisa från skrifterna och nutida profeters lärdomar" (s 302) och "Använd lektionsmaterial som är godkänt av kyrkan" (s 304).
 3. Inbjud en klassmedlem eller någon annan medlem i församlingen att komma till lektionen förberedd på att tala om vilken inverkan det har haft på hans eller hennes liv att lära sig om en speciell lärosats i evangeliet.
 4. Om du har tillgång till aktuella lektionsböcker som kyrkan gett ut, ta då med några till lektionen.
 5. Skriv följande på tavlan före lektionen:

"Jag befäller eder, att I skolen undervisa varandra om rikets lära" (L&F 88:77).

Vilken inverkan får det på oss när vi lär oss rikets lära?

Vad är skillnaden mellan att lära sig sanna lärosatser och lära sig annat?

Förslag till lektionsplan

**Herren har befallt oss att "undervisa varandra om rikets lära".
Läran kan ha stor inverkan på våra sinnen och hjärtan.**

Skrivtavlan och diskussion kring skriftställe

Rikta elevernas uppmärksamhet på skriftstället och frågorna som du har skrivit på tavlan (se "Förberedelser", punkt 5).

Förklara att i skriftstället som står på tavlan syftar "rikets lära" på de uppenbarade sanningarna om evangeliet.

Rikta elevernas uppmärksamhet på frågorna som du har skrivit på tavlan. Be dem läsa följande skriftställen högt, innan du ber dem diskutera frågorna:

- a. Enos 1:1–4. (Evangeliets lära sjunker djupt i våra hjärtan och får oss att ödmjuka oss inför Gud.)
- b. Alma 31:5. (Guds ord leder människorna att göra det som är gott och gör "kraftigt intryck" på sinnet.)
- c. Alma 32:28. (Guds ord utvidgar vår själ, upplyser vårt förstånd och blir oss välbehagligt.)
- d. Joseph Smiths skrifter 2:11–12. (Guds ord tränger med stor kraft in i hjärtat.)

Be eleverna diskutera frågorna på tavlan.

Klassmedlems framställning

Be den klassmedlem som fått uppgiften, eller någon annan medlem i församlingen, att berätta vilken inverkan det haft på hans eller hennes liv att lära sig en speciell lärosats i evangeliet.

Vi bör inrikta vår undervisning på läran.

Praktikfall

Be klassmedlemmarna föreställa sig att de är medlemmar i Unga mäns, Unga kvinnors eller Söndagsskolans presidentskap. En lärare i deras organisation säger till dem: "När jag undervisar ungdomar använder jag en hel del av lektionstiden till att tala om idrott, träffar, filmer och liknande. Jag tror att eleverna tappar intresset om jag använder för mycket av tiden till att undervisa från skrifterna."

Diskussion och citat

- Vilket råd skulle du ge för att hjälpa den personen att undervisa om läran från skrifterna?

Be tre olika klassmedlemmar att läsa nedanstående uttalanden som en del av diskussionen. Betona vikten av att undervisa alla åldersgrupper i kyrkan om Guds ord.

Till lärare för vuxna

President Joseph Fielding Smith sade: "Vad mig själv beträffar finner jag det inte tilltalande när jag hör någon i sitt tal yttra banaliteter, behandla spörsmål i strid med evangeliets fundamentala grundsatser eller tala om sådana personers tänkesätt och filosofi som idag formar världens åsikter utan att själva hysa någon tro eller kärlek i sina hjärtan för Jesus Kristus" (*Frälsningens lära*, sammanställd av Bruce R McConkie, del 2, s 290).

Till lärare för Unga män och kvinnor

President J Reuben Clark den yngre sade:

"Kyrkans ungdomar hungrar efter andliga ting. De är angelägna att lära sig evangeliet och de vill få det öppenhjärtigt, outspätt ...

Ni behöver inte smyga fram bakom dessa andligt erfarna ungdomar och viska religion i deras öron ... Ni behöver inte kamouflera religiösa sanningar med ett hölje av världsliga ting. Ni kan ge dem dessa sanningar oförbehållsamt" (*Den utstakade kursen för utbildningen i kyrkan*, reviderad utgåva [broschyr, 1994], s 3, 9).

Till lärare för små barn

Äldste Ezra Taft Benson gav oss rådet: "Allt vi ber er om är att ni ska inspirera de barn som kommer under er omsorg och ledning, så att inget i den här världen blir dem kärare än evangeliet" ("Our First Obligation", *Children's Friend*, okt 1950, s 454).

Till alla som undervisar om evangeliet

Äldste Boyd K Packer sade:

"Sann lärdom, som blir förstådd, förändrar attityder och beteende.

Att studera evangeliets lärdomar kommer att snabbare förbättra beteendet än att studera själva beteendet" (i *Nordstjärnan*, jan 1987, s 13).

Vi bör försäkra oss om att vi undervisar om sanna lärdomar.

Läs följande uttalande av president Marion G Romney:

"När jag dricker vatten vill jag helst dricka det vid källan, inte längre ned efter det att boskap vadat i det ... Jag uppskattar andra människors tolkningar, men när det gäller evangeliet bör vi bli bekanta med vad Herren säger (tal till en grupp seminarie- och institutledare, 13 apr 1973; citerad av J Richard Clarke i *Nordstjärnan*, apr 1983, s 24).

- Vilka källor bör vi vända oss till som hjälper dem vi undervisar att "bli bekanta med vad Herren säger"? (Svaren bör innefatta skrifterna och nutida profeters lärdomar.)
- Hur kan vi försäkra oss om att vi undervisar om den sanna läran?

Låt eleverna läsa Läran och förbunden 42:12–13 och 52:9 som ett led i diskussionen. Betona att vi kan försäkra oss om att vi undervisar om den sanna läran genom att hålla oss till skrifterna och nutida profeters lärdomar. Be en klassmedlem läsa följande uttalande av president Spencer W Kimball:

"Ingen har rätt att ge sina egna privata tolkningar när han inbjudits att undervisa i kyrkans organisationer. Han är en gäst ... och de som han undervisar är i sin fulla rätt att anta att han, eftersom han utvalts och inröstats enligt den rätta ordningen, representerar kyrkan och att det som han undervisar om är vad kyrkan lär" (*The Teachings of Spencer W Kimball*, utgiven av Edward L Kimball [1982], s 532–533).

Om du har tagit med dig några av kyrkans aktuella lektionsböcker så visa dem nu.

Framhåll att kyrkans lektionsböcker innehåller förslag på tillämpningsfrågor, aktiviteter och audiovisuellt material som hjälper oss inrikta vår undervisning på skrifterna och nutida profeters ord.

Herren lovar oss stora välsignelser när vi flitigt lär oss och undervisar om hans lära.

Framhåll att vi måste studera evangeliets lärdomar innan vi kan undervisa om dem på ett bra sätt. Läs sedan följande uttalande av president Spencer W Kimball:

"Det är vanligt att vi har några skriftställen till vårt förfogande, som flyter omkring i vårt minne så att säga, och har illusionen att vi känner till en hel del om evangeliet. I denna mening kan lite kunskap vara ett verkligt problem. Jag är övertygad om att var och en av oss någon gång i vårt liv måste upptäcka skrifterna för egen räkning –

Citat och
diskussion

Citat

och inte bara upptäcka dem en gång, utan återupptäcka dem gång på gång" ("En kostbar ägodel – de heliga skrifterna!", *Nordstjärnan*, dec 1985, s 3).

Skrivtavlan
och diskussion
kring skriftställe

Sudda ut på tavlan och gör följande uppställning. Förklara att uppställningen visar Herrens löften till lärare som "återupptäcker [skrifterna] gång på gång". Be eleverna skriva av uppställningen i sina anteckningsböcker. (Låt dem inte slå upp den här sidan i sina böcker.)

<u>Skriftställe</u>	<u>Det vi kan göra</u>	<u>Välsignelser som vi får</u>
Alma 17:2–3		
Läran och förbunden 11:21–22		
Läran och förbunden 84:85		

Låt klassmedlemmarna läsa skriftställena i uppställningen. Efter varje skriftställe ber du dem fastställa vad vi kan göra och vilka välsignelser vi får som följd av att vi gör det. Skriv ner deras tankar i rätt kolumn. Uppmuntra dem att skriva ner dessa tankar i sina anteckningsböcker. Några tänkbara svar ges i följande uppställning.

<u>Skriftställe</u>	<u>Det vi kan göra</u>	<u>Välsignelser som vi får</u>
Alma 17:2–3	Rannsaka skrifterna flitigt	Vi får profetians och uppenbarelseens anda
Läran och förbunden 11:21–22	Be och fasta	Vi kan undervisa med Guds makt och myndighet
Läran och förbunden 84:85	Erhålla Guds ord genom studier	Vi får Andens vägledning
	Förbereda oss för att undervisa genom att alltid samla livets ord	Vi kan undervisa med förmåga att övertyga andra
		Vi kan undervisa med inspiration

Tillämpning

Be klassmedlemmarna skriva ner något speciellt i sina anteckningsböcker som de ska göra för att följa rådet i dessa skriftställena. Be dem också skriva ner varför de tror att detta kommer att hjälpa dem att få Herrens välsignelser när det gäller deras ansvar att undervisa.

Avslutning

Vittnesbörd

Vitna enligt Andens mening om den kraft som kommer av att studera och undervisa om evangeliets lärdomar.

Uppgifter

Uppmuntra klassmedlemmarna att:

1. Studera skrifterna flitigt varje dag. (Du kanske vill uppmuntra dem att läsa "Gör upp en personlig plan för studierna i evangeliet", s 16–17 i den här boken.)
2. I samband med uppgiften att skriva i anteckningsboken, som gavs tidigare under lektionen, sträva efter att göra något den kommande veckan för att förbättra sina personliga studier i evangeliet. Skriv om framstegen de gör för att nå det målet.
3. Åter gå igenom principerna som du undervisat om på lektionen genom att studera avsnittet som har rubriken "Undervisa om läran" (s 49–59).

Lektion
5**Uppmuntra till flitiga studier**

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna förstå att var och en är ansvarig för att lära sig evangeliet, och att hjälpa dem förstå hur de som lärare kan hjälpa andra att fullgöra detta ansvar.

Att tänka på för läraren

Herren har befallt oss att "söka efter kunskap genom att studera och tro" (se L&F 88:118). Som president Spencer W Kimball lärde bör denna befallning noga hörsammas: "Man kan inte bli en 'ordets görare' utan att först bli dess 'hörare'. Och en 'hörare' blir man inte genom att lättjefullt stå och vänta på information som slumpmässigt passerar. Man blir det genom att söka och studera och be och förstå" ("En kostbar ägodel – de heliga skrifterna!", *Nordstjärnan*, dec 1985, s 1).

När en person beslutar sig för att studera evangeliet flitigt använder hon sin fria vilja på ett rättfärdigt sätt. Lärare som förstår läran om handlingsfrihet försöker inte tvinga andra att lära sig evangeliet. I stället strävar de efter att undervisa på ett sådant sätt att de uppmuntrar andra till att verkligen anstränga sig för att lära sig evangeliet.

Förberedelser

1. Studera under bön skriftställena i denna lektion. Sträva efter att tillämpa dem på ändamålet med lektionen.
2. Studera avsnittet i boken som har rubriken "Uppmuntra till flitiga studier" (s 60–74). Studera också "Omvändelsens principer", s 300 i delen "Evangelieundervisning och ledarskap" i *Kyrkans instruktionshandbok*.
3. Be i förväg tre klassmedlemmar att hjälpa dig framföra lästeatern på sidan 209. Be en av dem vara berättare, en annan att läsa zoramitens repliker och en tredje att läsa Almas repliker.
4. Gör tre stora namnskyltar till deltagarna i lästeatern. Skriv *Berättare* på ena skylten, *Zoramit* på den andra och *Alma* på den tredje.

Förslag till lektionsplan

Varje människa har ansvaret att lära sig evangeliet.

Lästeater

Be deltagarna i lästeatern att komma fram och ställa sig framför klassen. Ge dem deras namnskyltar. Förklara sedan att dessa tre klassmedlemmar har samtyckt till att framföra en lästeater. Syftet med framförandet är att granska det ansvar människor har att lära sig evangeliet.

Skriv upp följande skriftställe hänvisningar på tavlan: *Alma 32:27–28, 33, 38, 41*. Förklara att dessa hänvisningar stämmer med de av Almas lärdomar som tas upp i lästeatern. Uppmuntra eleverna att följa med i sina skrifter när Almas roll läses.

Berättaren: När Alma och hans bröder predikade bland ett avfallet folk som kallades zoramiter, gick de in i en av zoramiternas synagogor. Där hörde de zoramiterna förklara att "ingen Kristus kommer" (Al 31:16).

När Alma och hans bröder hörde dessa falska lärdomar skildes de åt för att predika Guds ord och vittna om Kristus. En stor skara zoramiter kom fram till Alma, och en av dessa zoramiter talade till honom. (Se Al 31:37–38; 32:1, 4.)

Zoramiten: (Läs Al 32:5; börja med orden "Se, vad skola dessa mina bröder göra".)

Berättaren: (Läs Al 32:6.)

Skrivtavlan

Skriv följande på tavlan:

Den enskildes ansvar
Förbereda sig att höra ordet (vara läraktig).

Påpeka att zoramiterna valde att vara ödmjuka när de drabbades av prövningar. De sökte upp en man som kunde undervisa dem om Guds ord.

Lästeater

Berättaren: När Alma såg att zoramiterna var redo att höra Guds ord, lärde han dem hur de verkligen skulle kunna erhålla ordet och få ett vittnesbörd om att det var sant.

Alma: (Läs Al 32:27–28, 33.)

Skrivtavlan

Utöka uppställningen på tavlan enligt nedan:

Den enskildes ansvar
Förbereda sig att höra ordet (vara läraktig).
Ge rum för ordet.

Lästeater

Berättaren: Mot slutet av sin predikan förklarade Alma för zoramiterna att det fortfarande fanns mer att göra efter det att de fått ett vittnesbörd om ordet. I sin förklaring jämförde han ordet med ett träd som vuxit upp från ett frö.

Alma: (Läs Al 32:38, 41.)

Skrivtavlan

Utöka uppställningen på tavlan med nedanstående:

Den enskildes ansvar
 Förbereda sig att höra ordet (vara läraktig).
 Ge rum för ordet.
 Ge ordet näring.

Be eleverna som deltog i lästeatern att återvända till sina platser.

Lärarens framställning

Förklara att Alma lärde zoramiterna att de personligen var ansvariga för att lära sig evangeliet. Vi är alla personligen ansvariga för att lära oss evangeliet. De personer som just börjat acceptera detta ansvar är "redo att höra ordet" (Al 32:6). Andra undersöker ordet och ger rum så att ordet kan sås som ett frö i deras hjärtan (se Al 32:27–28). Åter andra vårdar redan ordet med tro, flit och tålmod (se Al 32:41).

Människor lär sig evangeliet genom tro, flit och tålmod.

Diskussion

- Nämn några speciella saker som människor kan göra för att "vårda ordet". (Skriv upp elevernas svar på tavlan. Se förteckningen nedan över några tänkbara svar.)
 - a. Studera och begrunda skrifterna varje dag.
 - b. Rannsaka skrifterna för att söka specifika svar på frågor.
 - c. Studera talen som hållits på generalkonferenserna.
 - d. Studera artiklarna i kyrkans tidningar.
 - e. Fasta och be om hjälp att förstå.
 - f. Söka kunskap genom att tjäna i templet.
 - g. Diskutera evangeliets principer med familjemedlemmar och vänner.
 - h. Följa Andens vägledning.
 - i. Trofast sträva efter att lyda buden.
- Vilka välsignelser har kommit till er som en följd av att ni flitigt ansträngt er att lära er evangeliet?

Lärare bör hjälpa den enskilde att använda sin handlingsfrihet till att lära sig och leva efter evangeliet.

Lärarens framställning

Påminn klassmedlemmarna om att Gud har gett oss handlingsfriheten – kraften att välja mellan gott eller ont (se L&F 29:35). Vi utövar vår handlingsfrihet när vi väljer om vi ska lära oss och leva efter evangeliet eller inte.

Citat

Läs följande uttalande av äldste James E Faust:

"Handlingsfriheten som gavs oss genom vår Faders plan är det stora alternativet till Satans tvångsplan. Genom denna gudomliga gåva kan vi växa, förbättra oss, framåtskrida och söka fullkomning" (i *Nordstjärnan*, jan 1988, s 31).

Diskussion

- Vilken skillnad blir det på vår undervisning när vi inser att människor har sin handlingsfrihet och är ansvariga för att själva lära? (Du kanske vill skriva upp elevernas svar på tavlan.)

Hjälp klassmedlemmarna förstå att de bör koncentrera sig på dem som de undervisar, inte bara på sin undervisning. Dugliga lärare i evangeliet tänker inte bara på vad de ska undervisa. De frågar sig: "Hur ska jag hjälpa mina elever att få en önskan att lära sig och upptäcka vad de behöver veta?" Genom att göra så visar lärarna respekt för sina elevers handlingsfrihet och hjälper dem att tycka om sitt ansvar att lära sig.

Påminn om att när vi hjälper andra att acceptera sitt ansvar att lära sig evangeliet, bör vi uppmana och uppmuntra hellre än att tvinga dem. Vi bör begrunda och rådfråga Herren i bön om hur vi kan hjälpa varje person vi undervisar.

Vi ska inte göra något som kan minska andras önskan att lära sig evangeliet.

Diskussion

- Vad kan lärare göra som skulle kunna minska människors önskan att lära sig evangeliet? (Ge klassmedlemmarna tid att begrunda och diskutera frågan. Uppmuntra dem att diskutera frågan i allmänhet snarare än att kritisera enskilda lärare. Lägg märke till nedanstående tänkbara förslag.)
 - a. Läs lektionerna för dem från boken.
 - b. Använda mesta tiden till att föreläsa.
 - c. Försöka imponera på dem med kunskap eller undervisningsmetoder.
 - d. Kritisera eller nonchalera deras frågor och kommentarer.
 - e. Komma med kommentarer eller ställa frågor som kan underminera deras tro.
 - f. Använda sig av ett språk eller exempel som kan få Anden att dra sig undan.
 - g. Underlåta att inrikta lektionerna på evangeliets sanningar.

Citat

Avsluta diskussionen genom att låta en klassmedlem läsa följande uttalande av äldste Dallin H Oaks:

"Varje lärare i evangeliet som strävar efter att följa Mästaren *inriktar alla sina ansträngningar på andra och aldrig på sig själv*. Satan sade: 'Sänd mig; jag ... skall vara din son och skall återlösa hela människosläktet ... och jag skall visserligen göra det; give mig därför din värdighet.' Jämför detta förslag med Frälsarens exempel när han sade: 'Fader, ske din vilja, och äran vare din i all evighet' (Moses 4:1–2). En lärare i evangeliet inriktar sin undervisning på fårens behov och på att ge Mästaren äran. Han undviker rampljuset. Han undervisar hjorden så att den alltid ser till Mästaren. Han fördunklar aldrig deras syn på Mästaren genom att stå i vägen eller genom att kasta en skugga av självberömmelse eller egenintresse" (tal som hölls den 31 mars 1998).

Det finns mycket vi kan göra för att uppmuntra till flitiga studier.

Aktivitet med anteckningsboken

Låt klassmedlemmarna slå upp sidan 60 i boken. Be en av dem läsa upp uttalandet som står på den sidan. Uttalandet tar upp tre allmänna saker som vi kan göra för att uppmuntra till flitiga studier. Framhåll att inom varje område finns det många enkla, konkreta saker vi kan göra.

Låt klassmedlemmarna gå igenom följande lista i boken. Be dem välja ut ett förslag som de ska tillämpa vid ett kommande undervisningstillfälle. Om tiden tillåter kan du låta dem kortfattat skriva ner i sina anteckningsböcker hur de ska använda sig av förslaget. Du kanske också vill be dem berätta för de andra eleverna vad de tänker

göra. Om tiden inte räcker för att låta dem skriva i anteckningsböckerna och diskutera sina planer, så uppmuntra dem att skriva i anteckningsböckerna när de kommer hem.

- a. Be någon förbereda sig på att hjälpa till med en lektion. Hjälp honom eller henne att förbereda sig.
- b. Be någon förbereda en åskådningsundervisning.
- c. Berätta om egna erfarenheter när det lämpar sig.
- d. Be dem du undervisar att begrunda de välsignelser Herren har gett dem och deras familjer.
- e. Lära dem att läsa skrifterna och förstå det de läser.
- f. Erkänna värdet av vars och ens medverkan på lektionen. Lyssna till och använd sig av förslag som kommer fram under diskussionerna.
- g. Ställa frågor som stimulerar tankeverksamheten och uppmuntra eleverna att bidra till diskussionerna.
- h. Be andra elever svara när någon ställer en fråga.
- i. Be dem du undervisar att tänka på hur de kan tillämpa det som de har lärt sig.

Avslutning

Påminn klassmedlemmarna om att lärarna i evangeliet bör vara exempel på hur man flitigt studerar evangeliet. Uppmuntra dem att utvärdera sina egna ansträngningar att lära sig evangeliets lärdomar. Be dem fastställa vad de kan göra för att följa Almas råd att vårda ordet med tro, flit och tålamod (se Al 32:37, 41–42).

Uppmuntra klassen att komma ihåg hur helig varje persons handlingsfrihet är. Läs sedan följande uttalande av president Spencer W Kimball:

”Både de världsliga och andliga kunskapsskatterna är gömda – men bara gömda för dem som inte söker efter dem på rätt sätt och strävar efter att finna dem ... Andlig kunskap är inte tillgänglig bara för att vi frågar efter den. Det räcker inte heller att be. Det krävs ihärdighet och hängivenhet” (*The Teachings of Spencer W Kimball*, utgiven av Edward L Kimball [1982], s 389–390).

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens maning.

Uppgifter

Uppmuntra klassmedlemmarna att:

1. Skriva i sina anteckningsböcker om sina erfarenheter i samband med att de genomför planerna att uppmuntra till flitiga studier (se ”Aktivitet med anteckningsboken” här ovan). Tala om dessa erfarenheter med en ledare, annan klassmedlem eller en familjemedlem när så är lämpligt.
2. Gå på nytt igenom principerna som lärts ut i lektionen genom att studera det avsnitt i boken som har rubriken ”Uppmuntra till flitiga studier” (s 60–74).

Skapa en miljö för inläring

Lektion

6

Del 1

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna förstå hur lärare och elever kan samarbeta för att skapa en miljö för undervisning om evangeliet.

Att tänka på för läraren I lektion 5 diskuterade klassmedlemmarna den enskildes ansvar att flitigt studera evangeliet. Denna veckas lektion handlar om ett ansvar som lärare och elever delar: att skapa en miljö för inläring. Den hjälper klassmedlemmarna att tillämpa evangeliets principer när de anstränger sig att förhindra distraherande faktorer i klassrummet. Den hjälper dem också att lösa ordningsproblem som kanske redan finns.

Med denna lektion som grund kommer klassmedlemmarna att kunna föreslå lösningar till specifika problem. Det utgör en del av lektion 7.

Förberedelser

1. Studera under bön skriftställena i denna lektion. Sträva efter att tillämpa dem på ändamålet med lektionen.
2. Bli bekant med berättelserna i lektionen. Öva dig i att läsa dem på ett sätt som kommer att hålla klassmedlemmarnas intresse vid liv.
3. Ta med följande till klassen:
 - a. Ett stort pappersark (eller flera mindre pappersark).
 - b. Tre tuschpennor.
4. Studera avsnittet i boken som har rubriken "Skapa en miljö för inläring" (s 75–87).

Förslag till lektionsplan **Profetskolan ger ett exempel på hur man skapar en miljö för undervisning om evangeliet.**

Citat Återge följande uttalande:

Under den första tiden i den här tidshushållningen befallde Herren bröderna att "undervisa varandra om rikets lära". De skulle lära sig allt som gällde evangeliet och Guds rike som det var nyttigt för dem att känna till, liksom sådant som gällde humaniora och vetenskap samt riket och länder. De skulle 'söka efter kunskap genom att studera och tro', och skulle bygga en helgedom eller tempel i Kirtland, som bland annat skulle vara 'ett hus för lärdom'. (L&F 88:74–81, 118–122.)

Som en del av förberedelserna som pågick vid den tiden för att kunna uppfylla dessa bud, befallde Herren dem att inrätta *profetskolan* (L&F 88:122, 127–141)" (Bruce R McConkie, *Mormon Doctrine*, 2:a upplagan [1966], s 679).

Förklara att avsikten med profetskolan var att "förbereda utvalda medlemmar av prästadömet att predika Jesu Kristi evangelium för hela världen" (Ezra Taft Benson, i *Nordstjärnan*, okt 1983, s 90). Genom uppenbarelser lärde Herren medlemmarna i skolan hur de skulle uppföra sig. Tre grunddrag i hans undervisning kan hjälpa familjer och kyrkans klasser att skapa en inlärningsmiljö.

Skrivtavlan

Skriv följande på tavlan:

1. Alla bidrar.
2. Det finns ett vänskapsband i evangeliet som förenar alla närvarande.
3. Alla är uppmärksamma och villiga att koncentrera sig på andras inlägg.

Skrifterna

Låt klassen slå upp Läran och förbunden 88:122–123, 125. Förklara att de grundvillkor som du redogjort för på tavlan ingår i det skriftstället. Låt eleverna läsa skriftstället högt. Be dem att under tiden som de läser söka efter bud från Herren som kan hjälpa oss att iaktta dessa tre grundvillkor för en inlärningsmiljö.

Betona att när människor kommer tillsammans för att lära sig evangeliet, har varje person något värdefullt att bidra med. Var och en kan manas av Anden att berätta om insikter och erfarenheter som bygger upp andra. Alla närvarande bör lyssna på varandra så att "alla kunna känna sig uppbyggda genom varandra" (L&F 88:122).

Lärare och elever har ansvaret att skapa en miljö som inbjuder till att lära sig om evangeliet.

Lärarens framställning och skrifterna

Påpeka att de första fem lektionerna i kursen innehöll diskussioner angående lärarnas ansvar. I lektion 5 ingick också en diskussion angående den enskildes ansvar att själva lära sig evangeliet. Dagens lektion inriktar sig på ett ansvar som delas av både lärare och elever: ansvaret att skapa en miljö där vi framgångsrikt kan lära oss evangeliet tillsammans. För att fullgöra detta ansvar måste lärare och elever hjälpa varandra och vara eniga i uppgiften.

Förklara att Alma talade om denna enighet när han undervisade människorna som hade kommit för att döpas i Mormons vatten. Låt en klassmedlem läsa Mosiah 18:18–22.

Berättelse

Återge följande berättelse, som berättats av en kvinna som var bekymrad över den söndagsskolklass hon deltog i. Be klassmedlemmarna lägga märke till på vilka sätt elever och lärare i berättelsen arbetade tillsammans för att skapa en miljö för inläring.

"Min make och jag upptäckte att klassen Evangeliets lära inte fungerade särskilt bra i vår nya församling. Medan läraren talade satt några klassmedlemmar och läste skrifterna, andra satt bara med huvudet nedböjt. Jag kunde se att det besvärade läraren. En gång frågade han till och med: 'Är det någon som lyssnar?'

Snart förstod vi att en del i församlingen gick till klassen Evangeliets principer i stället för till Evangeliets lära. Vi hörde att läraren för den klassen var utmärkt. Vi deltog i klassen och fann att den var levande, kunskapsrik och givande. Men när vi gick hem från kyrkan en dag, anförtrorde vi varandra att vi både kände att det vi gjorde inte

var riktigt rätt. Vi behövde stödja vår biskop genom att stödja läraren som han kallat att undervisa oss. Vi började därför tala om vad vi kunde göra för att berika klassen Evangeliets lära. Vi insåg att vi hade lagt hela ansvaret för att klassen skulle bli bra på läraren, som om vi utmanade honom att få vår uppmärksamhet och hålla oss intresserade.

Vi bad om vägledning under veckan och gick till klassen Evangeliets lära på söndagen med en annorlunda inställning. När det gått några minuter av lektionen ställde min make en fråga, och läraren inbjöd de andra klassmedlemmarna att svara. En bra diskussion följde, som flera klassmedlemmar bidrog till. Senare i lektionen sade läraren något som jag inte riktigt förstod, så jag bad honom hjälpa mig. Han svarade genom att peka på ett skriftställe som jag aldrig lagt märke till förut. Sedan berättade en syster något som förstärkte hans åsikt, och en annan klassmedlem gav ett annat skriftställe. Vi kände Andens inflytande i klassrummet. Läraren blev mer avspänd. Jag kunde se att han blev stärkt och fick självförtroende genom att vi visade oss lite intresserade och deltog. Lektionen avslutades med en bön av tacksamhet och ett rungande 'amen' från klassen.

Sedan den dagen har de flesta klassmedlemmar deltagit med stort intresse. Vår lärare tycks bli stimulerad av deras entusiasm, och han uttrycker ofta tacksamhet för det stöd han känner. Söndagsskolan blir bara bättre och bättre.”

Gruppdiskussioner

Dela upp klassen i tre grupper. Ge varje grupp en tuschpenna och ett stort pappersark (eller flera små pappersark). Be varje grupp välja en sekreterare. Dela sedan ut en av följande frågor till varje grupp:

1. Vad kan lärare och elever göra för att uppmuntra alla att bidra?
2. Vad kan lärare och elever göra för att utveckla vänskap mellan sig?
3. Vad kan lärare och elever göra för att hjälpa alla att vara uppmärksamma och lyssna på varandra?

Informera grupperna om att de kommer att få tre minuter på sig att diskutera frågorna. Medan de gör det bör de fundera över egna erfarenheter och över berättelsen som du just återgett för dem. Sekreteraren i varje grupp skriver ner gruppens förslag på det stora pappersarket. Sedan visar han eller hon upp det så att alla kan läsa förslagen.

När det gått två eller tre minuter låter du dem visa upp sina förslag. Gå kortfattat igenom förslagen. Uppmuntra dem att skriva ner förslagen i sina anteckningsböcker.

Om klassmedlemmarna inte har kommit med följande förslag, kanske du vill nämna dem:

1. Vad kan lärare och elever göra för att uppmuntra alla att bidra?
 - a. Lärare och elever bör tillämpa principerna de diskuterar.
 - b. När det är möjligt – till exempel i melkisedekska prästadömet och Hjälpföreningens klasser samt klassen Evangeliets lära – bör eleverna läsa lektionsmaterialet innan de kommer till lektionen.
 - c. Eleverna bör villigt bidra till diskussionerna. De bör räkna upp handen så att läraren förstår att de vill ställa frågor eller kommentera.
 - d. Enskilda elever bör vara försiktiga så att de inte dominerar diskussionen.
 - e. Eleverna bör flitigt göra sina uppgifter.

2. Vad kan lärare och elever göra för att utveckla vänskap mellan sig?
 - a. Lärare och elever bör vara medvetna om varandras förmågor och behov.
 - b. De bör stödja varandra i klassen och utanför klassen.
 - c. De bör när så är lämpligt uttrycka sin omsorg om och kärlek till varandra verbalt.
3. Vad kan lärare och elever göra för att hjälpa alla att vara uppmärksamma och lyssna på varandra?
 - a. Lärare och elever bör lyssna noga och respektfullt på varandra.
 - b. Lärare och elever bör komma i tid.
 - c. De bör vara uppmärksamma hela tiden och inrikta sig på lektionen.
 - d. Eleverna bör ställa lämpliga frågor när de inte förstår vad som undervisas.
 - e. Eleverna bör om möjligt vara närvarande under hela lektionen.

Lärare kan hjälpa elever förstå och fullgöra sitt ansvar att skapa en miljö för inläring.

Berättelser
och diskussion

Förklara att du tänker återge två berättelser. Be klassmedlemmarna fundera över hur lärarna i dessa berättelser hjälpte andra att bidra till en inlärningsmiljö. Återge sedan följande berättelse som president Thomas S Monson berättat:

"En vinterdag tänkte jag tillbaka på en händelse i min barndom. Jag hade just fyllt elva år. Vår president i Primär, Melissa, var en äldre och kärleksfull gråhårig dam. En dag på Primär bad Melissa mig stanna kvar en stund för att tala med henne. Vi två satt ensamma i kapellet. Hon lade armen om min axel och började gråta.

Förvånad frågade jag henne varför hon grät.

Hon svarade: 'Jag tycks inte kunna uppmuntra Vägbyggarpojkarna att vara vördnadsfulla under Primärs inledningsprogram. Skulle du vilja hjälpa mig, Tommy?'

Jag lovade Melissa att jag skulle göra det. Det var slutet på alla problem med vördnaden i Primär. Jag tyckte det var underligt, men det tyckte inte Melissa. Hon hade gått till källan av problemet – mig" (i *Nordstjärnan*, jan 1988, s 64).

- Vad gjorde Primärs president i den här berättelsen för att hjälpa till att skapa en miljö för inläring? (Hon hjälpte unge Tommy Monson att förstå och uppfylla sitt ansvar.)
- När ni nu har hört berättelsen, finns det då något ni skulle vilja tillägga till de förslag ni redan kommit med? (Du kanske också vill föreslå att de skriver ner dessa förslag i sina anteckningsböcker.)

Berättelse
och diskussion

Säg att du nu ska återge en berättelse om en lärare i Unga kvinnors organisation:

"Följ med mig till ett klassrum med tolv- och trettonåriga unga kvinnor. Hör hur eleverna upptäcker en lärdom. Lägg märke till vad läraren låter eleverna uppleva, så att de kan finna sambandet mellan läran och sin egen verklighet. Känn hur Anden samtidigt bär vittnesbörd:

Vår lärare flyttar stolen närmare halvcirkeln med fem flickor. 'Vi har en gäst som väntar utanför', börjar hon. 'Det är syster Jonas. Hon lovade mig att komma och visa oss sin lilla baby och berätta hur det känns att vara mamma till en nyfödd. När

ni ser den nya lilla babyn, vill ni då också lägga märke till hans mamma – hur hon behandlar barnet, vad hon gör, vad hon säger. Vi ska tala om hennes besök när hon har gått härifrån.’

Syster Jonas kommer in, talar i sju eller åtta minuter om sin baby och besvarar frågor. Flickorna tackar henne, och hon lämnar klassrummet.

’Det var en söt baby, eller hur?’ säger vår lärare när hon hör elevernas förtjusta kommentarer. ’Men vad lade ni märke till hos mamman?’

Det var tyst ett ögonblick. Sedan svarade någon: ’Hon var glad.’ En annan sade: ’Hon liksom gungade fram och tillbaka hela tiden när hon höll honom.’ Några fler svar följde. Därpå sade Katie långsamt: ’Hon pratade – hmmm – verkligen tyst och lugnt.’

’Kan du förklara det lite mer?’ uppmuntrade läraren.

’Hennes röst påminner mig om min mammas röst, när hon ringde i fjol från sjukhuset och berättade att vi hade fått en lillasyster.’

Läraren vänder sig mot de andra flickorna: ’Vad tycker ni? Var det någon annan som lade märke till hennes röst?’

Flickorna blir mer eftertänksamma och börjar svara med ord som ’vördnad’, ’himlen’, ’kärlek’.

Läraren säger: ’Jag tror att jag förstår. Jag tror att vi tänker på dessa ord därför att vi inser att det är en stor gåva från vår himmelske Fader. Han älskar oss och litat så mycket på oss att han är villig att dela sin skaparkraft med oss. Vi känner sådan tacksamhet och vördnad för denna tillit. Moderskapet är en *gudomlig* uppgift.’

Efter att tydligt ha uttalat sig om läran och burit vittnesbörd fortsätter vår lärare med en aktivitet, där flickorna får nämna egenskaper hos sina egna mödrar, som visar på en insikt i moderskapets gudomlighet. ’Kan var och en av er förbereda sig för moderskapet genast, genom att tillämpa en av dessa dygder – kanske vara mer tålmodig, vänlig eller mer positiv den här veckan?’

Varje flicka talar om vilken dygd hon valt att utveckla. Vår lärare bär vittnesbörd. Avslutningsbönen uppsänds” (se Virginia H Pearce, i *Nordstjärnan*, jan 1997, s 13).

- Vad gjorde läraren i berättelsen för att hjälpa till att skapa en inlärningsmiljö? (Svaren kan innefatta att hon inbjöd en gäst att berätta om en personlig upplevelse, ställde insiktsfulla frågor, lyssnade uppmärksamt, besvarade elevernas kommentarer med hjälp av uppföljningsfrågor, undervisade om läran och hjälpte de unga kvinnorna att tillämpa lärdomarna i sitt liv.) Vad gjorde eleverna? (Svaren kan innefatta att de lyssnade och deltog i lektionen med eftertänksamhet.)
- Hur kan den inlärningsmiljö som skapats i klassrummet bidra till att förebygga framtida svårigheter?
- När ni nu har hört berättelsen, finns det då något ni skulle vilja tillägga till de förslag ni redan kommit med? (Du kanske också vill föreslå att de skriver ner förslagen i sina anteckningsböcker.)

När vi hjälper elever att delta i skapandet av en inlärningsmiljö, lär vi dem att bli Jesu Kristi efterföljare.

Lärarens framställning

Framhåll att berättelserna som du har återgett visar några sätt att både förebygga problem och lösa dem. Låt klassmedlemmarna slå upp avsnittet i boken som har rubriken "Skapa – miljö för inläring", med början på s 75. Framhåll att sidorna 76–83 handlar om hur man skapar en inlärningsmiljö och undviker störande moment och att sidorna 84–87 ger specifika förslag om hur man hanterar störande moment om sådana uppstår. Förklara att oavsett om vi försöker förhindra problemen eller lösa dem, bör vårt mål vara det samma: att undervisa om Jesu Kristi evangelium och hjälpa eleverna att förstå och uppfylla sitt gemensamma ansvar att skapa en inlärningsmiljö.

Ett sådant mål är lösningen på ordning i klassrummet. När vi har målet i åtanke, rättar vi inte bara till elevernas uppförande eller ser till att det är tyst i klassrummet. Vi lär dem i stället att bli Jesu Kristi efterföljare.

Ibland tror lärare att de misslyckas om de inte snabbt kommer på ett sätt att skapa en miljö för undervisning om evangeliet. Men en sådan miljö skapas sällan snabbt. Människor utvecklas steg för steg – rad på rad och bud på bud (se 2 Ne 28:30). Det krävs ständiga ansträngningar. Lösningen ligger i att arbeta trofast, flitigt och tålmodigt och att alltid ledas av sanna principer.

Avslutning

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens maning.

Uppgift

Informera klassmedlemmarna om att nästa veckas lektion kommer att inriktas på ett antal speciella saker som lärare kan göra för att motverka störningar och lösa ordningsproblem. Be dem tänka på en situation som kan försämra inlärningsmiljön och tänka ut en möjlig lösning. Lösningen bör vara konkret och praktisk. De bör skriva om både situationen och lösningen i sina anteckningsböcker, och de bör förbereda sig att på två eller tre minuter under nästa veckas lektion tala om vad de har skrivit.

Medan klassmedlemmarna funderar över tänkbara lösningar bör de studera avsnittet i boken som har rubriken "Skapa en miljö för inläring" (s 75–87).

Skapa en miljö för inläring

Lektion

7

Del 2

Mål	Att hjälpa klassmedlemmarna tillämpa principerna som de lärde sig i lektion 6.
Att tänka på för läraren	<p>I slutet av lektion 6 bad du klassmedlemmarna att förbereda sig på att tala om olika sätt att motverka störningar och lösa ordningsproblem (se s 218). Eftersom lärare vill lära sig praktiska, specifika sätt att handskas med problem, bör du planera denna lektion så att det mesta av lektionstiden ägnas åt denna tillämpningsaktivitet.</p> <p>När du leder diskussionerna i lektionen, hjälp då klassmedlemmarna att bli säkrare på sin förmåga att skapa en miljö för inläring.</p>
Förberedelser	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studera under bön Läran och förbunden 12:8. Försök att tillämpa skriftstället på lektionsmålet. 2. Förbered dig på att tala om hur man motverkar eller löser ett speciellt störningsmoment eller ordningsproblem. Se till att din lösning är praktiskt genomförbar. 3. Se till att klassmedlemmarna också är förberedda på att tala om hur man motverkar störningar och löser ordningsproblem (se uppgiften på s 218). Påminn dem om att deras lösningar ska vara specifika och praktiskt genomförbara. 4. Fortsätt studera avsnittet i boken som har rubriken "Skapa en miljö för inläring" (s 75–87).
Förslag till lektionsplan	<p>Om vi ska lyckas påverka andra beror på vår ödmjukhet och kärlek.</p> <p>Lärarens framställning och diskussion kring skriftställe</p> <p>Påminn klassmedlemmarna om att i lektion 2 diskuterades vikten av att vi älskar alla vi undervisar. Den principen bör styra allt vi gör för att skapa en inlärningsmiljö, särskilt när vi arbetar enskilt med elever.</p> <p>Låt en klassmedlem läsa Läran och förbunden 12:8.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Varför är det viktigt med ödmjukhet och kärlek om vi ska kunna ha en god inverkan på andra? <p>Föreslå att när klassmedlemmarna talar om att motverka störningar och lösa ordningsproblem bör de tänka på hur viktig denna princip är.</p> <p>Citat</p> <p>Återge följande uttalande av president Howard W Hunter:</p> <p>"Guds huvudsakliga sätt att handla är genom övertalning och med tålamod och inte genom tvång och konfrontation. Han verkar genom mild övertalning och överbervisning. Han verkar alltid med osviklig respekt för vår frihet och vårt oberoende. Han vill hjälpa oss och vädjar om att få göra det, men han gör det inte genom att våldföra sig på vår handlingsfrihet. Han älskar oss för mycket för att göra så" (i <i>Nordstjärnan</i>, jan 1990, s 16).</p>

Vi kan hjälpa andra förstå och fullgöra sitt ansvar att bidra till en miljö för inläring.

Lärarens framställning

Hänvisa till uppgiften som du gav klassmedlemmarna förra veckan. Informera dem om att också du har arbetat på uppgiften. Låt dem få del av problemet som du har funderat över och din lösning på det. Säg vilket av de tre grundvillkoren för inlärningsmiljön som skulle stärkas genom din lösning. (För en återblick på dessa tre grundvillkor, se s 214.) Ställ följande frågor när du berättat om din lösning:

- Vad gör att denna lösning fungerar?
- Vad bör man vara försiktig med när man använder sig av denna lösning?
- Vilka andra tänkbara lösningar kan ni komma på?

Klassmedlems framställning

Låt klassmedlemmarna turas om att tala om problemen som de har funderat över och om deras förslag till lösningar. Se till att varje klassmedlem får möjlighet att bidra. Följ upp varje framställning i den mån tiden tillåter och ställ ovannämnda tre frågor.

Lärarens framställning

Förklara att vi ofta behöver arbeta med eleverna en och en för att motverka störningar och lösa ordningsproblem. Men vi kan också lära dem deras ansvar när de är samlade som grupp. Ett bra sätt att börja är att berätta om vad vi känner för våra kallelser och vårt ansvar som lärare. Sedan kan vi sammanfatta elevernas ansvar och undervisa dem om de tre grundvillkoren för en inlärningsmiljö som diskuterades under förra veckans lektion (se s 214). Till slut kan vi betona att vi behöver deras hjälp eftersom vi bara kan lyckas med en klass när lärare och elever samarbetar. (För exempel på en sådan framställning, se berättelsen på s 78 i den här boken. Du kanske vill läsa berättelsen för klassmedlemmarna.)

Vi bör komma på sätt att minska störningar.

Åskådnings- undervisning

Be en klassmedlem att ställa sig framför klassen. Låt honom hålla ut armarna och lägg sedan en tung bok eller annat föremål i varje hand. Be honom undervisa de andra i klassen om den första synen medan han fortfarande håller föremålen i denna ställning. När armarna börjar dala, så påminn honom om att hålla upp dem. Efter omkring 30 sekunder låter du honom lägga ner föremålen och återvända till sin plats.

Framhåll att medan han försökte undervisa, kunde klassmedlemmarna inte koncentrera sig helt på vad som sades. Deras uppmärksamhet drogs i stället till ansträngningen att hålla upp böckerna.

Lärarens framställning

Betona att förutom problemen som redan har diskuterats, kan den fysiska omgivningen också distrahera undervisningen och inläringen. När eleverna kommer in i ett klassrum eller annan undervisningsmiljö där det är stökigt eller obekvämt, är det mindre troligt att all deras uppmärksamhet riktas på budskapet i lektionen.

Omsorgsfullt planerade praktiska arrangemang kan bidra till att minska störningsmomenten. Vi bör till exempel sätta stolarna så att eleverna kan se oss, tavlan och varandra. Sådana klassrumsarrangemang ökar lärarens förmåga att undervisa och elevernas förmåga att delta och lära. Att kontrollera temperaturen i rummet, när så är möjligt, kan bidra till att alla trivs. Fler förslag om hur man förbereder den fysiska omgivningen finns i "Gör i ordning klassrummet", sidan 76 i den här boken.

Vi kan motverka och lösa ordningsproblem genom att följa grundläggande principer för undervisning om evangeliet.

Lärarens
framställning

Påpeka att när vi skapar och upprätthåller en inlärningsmiljö, bidrar vi till att motverka störningar och lösa ordningsproblem. Det viktigaste vi kan göra för att åstadkomma detta är att tillämpa de principer för evangelieundervisning som lärs ut i den här kursen. Dessa principer är:

1. Älska dem du undervisar.
2. Undervisa genom Anden.
3. Undervisa om läran.
4. Uppmuntra till flitiga studier.
5. Förbered allt som behövs.
6. Använd effektiva metoder.

Som lärare bör vi regelbundet granska oss själva och vår undervisning för att försäkra oss om att vi tillämpar alla dessa principer.

Avslutning

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens maning.

Uppgifter

Uppmuntra klassmedlemmarna att:

1. Fortsätta studera det avsnitt i boken som har rubriken "Skapa en miljö för inläring" (s 75–87). Ta sin egen undervisning under övervägande och komma fram till vad de kan göra för att bidra till en inlärningsmiljö.
2. Gå igenom listan på sidan 210 som handlar om hur man uppmuntrar till flitiga studier. Välja en av punkterna på listan och tillämpa den vid ett kommande undervisningstillfälle. Skriva om erfarenheten i anteckningsboken.

Lektion
8

Använd effektiva metoder

Del 1

Mål Att hjälpa eleverna välja undervisningsmetoder och använda dem på ett bra sätt.

Att tänka på för läraren

Kvaliteten på evangelieundervisningen och inläringen stiger när metoderna väljs noga och används på ett bra sätt. Lärare bör välja metoder som (1) hjälper dem de undervisar att få en säker och bestående kunskap om evangeliets lärdomar och principer och (2) är lämpliga med tanke på lektionsinnehållet och den åldersgrupp de undervisar.

I den här lektionen och i lektion 9 får eleverna lära sig följande grundläggande undervisningsmetoder: att använda sig av åskådningsundervisning, göra jämförelser, använda skrivtavlan, återge berättelser, ställa frågor och leda diskussioner.

Förberedelser

1. Gå igenom avsnittet i boken som har rubriken "Använd effektiva metoder" (s 88–95). Gå också igenom del F, "Undervisningsmetoder" (s 157–184).
2. Ta med en kopp som är ren både utanpå och inuti och en liknande kopp som är ren utanpå men smutsig inuti.
3. Förbered en demonstration där du använder dig av skrivtavlan till att undervisa om en evangelieprincip. Du kanske vill använda dig av något av exemplen på sidan 162, eller du kan hitta på ett eget exempel.

Förslag till lektionsplan

Vi bör använda oss av undervisningsmetoder som hjälper människor att förstå, minnas och tillämpa evangeliets principer.

Berättelse

Återge följande berättelse. Förklara att det är en erfarenhet som president Boyd K Packer och hans hustru hade när han verkade som missionspresident.

"Vi gjorde upp ett schema för zonkonferenserna. Inför varje konferens bakade syster Packer en trebottnad tårta, ... vackert dekorerad ... med tjocka lager färgglad glasyr. Den var underbart vackert utsmyckad och hade "Evangeliets" skrivet tvärs över den. När missionärerna var samlade bar vi högtidligt in tårtan. Den var sannerligen värd att skåda!

Medan vi framhöll att tårtan representerade evangeliet, frågade vi: 'Vem vill ha en bit?' Det fanns alltid en hungrig äldste som ivrigt erbjöd sig. Vi kallade fram honom och sade: 'Du är den förste som vi ska bjuda.' Sedan körde jag ner fingrarna i tårtan och ryckte till mig en stor bit. Jag var noga med att knyta handen hårt när jag tagit en bit, så att fyllningen sipprade fram mellan fingrarna. Sedan, medan äldsten satt där och inte trodde sina ögon, slängde jag tårtbiten till honom. Följden blev att han fick en del glasyr framtill på sin kostym. 'Är det någon mer som vill ha en bit tårta?' frågade jag. Av någon anledning var det ingen som ville det.

Sedan tog vi fram ett kristallfat, en silvergaffel, en lanneserviett och en vacker tårtspade i silver. Med stor värdighet skar jag försiktigt en skiva av tårtan från andra hållet, satte den försiktigt på kristallfatet och frågade: 'Skulle någon vilja ha en bit tårta?'

Budskapet var tydligt. Det var samma tårta i båda fallen, samma smak, samma innehåll. Sättet att servera gjorde den antingen inbjudande, till och med lockande, eller föga inbjudande, till och med motbjudande. Tårtan, sade vi till missionärerna, representerade evangeliet. Hur serverade de det?

Efter demonstrationen hade vi inga svårigheter – tvärtom fanns det en avsevärd iver – att allvarligt försöka förbättra lektionsundervisningen. Några månader senare tyckte jag att missionärerna skulle må bra av att bli påmind om lektionen, så jag skickade ut en bulletin med en teckning av tårtan.

När jag träffade missionärerna igen, sade jag: 'Ni fick nyligen en bulletin, eller hur?'
'Det stämmer gott.'

'Och vad stod det i den?'

Missionärerna sade alltid: 'Den påminde oss om att skärpa oss och bli bättre på att hålla våra lektioner, studera mer, lära oss lektionerna mer noggrant, och sedan hjälpa varandra med vårt sätt att undervisa.'

'Fick ni ut allt det av en enda teckning?'

'Ja, det var en läxa som vi inte glömmer i första taget!'

Jag borde naturligtvis tillägga att jag, när så behövdes, gärna betalade för en kemtvätt av äldstens kostym!" (*Teach Ye Diligently*, rev utg [1991], s 270–271).

Anmärkning: Om du själv tänker använda dig av president Packers åskådningsundervisning, kanske du bör fundera på om du ska servera tårtan genom att ta en bit av den med handen och klämma sönder den på en tallrik hellre än att kasta den på en klassmedlem.

Diskussion

- Vad kan vi lära av denna berättelse om hur vi bör presentera evangeliet?
- Vilka bevis finns det på att president Packers lektion fungerade?

Betona att missionärerna i president Packers mission *förstod* lektionen, *kom ihåg* den, och *tillämpade* den i sina liv. Det räcker inte att hjälpa dem vi undervisar att bara förstå evangeliets principer. Vi behöver också hjälpa dem att komma ihåg dem och tillämpa dem.

Låt eleverna slå upp sidan 158 i boken. Förklara att den här sidan innehåller en lista med metoder som kan användas för att undervisa om evangeliet. Under dagens lektion och nästa veckas lektion kommer några av dessa metoder att demonstreras. Framhåll att vi bör välja ut metoder som lyfter upp dem vi undervisar och inte avleder från principerna vi lär ut.

Åskådningsundervisning

Demonstration och diskussion

Framhåll att i den berättelse du återgav använde president Packer sig av åskådningsundervisning för att påminna missionärerna om att undervisa med kraft. Vi kan använda oss av åskådningsundervisning för att undervisa om en mängd evangelieprinciper.

Visa två koppar – en som är ren både utanpå och inuti, och en som är ren utanpå men smutsig inuti. Ställ sedan följande fråga:

- Vilken av dessa två koppar vill ni helst dricka ur?

Förklara att Jesus en gång jämförde en grupp människor med en skål som är ren på utsidan och smutsig inuti. Be en klassmedlem läsa Matteus 23:25–26.

- Vilken evangelieprincip handlar denna åskådningsundervisning om? (Det räcker inte att bara *verka* vara rättfärdig. Vi måste vara rättfärdiga och rena i våra hjärtan.) Vad tycker ni är speciellt bra med åskådningsundervisning?

Lärarens
framställning

Framhåll att sidorna 168–170 i boken ger material som kan hjälpa lärarna att bli bra på åskådningsundervisning. Be eleverna slå upp sidan 164. Gå igenom förslagen för hur man utvecklar och använder sig av åskådningsundervisning. Har du fler förslag om hur man kan använda sig av åskådningsundervisning, så lämna även dessa.

Jämförelser

Citat

Påpeka att åskådningsundervisning är en fungerande metod, eftersom den kopplar samman andliga principer med bekanta, fysiska föremål. Vi kan också uppnå detta genom att göra enkla jämförelser.

Låt olika elever läsa om följande jämförelser (fler jämförelser finns på s 168–170 i boken):

President Gordon B Hinckley sade:

”Tro är som muskeln i min arm. Om jag använder den, om jag ger den näring, kommer den att växa sig stark. Den kommer att göra många saker. Men om jag har armen i band och inte gör något med den, kommer den att bli svag och obrukbar” (i *Nordstjärnan*, apr 1999, s 18).

Äldste Russell M Nelson sade:

”Verbet att *inokulera* betyder ... bokstavligen att 'sätta ett öga inuti' – för att övervaka så att ingen skada sker.

En sjukdom som polio kan förlama eller förgöra kroppen. En sjukdom som synden kan förlama eller förgöra anden. Polions härjningar går nu att förhindra genom vaccinering, men syndens härjningar kräver andra förebyggande åtgärder. Läkare kan inte vaccinera mot ondska. Andligt skydd kommer bara från Herren – och på hans eget sätt. Jesus väljer inte att inokulera, utan att undervisa” (i *Nordstjärnan*, juli 1995, s 32).

Äldste Joseph B Wirthlin sade:

”Väldiga ekar [har] djupa rötter [som] kan gå så långt ner som två och en halv gånger trädets höjd. Sådana träd blåser inte ner hur våldsamt stormen än är.

Trofasta medlemmar i kyrkan borde likna ekarna och ha djupa rötter i en bördig jord bestående av evangeliets fundamentala principer” (i *Nordstjärnan*, jan 1995, s 73).

Diskussion
kring skriftställe

Be en klassmedlem läsa Matteus 13:44.

- Vad kan vi lära oss av denna jämförelse?

Lärarens
framställning

Betona att jämförelser är till nytta bara när vi jämför med sådant som är bekant för dem vi undervisar. Framhåll att sidorna 163–164 i den här boken ger material som kan hjälpa lärare att göra bra jämförelser.

Skriptavlan

Demonstration	Förklara att skriptavlan kan användas på ett bra sätt för att betona viktiga begrepp, fånga elevernas uppmärksamhet och förenkla komplicerade begrepp. Säg till klassen att du ska visa hur man använder sig av tavlan. Gör sedan demonstrationen som du har förberett (se "Förberedelser", punkt 3).
Diskussion	<p>Ställ följande frågor till eleverna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vad lärde ni er av demonstrationen? Hur bidrog användningen av skriptavlan till att ni lärde er detta? ▪ Vad lärde ni er från demonstrationen om hur vi bör använda skriptavlan som ett undervisningsredskap? <p>Om eleverna inte ger följande förslag, ge dem då själv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skriv tydligt och stort nog så att alla ser. Det brukar vara bäst att skriva några nyckelord i stället för hela meningar. 2. Tala medan du skriver. Det hjälper dig att hålla eleverna uppmärksamma. 3. Undvik att stå långa stunder framför tavlan. 4. Planera i förväg. Öva dig i att rita figurer, kartor eller uppställningar som du tänker använda dig av. 5. Be inte om ursäkt för din handstil eller brist på konstnärlig förmåga. 6. Gör enkla streckgubbar och modeller för att illustrera berättelser eller begrepp. 7. Låt ibland eleverna skriva på tavlan. Det kan bidra till ökad medverkan. <p>Framhåll att de kan hitta ytterligare förslag på sidorna 168–170 i boken.</p> <p>I våra förberedelser för att undervisa kan vi välja bland en mängd olika undervisningsmetoder.</p>
Lärarens framställning	Framhåll att en omväxling av metoder kan berika och lätta upp evangelieundervisningen och lärandet. Men vi bör inte använda oss av olika metoder enbart för sakens skull. Vi bör välja metoder som (1) hjälper dem vi undervisar att få en säker och bestående kunskap om evangeliets lärdomar och principer och (2) passar till lektionsinnehållet och åldern på dem vi undervisar.
Tillämpning	Be en klassmedlem berätta om en speciell lärosats eller princip från en lektion som han eller hon förbereder sig för att hålla. Låt sedan alla slå upp sidan 158 och gå igenom listan över olika metoder. Be dem föreslå metoder som kan användas för att undervisa om den läran eller grundsatsen på ett bra sätt. När de föreslår särskilda metoder ber du dem förklara varför de föreslår just dessa metoder.

Avslutning

Citāt	<p>Låt en klassmedlem läsa följande uttalande av äldste Boyd K Packer:</p> <p>"När vi lär ut moraliska och andliga värderingar undervisar vi om sådant som är ogripbart. Kanske ingen annan undervisning är så svår att genomföra, eller så givande</p>
-------	---

när den utförs med framgång. Det finns metoder att anlita och verktyg att använda sig av. Det finns sådant som lärarna kan göra för att förbereda sig och sina lektioner, så att deras elever ... kan bli undervisade, och deras vittnesbörd kan överföras från en elev till en annan" (*Teach Ye Diligently*, s 62).

Betona att metoder är viktiga, men de bör inte vara medelpunkten i de lektioner vi håller. De är redskap för att hjälpa dem vi undervisar att inrikta sig på evangeliets frälsande lärdomar och tillämpa dem i sina liv.

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens maning.

Uppgifter

Uppmuntra klassmedlemmarna att:

1. Fundera över metoder som de kan använda sig av för att bättre kunna undervisa om evangeliets principer.
2. Skriva i sina anteckningsböcker om erfarenheterna av att välja ut och använda sig av olika undervisningsmetoder.
3. På nytt gå igenom avsnittet i boken som har rubriken "Använd effektiva metoder" (s 88–95). Gå också igenom del F, "Undervisningsmetoder" (s 157–184).

Använd effektiva metoder

Lektion

9

Del 2

Mål	Att hjälpa klassmedlemmarna tillämpa principerna som de lärde sig i lektion 8.
Att tänka på för läraren	Den här lektionen är en fortsättning på lektion 8. När du förbereder denna lektion ber du några klassmedlemmar att undervisa om evangeliets principer genom att använda sig av följande metoder: återge berättelser, ställa frågor och leda diskussioner (se "Förberedelser", punkt 1, nedan). Du bör försäkra dig om att upplevelsen blir upplyftande för dem och hjälper dem att tro på sin egen förmåga att använda sig av olika undervisningsmetoder. Du bör vara speciellt lyhörd för vad de klassmedlemmar behöver och känner som är mindre erfarna lärare.
Förberedelser	<p>1. Tala i förväg med tre klassmedlemmar och be var och en av dem att förbereda en av demonstrationerna som beskrivs här nedan. Uppmuntra dem att vända sig till skrifterna och <i>Evangeliets principer</i> (31110 180) för att få hjälp med ämnet som demonstrationen handlar om. Be dem också att med hjälp av den här boken ta reda på hur de kan använda sig av de metoder de fått sig tilldelade.</p> <p>Demonstration 1: Återge en sann berättelse för att undervisa om kraften i personliga böner. Var beredd på att berätta lite av det du vet om hur man använder sig av berättelser på ett bra sätt i evangelieundervisningen.</p> <p>Demonstration 2: Använd dig av frågor för att undervisa om välsignelserna av att helga sabbatsdagen. Var beredd på att berätta lite av det du vet om hur man använder sig av frågor på ett bra sätt i evangelieundervisningen.</p> <p>Demonstration 3: Led en diskussion för att undervisa om varför vi bör vara villiga att göra uppoffringar. Var beredd på att berätta lite av det du vet om hur man leder diskussioner på ett bra sätt i evangelieundervisningen.</p> <p>2. Hjälp vid behov de klassmedlemmar som fått i uppgift att förbereda demonstrationer.</p>
Förslag till lektionsplan	Påminn klassmedlemmarna om att de i tidigare lektioner fick demonstrerat hur man använder sig av åskådningsundervisning, jämförelser och skrivtavlan för att lära ut evangeliets principer. I dag kommer de att se demonstrationer där några klassmedlemmar kommer att undervisa om evangeliets principer genom att återge en berättelse, ställa frågor och leda en diskussion.
Demonstration och diskussion	<p>Återge berättelser</p> <p>Be klassmedlemmen som fått uppdraget, att göra den första demonstrationen (se "Förberedelser", punkt 1). Efter demonstrationen låter du klassmedlemmarna diskutera följande fråga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hur hjälpte berättelsen er att bättre förstå vilken kraft det finns i personlig bön?

Lärarens framställning	<p>Be klassmedlemmen som fått uppdraget att berätta lite av det som han eller hon lärt sig om hur man använder sig av berättelser för att undervisa om evangeliets principer.</p> <p>Låt klassmedlemmarna slå upp "Berättelser" på sidorna 160–162. Gå igenom "Riktlinjer för hur man förbereder och återger en berättelse", sidan 162.</p>
Demonstration och diskussion	<p>Ställa frågor</p> <p>Be klassmedlemmen som fått uppdraget att göra den andra demonstrationen (se "Förberedelser", punkt 1). Efter demonstrationen låter du klassmedlemmarna diskutera följande fråga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hur hjälpte frågorna i den här demonstrationen er att bättre förstå välsignelserna av att helga sabbatsdagen?
Lärarens framställning	<p>Be klassmedlemmen som fått uppdraget, att berätta lite om vad han eller hon har lärt sig om hur man använder sig av frågor för att undervisa om evangeliets principer.</p> <p>Hjälp klassmedlemmarna förstå att frågorna som vi använder som undervisningsredskap bör:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stimulera till eftertanke och diskussion. För att få reda på vad människor tänker eller känner, kan man ställa frågor som börjar med <i>vad</i>, <i>var</i>, <i>när</i>, <i>varför</i>, <i>hur</i> eller <i>på vilket sätt</i>. I allmänhet har frågor som kan besvaras med <i>ja</i> eller <i>nej</i> inte någon verkan, om de inte leder till andra frågor eller åtaganden. 2. Hjälpa eleverna förstå hur de bör tillämpa evangeliets principer i sina liv. 3. Uppmuntra eleverna att dela med sig av personliga insikter och erfarenheter som handlar om principerna de undervisas om. <p>Påpeka att vi inte ska bli oroliga om de som vi undervisar är tysta några sekunder efter det att vi ställt en fråga. De kan behöva tid till att tänka över svaren.</p> <p>Förklara att klassmedlemmarna hittar fler förslag i "Att undervisa med frågor", på sidorna 68–70 i boken.</p>
Demonstration och diskussion	<p>Leda diskussioner</p> <p>Be klassmedlemmen som fått uppdraget, att göra den tredje demonstrationen (se "Förberedelser", punkt 1). Efter demonstrationen låter du klassmedlemmarna diskutera följande fråga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hur hjälpte den här diskussionen er att bättre förstå varför vi bör vara villiga att göra uppoffringar? <p>Be klassmedlemmen som fått uppdraget, att berätta lite om vad han eller hon har lärt sig om hur man leder diskussioner.</p>
Lärarens framställning	<p>Hjälp klassmedlemmarna förstå att när vi leder diskussioner bör vi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Få eleverna att känna sig väl till mods inför att bära vittnesbörd och delge sina insikter, berätta om erfarenheter, ställa frågor och uttrycka åsikter. 2. Visa uppskattning och respekt för elevernas insatser.

3. Ha ögonen öppna för elever som är tveksamma till att delta. Det kan hjälpa att tala med dem privat för att få veta hur de känner inför att läsa högt eller delta i lektionen. Det kan också vara till stor hjälp att låta dem förbereda sig för klassdiskussionerna genom att ge dem skriftställen som de kan läsa och begrunda före lektionen.

4. Styra över elevernas kommentarer och frågor till andra elever så att dessa kan svara.

Framhåll att klassmedlemmarna kan hitta ytterligare förslag i "Hur man leder diskussioner" på sidorna 63–65 i den här boken.

Avslutning

Sammanfattning	<p>Uttryck din uppskattning för klassmedlemmarnas demonstrationer.</p> <p>Betona att metoder är viktiga, men de bör inte vara medelpunkten i våra lektioner. De är redskap för att hjälpa dem vi undervisar att inrikta sig på evangeliets frälsande lärdomar och tillämpa dem i sina liv.</p> <p>Framhåll att vår entusiasm för att undervisa kommer att öka när vi ständigt strävar efter att förbättra vår förmåga att använda olika metoder. Vi kanske känner oss lite rädda och besvärade när vi prövar nya metoder, men vi kan övervinna sådana känslor.</p>
Citat	<p>President Heber J Grant citerade ofta Ralph Waldo Emerson, som sade: "Det som man framhårdar i att göra blir lättare, inte på grund av att sakens natur förändras, utan för att vår förmåga att göra det har ökat" (i <i>Gospel Standards</i>, sammanställd av G Homer Durham [1941], s 335).</p>
Vittnesbörd	<p>Bär vittnesbörd enligt Andens maning.</p>
Uppgifter	<p>Uppmuntra klassmedlemmarna att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pröva nya metoder att undervisa om evangeliets principer. Låt dem skriva om sina erfarenheter i sina anteckningsböcker. 2. Komma till klassen nästa vecka förberedda att göra upp en lektionsplan för en lektion som de snart ska hålla. Lektionen kan utgöra en del av en hemafton, hållas i kyrkan eller ingå i något annat undervisningsområde. Ta med lektionsmaterialet, till exempel skrifterna och lektionsböckerna.

Lektion 10

Förbered allt som behövs

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna förbereda effektiva lektioner.

Att tänka på för läraren

Lärare i evangeliet bör ställa sig själva tre frågor medan de förbereder sina lektioner:

1. Vad bör hända i mina elevers liv som följd av den här lektionen?
2. Vilka speciella principer bör undervisningen handla om?
3. Hur bör dessa principer läras ut?

Den första av frågorna hjälper lärarna att inrikta lektionen på behoven hos dem de undervisar. Med detta i åtanke kan lärarna bestämma vad de ska undervisa om. Detta är ett viktigt beslut, särskilt när lektionerna ofta innehåller mer material än lärarna kan ta upp under en lektion. När lärarna bestämmer hur de ska undervisa bör de välja metoder som kompletterar materialet, är i enlighet med Anden och uppmuntrar till flitiga studier.

När du håller lektionen så hjälp klassmedlemmarna förstå hur de ska förbereda lektioner på ett bra sätt och under Andens ledning. Kom ihåg att dina förberedelser för den här lektionen kan tjäna som föredöme för dem när de förbereder sig för att undervisa.

Förberedelser

1. Studera avsnittet i den här boken med rubriken "Förbered allt som behövs" (s 96–105).
2. Påminn klassmedlemmarna om att komma förberedda att göra upp en lektionsplan för en lektion som de snart ska hålla. Uppmuntra dem att ta med sig lektionsmaterialet, såsom skrifterna och lektionsböckerna. (Den uppgiften gavs i slutet av lektion 9.)
3. Ta med en aktuell upplaga av någon av kyrkans lektionsböcker, till exempel en lektionsbok för Primär eller Evangeliets lära, där lektionernas mål och förslag på undervisningsmetoder finns angivna i boken.
4. Skriv följande på tavlan innan lektionen börjar:

1. Vad bör hända i mina elevers liv som följd av den här lektionen?

2. Vilka speciella principer bör undervisningen handla om?

3. Hur bör dessa principer läras ut?

Förslag till lektionsplan

Personlig förberedelse är nödvändig för att vi ska kunna undervisa om evangeliet.

Citat

Be en klassmedlem läsa uttalandet av äldste Dallin H Oaks på sidan 96.

Skrivtavlan och lärarens framställning

Rikta klassmedlemmarnas uppmärksamhet på uppställningen på tavlan. Låt dem skriva av den i sina anteckningsböcker.

Förklara att detta är tre viktiga frågor som vi bör ställa oss när vi förbereder en lektion.

Förklara att under den här lektionen kommer klassmedlemmarna att besvara dessa frågor med hänvisning till det lektionsmaterial som de tagit med sig.

1. Besluta vad som bör hända i elevernas liv som följd av lektionen.

Aktivitet med anteckningsboken och lärarens framställning

Be klassmedlemmarna hänvisa till lektionsmaterialet som de tagit med sig till klassen. Låt dem skriva ämnet på sin lektion ovanför uppställningen. Om de undervisar från ett skriftställeblock, låt dem då skriva upp kapitlet och verserna i sin anteckningsbok.

Förklara att med ämnet i tankarna, kan vi bestämma hur lektionen bör påverka dem vi undervisar. När till exempel en lärare i Primär ska hålla en lektion om tionde, kan hon komma fram till att barnen bör förstå vad tionde är och varför vi betalar tionde. I en lektion om templet kan föräldrar bestämma att deras barn bör känna en önskan att leva värdiga att gifta sig i templet. När en president för äldsternas kvorum håller en lektion om hemaftnar kan han bestämma att lektionen ska inspirera kvorumets medlemmar att hålla meningsfulla hemaftnar varje vecka.

Påpeka att många lektionsböcker i kyrkan innehåller uppgifter om lektionsmålen. Visa lektionsboken som du tagit med till klassen, och visa dem hur målet beskrivs i en av lektionerna. Förklara att vi bör använda dessa uppgifter som vägledning när vi förbereder lektioner.

Be klassmedlemmarna tänka på behoven hos dem de undervisar. Fråga dem sedan:

- Vad tycker ni bör hända i era elevers liv som följd av lektionen?

Förklara att en lärares svar på denna fråga kan innefatta vad människor bör förstå, känna, önska eller göra som följd av en lektion. Ge sedan klassmedlemmarna tid att begrunda frågan. Låt dem skriva sina svar i uppställningen de gjort i sina anteckningsböcker.

Diskussion

När klassmedlemmarna fått tid att skriva ner sina svar, ber du några av dem berätta hur de svarat och om varför de svarade som de gjorde.

Betona att när vi förbereder en lektion bör vi tänka på behoven hos dem vi undervisar. Vi kan, genom Andens ledning, veta hur lektionen bör påverka dem vi undervisar. Den kunskapen hjälper oss att komma fram till vad vi ska undervisa om och hur vi ska undervisa om det.

2. Besluta vad som ska läras ut i lektionen.

Lärarens framställning

Framhåll att vi ofta har mer material än vi kan undervisa om på den tid vi fått till förfogande. Så är fallet vare sig vi undervisar från lektionsböcker med förberedda lektioner eller från andra källor, till exempel artiklarna i *Liahona* eller talen vid generalkonferenser. I sådana fall bör vi under bön välja ut material som är till störst hjälp för dem vi undervisar.

Betona att när vi undervisar om evangeliet bör vi göra mer än bara ge information. Det som betyder mest är inte hur mycket material som täcks utan den inverkan lektionen har på dem vi undervisar.

Skrivtavlan
och diskussion

- Vad kan vi göra som hjälper oss att bestämma vilka speciella punkter vi ska undervisa om? (Skriv upp deras svar på tavlan, utan att först sudda ut. Lägg märke till nedanstående viktiga punkter. Nämn dessa om inte klassmedlemmarna gör det.)
 - a. Under bön studera lektionsinnehållet.
 - b. Göra en förteckning över de viktigaste principerna som tas upp i lektionen.
 - c. Alltid ha elevernas behov och bakgrund i åtanke.
 - d. Följa Andens vägledning.

Uppmuntra klassmedlemmarna att börja förbereda en lektion minst en vecka i förväg. Det ger dem tid att begrunda och be om hjälp att förstå materialet, sätta sig in i det och finna tilltalande sätt att lägga fram det.

Aktivitet med
anteckningsboken

Låt klassmedlemmarna åter vända sig till det lektionsmaterial som de har tagit med sig till klassen. Uppmuntra dem att fortsätta begrunda behoven hos dem de undervisar medan de besvarar följande fråga. Uppmuntra dem också att begrunda vad människorna som de undervisar är redo att ta emot.

- Vad i den här lektionen är viktigast för dem som ni undervisar?

Ge klassmedlemmarna tid att begrunda frågan. Låt dem skriva svaren i uppställningen i sin anteckningsbok under "Vilka speciella principer bör undervisningen handla om?"

Diskussion

När klassmedlemmarna fått tid att skriva sina svar ber du några av dem att berätta vad de har svarat och om varför de svarade som de gjorde.

3. Besluta hur undervisningen ska ske.

Diskussion

Förklara att när vi bestämt vad vi ska undervisa om bör vi bestämma hur vi ska undervisa om det. Det innebär att välja metoder som hjälper människor att förstå principerna vi undervisar om.

- Kan ni nämna några metoder som vi kan använda oss av för att undervisa om evangeliet? (Hjälp klassmedlemmarna att komma ihåg de metoder som demonstrerades i lektionerna 8 och 9. Påminn dem också om listan över metoder på s 158 i den här boken.)

Påminn klassmedlemmarna om att undervisningsmetoderna bör vara upplyftande för dem vi undervisar, uppmuntra till flitiga studier och hjälpa eleverna att förstå och tillämpa evangeliets principer.

Aktivitet med
anteckningsboken

Låt klassmedlemmarna titta ännu en gång på uppställningen i sina anteckningsböcker. Be dem begrunda en av principerna som de har skrivit under "Vilka speciella principer bör undervisningen handla om?" Ge dem några minuter till att tänka ut en metod som de kan använda sig av för att undervisa om den principen och skriva ner metoden i sin uppställning.

Visa lektionsboken som du har tagit med dig till lektionen. Framhåll att i en del lektionsböcker finns förslag om hur man kan undervisa om vissa principer. Lärarna kan använda sig av dessa förslag, eller komma med egna idéer som grundar sig på behoven hos dem de undervisar.

När klassmedlemmarna har fått tid att skriva i sina anteckningsböcker ber du några av dem att berätta om sina förslag.

Avslutning

Citat

Läs följande uttalande av president David O McKay:

”Det finns tre saker som måste vara vägledande för alla lärare. För det första, sätt er in i ämnet ...; för det andra, låt ämnet få fäste i er; för det tredje, försök att leda [dem du undervisar] så att ämnet får fäste i dem – inte genom att ösa det över dem, utan genom att leda dem så att de ser det du ser, vet vad du vet och känner vad du känner” (*Gospel Ideals* [1953], s 424).

Uppmuntra klassmedlemmarna att tillämpa principerna som diskuterats i den här lektionen. Försäkra dem om att när de under bön gör det, kan de planera lektioner som hjälper andra att lära sig evangeliets lärdomar och tillämpa dem i sitt liv.

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens maning.

Uppgifter

Uppmuntra klassmedlemmarna att:

1. Avsluta de lektionsförberedelser de påbörjat i klassen. Beskriva i sin anteckningsbok hur de förberedde och höll lektionen.
2. Åter gå igenom principerna som lärts ut i den här lektionen genom att studera avsnittet i boken som har rubriken ”Förbered allt som behövs” (s 96–105).
3. Förbereda sig för nästa veckas lektion genom att studera Matteus 7:1–5. Fundera över om det är något de gör som bidrar till utmaningarna de ställs inför som lärare. Tänka på förändringar som de kan göra. Under tiden bör de begrunda Herrens råd i Ether 12:27, 37, som handlar om de välsignelser vi kan få när vi ödmjukt erkänner våra svagheter.

Lektion
11

Utveckla dina talanger

Mål Att hjälpa klassmedlemmarna förstå hur man ständigt förbättrar sig som lärare.

Att tänka på för läraren

När Enok färdades bland sitt folk hörde han en röst från himmelen som befallde honom att predika omvändelse för människorna: "När Enok hade hört dessa ord, böjde han sig till jorden inför Herren och talade till Herren och sade: Varför har jag, som är blott en gosse, funnit nåd inför dina ögon, och allt folket hatar mig, ty jag talar blott med svårighet? Varför är jag din tjänare?" (Se Moses 6:26–31.)

"Och Herren sade till Enok: Gå och gör såsom jag befallt dig ... Öppna din mun så skall den bliva fylld, och jag skall giva dig talförhet ... Se, min Ande är över dig och därför skall jag rättfärdiggöra alla dina ord ... du skall förbliva i mig och jag i dig; vandra därför med mig" (Moses 6:32, 34).

Enok gjorde som han blivit befalld, och Herren välsignade honom med förmågan att undervisa med kraft.

En del klassmedlemmar kanske känner sig lite som Enok gjorde när han fick sin kallelse att predika – medvetna om sina svagheter och osäkra på sin förmåga. Den här lektionen är avsedd att hjälpa dem förstå hur de kan utvecklas som lärare. Lektionen inriktar sig på den hjälp som finns att få i form av kyrkans studiekursmaterial, ledares stöd och fortbildningsmöten för lärare. Men det är viktigt att du påminner dem om att det är Herren som bäst kan hjälpa dem. När de ödmjucar sig och utövar tro på Herren kommer han att "göra det svaga starkt för dem" (Ether 12:27).

Förberedelser

1. Be i förväg en klassmedlem eller en ledare i församlingen att förbereda sig på att läsa president Brigham Youngs uttalande på sidan 235. Be också samma person förbereda sig på att berätta om något han eller hon upplevt som visar att uttalandet är sant.
2. Be en lärare i prästadömet eller biorganisationerna att komma till klassen och tala i tre eller fyra minuter om hur en lärares stöd har hjälpt honom eller henne.
3. Be en ledare i prästadömet eller biorganisationerna att komma till klassen och tala om hur ledarna kan stödja lärarna i deras arbete. Be personen i fråga att grunda sitt framförande på uppgifterna på sidan 28 i boken. Försäkra dig om att personen i fråga är förberedd på att diskutera vikten av att lärarna kontaktar ledarna för att berätta om erfarenheter, diskutera den enskildes behov i kvorum eller klasser, och för att söka hjälp och råd. (Det kan hjälpa att be en ledare som verkar tillsammans med den lärare som är aktuell i punkt 2.)
4. Studera avsnittet i boken som har rubriken "Utveckla dina talanger" (s 21–28).
5. Gå igenom informationen om fortbildningsmöten för lärare på sidorna 7–9 i *Förbättrad undervisning om evangeliet:Handledning för ledare*. Var beredd på att tala

i tre till fem minuter om hur fortbildningsmötena för lärare kan bidra till att fylla enskilda lärares behov. Berätta för klassmedlemmarna, som en del av framställningen, när de närmaste fortbildningsmötena för lärare kommer att hållas och vem som bör närvara vid dessa möten. (Om du inte är lärarutbildningsledaren kanske du vill be lärarutbildningsledaren att hålla i framställningen.)

6. Förbered dig för att berätta om en eller två saker som du skulle vilja ta med i uppställningen på sidan 25.
7. Gör före lektionen i ordning ett bord med aktuellt undervisningsmaterial som framställts av kyrkan och som är tillgängligt i ditt område. Bered dig på att under tre till fem minuter beskriva materialet. Om materialet som nämns på sidan 105 finns tillgängligt så ta med det.

Förslag till lektionsplan

Vi bör ständigt sträva efter att förbättra oss i våra ansträngningar att nå fram till varje person som vi undervisar.

Inledning

Låt den klassmedlem eller ledare i församlingen som fått uppgiften, att läsa följande uttalande:

President Brigham Young sade att Herren "ger lite till sina ödmjuka efterföljare i dag, och om de gör någonting mer av det kommer han att ge dem lite mer i morgon, och dagen därpå lite till. Han ger inte mer om de inte gör någonting mer av det de fått" (*Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young, s 87*).

Be den person som fått uppgiften, att berätta om något han eller hon upplevt som visar att detta uttalande är sant.

Lärarens framställning

Påpeka att den principen som president Young undervisade om passar in på våra ansträngningar som lärare i evangeliet. Vi får hjälp från Herren när vi fortsätter att utveckla det han redan har gett oss. Den här lektionen inriktar sig på vad vi kan göra för att förbättra vår undervisning. Den tar också upp det hjälpmaterial som finns tillgängligt i kyrkan för att hjälpa oss i dessa ansträngningar.

Kyrkan har resurser för att hjälpa oss i vår utveckling som lärare.

Rapporter

Möteshusets bibliotek

Förklara att kyrkan har framställt material som kan hjälpa oss att hålla bra lektioner. Rikta klassmedlemmarnas uppmärksamhet på det material som du lade fram före lektionen (se "Förberedelser", punkt 7). Använd några minuter till att beskriva materialet och ge dem möjlighet att ställa frågor om det. Uppmuntra dem att besöka möteshusets bibliotek för att lära mer om detta och annat material som kan hjälpa dem med deras lektioner.

Förklara att förutom studiekursmaterialet tillhandahåller kyrkan annat resursmaterial för att hjälpa oss utvecklas som lärare. Diskutera dessa resurser enligt nedan.

Ledarnas stöd till lärarna

Be ledaren och läraren som fått uppgiften, att tala om hur ledare kan stödja lärare (se "Förberedelser", punkt 2 och 3).

Efter den framställningen ber du klassmedlemmarna att ställa frågor om hur ledarna kan stödja lärarna. Inbjud dem också att diskutera på vilka olika sätt ett sådant stöd kan hjälpa dem att utvecklas som ledare och lärare.

Berätta om hur viktigt du tycker det är att ledarna stöder lärarna.

Fortbildningsmöten för lärare

Berätta för klassmedlemmarna om fortbildningsmötena för lärare (se "Förberedelser", punkt 5).

Kursen Undervisa om evangeliet

Påpeka att den här kursen är ytterligare en resurs som kyrkan tillhandahåller för att hjälpa oss utvecklas som lärare.

Vi bör ständigt reflektera över hur dugliga vi är som lärare.

Aktivitet med anteckningsboken

Förklara att vi ständigt bör reflektera över hur våra ansträngningar hjälper dem vi undervisar. Be sedan klassmedlemmarna titta på uppställningen på sidan 25 i boken. Låt dem skriva av uppställningen i sina anteckningsböcker.

Be klassmedlemmarna tänka tillbaka på veckorna som gått sedan de började den här kursen. Be dem fundera på uppgifterna från tidigare lektioner. Hjälp dem sedan använda sig av uppställningen för att kortfattat utvärdera sina framsteg som lärare. Låt dem skriva ner en stark sida de har som lärare och en svaghet. Uppmuntra dem att skriva om något som de kan göra nu för att bli bättre och om en färdighet som de behöver utveckla. (För förklaring om hur man gör en sådan utvärdering, se exemplet på s 25).

Förklara att detta hjälper dem att komma igång. De bör göra färdigt uppställningen på egen hand. Medan de gör det kanske de åter vill gå igenom "Gör upp en plan för att förbättra din undervisning" på sidorna 24–27 i den här boken.

Lärarens framställning

När klassmedlemmarna har fått tid att skriva in svaren i sina uppställningar kan du uttrycka din egen önskan att utvecklas som lärare. Berätta för dem om en eller två saker som du själv skulle vilja ha med i uppställningen (se "Förberedelser", punkt 6).

Citat

Försäkra klassmedlemmarna om att Herren hjälper dem i deras ansträngningar att utvecklas. Låt en av dem läsa president James E Fausts uttalande på sidan 21 i den här boken.

Avslutning

Lärarens framställning

Upprepa president Brigham Youngs uttalande. Berätta hur viktig du tycker denna princip är. Om tiden tillåter så återge berättelsen om Enok som finns i Att tänka på för läraren på sidan 234.

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens maning.

Uppgifter

Uppmuntra klassmedlemmarna att:

1. Kontakta enskilda ledare i deras organisationer för att berätta om erfarenheter, diskutera enskilda människors behov i kворum eller klasser och för att söka hjälp och råd. (Om klassmedlemmarna inte har kallats som lärare så uppmuntra dem

att tala med en familjemedlem, med lärarutbildningsledaren, eller med dig och diskutera vad de har lärt sig på den här kursen.)

2. Åter gå igenom principerna som lärts ut i lektionen genom att studera avsnittet i boken med rubriken "Utveckla dina talanger" (s 21–28). Fortsätta arbeta på förbättringsplanen.
3. Komma till lektionen nästa vecka förberedda på att berätta vad de har lärt sig eller hur de har utvecklats i samband med den här kursen. Framförandena bör vara tre till fem minuter långa, beroende på antalet klassmedlemmar. De bör innefatta rapporter om (a) hur de har förändrats som lärare tack vare det som de lärt sig och (b) vad de planerar att göra för att fortsätta utvecklas som lärare.

Lektion 12

Gå ut och undervisa

Mål	Att ge klassmedlemmarna möjlighet att stärka varandra i sina ansträngningar att utvecklas som lärare.
Att tänka på för läraren	<p>Herren lärde oss en viktig princip om hur man undervisar om evangeliet när han sade: "Utvälj en lärare åt eder och låten ej alla föra ordet på en gång. Låten en tala i sänder och de övriga lyssna därpå, så att när alla hava talat, alla kunna känna sig uppbyggda genom varandra och alla hava samma förmåner" (L&F 88:122).</p> <p>Dagens lektion, den sista i kursen Undervisa om evangeliet, ger klassmedlemmarna möjlighet att undervisa och uppbygga varandra när de berättar vad de känner för de lärosatser, principer, färdigheter och metoder som de har lärt sig under den här kursen. Planera lektionen noga så att varje klassmedlem får tid att delta.</p>
Förberedelser	<ol style="list-style-type: none"> 1. Påminn i förväg klassmedlemmarna om uppgiften de har fått att förbereda sig för den här lektionen (se uppgift 3 på s 237). 2. Fundera över hur varje klassmedlem har utvecklats under kursen och vad du har lärt dig av varje klassmedlem. Var beredd på att delge några av dessa tankar som en del av lektionen.
Förslag till lektionsplan	<p>Bär kortfattat vittnesbörd om vikten av att undervisa om evangeliet och om förmånen att få verka som lärare. Läs sedan nedanstående uttalande av äldste Jeffrey R Holland och be klassmedlemmarna lyssna noga och se hur uttalandet skulle kunna vara en sammanfattning av den här kursen:</p> <p>"Vare sig vi undervisar våra barn hemma eller står framför åhörare i kyrkan, så låt oss <i>aldrig</i> göra vår tro svår att upptäcka. Kom ihåg att vi ska vara lärare som 'kommit från Gud'. Så aldrig frön av tvivel. Undvik tomma ord och att framhäva dig själv. Förbered lektionerna väl. Håll predikningar som är baserade på skrifterna. Undervisa om den uppenbarade läran. Bär ett innerligt vittnesbörd. Be och tillämpa och försök förbättra dig. Låt oss i våra administrativa möten både 'undervisa och uppbygga', som skrifterna säger, så att vår undervisning också på dessa möten slutligen må bli 'från höjden'. Kyrkan blir desto bättre av det, och det blir också du, för som Paulus sade till romarna: 'Du som alltså undervisar andra, undervisar du inte dig själv?'" (i <i>Nordstjärnan</i>, juli 1998, s 25–26).</p> <p>Inbjud varje klassmedlem att i tur och ordning berätta om vad de lärt sig och hur de utvecklats (se "Förberedelser", punkt 1).</p>

Avslutning

Iakttagelser

Om tiden tillåter kan du berätta om iakttagelser du gjort när det gäller klassmedlemmarnas utveckling under kursen (se "Förberedelser", punkt 2). Berätta om sådant som du har lärt dig av dem.

Vittnesbörd

Bär vittnesbörd enligt Andens maning. Du kan också ge uttryck åt förtröstan, uppmuntran och stöd när klassmedlemmarna går ut och undervisar om evangeliet.

REGISTER

A

- Adam och Eva, befallda att undervisa sina barn, 3, 190
- Aktiviteter
- bör vara lärorika och upplysande, 117
 - förenkla för yngre barn, 117
 - grupp-, för att undervisa ungdomar, 121–122
 - riktlinjer vid planering, 121–122
- Aktivitetsblad. *Se* Arbetsblad
- Anden
- att få den, 13, 200–202
 - den verkliga läraren, 41–42
 - dess inflytande på oss, 13
 - förbereda lektioner genom, 48, 97, 99
 - hjälpa andra att känna igen, 48, 141
 - känna igen, 47–48
 - leva värdigt den, 13, 19, 200–202
 - nödvändig för att undervisa effektivt, 41–42
 - sätt att inbjuda, 45–46, 199
 - undervisa genom, 40–48, 198–202
 - vittnesbörd genom, uppmuntrar till tillämpning, 74
 - överför sanningen, 41
- Andlig förberedelse
- bidrar till inlärningsmiljön, 79
 - exemplet med Mosiahs söner, 11
- Andlighet, dess utsökta natur, 13
- Anpassning av lektioner
- exempel på, 102
 - utifrån åldersgruppens behov, 33
- Ansvar, enskilt, för att lära sig evangeliet. *Se* Flitiga studier
- Anteckningar i marginalen, i skrifterna, 58–59
- Arbetsblad, 183–184
- Archibald, Dallas N, att undervisa med hjärtat utvidgar
åhörarnas själ, 31
- Arton månader gamla barn, utmärkande drag hos, 110
- Audiovisuellt material
- förslag till användning, 160
 - kyrkans riktlinjer för användning av, 160
- Avbrott
- förslag om hur man minskar på, 220–221
 - undviks ofta genom att en miljö för inläring
upprätthålls, 220–221

Avskiljning

- ger styrka och vägledning, 20
 - nödvändig för att uppfylla en formell kallelse, 20
- Avslutning av en lektion
- beskrivning av en bra avslutning, 94
 - exempel på, 94–95
 - lämna tid för, 94

B

- Bakgrund, hjälp till att förstå skriftställen, 54–55
- Ballard, M Russell
- aktiviteter bör vara lärorika och upplysande, 117
 - ansvaret lärare har, som undervisar barn, 108
 - evangeliestudier i hemmet, 128
 - sträva efter att få mer andlig kunskap, 16
- Barn
- behöver lära sig evangeliets sanningar, 127
 - effektiva metoder för att undervisa, 59, 80–81
 - förslag om hur man återger berättelser, 181–182
 - föräldrars undervisning, pratstunder på tu man
hand, 139
 - föräldrars undervisning, vid oplanerade
undervisningstillfällen, 140–141
 - kan lära föräldrar mycket, 143
 - riktlinjer för hur man förstår och undervisar, 80–81,
108–117
 - sätt att skapa en miljö för inläring för, 80–81, 87
 - tala positivt till, 80–81
 - undervisa, från skrifterna, 59, 127, 137–138
 - undervisa, genom evangeliets levnadsmönster, 6,
135–136
 - uppmuntra dem att delta, 81
 - utmärkande drag hos, 110–116
 - vad föräldrar bör undervisa om, 127–128
- Benson, Ezra Taft
- Anden är viktigast, 198–199
 - Andens inverkan, 13
 - fäders rättfärdiga ledarskap, 129–130
 - förslag till hemlärare, 145
 - Herren förhårligar sina tjänare, 20

lär barnen att troget hålla fast vid evangeliet, 205
 mödrars undervisande inflytande, 131–132
 rättfärdiga traditioner förenar familjer, 135–136
 studera skrifterna dagligen, 15
 syftet med profetskolan, 213
 sök först att erhålla Herrens ord, 14
 undervisa från skrifterna och nutida profeters
 lärdomar, 52, 54
 varning för nya tolkningar av kyrkans historia

Berättelser
 använd berättelser i skrifterna, 55
 olika slags, 180–181
 riktlinjer för hur man förbereder och återger, 181
 riktlinjer för hur man väljer ut, 180–181
 undvik uppseendeväckande, 53, 180
 återge, för små barn, 181–182

Besök. *Se* Klassrum, besök av ledare

Besökslärare
 ansvar, 147–148
 vikten av, i medlemmars liv, 147, 192

Besöksverksamhet
 förbereda och ge budskapet, 148
 välja budskap, 147–148

Bible Dictionary, hjälpmedel vid skriftstudierna, 56

Bibliotek, möteshusets, 105, 235

Bilder, 176

Bröder och systrar, deras undervisande inflytande,
 142–143

Bön
 behövs för att få barmhärtighet, 12
 familjebön, undervisningstillfällen, 128, 137
 inbjuda Anden genom, 45, 199, 200
 nödvändigt för att erhålla Herrens ord, 14–15
 viktigt för vittnesbörd, 44

C

Caldwell, C Max, Anden vägleder i lektions-
 förberedelser, 48

Clark, J Reuben, d y
 evangelieundervisningen är ovärderlig, 2
 kyrkans president tar emot uppenbarelser för
 kyrkan, 53
 ungdomar är ivriga att lära sig evangeliet, 6, 205

Cook, Gene R
 Anden är den verkliga läraren, 41
 undervisa våra barn individuellt, 139

D

Dagbok, eller anteckningsbok, till nytta när insikter ska
 nedtecknas, 17, 23, 99

Deltagande
 enskilt ansvar att delta, 72

metoder som uppmuntrar elever till, 71–72
 uppmuntra till, i kursen Undervisa om evangeliet, 187

Demonstrationer, 164–165

Den Helige Anden. *Se* Anden

Dioraman, 165

Diskussioner
 användbara för att utvärdera elevers kunskaper, 63, 73
 fördelar med, 54, 63
 hur man avslutar, 65
 riktlinjer för hur man leder, 63–65, 228–229

Dockor, 176–177

Dramatiseringar
 användning av, 165–166
 varningar angående, 166

E

Elvaåringen, utmärkande drag hos, 116

Entusiasm, bidrar till en miljö för inläring, 80

Erfarenheter
 berätta om lämpliga, bidrar till inlärmingsmiljön, 80
 berätta om lämpliga, inbjuder Anden, 45

Exempel
 kraftfulla undervisningsredskap, 18–19, 121, 128, 192
 kräver personligt engagemang, 18–19

Exempel, som undervisningsmetod, 167–168

Eyring, Henry B
 viktigt med enighet och kärlek för att kunna lära, 77
 ödmjukhet gör oss beroende av Anden, 200

F

Familj
 evangeliets levnadsmönster upprättas i, 135–136
 undervisningen bör stärka, 109, 119, 127

Familjebön, undervisningstillfällen, 128, 137

Familjens hemafton, undervisningstillfällen, 138

Familjens måltider, undervisningstillfällen, 138–139

Familjens skriftstudier, undervisningstillfällen, 15, 127,
 137–138

Familjeråd, undervisningstillfällen, 139

Fasta, för att erhålla Herrens ord, 14–15

Faust, James E
 den fria viljans gåva, 211
 Herren verkar genom de ödmjuka och flitiga, 21

Felcitering, undvik så att läran hålls ren, 53

Femåringen, utmärkande drag hos, 112

Flanellografer, 168

Flitiga studier
 den enskildes ansvar för, 61–62, 208–210
 förslag om hur man uppmuntrar till, 62, 211–212
 lärarnas ansvar att uppmuntra till, 61–62, 208–212

Fortbildningsmöten för lärare

Felaktiga svar, förslag till hur man bemöter, 64–65, 69
 Fotnoter, hjälp i skriftstudierna, 56
 Fri vilja
 följ Herrens föredöme i att respektera, 211
 stor gåva från Herren, 211
 undervisa så att eleverna till fullo får utöva, 3, 210–211
 Frågor
 effektiva för att få igång diskussioner, 63
 faktafrågor, 68
 följ Frälsarens exempel, 68
 förbereda eleverna för att svara, 69
 ja/nej, 68
 kreativa användningsområden, 70
 riktlinjer, 68–70, 228
 som manar till djupare tankar, 68–69
 som uppmuntrar till tillämpning, 69
 undvik kontroversiella, 69
 uppföljningsfrågor, 69
 vägledning i lektionsförberedelser, 123–124, 230–233
 Fyraåringen, utmärkande drag hos, 111–112
 Fäder
 ansvar att undervisa, 129–130
 förslag om rättfärdigt ledarskap, 129–130
 Förberedelser, andliga. *Se* Andlig förberedelse
 Förberedelser, av lektion. *Se* Lektionsförberedelser
 Förberedelser, i klassrummet. *Se* Klassrummet,
 iordningsställande av
 Förberedelser, personliga. *Se* Personlig förberedelse
 Förbättring
 gör upp en plan för, 24–27
 med Herrens hjälp, 26–27
 sätt upp mål för, 24–27
 uppställning vid planering av, 25
 Föreläsningar, som undervisningsmetod, 170
 Förhålliga, beskrivning av hur, 20
 Förjordisk tillvaro, första undervisningen i, 3, 190
 Förslag, insamling och uppteckning av, 23
 Föräldrar
 ansvar att undervisa, 127–128
 arbeta tillsammans med barnens lärare, 86, 87
 förslag till hur man skapar levnadsmönster som är
 byggda på evangeliet, 135–136
 förslag till, om hur man undervisar barn, 127–141
 gemensam läraruppgift, 133–134
 hjälper barn känna igen Anden, 141
 ta tid att planera tillsammans som, 133
 tillgängligt källmaterial vid undervisning för, 105
 undervisningstillfällen i familjen, 140–141
 vikten av enighet mellan, när de undervisar barn, 134

G

Grant, Heber J, undervisa genom exempel, 18
 Gruppkaktiviteter, för att undervisa ungdomar, 121–122

Gruppindelning, 161
 Guds ord
 Almas exempel på vad man gör med det, 50
 erhålla. *Se* Sök erhålla ordet
 i skrifterna och nutida profeters lärdomar, 51
 ordets makt, 50–51
 Gästtalare, 170

H

Hales, Robert D
 föräldrar bör hjälpa barnen att känna igen Anden, 141
 föräldrar bör undervisa med ödmjukhet, tro och
 bön, 128
 Handikapp. *Se* Medlemmar med handikapp
 Hemlärare
 betydelsen av, i människors liv, 145–146, 192
 plikter, 145–146
 Hemmet, undervisning i, 125–148
 Hemundervisning
 förbereda och ge budskapet, 146
 kreativa förslag till, 145
 val av budskap, 145
 Hinckley, Gordon B
 beskrivning av *förhålliga*, 20
 beskrivning av *ödmjukhet*, 201
 effektiv undervisning är själva kärnan i ledarskap,
 150, 191
 evangelieundervisningens fundamentala betydelse, 3
 fostra med kärlek, 84
 fädernas ansvar för sina familjer, 129
 hemlärar- och besöksverksamhet, 144
 håll läran ren, 52
 musikens kraft att inbjuda Anden, 173
 mödrarnas heliga ansvar, 132
 nya medlemmars behov, 37
 tro är som en muskel, stärks genom användning, 224
 undervisa från hjärtat, 189
 undervisa om läran från standardverken, 54
 vi kan göra bättre ifrån oss, 189
 världen hungrar efter andlig föda, 5, 192
 Holland, Jeffrey R
 mödrars viktiga roll, 132
 undervisa på ledarskapsmöten, 152
 undervisning är den högsta kallelsen, 3, 190
 var lärare "som kommit från Gud", 238
 Hunter, Howard W
 Anden manifesteras på många sätt, 47
 använd hjälpmedlen i skrifterna, 56
 avsätt regelbunden tid för skriftstudier, 16
 Gud verkar genom övertalning, tålmod och
 långmodighet, 219

I

Idékläckning

- för att ge förslag, 160
- hur man använder sig av, 160–161

Inledning till en lektion

- eftertryckligt, bidrar till miljön för inläring, 79
- exempel på, 93
- riktlinjer för, 93

Inlärningsmiljö (Se Miljö för inläring)

Inröstning, av församlingen, ger styrka, 20

Intervjuer, ledare undervisar i, 153

Intresse, ökat genom diskussioner, 63

Intresseväckare, aktiviteter som tilldrar sig
uppmärksamhet, 160

J

Jack, Elaine, tjäna Herren som besökslärare, 147

Jesu Kristi ord

- be alltid, 45
- bedjen till Fadern i edra familjer, 137
- den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig
mer törstig, 5–6
- den som predikar och den som mottager glädjas med
varandra, 9, 47
- den som är stridslysten är icke av mig, 70
- dessa ord äro icke av människor eller människa utan av
mig, 45
- det som kommer ovanifrån är heligt, 91
- för mina får på bete, 5
- förkunna det glada budskapet, med all ödmjukhet, 41
- I gån Herrens ärenden, 8
- icke kommer var och en in i himmelriket som säger till
mig: Herre, Herre, 74
- ingen kan vara behjälplig i detta verk utan att vara
ödmjuk och fylld av kärlek, 31, 85, 194
- ingen makt ... utom genom överbevisning,
långmodighet, mildhet och saktmod, 86
- jag vill göra det svaga starkt för dem, 24, 234
- jag är det ljus, som I skolen hålla upp, 3
- jag är livets bröd, 5
- lär barnen evangeliet, 127
- lär det som profeter och apostlar har skrivit, 8
- lär mitt evangeliums grundsatser, vilka finnas i Bibeln
och Mormons bok, 9
- lären flitigt så skall min nåd vara med eder, 8
- mitt verk och min härlighet, 4
- om I icke mottagen Anden, skolen I icke undervisa, 9,
198
- om någon vill göra hans vilja, skall han förstå om min
lära är från Gud, 14, 19
- predika mitt evangelium genom Anden, 9
- rannsaka skrifterna, 8

- samlen alltid livets ord i edra hjärtan, 14, 153
- sjalarna äro dyrt aktade i Guds ögon, 35, 84
- sök först att erhålla mitt ord, 8, 14
- söken efter kunskap genom att studera och tro, 14
- undervisa och uppbygga varandra, 152
- undervisa om rikets lära, 203
- utväljen en lärare åt eder, 77, 238
- vare sig de hava talats med min egen röst eller med
mina tjänares, 20
- älska varandra, 12, 79
- överbägen det som jag har sagt, 97

Jesus Kristus

- det mest framstående exemplet på ledare, 150–151
- komma till, högsta ändamålet med människans
existens, v 3, 190
- källa till evig näring, 5
- undervisa om, bidrar till inlärningsmiljön, 80

Jämförelser, användning av, som undervisningsmetod,
163–164, 170–171, 224–225

K

Kallelse

- avskiljning fullbordar, 20
- en möjlighet att tjäna, 20
- exempel på hur Jakob och Joseph förhärligade sin, 20
- förhärliga din, 20
- inröstning är en del av, 20
- kommer från Herren, 20

Kartor

- användning av, för att undervisa, 171
- som hjälpmedel vid skriftstudier, 57

Kimball, Spencer W

- avskiljningens betydelse, 20
- hemmets och besökslärarens inflytande, 192
- lev som du lär, 18
- skydda barnen från falska lärdomar utanför kyrkan, 6
- studier krävs för att upptäcka dolda sanningar, 212
- undvik lärdomar som inte är vedertagna, 53, 205
- utvärdera din undervisning, 103
- vörndnad är en kraft för det goda, 82
- återupptäck skrifterna gång på gång, 206

Klassrum, besök av ledare till, 28

Klassrummet, iordningsställande av

- bidrar till en miljö för inläring, 76
- förslag om, 76

Konferenstal, göra lektioner från, 100–101

Kontakter mellan lärare och ledare

- förslag på frågor att ta upp, 28
- riktlinjer för, 28

Kristus, Se Jesus Kristus

Kunskap

- utvärdera elevernas, 73
- ökad genom diskussioner, 63

Kursen Undervisa om evangeliet
 förberedelser för att hålla den, 186
 lektioner, 189–239
 mål och översikt, 186–187
 Kyrkans historia, varningar för att omdana och ge ny
 tolkning åt, 53
 Källmaterial, till föräldrar, ledare och lärare, 105, 235–236
 Käpphästar inom evangeliet
 fastställande av, 53
 undvik att undervisa om, 53
 Kärlek
 beskrivning av, 12, 32
 bidrar till inlärningsmiljön, 77
 erhålla kärlekens gåva, 12
 inbjuder Anden, 46
 inverkan på undervisningen, 12, 30–32, 194–195
 till dem vi undervisar och Herren, en viktig egenskap,
 12, 31–32, 194–197
 visa, till dem vi undervisar, 30–39, 194–197

L

Ledare
 ansvar att hjälpa nya lärare, 28
 ansvar att stödja ledare, 28, 154–155, 235–236
 ansvar att undervisa, 28, 150–155
 besök i klassrummen av, 28
 förslag till, om hur man kan undervisa lärare, 28,
 154–155
 förslag till, om hur man kan undervisa på
 ledarskapsmöten, 152
 lärare kontakter, 28
 principer för undervisning i intervjuer, 153
 tillgängligt källmaterial för, 105
 Lee, Harold B
 försäkra dig om att ingen missförstår evangeliet, 52
 viktiga egenskaper hos lärare, 26
 Lekar och spel
 riktlinjer för val av, 168–169
 som undervisningsmetod, 168–170
 Lektioner
 anpassning, 102
 sätt att avsluta, 94–95
 sätt att inleda, 93
 sök efter lärdomar överallt i vardagen, 22–23
 utvärdering av framställningen, 103–104
 Lektionsförberedelser
 Andens vägledning i, 48
 anpassa, till dem du undervisar, 23, 33–34, 102
 använd konferenstal och annat källmaterial, 100–101
 använd material som kyrkan gett ut, 105
 finn glädje i, 97
 ta sig tid till, 23, 97
 viktiga ledfrågor, 98–99, 230–233

Lydnad
 nödvändig för att få Herrens ord, 14
 nödvändig för att undervisa genom Anden, 13, 19
 Lyssna
 följ Frälsarens exempel, 67
 förslag till lärare, 66–67
 vikten av, i undervisningen, 64–67
 Läran
 den sanna läran förändrar attityder och beteenden,
 51, 205
 ger andligt skydd, 51, 224
 kraften i, 50–51, 203–207
 lärarnas ansvar att endast undervisa om den rena
 läran, 52–53, 203–207
 se till att läran förblir ren, 52
 Lärare
 bidra till inlärningsmiljön, 75–87, 213–221
 de viktigaste egenskaperna hos, 26
 förstå dem de undervisar, 33–34
 Herrens sändebud, 8
 inflytande, 2–4, 190–192
 kontakta ledare, 28
 nå ut till andra, 35–36
 näring till själen, 5–7
 redskap i Herrens händer, 41
 stärk familjen, 109
 tillgängligt källmaterial för, 105, 235–236
 undervisa om den rena läran, 52–53, 203–207
 uppmuntra till flitiga studier, 60–74, 208–212
 varningar till, 52–53
 Lästeater, 177

M

Markeringar i skrifterna, 57–59
 Maxwell, Neal A, individuella behov hos dem du
 undervisar, 33–34
 McConkie, Bruce R
 den enskildes ansvar att lära sig evangeliet, 18
 inget pris är för högt för att få Anden, 13
 kraften i vittnesbördet, 43
 lärarens gudomliga uppdrag, 8–10
 lärarna är Herrens sändebud, 8
 profetskolan, 213
 tillämpa evangeliets principer på lyssnarnas behov,
 9–10
 tillämpa skrifterna på egna erfarenheter, 180
 undervisa från standardverken, 8–9
 undervisa genom den Helige Andens kraft, 9
 undervisa om evangeliets principer, 8–9
 undervisa om frälsningens lära, 5
 var modig i att vittna om Jesus, 18
 vittna om lärdomarna, 10, 43

McConkie, Joseph F, varningar till dem som undervisar om evangeliet, 52–53

McKay, David O
 beskrivning av vördnad, 82
 få eleverna att veta och känna detsamma som du, 233
 lärarnas ansvar att välja den bästa undervisningsmetoden, 89
 vittnesbörd ger liv åt undervisningen, 44

Medlemmar, handikappade. *Se* Medlemmar med handikapp

Medlemmar med handikapp
 Frälsarens kärlek till, 38
 hjälpmaterial till, 39
 lässvårigheter, 39
 mentala handikapp, 39
 nedsatt hörsel, 38
 nedsatt syn, 39
 språk- och talsvårigheter, 39

Medlemmar, mindre aktiva. *Se* Mindre aktiva medlemmar

Medlemmar nya, *Se* Nya medlemmar

Miljö för inläring
 den enskildes ansvar för, 77–78, 214–218
 förbättrad genom iordningsställande av klassrummet, 76
 förbättras genom diskussioner, 63
 förslag om hur man skapar, 76–87
 lärarens ansvar för, 79–87, 213–221
 lösning för ordning i klassrummet, 75, 221
 profetskolans, exempel, 213–214
 skapa en, tillsammans med barnen, 80–81, 87
 undervisa andra om en, 77–78, 215–221
 utmärkande för en, 77, 214

Mindre aktiva medlemmar, hjälp till, 37

Monson, Thomas S
 berättelse från barndomen om hur han bidrog till inlärningsmiljön, 216
 exemplets kraft, 18
 föräldrars ansvar att undervisa barn, 127–128
 Gud styrker dem som kallas, 20, 202
 ledares undervisande inflytande, 151
 nå fram till andra för att hjälpa dem, 36
 undervisning i intervjuer, 153
 undervisning i kyrkans klassrum, 190, 191

Mor- och farföräldrar, deras undervisande inflytande, 142

Musik
 användning av, för att undervisa barn, 174
 användning av, som undervisningsredskap, 45–46, 172–175
 främjar vördnaden, 83
 förslag om hur man leder sånger, 174
 lämplig, inbjuder Anden, 45–46, 83, 172–73

Musik med berättelser, 174–175
 val och iordningsställande av, 173

Mål, sätta upp, för utveckling, 25

Människofilosofier, undvik att undervisa om, 204

Mödrar
 ansvar att undervisa, 131, 132
 förslag till, om hur man undervisar barn, 131–132
 gudomlig roll, 131

Möten, undervisning på ledarskapsmöten, 152

Mötarhusets bibliotek, 105, 233

N

Nelson, Russell M
 barns förmåga att lära varandra, 143
 evangelielärdomarnas beskyddande inflytande, 51, 224

Nioåringen, utmärkande drag hos, 115–116

Nya medlemmar, behov hos, 37

Näring
 Jesus Kristus, den verkliga källan till, 5
 lärarnas ansvar gentemot åhörarna, 5–7
 utmaningar när det gäller att förse med andlig, 5–7

O

Oaks, Dallin
 använd Guds namn på ett vördnadsfullt sätt, 82
 förberedelser krävs för att kunna undervisa genom Anden, 96
 inriktar sig mer på att undervisa andra än tänka på sig själv, 211–212
 känna igen Anden, 47
 lydriad nödvändig för att undervisa genom Anden, 13
 psalmer, ett viktigt hjälpmedel, 172
 studera skrifterna dagligen, 14
 undervisa genom Anden, 40

Ordning, i klassrummet, miljö för inläring bidrar till, 218

Overheadprojektorer, 175

P

Packer, Boyd K
 andligheten, reagerar på mycket små förändringar, 13
 berättelse om hur en ung kvinna med talsvårigheter fick undervisning, 38
 den sanna läran förändrar beteendet, 51, 205
 föräldrars gemensamma läraruppgift, 133
 Gud tilltalas som Fader, 130
 i kyrkans medlemmars ansvar ingår studier och undervisning, 193
 Jesus är den föredömlige ledaren, 151
 jämför undervisningen om evangeliet med att servera en tårta, 222–223
 ledare är lärare, 150
 musik skapar en miljö för dyrkan, 83
 musik undervisar och vidrör själen, 46

- människor är i grund och botten goda, 84
 skrifterna kan besvara alla frågor, 51
 syftet med evangelieundervisningen är att ena familjer, 127
 undervisning om abstrakta begrepp, 92, 163–164, 226
 utvärdering av lyssnarnas kunskaper, 73
 vördnad inbjuder till uppenbarelser, 82
 Paneldiskussioner, 175–176
 Pappersfigurer som kan stå upp, 176
 Pearce, Virginia H
 berättelse om hur man kan hjälpa unga kvinnor att få en miljö för inläring, 217
 uppmuntra till flitiga studier, 61–62
 Perry, L Tom
 föräldrars ansvar att undervisa barn, 128
 vördnad visar respekt för Gud, 82
 Personlig förberedelse
 förslag om, 12–20
 ta tid till, 97
 Praktikfall, 73, 161–62
 Profeter
 kallade att undervisa, 3
 nutida, studera deras lärdomar, 16
 uttalanden, inbjuder Anden, 45
- R**
-
- Respekt, bidrar till inlärmingsmiljön, 80
 Rita och måla, 166–167
 Rollspel, 178
 Romney, Marion G, undvik att lära ut privata tolkningar av evangeliet, 205
 Rubriker, hjälp i skriftstudierna, 56
 Rörelsesånger, 159
- S**
-
- Scott, Richard G
 hjälp lyssnarna känna igen Anden, 48
 lev enligt Frälsarens lärdomar, 19
 ödmjukhet behövs för att undervisa om Anden, 41–42
 Sexåringen, utmärkande drag hos, 113
 Sjunga en berättelse. *Se* Musik med berättelser
 Sjuåringen, utmärkande drag hos, 114
 Själ, undervisning bör ge näring åt, 5–7
 Självförtroende, ökat genom evangeliestudierna. *Se* Flitiga studier.
 Skrifterna
 anteckningar i marginalen, 58–59
 förslag om hur man kan undervisa från, 54–59
 ger svar på alla frågor, 51
 innehåller studiehjälpmedel, 56–57
 markering av, 57–59
 skriftställekedjor, 58
 studera, som familj, 15, 128, 137–138
 undervisa barn från, 59, 127
 undervisa från, inbjuder Anden, 45, 199
 varför de bevarades, 52
 vikten av att undervisa från, 54
 Skriftställekedjor, 58
 Skrivtavla, användning av, 162–163, 225
 Släktingar, deras undervisande inflytande, 142–143
 Smith, Hyrum, rådd att först erhålla Herrens ord, 14
 Smith, Joseph
 se till bakgrunden och sammanhanget för att förstå skrifterna, 54
 ödmjukhetens och kärlekens kraft, 30
 Smith, Joseph F
 undervisa om frälsande sanningar, 49
 undvik käpphästar i evangeliet, 53
 undvik spekulationer, 53
 Smith, Joseph Fielding
 Anden överför sanningen mer kraftfullt än himmelska syner, 41
 lydnad nödvändig för att undervisa genom Anden, 19
 undvik att undervisa om människofilosofier, 204
 Snow, Lorenzo, exemplets makt i undervisningen, 192
 Spekulationer, undvik, för att hålla läran ren, 52–53
 Starka sidor, utvärdera dina egna, 24
 Stationer
 användning av, som undervisningsmetod, 179
 hjälp vid undervisning för blandade åldersgrupper, 117
 Studiehjälpmedel, i skrifterna, 56–57
 Studier
 avsätt tid för, 16
 förslag om hur man kan förbättra, 17
 krävs för att upptäcka dolda sanningar, 14
 nödvändiga för att erhålla Guds ord, 14
 skrifterna och nutida profeters ord, 14–17
 utveckla en personlig plan, 16–17
 Störande uppträdande, bemötande av, 84–87
 Svagheter
 gör upp en plan för förbättring, 25
 Herren stärker, 24, 26–27
 utvärdera dina egna, 24–25
 Svar, hur man bemöter felaktiga, 64–65, 69
 Syskon, deras undervisande inflytande, 142–143
 Sånger. *Se* Musik
 Sändebud, lärare är Herrens, s 8
 Sök erhålla ordet
 genom bön och fasta, 14–15
 genom lydnad, 14
 genom studier och tro, 14
 nödvändigt för att kunna undervisa med kraft, 14–15
 råd till Hyrum Smith, 14

T

Talanger

Herren kan förhålliga dina, 234, 235
utveckla dina, 21–28, 234–236

Talkörer, 163

Taylor, John, vittnesbörd om Joseph och Hyrum Smiths
martyrdöd, 52

Tiden, att hålla den, i klassen, 94

Tillämpning

läraernas ansvar att uppmuntra, 74
undervisningsmetoder som uppmuntrar till, 74,
159–160

Tioåringen, utmärkande drag hos, 116

Tjänande, viktigt för att få kärlekens gåva, 12

Tolkningar, varning för personliga och icke vedertagna,
53, 205

Topical guide, hjälpmedel för skriftstudier, 57

Traditioner, rättfärdiga, enar familjen, 135–136

Treåringen, utmärkande drag hos, 111

Tro, krävs för att erhålla Herrens ord, 14

”TV-lådor”, 178–179

Tvååringen, utmärkande drag hos, 110–111

Tvårhänvisningar, hjälp i skriftstudierna, 56

U

Umgänge på tu man hand, med barnen, ger föräldrar
undervisningstillfällen, 139

Underhållning, räcker inte för att ge näring åt själen, 6

Undervisning

barns förmåga att undervisa, 143
behövs för att rättfärdigt utöva den fria viljan, 3, 211
betydelsen av, 2–4, 189–193
började i förjordska tillvaron, 3, 190
dess roll i vår himmelske Faderns plan, 2–4, 189–192
genom Anden, 40–48, 198–202
genom exempel, 18–19, 121, 128, 192
genom familjeböner, 128, 137
genom skriftstudier tillsammans i familjen, 128,
137, 138
ger näring till själen, 5–7
i familjeråd, 139
i hemmet, 125–148
i intervjuer, 153
kyrkans källmaterial för, 105
med allvar och ödmjukhet, 201–202
med ödmjukhet och kärlek, 12, 31–32, 46, 194–197
mor- och farföräldrars undervisande inflytande, 142
när ingen lektionsbok finns till hands, 100–101
på familjens hemafton, 128, 138
på ledarskapsmöten, 152
på tu man hand med dina barn, 139
regelbundna tillfällen för, i hemmet, 128, 137–139
släktingars undervisande inflytande, 142–143

syskonens undervisande inflytande, 142–143
under familjens måltider, 138–139
varje medlems ansvar, 3–4, 191, 192
vid oplanerade tidpunkter, 122, 128, 140–141

Undervisningsmetoder

aktiviteter som tilldrar sig uppmärksamhet
(intresseväckare), 160
arbetsblad, 183–184
audiovisuellt material, 160
berättelser, 179–182, 227–228
bilder, 176
bör hjälpa eleverna förstå, komma ihåg och tillämpa
principerna, 88, 99, 222–223
demonstrationer, 164–165
dioraman, 165
dockor, 176–177
dramatiseringar, 165–166
exempel, 167–168
flanellografer, 168
föreläsningar, 170
gruppindelning, 161
gästtalare, 170
hur man väljer, 91–92
idékläckning, 160–161
intresseväckare, 160
jämförelser, 170–171
jämförelser och åskådningsundervisning, 163–164,
223–225
kartor, 171
lekar och spel, 168–170
lästeater, 177
musik, 172–174
musik med berättelser, 174–175
overheadprojektorer, 175
paneldiskussioner, 175–176
pappersfigurer som kan stå upp, 176
praktikfall, 161–162
rita och måla, 166–167
rollspel, 178
rörelsesånger, 159
skrivtavlor, 162–163
stationer, 117, 179
talkörer, 163
tillämpningsmetoder, 159–160
”TV-lådor”, 178–179
uppläsningar, 177–178
uppställning av, 90
utantillärning, 171–172
variera, 72, 80, 89–90, 225
visuella hjälpmedel, 182–83

Undervisningstillfällen, oplanerade, 122, 128, 140–141

Ungdomar
behöver näring genom evangeliet mer än
underhållning, 6

förstå, 118–120
 ivriga att lära sig evangeliet, 6, 205
 undervisning för, genom gruppaktiviteter, 121–122
 vad de behöver lära sig av vuxna, 120
 Uppläsningar, 177
 Uppmärksamhet
 dra till sig, genom bra inledning till lektionen, 93
 iakta elevernas, 71
 sätt att behålla elevernas, 71–72
 ökad genom diskussioner, 63
 Uppträdande, problem med. *Se* Störande uppträdande
 Utantillärning, som undervisningsmetod, 171–172
 Utvärdering av dina lektionsframställningar, 103–104, 236

V

Vanvördnad. *Se* Störande uppträdande
 Variation
 av undervisningsmetoder, bidrar till inlärningsmiljön,
 72, 80
 undervisa med, 89–90, 225
 uppställning med förslag, 90
 Varningar, till lärarna att bevara läran ren, 52–53
 Videokassetter. *Se* Audiovisuellt material
 Visuella hjälpmedel, 182–183
 Vittnesbörd
 att bära, inbjuder Anden, 43–44, 45
 beskrivning av, 43
 bidrar till inlärningsmiljön, 80
 exempel på, 43–44
 hur man får ett och stärker det, 44
 kraften i, som del av undervisningen, 10, 43–44
 stärks genom erfarenheter, 45
 Vuxna
 individuella skillnader bland, 124
 undervisning för, 123–124
 vanliga egenskaper hos, 123–124

Vördnad
 beskrivning av, 82
 kommer av respekt för gudomen, 82
 sätt att undervisa om, 83
 vara ett föredöme i att visa, 82–83
 vikten av, 82–83, 152

W

Warner, Susan L
 barn minns vad man undervisat om i familjen, 6
 mor- och farföräldrars undervisande inflytande, 142
 Wirthlin, Joseph B
 kärlek är själva kärnan i evangeliet, 197
 trofasta medlemmar i kyrkan jämförs med jätteekar,
 224

Y

Young, Brigham
 barn kan lära av traditioner, 135
 fostra med kärlek, 86
 förbättra ständigt kunskapen från Herren, 235
 vittnesbördets kraft, 43

Å

Åldersegenskaper, beskrivning av barns, 110–116
 Åldersgrupper, undervisning för barn i blandade, 117
 Åskådningsundervisning, 163–164, 223–224
 Åttaåringen, utmärkande drag hos, 114–115

Ö

Ödmjukhet
 påverka andra genom, 41–42, 219
 undervisa med, 201–202
 viktig för att få hjälp från Herren, 200
 Ögonkontakt, för att öka elevernas uppmärksamhet, 71

JESU KRISTI
KYRKA
AV SISTA DAGARS HELIGA